

กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ปณตนนท์ เกียรประภากุล

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ปณตนนท์ เกียรติประภากุล

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ของ ปณตนนท์ เกียรติประภากุล

ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาติรุประชีวิน)

.....กรรมการกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ)

.....กรรมการกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภา อำนวยรัตน์) (ดร.ธิดาวลัย อุ๋นกอง)

.....กรรมการ

(ดร.น้ำฝน กันมา)

อนุมัติ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัถ)

คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

พฤษภาคม 2560

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความเมตตาและความเอาใจใส่จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภี อำนวยรัตน์ และ ดร.น้ำฝน กันมา กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน, รองศาสตราจารย์ ดร.เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย และดร.ธิดาวัลย์ อุ่นกอง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจน รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพวัจ และรองศาสตราจารย์ ดร.เจ็ดหล้า สุนทรวิภาต ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ที่ให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนทุนการศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิตและให้เวลาในการลาศึกษาต่อแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านในการพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าอย่างยิ่งในการเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อทำการตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมของร่างกลยุทธ์ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกลยุทธ์ให้มีความสมบูรณ์ ชัดเจนยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียน ตลอดจนผู้ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยทุกท่าน และขอขอบคุณ ดร.ดวงพร พุทธวงศ์, ดร.ดวงพร อุ่นจิตต์, อาจารย์ฤชชุดา เนตรจัด และอาจารย์ เอี่ยมพร พุเต็มวงศ์ ที่ได้ให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด และขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา และทุกท่านที่ไม่อาจกล่าวได้หมดในที่นี้ ที่ได้ช่วยเหลือ เอื้ออาทร และให้กำลังใจเสมอมา

กราบขอบพระคุณอาจารย์อาณัติ เกียรติประภากุล อดีตผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ผู้เป็นบิดา และอาจารย์นฤมล เกียรติประภากุล มารดาผู้ล่วงลับไปแล้ว รวมทั้ง อาจารย์ยุทธนา เกียรติประภากุล และเด็กชายณพวุฒิ เกียรติประภากุล ผู้เป็นสามีและบุตรชาย อันเป็นที่รักยิ่ง ที่เป็นแรงใจสำคัญทำให้ผู้วิจัยมีพลังแห่งความมุ่งมั่นในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ปณตนนท์ เกียรติประภากุล

เรื่อง: กลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผู้วิจัย: ปณตนนท์ เกียรติประภากุล วิทยานิพนธ์: กศ.ต. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2560

ประธานที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ, **กรรมการที่ปรึกษา:** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภา
อำนาจรัตน์, ดร.น้ำฝน กันมา

คำสำคัญ: กลยุทธ์การบริหาร, การบริหารจัดการการเรียนรู้, ทักษะการคิดขั้นสูง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 2) เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และ 3) เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

วิธีการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขั้นตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์ และขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์ ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยใช้พหุกรณีศึกษา ในภาพรวม พบว่า จุดแข็ง ได้แก่ การใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ จุดอ่อนที่พบ ได้แก่ ภาระงานของครูและจำนวนนักเรียนต่อห้องมีมาก โอกาส ได้แก่ ความเชื่อมั่นศรัทธาต่อโรงเรียนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อุปสรรคที่พบ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการศึกษาอยู่บ่อยครั้ง และปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ ทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหารโรงเรียน รองลงมา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คุณลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนที่ส่งเสริมการคิด ความเชื่ออำนาจภายในตนเองของนักเรียน พื้นฐานครอบครัว สัมพันธภาพภายในครอบครัว พฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน และบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ ตามลำดับ 2) กลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์ย่อย 15 มาตรการ และ 15 ตัวชี้วัด โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผลการประเมินกลยุทธ์มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

Title: STRATEGIES OF LEARNING MANAGEMENT TO DEVELOP HIGHER-ORDER ON THINKING SKILLS OF LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA

Author: Panotnon Teanprapakun, Thesis: Ph.D. (Educational Administration), University of Phayao, 2017

Advisor: Assistant Professor Dr.Santi Buranachart, **Co-advisor:** Assistant Professor Dr.Sopa Umnueyrat, Dr.Namfon Gunma

Keywords: Strategies Management, Learning Management, Higher-Order Thinking Skills

ABSTRACT

This research aimed to 1) examine the environmental contexts and factors affecting the learning management to develop the higher-order on thinking skills of lower secondary school students under the secondary educational service area, 2) establish strategies for learning management to develop the higher-order on thinking skills of lower secondary school students under the secondary educational service area, and 3) evaluate strategies of learning management to develop the higher-order on thinking skills of lower secondary school students under the secondary educational service area. The research methodology was divided into 3 steps: 1) studying the environment contexts and factors affecting for learning management to develop the higher-order on thinking skills of lower secondary school students under the secondary educational service area, 2) establishing strategies, and 3) evaluating the strategies. The findings of the research were as follows: 1) The SWOT analysis indicated that as for the internal contexts affecting learning management to develop higher-order on students' thinking skills, the co-operation of learning management was the most strengthening variable, but the teacher's working load and a large number of students per classroom were weakening variables. In terms of external contexts, the trust of the school from the stake holders was the supporting variable and political interference with educational policy was the threat variable. However, the factors significantly affecting the most was administrators' conceptual skills, student's achievement, student's thinking abilities, student's internal locus of control, family background, family relationship, teaching behaviors and learning atmosphere respectively. 2) The learning management strategies consisted of 6 strategies, 12 sub-strategies, 15 measures and 15 indicators, which is the most propriety level. And 3) the evaluation of the feasibility and utility of strategies which are at a high level.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตงานวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	16
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์และการบริหารเชิงกลยุทธ์	17
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	34
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้.....	37
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้	44
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการคิดขั้นสูง	62
ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง	71
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	121
กรอบแนวคิดการวิจัย	125
3 วิธีดำเนินการวิจัย	126
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพบริบทการบริหารการจัดการเรียนรู้และปัจจัย ที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา	128
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	138

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย (ต่อ)	
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของชั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	143
4 ผลการวิจัย	148
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพบริบทการบริหารการจัดการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดชั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	149
ตอนที่ 2 ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดชั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	199
ตอนที่ 3 ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของชั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	289
5 บทสรุป	342
สรุปผลการวิจัย	345
อภิปรายผลการวิจัย	356
ข้อเสนอแนะ	364
บรรณานุกรม	366

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	386
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	387
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม.....	388
ภาคผนวก ค แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	389
ภาคผนวก ง ประเด็นการสนทนากลุ่ม	414
ภาคผนวก จ แบบประเมินความเหมาะสม	431
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์	454
ภาคผนวก ช ภาพการสนทนากลุ่ม	483
ประวัติผู้วิจัย	484

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารการจัดการเรียนรู้.....	53
2	แสดงความหมาย ขั้นตอนการคิด และตัวบ่งชี้การมีทักษะ	68
3	แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ด้านนักเรียน.....	87
4	แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ด้านครอบครัว.....	96
5	แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้.....	103
6	แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ด้านครูผู้สอน	107
7	แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ด้านผู้บริหารโรงเรียน.....	114
8	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพบริบทของการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้พหุกรณีศึกษา ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้.....	150
9	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพบริบทของการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้พหุกรณีศึกษา ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู.....	154
10	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพบริบทของการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้พหุกรณีศึกษา ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้.....	158

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพบริบทของการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้พหุกรณีศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	163
12 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพบริบทของการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้พหุกรณีศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	169
13 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพบริบทของการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้พหุกรณีศึกษา ด้านการนิเทศภายใน	173
14 แสดงความถี่ และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	178
15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวม	180
16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านนักเรียน	181
17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านครอบครัว	182

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	182
19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านครูผู้สอน	183
20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านผู้บริหารโรงเรียน	184
21 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวม	185
22 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการกำหนดนโยบาย การจัดการเรียนรู้	186
23 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการส่งเสริมและ พัฒนาครู	187
24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านกระบวนการจัดการ เรียนรู้	189

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
25 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการสนับสนุน การจัดการเรียนรู้.....	190
26 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้.....	192
27 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการนิเทศภายใน.....	193
28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	196
29 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.....	197
30 แสดง SWOT Matrix การสร้างกลยุทธ์เชิงรุกด้านการกำหนดนโยบาย การจัดการเรียนรู้.....	200
31 แสดง SWOT Matrix การสร้างกลยุทธ์เชิงรุกด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู.....	201
32 แสดง SWOT Matrix การสร้างกลยุทธ์เชิงป้องกันด้านการสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้.....	202
33 แสดง SWOT Matrix การสร้างกลยุทธ์เชิงแก้ไขด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้...	203
34 แสดง SWOT Matrix การสร้างกลยุทธ์เชิงแก้ไขด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้.....	204
35 แสดง SWOT Matrix การสร้างกลยุทธ์เชิงแก้ไขด้านการนิเทศภายใน.....	205

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
36 แสดงร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา	210
37 แสดงการปรับแก้กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ร่างเดิมและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	224
38 แสดงกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	250
39 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ในภาพรวม	264
40 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา วิสัยทัศน์	266
41 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา พันธกิจ	266
42 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เป้าประสงค์	268

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
43 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 1	270
44 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 2	272
45 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 3	276
46 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 4	281
47 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 5	286
48 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 6	288
49 แสดงความถี่ และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	290

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
50 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ในภาพรวม.....	291
51 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา วิสัยทัศน์.....	293
52 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา พันธกิจ.....	294
53 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เป้าประสงค์.....	295
54 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 1.....	297
55 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 2.....	299

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
56 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 3	303
57 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 4	308
58 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 5	313
59 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 6	315
60 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความประโชชน์ของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ในภาพรวม	316
61 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา วิสัยทัศน์	318

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
62 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา พันทักษิณ	318
63 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เป้าประสงค์.....	320
64 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 1.....	322
65 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 2	324
66 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 3	328
67 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 4	333

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
68 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 5	338
69 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 6	340

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 Model Seven-S Framework of McKinney.....	17
2 ตารางสัมพันธ์แบบเมทริก (SWOT Matrix).....	28
3 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	125
4 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	127
5 การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ	132
6 การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ	145
7 ร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	209
8 กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	249

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศในยุคแห่งความเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ไปสู่ความสมดุลและยั่งยืน จะต้องให้ความสำคัญกับศักยภาพและคุณภาพของคนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีพลังและมีคุณค่าในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 โดยทุกฝ่ายในประเทศไทยล้วนให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของคนไทยในเรื่องของ “การคิด” สถานศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญที่สุดในการทำหน้าที่สร้างและพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมมีคุณภาพ ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 (2) กำหนดแนวการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2547, หน้า 13) นอกจากนี้ความสามารถในการคิดของผู้เรียน ยังเป็นเกณฑ์ผ่านช่วงชั้นการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องผ่านการประเมินการคิดวิเคราะห์ในชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 6 ชั้นปีที่ 9 และชั้นปีที่ 12 ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการสอบเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งผู้เรียนก็จะถูกประเมินความสามารถในการคิดอีกด้วย (ชาติ แจ่มนุษ, 2545, หน้า 64) ทั้งนี้กลไกสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาบังเกิดผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายนั้น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2557, หน้า 3) ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินภายนอกที่ได้ระบุมาตรฐานด้านผู้เรียนในมาตรฐานที่ 4 ไว้ว่า ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ รวมทั้ง ยังได้มีประกาศเรื่อง ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ (พ.ศ. 2559-2563) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพศิษย์ ในตัวบ่งชี้ที่ 3 คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด กล่าวคือ ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ภายใต้ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

และประสิทธิผล โดยได้กำหนดจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนให้มีการพัฒนาทักษะการคิด ในทุกระดับชั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 2) ประกอบกับ ร่างนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2564 ได้กำหนดวาระการปฏิรูปที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในวาระปฏิรูปที่ 21 การปฏิรูประบบการเรียนรู้ในข้อที่ 3 พัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยเน้นกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติจริงในการศึกษาทุกระดับ (สำนักนโยบายและแผน การอุดมศึกษา กลุ่มพัฒนานโยบายอุดมศึกษา, 2559, หน้า 23)

การที่จะมุ่งให้สถานศึกษาทุกแห่งมีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบาย ปฏิรูปการศึกษา โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษา ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่โดยตรงและเป็นตัวจักรสำคัญที่จะขับเคลื่อนในการนำนโยบายดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ ให้บรรลุผลสำเร็จ รวมทั้งจะต้องเป็นผู้นำในการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ (ธีระ รุญเจริญ, 2549, หน้า 12) จึงควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ตามนโยบายดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากกลยุทธ์เป็นการวางแผนแม่บท ในการดำเนินงาน เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการไปสู่จุดหมายที่ตั้งไว้ และยังเป็น ปัจจัยสำคัญในการบริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ (ภูสิทธิ์ พรหมตัน, 2544, หน้า 2) Gorton (1983, p. 71) กล่าวไว้ว่า บทบาทหลักของผู้บริหารโรงเรียน คือ การเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการจัดการเรียนรู้ ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจหลัก ของการปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในการขับเคลื่อนนโยบายปฏิรูป การศึกษาที่มุ่งเน้นในเรื่องของทักษะการคิดของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจากการศึกษาของ พรศักดิ์ สุจริตร์รักษ์ (2551, หน้า 230) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริม การคิดของนักเรียน พบว่า องค์ประกอบด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบ ที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาการคิดของนักเรียน อย่างไรก็ตาม ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาแม้ว่า จะมีนักวิชาการ งานวิจัย และองค์กรหลายภาคส่วนที่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ และมีนโยบาย การดำเนินงาน เพื่อขับเคลื่อนในประเด็นดังกล่าว แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จากผลการวิจัยของ ภิริดี วัชรสินธุ์ และคณะ (2557, สืบออนไลน์) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการสังเคราะห์การประเมินคุณภาพภายนอกการศึกษาระดับปฐมวัย และการศึกษา ขั้นพื้นฐาน รอบสอง (พ.ศ. 2549-2553) จำนวน 37,588 แห่ง พบว่า มาตรฐานที่มีสถานศึกษา ระดับปฐมวัย ประถม และมัธยมศึกษา ไม่ได้รับการรับรองคุณภาพสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สูงสุด ได้แก่ มาตรฐานด้านผู้เรียน รวมทั้ง จากการสังเคราะห์เอกสารรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาและ จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในงานวิจัยดังกล่าวได้ข้อสรุปในส่วนของจุดที่ควรพัฒนาด้านผู้เรียน คือ ควรพัฒนาผู้เรียน

ให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรมีทักษะกระบวนการคิดระดับสูง ควรพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ และมีจินตนาการ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์

นอกจากนี้ จากบทสรุปของการประเมินคุณภาพที่จัดทำโดย Organization for Economic Co-Operation and Development (OECD) ในโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ Program for International Student Assessment หรือ PISA ซึ่งเป็นการสอบโดยเน้นวัดสมรรถนะ 3 ด้าน คือ การรู้เรื่องการอ่าน การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ และการรู้วิทยาศาสตร์ โดยเน้นในเรื่องของการคิดวิเคราะห์ การคิดและหาคำอธิบาย โดยจากบทสรุปผลการทดสอบในโครงการ PISA ที่ผ่านมา พบว่า ในภาพรวมเด็กนักเรียนไทยอายุ 15 ปี มีคะแนนผลการทดสอบต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย OECD รวม ซึ่งผลการประเมินทั้ง 3 ด้าน มีแนวโน้มลดลง (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2559ก, สื่อบนออนไลน์) และจากบทสรุปของการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ (Trends in International Mathematics and Science Study หรือ TIMSS) ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ร่วมมือกับสมาคมนานาชาติ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีขอบเขตการประเมินครอบคลุมด้านเนื้อหา (Content Domain) และด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ (Cognitive Domain) เนื้อหามี 4 เรื่อง ได้แก่ จำนวน พีชคณิต เรขาคณิตและข้อมูล และความน่าจะเป็นทักษะทางสมองที่นักเรียนได้รับการพัฒนามี 3 ทักษะ ได้แก่ ความรู้ การประยุกต์ใช้ และการให้เหตุผล ซึ่งจากผลการประเมิน TIMSS ที่ผ่านมาสามารถสรุปในภาพรวม พบว่า นักเรียนไทยส่วนใหญ่มีระดับความสามารถทางการเรียนในระดับต่ำ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2559ข, สื่อบนออนไลน์) ประกอบกับผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน 4 ปีการศึกษา 2554-2557 ของร่างกลยุทธ์ปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2558-2564) กระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผลการทดสอบดังกล่าว เด็กนักเรียนไทย ในภาพรวมได้คะแนนเฉลี่ยทั่วประเทศต่ำกว่า 50% ทุกวิชา ทุกปี (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2553, หน้า 21) จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และจากภาพสะท้อนผลการทดสอบในโครงการต่าง ๆ ระดับนานาชาติ ไม่ว่าจะเป็น PISA (Programme for International Student Assessment) และ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) ซึ่งล้วนแต่เป็นการประเมินทักษะการคิดขั้นสูงในด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล ทักษะคิด

เชิงวิทยาศาสตร์ ทักษะการจัดระบบ ทักษะการผสมผสาน ทักษะการสร้างและทดสอบสมมติฐาน ทักษะการประยุกต์ ฯลฯ ดังที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 6-7) ได้นิยามเกี่ยวกับทักษะการคิดขั้นสูงว่า เป็นทักษะการคิดซึ่งต้องอาศัยทักษะการสื่อความหมายและทักษะการคิดที่เป็นแกนหลาย ๆ ทักษะในแต่ละขั้นตอน ทักษะการคิดขั้นสูงจะพัฒนาได้ก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาทักษะการคิดขั้นพื้นฐานจนเกิดความชำนาญ โดยทักษะการคิดขั้นสูงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ประกอบด้วย ทักษะย่อย ๆ ที่สำคัญ เช่น ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการประเมิน ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้ทักษะการคิดขั้นสูง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ ที่สำคัญ เช่น ทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาของประเทศไทยจึงควรมุ่งเน้นไปในเรื่องของการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน เนื่องจากที่ผ่านมายังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ซึ่งจะเห็นได้จากสภาพปัญหาของประเทศด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และผลการทดสอบในโครงการต่าง ๆ ระดับนานาชาติต่ำ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 1) สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของการบริหารการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียน (กุลฑริ พิกุลแกม, 2551, หน้า 5) Lall and Lall (1983, pp. 45-54 อ้างอิงใน ทิศนา ขัมมณี, 2556, หน้า 65) กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) ได้จัดกระบวนการทางสติปัญญาตามระดับช่วงอายุในช่วงสุดท้ายของเด็ก คือ อายุระหว่าง 11-15 ปี ในช่วงอายุนี้เด็กจะสามารถเริ่มคิดแบบผู้ใหญ่ สามารถที่จะคิดหาเหตุผลนอกเหนือไปจากข้อมูลที่มีอยู่ สามารถที่จะคิดแบบนักวิทยาศาสตร์ สามารถที่จะตั้งสมมุติฐานและทฤษฎี รวมทั้ง สามารถคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล และคิดในสิ่งที่ซับซ้อนอย่างเป็นนามธรรมได้มากขึ้น และเด็กจะมีพัฒนาการทางสติปัญญาในการใช้ทักษะการคิดขั้นสูง สอดคล้องกับระบบการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน โดยเด็กในช่วงอายุดังกล่าวส่วนใหญ่อกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เด็กจะมีพัฒนาการทางสติปัญญาในการใช้ทักษะการคิดขั้นสูง

การจัดการศึกษาในระดับชั้นดังกล่าว อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ในประเทศไทยได้กำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น จำนวน 42 เขต มีโรงเรียน

ทั้งสิ้น จำนวน 2,192 โรงเรียน ตามขนาดโรงเรียน ตามเกณฑ์ 4 ขนาด ประกอบด้วย ขนาดเล็ก (น้อยกว่า 500 คน), ขนาดกลาง (500-1,499 คน), ขนาดใหญ่ (1,500-2,499 คน) และ ขนาดใหญ่พิเศษ (ตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป) แต่ถึงอย่างไรก็ตามในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ยังไม่สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงได้อย่างเป็นที่น่าพอใจดังประเด็นที่ได้กล่าวมาข้างต้น

ดังนั้น จากสภาพการดำเนินงานพัฒนาทักษะการคิดของหน่วยงานต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังไม่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาที่เป็นจุดเปลี่ยนจากทักษะการคิดขั้นพื้นฐานสู่ทักษะการคิดขั้นสูง ผู้วิจัยจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีความสนใจในการศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้ กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่จะเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาคุณภาพของการศึกษาของประเทศชาติให้สูงขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพบริบทการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ควรเป็นอย่างไร และมีปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
2. กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ควรเป็นอย่างไร
3. กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพบริบทการบริหารจัดการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ขอบเขตงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพบริบทการบริหารการจัดการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

การศึกษาสภาพบริบทการบริหารการจัดการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

1. การศึกษาสภาพบริบทการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยใช้พหุกรณีศึกษา

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และ 6) ด้านการนิเทศภายใน

1.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.2.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่

1) โรงเรียนที่มีวิถีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 โรงเรียน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1.1) เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. “OBEC AWARDS” ด้านวิชาการ หรือ เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัล “หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม” ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูสภา

1.2) มีผลการประเมินคุณภาพนอกระบบการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบ 3 ในมาตรฐานที่ 4 คือ มาตรฐานในเรื่องของการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับดีมาก

2) เอกสารเกี่ยวกับกลยุทธ์ โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา รายงานประจำปี รายงานการประเมินตนเอง รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รายงานจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเอกสารประกอบการประเมิน รวมทั้งเอกสารตีพิมพ์เผยแพร่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ รวมจำนวน 33 คน

1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพบริบทการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ดังต่อไปนี้

2.1.1 การวิเคราะห์ปัจจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิเคราะห์ปัจจัยในการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ที่ได้จากการสังเคราะห์ปัจจัยจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านนักเรียน ประกอบด้วย 8 ปัจจัย ได้แก่ เจตคติในการเรียน เชาว์ปัญญา คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่ออำนาจภายในตน ความสนใจเรียน และรูปแบบการเรียน

2) ด้านครอบครัว ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง การอบรมเลี้ยงดู สัมพันธภาพภายในครอบครัว และพื้นฐานครอบครัว

3) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ ประกอบด้วย วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ห้องเรียน และอาคารสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบรรยากาศในการเรียนรู้

ทางสังคม ได้แก่ บรรยากาศในชั้นเรียนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในห้องเรียน ประกอบด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนในห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน

4) ด้านครูผู้สอน ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน ความสามารถด้านการสอน คุณลักษณะของผู้สอน ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน และคุณวุฒิของครูผู้สอน

5) ด้านผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านมนุษย

2.1.2 การบริหารการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และ 6) ด้านการนิเทศภายใน

2.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 2,192 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2,192 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 2,192 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 2,192 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ จำนวน 17,536 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 24,112 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เมื่อกำหนดความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% โดยใช้สูตรตามแนวทางของ Yamane (1973, p. 125) ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวน 396 คน

2.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงทั้ง 24 ปัจจัย และตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

1. การยกร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มายกร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบของกลยุทธ์ซึ่งประกอบด้วย 1) เป้าประสงค์ 2) กลยุทธ์ 3) มาตรการ และ 4) ตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยในส่วนของกลยุทธ์ผู้วิจัยได้กำหนดร่างกลยุทธ์เป็น 6 กลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ 2) กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู 3) กลยุทธ์ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) กลยุทธ์ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 5) กลยุทธ์ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และ 6) กลยุทธ์ด้านการนิเทศภายใน

2. การตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2.1 ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม โดยคัดเลือกจากผู้ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นักวิชาการ หรือนักวิจัย ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต หรือมีตำแหน่งทางวิชาการ และมีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารกลยุทธ์ การวิจัย การบริหารการศึกษา การจัดการเรียนรู้ หรือการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้อำนวยการ หรืออดีตผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่มีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญ หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้อำนวยการโรงเรียน หรืออดีตผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หรือในสังกัดอื่นที่เป็นโรงเรียนที่เน้นพัฒนา

ทักษะการคิดให้กับนักเรียน (Thinking School) ที่มีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญ หรือสำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 4 ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่มีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญ หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต และมีประสบการณ์ ด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 5 ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่มีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญ หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต จำนวน 2 คน

2.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการ การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดของขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ใช้กลยุทธ์ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน และ รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 192 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 192 คน และรองผู้อำนวยการ โรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 192 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 384 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ใช้กลยุทธ์ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน และ รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เมื่อกำหนดความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% โดยใช้สูตรตามแนวทางของ Yamane (1973, p. 125) ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวน 196 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 98 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 98 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์ การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง

นิยามศัพท์เฉพาะ

กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวทาง หรือวิธีการดำเนินงานในการบริหารจัดการการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และด้านการนิเทศภายในที่มุ่งสู่การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

สภาพบริบทการบริหารการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์สภาพบริบทการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการบริหารจัดการการเรียนรู้ จำนวน 3 โรงเรียนเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน (7S) ได้แก่ กลยุทธ์ของโรงเรียน (Strategy), โครงสร้าง (Structure), ระบบการปฏิบัติงาน (System), บุคลากร (Staff), ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill), รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) และค่านิยมร่วม (Shared values) และสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน (C-PEST) ได้แก่ ลูกค้าหรือผู้รับบริการ (C: Customer), สถานการณ์ทางการเมือง นโยบายต่าง ๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (P: Politics), สภาพแวดล้อม หรือสภาพเศรษฐกิจ (E: Environment, Economics), สภาพสังคม วัฒนธรรม ค่านิยม ของประชาชนที่อยู่โดยรอบโรงเรียน (S: Society) และเทคโนโลยี (T: Technology)

การบริหารการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดทิศทางในการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน เช่น ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ นโยบาย การกำหนดความต้องการความจำเป็นในด้านต่าง ๆ รวมทั้ง การจัดทำแผนงาน โครงการ และการประชาสัมพันธ์แผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่รองรับการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น
2. การส่งเสริมและพัฒนาครู หมายถึง การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองและปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน รวมทั้ง พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ขั้นตอน กระบวนการในดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน เช่น เทคนิค วิธีการสอน รวมทั้ง กิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

4. การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้ง จัดหาแหล่งเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน

5. การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงระหว่างสอนและหลังสอน โดยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคุมไปในกระบวนการเรียนการสอน เป็นต้น

6. การนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรภายในโรงเรียน ในด้านการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้ดีขึ้น เป็นการให้คำแนะนำช่วยเหลือ ส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ครูสามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถ และพฤติกรรมการสอน รวมทั้งพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ประกอบด้วย 24 ปัจจัย ดังนี้

1. เจตคติในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ซึ่งจะเป็นพฤติกรรมภายในหรือภายนอกก็ได้ โดยอาจแสดงออกในทางบวก ทางลบ หรือเป็นกลาง

2. เซอร์ปัญญา หมายถึง ความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียน ซึ่งเป็นความสามารถในการคิด ความสามารถในการเรียนรู้ และปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

3. คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด หมายถึง ลักษณะส่วนตัวของบุคคลของนักเรียนที่มีความสามารถเอื้อต่อการคิด ได้แก่ มีความสามารถด้านเหตุผล มีความกระตือรือร้น มีความมั่นใจในตนเอง กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก ใฝ่รู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความมุ่งมั่น อดทนไม่ย่อท้อ เคารพตนเองและผู้อื่น พร้อมทั้งจะปรับปรุงและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนา หรือความมุ่งมั่นในการทำบางสิ่งให้สำเร็จลุล่วง บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งใจ หรือตามที่ได้วางแผนเอาไว้ของนักเรียน

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสำเร็จ และสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งสามารถวัดเป็นคะแนนได้จากแบบทดสอบทางภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติ หรือทั้งสองอย่าง โดยพิจารณาจากเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Everage: G.P.A.)

6. ความเชื่ออำนาจภายในตน หมายถึง การรับรู้ถึงความสามารถของตน หรือความเชื่อในความสามารถของตนเองที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของนักเรียน

7. ความสนใจเรียน หมายถึง ความรู้สึกในทางที่ดีต่อการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่ง มีการแสดงออกถึงความรู้สึกชอบ มีสมาธิ และเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนอย่างตั้งใจ เพื่อให้การเรียนบรรลุผลตามเป้าหมาย

8. รูปแบบการเรียน หมายถึง ลักษณะนิสัย วิธีการเรียน หรือพฤติกรรมในการเรียน ของนักเรียน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัวที่มีความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล

9. การสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง หมายถึง การใส่ใจในการส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียน

10. การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง ลักษณะวิธีการต่าง ๆ ของครอบครัวในการดูแล อบรม สั่งสอน แนะนำ และการมีปฏิสัมพันธ์ มีการถ่ายทอดค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติ ความรู้ วัฒนธรรม และการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทของคนในครอบครัว ตลอดจนหล่อหลอม บุคลิกภาพให้กับเด็ก

11. สัมพันธภาพภายในครอบครัว หมายถึง การแสดงออกถึงความผูกพัน ความเกี่ยวข้องระหว่างสมาชิกของครอบครัว เป็นความสัมพันธ์ หรือความผูกพัน ประกอบด้วยความพึงพอใจและการปฏิบัติต่อกันระหว่างบุคคลในครอบครัวนั้น ๆ การมีปฏิสัมพันธ์กัน ระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่มีความรักใคร่กลมเกลียวกัน มีความเป็นห่วงเป็นใยซึ่งกันและกัน รวมถึง การเปิดโอกาสให้สมาชิกในครอบครัวได้มีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

12. พื้นฐานครอบครัว หมายถึง อาชีพและระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ตลอดจน สถานภาพ ลักษณะ และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียน

13. บรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียน การสอน ห้องเรียน และอาคารสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

14. บรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

15. พฤติกรรมการสอนของครูตามความรับรู้ของนักเรียน หมายถึง การแสดงออก หรือพฤติกรรมของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน อันมีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

16. ความสามารถด้านการสอน หมายถึง ความสามารถของครูผู้สอนในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น ในถ่ายทอดความรู้หรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยพิจารณาจาก

16.1 เทคนิคการสอน หมายถึง กลวิธีต่าง ๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอน หรือการดำเนินการทางการสอนใด ๆ เพื่อช่วยให้การสอน มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การยกตัวอย่าง การใช้สื่อ การใช้คำถาม เป็นต้น

16.2 คุณภาพการสอน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติการสอน หรือ ดำเนินการสอนของครู เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เช่น การได้รับคำแนะนำจากครูผู้สอน การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน ว่าถูกต้องหรือไม่ และการประเมินผู้ของผู้สอน เป็นต้น

17. คุณลักษณะของผู้สอน หมายถึง คุณลักษณะของครูผู้สอนในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

18. ประสิทธิภาพในการสอนของครูผู้สอน หมายถึง จำนวนระยะเวลาที่ครูผู้สอน ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

19. คุณวุฒิของครูผู้สอน หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของครูผู้สอน

20. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความเป็นผู้นำ ในการปฏิบัติงาน และเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษา

21. การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง กระบวนการเลือกทางเลือกใด ทางเลือกหนึ่ง จากหลาย ๆ ทางเลือกของผู้บริหารโรงเรียน ที่ได้พิจารณา หรือประเมิน อย่างดีแล้วว่า เป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์การ

22. พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมในการส่งข้อมูลข่าวสาร จากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง หรือหลายคนของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้เข้าใจความหมาย ของข้อมูลข่าวสารที่ผู้ส่งส่งไป ซึ่งอาจอยู่ในรูปของการสื่อสารด้วยวาจา ลายลักษณ์อักษร การใช้กิริยาท่าทางอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ โดยอาศัยช่องทางในการติดต่อสื่อสาร

23. ทักษะด้านมนุษย์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น ความพยายาม เพื่อให้เกิดความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และการเสริมสร้าง บรรยากาศในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

24. ทักษะด้านมโนภาพ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารเกี่ยวกับความคิด รวบรวมอดในการมองเห็นองค์การในภาพรวม ซึ่งเป็นการมองเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ส่วนต่าง ๆ ขององค์การกับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์การ ตลอดจนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์การของตนกับหน่วยงานอื่น ๆ และสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ของ องค์การได้

ทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง ทักษะการคิดที่มีความซับซ้อน มีขั้นตอนหลายขั้นตอน ซึ่งต้องอาศัยทักษะการสื่อความหมายและทักษะการคิดที่เป็นแกนหลาย ๆ ทักษะ ในแต่ละขั้นตอน ตามจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ของสำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนแบ่งตามระดับชั้น ดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการประเมิน และทักษะการสรุปลงความเห็น

1. ทักษะการวิเคราะห์ หมายถึง การจำแนกแยกแยะสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อค้นหาองค์ประกอบ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านั้นจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้น
2. ทักษะการประเมิน หมายถึง การตัดสินคุณค่า หรือคุณภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการนำผลจากการวัดเทียบกับระดับคุณภาพที่กำหนด
3. ทักษะการสรุปลงความเห็น หมายถึง การให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูล หรือเรื่องที่ศึกษา โดยการเชื่อมโยงและอ้างอิงจากความรู้ หรือประสบการณ์เดิม หรือจากข้อมูลอื่น ๆ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ และทักษะการสังเคราะห์

1. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ หมายถึง การนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากเดิม
2. ทักษะการสังเคราะห์ หมายถึง การนำความรู้ที่ผ่านการวิเคราะห์มาผสมผสาน สร้างสิ่งใหม่ที่มีลักษณะต่างจากเดิม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการคิด เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ การคิดในทางที่ดีขึ้น หรือการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีลักษณะใหม่ แตกต่างไปจากเดิม
2. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การคิดอย่างรอบคอบ เพื่อให้ได้ความคิด/คำตอบที่ดีที่สุด ที่มีความสมเหตุสมผล

การประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ ที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารกลยุทธ์ การวิจัย การบริหารการศึกษา การจัดการเรียนรู้ หรือการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง มีความเหมาะสมตามสภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้ง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพและบริบทของสถานศึกษาได้

การประเมินความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการต่อกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมามีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

การประเมินความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการต่อกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในการนำกลยุทธ์มาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. กระทรวงศึกษาธิการ ได้กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาคุณภาพของการศึกษาของประเทศชาติให้สูงขึ้นต่อไป

2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อนำไปใช้ร่วมขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและผู้เรียนด้านทักษะการคิด

3. ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นสารสนเทศสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาทุกสังกัด รวมทั้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้นำกลยุทธ์ใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์และการบริหารเชิงกลยุทธ์
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้
4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้
5. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการคิดขั้นสูง
6. ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์และการบริหารเชิงกลยุทธ์

กลยุทธ์ หรือ Strategy เป็นศัพท์ที่มีต้นกำเนิดในยุคแรกเกี่ยวกับทหารที่ใช้ในการทำสงคราม ซึ่งถือได้ว่าเป็นต้นกำเนิดของกลยุทธ์ที่ใช้ในการบริหารในปัจจุบัน ทั้งนี้ มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญและกล่าวถึงประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

Cato and Peter (1991, p. 17) กล่าวว่า กลยุทธ์ คือ วิธีการดำเนินงานที่คาดว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

Schmerhorn (2002, p. 203) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง แผนแม่บทหรือแผนปฏิบัติการที่มีความสำคัญสำหรับองค์การ เพื่อใช้ในการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประโยชน์ในการแข่งขัน

Hitt, Ireland and Hoskisson (2005, p. 7) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง ชุดของข้อตกลงและแนวทางปฏิบัติที่ถูกออกแบบขึ้นด้วยการบูรณาการ การประสานจุดเด่นด้านความสามารถหลัก และข้อได้เปรียบในการแข่งขัน

สมยศ นาวิการ (2546, หน้า 5) กล่าวว่า กลยุทธ์ คือ วิธีการดำเนินงานเพื่อบรรลุภารกิจ หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ขององค์การ ซึ่งกลยุทธ์จะเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารวางแผนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างไร ภายในสถานการณ์ส่วนใหญ่ วิธีการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การจะมีอยู่หลายวิธี โดยกลยุทธ์จะระบุขั้นตอนที่ต้องดำเนินการ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ หรือกล่าวได้ว่า กลยุทธ์ คือ ผลผลิตของกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์

ธงชัย สันติวงษ์ (2550, หน้า 140) กล่าวว่า กลยุทธ์ เป็นเรื่องราวที่กล่าวถึงทิศทางระยะยาว เป็นข้อความเชิงบรรยาย เพื่อจัดเตรียมแผนงานระยะสั้นและทำหน้าที่ประสานแผนงานตามหน้าที่ ให้เป็นทิศทางเดียวกันทั้งหน่วยงาน โดยเน้นการปฏิบัติเป็นสำคัญและมีความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้บริหารระดับสูง และระดับกลาง ๆ ขององค์การนั้น ๆ

ฉลอง ชาตรุประชีวิน (2552, หน้า 51) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง แนวทางในการดำเนินงานที่ประกอบไปด้วย ภารกิจ วัตถุประสงค์ กิจกรรม โครงการที่จะปฏิบัติ และเกณฑ์การวัดความสำเร็จ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำองค์การไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

อวยชัย วัฒนา (2554, หน้า 22) กล่าวว่า กลยุทธ์เป็นแผนการที่คิดขึ้นอย่างรอบคอบ มีลักษณะเป็นขั้นเป็นตอนมีความยืดหยุ่นพลิกแพลงตามสถานการณ์ มีความมุ่งหมายเพื่อเอาชนะคู่แข่ง หรือเพื่อหลบหลีกอุปสรรคต่าง ๆ จนสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

ดวงพร อุ่นจิตต์ (2557, หน้า 50) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง แผนงาน หรือรูปแบบของผู้บริหารเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับภารกิจและเป้าหมาย ให้มุ่งสู่ความสำเร็จขององค์การ

กล่าวโดยสรุป กลยุทธ์ หมายถึง วิธีการ หรือแนวทางในการดำเนินงานตามภารกิจ วัตถุประสงค์ กิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้ง เกณฑ์ชี้วัดความสำเร็จ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จขององค์การ โดยในแต่ละกลยุทธ์จะประกอบไปด้วยเป้าหมาย กลยุทธ์ มาตรการ และตัวชี้วัดความสำเร็จ

ความหมายของการบริหารเชิงกลยุทธ์

Cato and Peter (1991, p. 5) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ คือ กระบวนการทำซ้ำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้องค์การมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้บรรลุผล

Thompson and Strickland (2003, p. 6) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นขั้นตอนของการบริหาร ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ การกำหนดจุดประสงค์ การกำหนดกลยุทธ์ และการปฏิบัติตามกลยุทธ์ โดยหลักในการบริหารเชิงกลยุทธ์จะเริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดประสงค์ และการกำหนดกลยุทธ์ จากนั้นทำการบริหารให้เหมาะสม

สมยศ นาวิการ (2546, หน้า 3) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ คือ กระบวนการของการกำหนดทิศทางระยะยาว การกำหนดกลยุทธ์ การดำเนินการกลยุทธ์ และการประเมินผลกลยุทธ์

เสนาะ ตีเยาว์ (2546, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหารกลยุทธ์ เป็นการตัดสินใจและดำเนินการ เพื่อให้ได้ผลตามที่ต้องการกำหนดไว้ โดยเน้นที่กระบวนการ เริ่มตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปใช้ และการประเมินผลกลยุทธ์ เป็นกระบวนการวางแผนและทำให้มั่นใจว่าแผนนั้นได้ถูกนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ในระยะยาว ซึ่งขั้นตอนที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน การกำหนดภารกิจและจุดประสงค์ การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปใช้ และการควบคุมประเมินผลกลยุทธ์

ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา (2556, หน้า 9) กล่าวว่า การจัดการกลยุทธ์ คือ กระบวนการที่มีความเคลื่อนไหว (Dynamic) ตลอดเวลา และเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อม เป็นทั้งการออกแบบ (Design) และการปฏิบัติ (Execution) ทั้ง 2 ส่วนนี้ไม่ได้แยกจากกัน แต่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างกันตลอดเวลา

กล่าวโดยสรุป การบริหารเชิงกลยุทธ์ คือ กระบวนการในการกำหนดทิศทาง การดำเนินงานขององค์การ โดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ ในการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และนำไปสู่ความสำเร็จขององค์การ

กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์

Kotler and Murphy (1981, pp. 470-489) ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ มาใช้ในวงการอุดมศึกษา โดยแบ่งขั้นตอนในกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ซึ่งมีองค์ประกอบที่ควรวิเคราะห์ ได้แก่ 1) ธรรมชาติ คุณค่า ความคาดหวัง และปณิธานขององค์การ 2) วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของบุคลากรในองค์การ ลักษณะการเป็นผู้นำ งบประมาณ สถานะทางการเงินปัจจุบันและอนาคตจะเป็นอย่างไร แหล่งงบประมาณที่จะได้การใช้จ่ายในอนาคต ค่าธรรมเนียมระบบค่าตอบแทน สิ่งอำนวยความสะดวกจะมีผลกระทบต่อการทำงานขององค์การอย่างไร ลักษณะกายภาพในอนาคตจะพัฒนาอย่างไร 3) วิเคราะห์ความสามารถของผู้นำแต่ละระดับในการวางแผนกลยุทธ์ โดยต้องเป็นความคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) 4) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นการคาดการณ์หรือทำนายการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เป็นการวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อองค์การใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social) ด้านเทคโนโลยี (Technology) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) และด้านการเมืองและกฎหมาย (Political) 5) การวิเคราะห์ความต้องการของตลาด และ 6) การวิเคราะห์สภาพการแข่งขัน

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ภารกิจ (Mission) วัตถุประสงค์ (Objectives) และเป้าหมายใหม่ให้ชัดเจน ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนกลยุทธ์ (Strategy Formulation) โดยใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ ในการดำเนินการเพื่อให้ได้แผนซึ่งเป็นรายละเอียด

ข้อความที่บอกชัดเจนว่าจะต้องทำอะไร ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบองค์การ (Organization Design) และขั้นตอนที่ 5 การออกแบบระบบการปฏิบัติงาน (System Design)

Higgins and Vincze (1993, p. 5) กล่าวถึงกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ว่าประกอบด้วย การดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดวิสัยทัศน์ (Formulation of Vision Statement) พันธกิจ (Mission Statement) และเป้าหมาย (Goals) ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์กลยุทธ์ (Determination of Strategy Objective) หรือกล่าวได้ว่าเป็นขั้นตอนสำหรับเตรียมการนำไปปฏิบัติ (Preparation for Implement) ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดกลยุทธ์ (Formulation of Strategies) หรือกล่าวได้ว่า เป็นขั้นตอนสำหรับเตรียมการนำไปปฏิบัติ (Preparation for Implement) ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ (Implement of Strategies) และขั้นตอนที่ 5 การประเมินและการควบคุมกลยุทธ์ (Evaluation and Control of Strategies)

Thompson and Strickland (2003, p. 4) กล่าวว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการดำเนินงาน 5 ประการ ได้แก่ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ (Forming a Strategic Vision) ซึ่งบ่งบอกถึงลักษณะของธุรกิจองค์การในอนาคตว่ามีลักษณะอย่างไร จะมุ่งหน้าไปทางใด เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานในระยะยาวให้กับองค์การ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางตามที่มุ่งหวังร่วมกัน 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Setting Objectives) เป็นการเปลี่ยนวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ให้เป็นเป้าหมายในการดำเนินงานโดยเฉพาะ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ 3) การจัดทำกลยุทธ์ (Crafting a Strategy) เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งความมุ่งหวังไว้ ขั้นตอนที่ 4 การนำกลยุทธ์ที่เลือกไว้ไปปฏิบัติ (Implementing and Executing The Chosen Strategy) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด และขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการดำเนินงานและการปรับปรุงแก้ไขเพื่อเริ่มต้นใหม่ (Evaluating Performance and Initiating Corrective Adjustment)

David (2007, pp. 5–6) กล่าวถึง กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ว่า ประกอบด้วย การดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Formulation) ประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ (Develop Vision and Mission Statement) การตรวจสอบภายนอก (Perform External Audit) การตรวจสอบภายใน (Perform Internal Audit) การกำหนดวัตถุประสงค์ระยะยาว (Establish Long-Term Objectives) การประเมินและเลือกกลยุทธ์ (Generate, Evaluate, and Select Strategies) ขั้นตอนที่ 2 การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategy Implementation) ประกอบด้วย ประเด็นการบริหารจัดการ (Implement Strategies–Management Issues) ประเด็นการตลาด การเงิน การบัญชี การวิจัย และพัฒนาและบริหารจัดการ (Implement Strategies–Marketing Finance, Accounting, R&D, and Management Information

System Issues) และขั้นตอนที่ 3 การประเมินผล (Strategic Evaluation) ประกอบด้วย การดำเนินกิจกรรมการวัดและประเมินผลการปฏิบัติ (Measure and Evaluate Performance)

Wheelen and Hunger (2008, p. 18) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย องค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการ ได้แก่ 1) การตรวจสอบสภาพแวดล้อม (Environmental Scanning) โดยปัจจัยที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดขนาดขององค์การ วิธีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมเรียกว่า SWOT Analysis ประกอบด้วย จุดแข็ง S = Strength, จุดอ่อน W = Weaknesses, โอกาส O = Opportunities และอุปสรรค T = Threats 2) การจัดทำกลยุทธ์ คือ การจัดทำแผนระยะยาว เพื่อนำมาใช้ในการบริหารงานให้เหมาะสมกับโอกาสและปัญหาหรืออุปสรรคที่เผชิญอยู่ในขณะนั้น รวมทั้งต้องสอดคล้องกับจุดแข็ง จุดอ่อนขององค์การ ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย การกำหนดพันธกิจขององค์การ (Mission) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ที่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation) เป็นการดำเนินงานในการนำกลยุทธ์และนโยบายที่กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ และ 4) การประเมินผลการควบคุม (Evaluation and Control) เป็นการตรวจสอบกิจกรรมและผลการปฏิบัติงานทั้งหมดขององค์การ เพื่อเปรียบเทียบดูว่า ผลการปฏิบัติงานจริง (Actual Performance) กับผลการดำเนินงานที่มุ่งหวัง (Desired Performance) บรรลุผลตามเป้าหมายหรือไม่ ซึ่งผู้รับผิดชอบจะนำข้อมูลที่ได้รับจากการประเมินในขั้นนี้เพื่อนำไปแก้ไขให้ถูกต้อง (Take Corrective Action) และหาทางแก้ปัญหาต่อไป

ถวิล มาตรฐาน (2545, หน้า 40) ได้กล่าวถึงวัฏจักรกระบวนการบริหารจัดการของการบริหารเชิงกลยุทธ์ มี 5 ขั้นตอน โดยอยู่บนพื้นฐานการวางแผนกลยุทธ์และพัฒนากลยุทธ์ การดำเนินงานเพื่อรับมือกับอิทธิพลการเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อโรงเรียน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนกลยุทธ์ (Strategy Planning) ขั้นตอนที่ 2 การจัดโครงสร้างและการจัดสรรทรัพยากร (Structuring & Resources) ขั้นตอนที่ 3 การจัดบุคลากรและการอำนวยการ (Staffing and Directing) ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติงาน (Implementing) และขั้นตอนที่ 5 การกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluating)

กรมสามัญศึกษา (2545, หน้า 11) ได้กำหนดขั้นตอนในการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในสังกัดเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 การประเมินสภาพโรงเรียน ขั้นตอนที่ 3 การจัดวางทิศทางของโรงเรียน ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ขั้นตอนที่ 5 การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และขั้นตอนที่ 6 การควบคุมกลยุทธ์

ประโชศ ชูมพล (2546, หน้า 220) กล่าวถึง กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ว่า ประกอบด้วย การดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์ (Conduct A Situation Analysis) โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ภารกิจ (Mission) เป้าหมาย (Goals) วัตถุประสงค์ (Objectives) และค่านิยม (Core Values) ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment Analysis) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment Analysis) การวิเคราะห์ทรัพยากรภายใน (Internal Resource Analysis) และแมทริกซ์ TOWS (TOWS Matrix) ประกอบด้วย กลยุทธ์ทางเลือก ได้แก่ กลยุทธ์ WT (WT Strategy) กลยุทธ์ WO (WO Strategy) กลยุทธ์ ST (ST Strategy) และกลยุทธ์ SO (SO Strategy) ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดกลยุทธ์ขององค์การ (Formulate The Organization Strategy) มี 3 ระดับ ประกอบด้วย การพัฒนากลยุทธ์ระดับบริษัท (Developing Corporate-Level Strategy) ได้แก่ กลยุทธ์หลัก (Grand Strategy) และกลยุทธ์การจัดสรรทรัพยากร (Portfolio Strategy) การพัฒนากลยุทธ์ระดับหน่วยธุรกิจ (Developing Business-Level Strategy) ได้แก่ โมเดลการปรับตัวของ Miles และ Snow กลยุทธ์การแข่งขัน Poter และโมเดลวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ และการพัฒนากลยุทธ์ระดับหน้าที่ (Developing Functional-Level Strategy) ได้แก่ การตลาด (Marketing) การเงิน การปฏิบัติการหรือการผลิต ทรัพยากรด้านมนุษย์ การวิจัยและการพัฒนา และทรัพยากรข้อมูล และขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Implement The Strategy) ผู้บริหารจะต้องกำหนดภารกิจและเป้าหมาย การวิเคราะห์สถานการณ์และการปฏิบัติการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเพื่อให้เกิดการทำงานที่ประสบความสำเร็จด้วยการใช้ 4 หน้าที่ ในกระบวนการจัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การชักนำ การควบคุม และการรักษาการควบคุมกลยุทธ์

สมยศ นาวิการ (2546, หน้า 11-12) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ โดยจะต้องมีส่วนสำคัญ ๆ อยู่ 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 การวางแผนกลยุทธ์เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกันกับการกำหนดภารกิจ ปรัชญา นโยบาย วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ เพื่อบรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์การ การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์เหล่านี้จะมีผลกระทบทางกลยุทธ์ในระยะยาว ต่อองค์การ การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์จะต้องอยู่บนรากฐานของการคาดคะเนสภาพแวดล้อม ภายนอก ส่วนที่ 2 การดำเนินการและการควบคุมกลยุทธ์ จะเกี่ยวข้องกันกับการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์หลายอย่าง เช่น โครงสร้างขององค์การ แบบของความเป็นผู้นำ ระบบข้อมูล เพื่อการบริหารและระบบการประเมินผลขององค์การ ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ๆ 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคขององค์การ (SWOT) โดยการวิเคราะห์ SWOT จะให้ข้อมูลแก่ผู้ตัดสินใจภายในองค์การ เพื่อใช้เป็นรากฐาน การตัดสินใจของพวกเขา ซึ่งการวิเคราะห์ SWOT จะช่วยให้องค์การแสวงหาประโยชน์

จากโอกาส และต่อสู้กับอุปสรรคในอนาคตได้ ซึ่งกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์จะเริ่มต้นด้วยการประเมิน SWOT เนื่องจาก SWOT ของแต่ละองค์การอาจจะเสนอแนะการเปลี่ยนแปลงภารกิจ วัตถุประสงค์ นโยบาย และกลยุทธ์ขององค์การได้ ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดภารกิจขององค์การ โดยองค์การทุกองค์การจะต้องมีภารกิจ ภารกิจ คือ เหตุผลการดำรงอยู่ขององค์การ การกำหนดภารกิจขององค์การมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากภารกิจจะกำหนดขอบเขตการดำเนินงานขององค์การ ซึ่งถ้อยแถลงของภารกิจอาจเขียนไว้อย่างกว้าง ๆ หรือแคบ ๆ ก็ได้ โดยการเขียนถ้อยแถลงของภารกิจจะมีผลกระทบต่ออนาคตขององค์การ ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดปรัชญาและนโยบายขององค์การ ปรัชญาขององค์การจะแสดงให้เห็นถึงค่านิยมและความเชื่อขององค์การ ซึ่งจะถูกใช้เป็นแนวทางของพฤติกรรมของสมาชิกทุกคนภายในองค์การ ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ คือ ผลสำเร็จที่องค์การโดยส่วนรวมต้องการบรรลุภายในช่วงระยะเวลาหนึ่ง และจะถูกถ่ายทอดเป็นผลสำเร็จที่เฉพาะเจาะจง เพื่อให้บรรลุภารกิจขององค์การ ทั้งนี้้องค์การจะต้องพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์การในการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดกลยุทธ์ขององค์การ กลยุทธ์ คือ หนทางไปสู่จุดมุ่งหมาย ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงวิธีการบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ขององค์การ โดยขั้นตอนการบริหารเชิงกลยุทธ์จะประกอบด้วย การระบุกลยุทธ์ทางเลือกเพื่อบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์การ การประเมินทางเลือกกลยุทธ์ และการเลือกกลยุทธ์ขององค์การที่ดีที่สุด ทั้งนี้กลยุทธ์ขององค์การจะมีอยู่ 4 ระดับ ได้แก่ กลยุทธ์ระดับสังคม กลยุทธ์ระดับบริษัท กลยุทธ์ระดับธุรกิจ และกลยุทธ์ระดับหน้าที่ ขั้นตอนที่ 6 การดำเนินกลยุทธ์ขององค์การ ซึ่งในขั้นตอนดังกล่าวนี้ถือได้ว่ามีความสำคัญมากที่สุด โดยการดำเนินกลยุทธ์ขององค์การต้องใช้เครื่องมือการบริหาร 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) โครงสร้าง ได้แก่ โครงสร้างทางกายภาพ การจัดแผนงาน การมอบหมายอำนาจหน้าที่ การประสานงาน การแบ่งงานกันทำ และองค์การที่ไม่เป็นทางการ 2) กระบวนการ ได้แก่ ระบบการจัดสรรทรัพยากร ระบบผลตอบแทน ระบบการประเมินผลงาน ระบบข้อมูล ระบบการคัดเลือก การพัฒนา และการเลื่อนตำแหน่ง 3) พฤติกรรม ได้แก่ พฤติกรรมระหว่างบุคคล การใช้อำนาจ และแบบของความเป็นผู้นำ และขั้นตอนที่ 7 การควบคุมกลยุทธ์ขององค์การ หรือ การควบคุมเชิงกลยุทธ์ ซึ่งในองค์การจะมุ่งเน้นการกระทำ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ขององค์การ โดยพื้นฐานแล้วจะเกี่ยวพันกันกับการวัดผลงาน กล่าวคือ เป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลงานที่วัดได้และผลงานที่ได้วางแผนไว้ และการแก้ไขข้อแตกต่างที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ในกระบวนการดังกล่าวจะถูกใช้กับการควบคุมกลยุทธ์ขององค์การเหมือนกัน

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ (2548, หน้า 79) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับองค์การนั้นประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

(Environment Analysis) โดยการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพสิ่งแวดล้อมภายนอก และการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพสิ่งแวดล้อมภายใน ซึ่งเป็นปัจจัยเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ ขั้นตอนที่ 2 การจัดวางทิศทางขององค์การ (Establishing Organizational Direction) เป็นขั้นตอนการจัดวางทิศทางขององค์การ ได้แก่ ภารกิจขององค์การ และวัตถุประสงค์ขององค์การ ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดกลยุทธ์ โดยพิจารณาออกแบบและเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงจากการวิเคราะห์ทางเลือกด้วยเทคนิคต่าง ๆ มีการกำหนดกลยุทธ์ระดับต่าง ๆ ได้แก่ กลยุทธ์ระดับแผน กลยุทธ์ระดับงาน โครงการ และกลยุทธ์ระดับกิจกรรม ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติตามตามกลยุทธ์ โดยดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงโครงสร้างขององค์การ และวัฒนธรรมขององค์การ และขั้นตอนที่ 5 การควบคุมเชิงกลยุทธ์ โดยวิธีการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงาน และวิธีการประเมินผลกระบวนการและประเมินผลความสำเร็จขององค์การ

ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2549, สื่อออนไลน์) กล่าวว่า กระบวนการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management Process) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Formulation) เป็นการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันโดยใช้เทคนิค SWOT Analysis เพื่อกำหนดองค์ประกอบ ซึ่งไปประกอบด้วย วิสัยทัศน์ (Vision) ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues) เป้าประสงค์/ตัวชี้วัด (Goal: KPI and Target) และกลยุทธ์ย่อย (Strategies) ขั้นตอนที่ 2 การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategy Implementation) ซึ่งกิจกรรมจะประกอบด้วย การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) การประเมินความเสี่ยงและการบริหารจัดการ (Risk Assessment and Management) และการจัดทำข้อเสนอเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Blueprint for Change) ในด้านโครงสร้าง (Structure) ด้านกระบวนการและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Process and Information Technology) ด้านบุคลากรและวัฒนธรรมองค์การ (People and Culture) และด้านกำหนดระเบียบหรือแนวปฏิบัติ (Rule and Regulation) ขั้นตอนที่ 3 การควบคุมและประเมินผล (Strategic Control) เป็นการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อตัดสินใจที่จะดำเนินการต่อไป หรือล้มเลิกการดำเนินการตามกลยุทธ์

เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฎ์ และคณะ (2553, หน้า 28) เสนอขั้นตอนของกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนกลยุทธ์ ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ โอกาสภัยคุกคาม และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์การ ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน ขั้นตอนที่ 2 การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ได้แก่ การจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาองค์การ การปรับการดำเนินงาน และขั้นตอนที่ 3 การติดตามและประเมินผล ได้แก่ การติดตาม ควบคุม และประเมินผลและกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์

ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา (2556, หน้า 300) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ คือ ปัจจัยนำเข้าเชิงกลยุทธ์ การกำหนดทิศทางองค์การ การกำหนดกลยุทธ์การดำเนินการกลยุทธ์ และการควบคุมและการประเมินผล ที่เป็นขั้นหัวใจ และมีความสำคัญขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการดังกล่าว ทั้งนี้ การวางแผนกลยุทธ์ที่ดีมีการจัดทำอย่างเป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์จะประกอบไปด้วย การกำหนดมาตรฐาน การวัดผลการดำเนินการ การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับเป้าหมายและมาตรฐาน และการดำเนินการแก้ไข สำหรับการควบคุมและการประเมินผลนั้น ประกอบไปด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก และปัจจัยภายในองค์การ ในการประเมินผลองค์การใช้ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) รวมถึงเครื่องมือต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุป กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กิจกรรมที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของสถานศึกษาซึ่งกระทำซ้ำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วยการดำเนินงาน ทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินองค์การและสภาพแวดล้อม (Environment Scanning) หรือ (SWOT Analysis)

การประเมินองค์การและสภาพแวดล้อม (Environment Scanning) หรือ (SWOT Analysis) เป็นขั้นตอนแรกในกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบไปด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength-S) การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weakness-W) การวิเคราะห์โอกาส (Opportunity-O) และการวิเคราะห์ภาวะคุกคาม (Threat-T) โดย Wheelen and Hunger (2008, p. 18) ได้กล่าวถึงวิธีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมที่เรียกว่า SWOT Analysis ว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environmental) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยตัวแปรสองตัว คือ โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ซึ่งอยู่ภายนอกองค์การปกติแล้ว ผู้บริหารระดับสูงขององค์การ (Top Management) ไม่สามารถควบคุมได้ในระยะสั้น เป็นปัจจัยที่มีความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และมีผลกระทบเกี่ยวข้องกับองค์การ โดยใน ส่วนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment) ขององค์การนั้น เป็นการวิเคราะห์อีกสองตัวแปร คือ จุดแข็ง (Strength) และจุดอ่อน (Weaknesses) ขององค์การ ซึ่งจุดแข็งขององค์การที่สำคัญจะกลายเป็นความสามารถหลัก (Core Competencies) ที่องค์การจะนำมาใช้เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive Advantage)

สำหรับการจัดทำกลยุทธ์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเริ่มทำการศึกษาวิเคราะห์ ตรวจสอบและประเมินสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์การ โดยใช้หลักการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกใช้หลักการวิเคราะห์ที่เรียกว่า C-PEST

วีรัช นิภาวรรณ (2555, หน้า 88-90) กล่าวถึง C-PEST เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ ซึ่งเป็นการพิจารณาและหาข้อที่เป็นโอกาส (Opportunities: O) และภาวะคุกคาม (Threats: T) ขององค์การจากประเด็นทั้ง 5 ประเด็น ดังนี้

C-Customer, Competitors คือ ผู้รับบริการ หรือคู่แข่ง ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนโดยรอบสถานศึกษา

P-Politics คือ นโยบายต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ สถานการณ์ทางการเมือง เช่น มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ แนวทางในการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นต้น

E-Environment, Economics คือ สภาพแวดล้อม หรือสภาพทางเศรษฐกิจของชุมชนโดยรอบสถานศึกษา เป็นต้น

S-Society คือ สภาพสังคมและวัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยมของประชาชนโดยรอบสถานศึกษา

T-Technology คือ เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศ เทคโนโลยีทางการบริหาร การศึกษาใหม่ ๆ เป็นต้น

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในใช้หลัก Seven-S Framework of McKinney

เอกชัย บุญยาภิฐาน (2553, หน้า 83-86) กล่าวว่า รูปแบบ หรือ Model Seven-S Framework of McKinney นี้ ดังภาพ 1 มาจากตัวย่อของ 7 ปัจจัยด้วยกันที่เรานำมาเป็นโมเดลในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์การ ประกอบด้วยปัจจัย ดังต่อไปนี้

Strategy-กลยุทธ์ หมายถึง แผนที่กำหนดขึ้นเพื่อสร้างหรือคงไว้ซึ่งความได้เปรียบในการแข่งขัน หรือหาซื้อทางอย่างอื่น

Structure-โครงสร้าง หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่องค์การถูกจัดสร้างขึ้น เป็นตัวที่จะบอกว่าใครเป็นใคร และใครจะต้องรายงานใคร

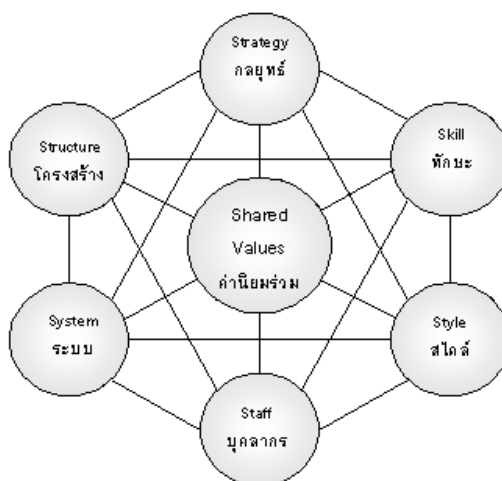
System-ระบบ หมายถึง กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานประจำวันที่บุคลากรในองค์การต้องดำเนินการให้ลุล่วง

Share Value-ค่านิยมร่วม หมายถึง วัฒนธรรม หรือทัศนคติ หรือความรู้สึกนึกคิดของบุคลากรที่ไปในทิศทางเดียวกัน ปัจจัยนี้ถูกนำมาวางไว้ตรงกลาง แสดงว่ามีความสำคัญอย่างมาก เท่ากับเป็นเป้าหมายสำคัญที่องค์การต้องการที่จะบรรลุถึง

Style-รูปแบบ หมายถึง รูปแบบของภาวะผู้นำที่ผู้บริหารนำมาใช้

Staff-บุคลากร หมายถึง พนักงาน หรือลูกจ้างที่รวมถึงความสามารถ หรือสมรรถนะของพวกเขาด้วย

Skill-ทักษะ หมายถึง ความรู้ ความชำนาญของพนักงาน หรือลูกจ้างที่ต้องทำให้
ลุล่วงตามเป้าหมาย

ภาพ 1 Model Seven-S Framework of McKinney

ที่มา: เอกชัย บุญยากิจฐาน, 2553, หน้า 83

นอกจากนี้ ในการประเมินสถานภาพขององค์การทางการศึกษา หรือโรงเรียน
ตามแนวทางของ กรมสามัญศึกษา (ม.ป.ป., หน้า 37-45) โดยการประมวลสภาพแวดล้อม
ภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกเข้าด้วยกัน เพื่อสรุปเป็นตารางสัมพันธ์แบบเมตริก
(SWOT Matrix) หรือตาราง 2x2 ซึ่งผลการประเมินสถานภาพขององค์การทางการศึกษา หรือ
โรงเรียน สามารถโน้มเอียงไปได้ 4 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 เชื้อและแข็ง หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นโอกาส (เชื้อ) และ
สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นจุดแข็ง เรียกว่าอยู่ในตำแหน่ง “ดาวรุ่ง”

กรณีที่ 2 เชื้อแต่อ่อน หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นโอกาส (เชื้อ)
แต่สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นจุดอ่อน เรียกว่าอยู่ในตำแหน่ง “เครื่องหมายคำถาม”

กรณีที่ 3 ไม่เชื้อแต่แข็ง หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นอุปสรรค (ไม่เชื้อ)
แต่สภาพภายในโรงเรียนเป็นจุดแข็ง เรียกว่าอยู่ในตำแหน่ง “วัวแม่ลูกอ่อน”

กรณีที่ 4 ไม่เชื้อและอ่อน หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นอุปสรรค (ไม่เชื้อ)
และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นจุดอ่อน เรียกว่าอยู่ในตำแหน่ง “สุนัขจรตรอก”

สำหรับผลการประเมินสถานการณ์ภาพขององค์การทางการศึกษา หรือโรงเรียนที่มีความโน้มเอียงไปใน 4 กรณีข้างต้น สามารถอธิบายได้ ดังภาพ 2

โอกาส: O (Opportunities)						
จุดแข็ง: S (Strengths)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; padding: 10px;">“เอื้อและแข็ง” (Stars)</td> <td style="width: 50%; text-align: center; padding: 10px;">“เอื้อแต่อ่อน” (Question Marks)</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; padding: 10px;">“ไม่เอื้อแต่แข็ง” (Cash Cows)</td> <td style="width: 50%; text-align: center; padding: 10px;">“ไม่เอื้อและอ่อน” (Dogs)</td> </tr> </table>	“เอื้อและแข็ง” (Stars)	“เอื้อแต่อ่อน” (Question Marks)	“ไม่เอื้อแต่แข็ง” (Cash Cows)	“ไม่เอื้อและอ่อน” (Dogs)	จุดอ่อน: W (Weaknesses)
“เอื้อและแข็ง” (Stars)	“เอื้อแต่อ่อน” (Question Marks)					
“ไม่เอื้อแต่แข็ง” (Cash Cows)	“ไม่เอื้อและอ่อน” (Dogs)					
อุปสรรค: T (Threats)						

ภาพ 2 ตารางสัมพันธ์แบบเมทริก (SWOT Matrix)

ที่มา: กรมสามัญศึกษา, ม.ป.ป., หน้า 37-45

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Formulation)

การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการเลือกวิธีการทำงานอย่างมีทิศทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ประสบความสำเร็จ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของกลยุทธ์ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

อุทิศ ชาวเชียร (2546, หน้า 85-88) กล่าวว่า การกำหนดกลยุทธ์เป็นการกำหนดแนวทางเลือกดำเนินการพัฒนา ซึ่งเป็นขั้นตอนที่กำหนดกลยุทธ์จากการประเมินสภาพแวดล้อมให้เกิดแนวทางเลือกการดำเนินการพัฒนาอย่างรอบคอบ การกำหนดทางเลือกจะถูกร่างเป็น “กลยุทธ์” และในการยกร่างกลยุทธ์โดยทั่วไปองค์การจะสามารถยกร่างกลยุทธ์จากความสัมพันธ์ของสภาวะแวดล้อม 4 รูปแบบ ดังนี้

สภาวะประเภทที่ 1 องค์การมีภาวะทั้งจุดแข็งและโอกาส (ภาวะลุย-ขยาย) เป็นภาวะ “พร้อมแข่งขัน-รุกปรบ” ที่องค์การได้เปรียบมากที่สุด เนื่องจากองค์การสามารถใช้ทั้ง “จุดแข็ง” ภายใน และได้รับ “โอกาส” การสนับสนุนจากสาธารณะที่มีอยู่ ดังนั้น ผู้บริหารขององค์การควรกำหนดกลยุทธ์ภายใต้ภาวะนี้ เป็น “เชิงรุก” เพื่อดึงเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาเสริมสร้างควบคุมการปรับใช้และฉกฉวยโอกาสต่าง ๆ ที่มีเป็นการผนวกพลังทั้งจากจุดแข็งขององค์การ

และโอกาสที่ได้จากสภาวะภายนอกทั้งที่มีอยู่และที่เป็นศักยภาพให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ เป็นการรุกและพัฒนาการบริการ (รบ) อย่างรุนแรงและต่อเนื่อง โดยขยายบทบาทและพัฒนาองค์การอย่างเต็มที่ให้สามารถดำเนินการให้ได้ชัยชนะ สามารถยกระดับการบริการขององค์การให้ก้าวหน้าทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

สภาวะประเภทที่ 2 องค์การอยู่ภายใต้ภาวะจุดอ่อนและอุปสรรค (ภาวะลด-เล็ก) เป็นภาวะ “ไม่พร้อมแข่งขัน-ต้องรับและหลบเลี่ยง” และหากจำเป็นต้องเลิก ลดและโอนย้าย อันเป็นสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุด เนื่องจากองค์การที่มีจุดอ่อนมาก และยังต้องเผชิญกับอุปสรรคจากภายนอก (ที่คู่แข่งมีความพร้อม) อันเป็นปัญหารุมเร้าทั้งภายในและภายนอก ดังนั้น ทางเลือกสำหรับผู้บริหารองค์การ คือ กลยุทธ์ในลักษณะการตัดเนื้อร้าย (กลยุทธ์เชิงรับ-เลี่ยง-ถอย) เพื่อพยายามลดหรือหลบหลีกภัยอุปสรรคต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตลอดจนจรรยาบรรณการที่จะทำให้องค์การเกิดความสูญเสียน้อยที่สุด รวมทั้ง แก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจุดอ่อนภายในต่าง ๆ ที่มีอยู่ โดยอาจจะต้องมีการติดตามผลการทดลอง (ลองถูกลองผิด) ของการปฏิบัติงานทุกชั้นตอนอย่างระมัดระวัง จนกว่าเหตุการณ์จะผ่านพ้น หากเหตุการณ์ไม่ดีขึ้น ในระยะสั้นองค์การอาจถูกบีบให้ยกเลิกกิจการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานที่มีจุดอ่อนและภาวะคุกคามรุนแรงมากที่สุดอันเป็นการตัดเนื้อร้ายก่อนสายไป

สภาวะประเภทที่ 3 องค์การมีจุดอ่อนแต่ภาวะภายนอกยังมีโอกาส (ภาวะ “ควรปรับ-ควรเลี่ยง”) ซึ่งองค์การมีโอกาสที่เป็นข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันอยู่หลายประการ แต่ติดขัดที่มีอุปสรรคภายในที่เป็นจุดอ่อนอยู่หลายอย่างเช่นกัน ดังนั้น ทางออกสำหรับผู้บริหารขององค์การคือ กลยุทธ์การปรับตัวเพื่อขจัดหรือ (ทดแทน) แก้ไขจุดอ่อนภายในต่าง ๆ โดยอาจลับเปลี่ยนโยกย้ายหรือจัดหาทรัพยากรทั้งระดับบริหารหรือระดับที่ปรึกษาจากภายนอกองค์การ (และ/หรือหาพันธมิตรมาร่วมรบ) และ/หรืออาจกู้เงินมาลงทุนในสาขาที่มีโอกาสอยู่ เป็นการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมความพร้อมที่มีอยู่ให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อพัฒนาโอกาสที่มีอยู่แล้ว (โดยต้องเน้นแก้ไขจุดที่อ่อนแอของตนก่อน) ดังนั้น ถึงแม้ว่าจะใช้กลยุทธ์เชิงรุกได้ แต่ต้องเป็นแผนงาน/โครงการระยะสั้นและมุ่งเน้นพิจารณาให้ผลการแก้ไข (การลงทุน) เกี่ยวโยงและสนองโอกาสที่มีอยู่อย่างแน่นอน (มีการสั่งซื้อแล้ว ฯลฯ)

สภาวะประเภทที่ 4 องค์การที่มีจุดแข็งต้องเผชิญภาวะการณ์แข่งขันที่รุนแรงที่มีอุปสรรค (ภาวะ “ไม่ควรเลี่ยง” หรือควรคุ้มกันรักษา และคงสภาพ) สถานการณ์นี้สภาวะแวดล้อมภายนอกไม่เอื้อต่อการเร่งรัดพัฒนาดำเนินงาน ถึงแม้ว่าองค์การจะมีข้อได้เปรียบที่เป็นจุดแข็งอยู่ ดังนั้น ผู้บริหารองค์การสามารถที่จะเลือกกลยุทธ์รับ การตรึงสถานการณ์ การชิงของดีที่มีอยู่เพื่อยันหลักฝ่ายตรงข้ามและ/หรือใช้จุดแข็งที่มีอยู่ป้องกันมิให้ฝ่ายตรงข้ามเพิ่มภาวะคุกคาม และหาหนทางแตกตัวหรือกระจายกิจการและ/หรือหาจุดที่ฝ่ายตรงข้าม

ไม่แพ้ระวังเข้าตีและหลีกหนีเพื่อลดตรอนจุดแข็งของฝ่ายตรงข้ามไปเรื่อย ๆ เป็นกลยุทธ์ที่ต้องการนวัตกรรม แนวคิดใหม่ ๆ จากปัจจัยจุดแข็งที่มีอยู่แล้วมาประยุกต์ทดลองใช้ในแผนงานด้วยความระมัดระวัง มาตราการการรวมตัวเรากับคู่แข่งให้เป็นกลุ่มบริษัทที่เข้มแข็งที่สุดก็จัดเป็นทางออกที่ดีของกลยุทธ์หมวดนี้เช่นกัน ทั้งนี้เขาต้องยอมร่วมมือต่อข้อเสนอการรวมตัวดังกล่าว และหากการติดตามประเมินผลยืนยันผลสำเร็จเบื้องต้นแรก ก็อาจปรับกลยุทธ์เป็นการรุกอย่างค่อยเป็นค่อยไป และต่อเนื่องต่อไปในอนาคต

สุวดี อุปปีนใจ (2553, หน้า 73-74) กล่าวว่า กลยุทธ์เป็นแนวทางหรือวิธีการทำงานที่ดีที่สุดเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ พันธกิจ และวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ การกำหนดกลยุทธ์จึงมีความสำคัญมากต่อจุดหมายปลายทางในอนาคต การประมวลข้อมูลทั้งหมดจากการวิเคราะห์ส่วนประกอบ (Portfolio Approach) โดยเฉพาะการวิเคราะห์ SWOT นำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ระดับองค์การโดยรวม (Corporate-Level Strategy) ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์หลัก (Grand Strategy) ที่ผู้บริหารระดับสูงจะเป็นผู้ตัดสินใจว่าควรนำกลยุทธ์ใดไปดำเนินการ ซึ่งการกำหนดกลยุทธ์สามารถแบ่งได้ ดังนี้

1. การกำหนดกลยุทธ์หลัก (Grand Strategies) กลยุทธ์หลักเป็นกลยุทธ์ระดับองค์การโดยรวม ที่จะแสดงให้เห็นถึงทิศทางการดำเนินงานขององค์การ และสร้างสมรรถนะในการแข่งขัน ซึ่งกลยุทธ์หลักมี 4 ประเภท ดังนี้

1.1 กลยุทธ์พลิกฟื้น (Turn Around Strategy) เป็นการเลือกดำเนินงานในลักษณะการปรับปรุง การพัฒนา การสร้างเครือข่าย ฯลฯ เพื่อลดจุดอ่อนภายในองค์การ

1.2 กลยุทธ์รักษาเสถียรภาพ (Stability Strategy) เป็นการเลือกดำเนินงานในแบบเดิม ๆ โดยเลือกขยายงานเฉพาะส่วนที่ยังพอมีจุดแข็งมาช่วยต้านอุปสรรคจากภายนอก

1.3 กลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive Strategies) เป็นการเลือกกลยุทธ์ในการดำเนินงานที่มุ่งสร้างความเจริญเติบโตให้องค์การ

1.4 กลยุทธ์การตัดทอน (Retrenchment Strategies) เป็นการเลือกกลยุทธ์ที่พยายามจะรักษาองค์การเอาไว้ โดยการลดต้นทุนด้านต่าง ๆ ลง เช่น ด้านบุคลากร ด้านพัสดุ ครุภัณฑ์ ด้านการผลิต ด้านการบริหาร ตลอดจนการลดขนาดขององค์การ ซึ่งสภาพขององค์การมีทั้งจุดอ่อนและอุปสรรค

2. การกำหนดกลยุทธ์ระดับหน่วยงาน (Business-level Strategies) กลยุทธ์ระดับหน่วยงานจะต้องกำหนดตามกลยุทธ์หลักขององค์การ ดังนั้น การกำหนดกลยุทธ์ระดับหน่วยงานจึงจำเป็นต้องแปลงกลยุทธ์หลักในระดับนโยบายให้เป็นกลวิธีในการบริหาร

3. การกำหนดกลยุทธ์ในระดับของกิจกรรม (Functional-level Strategies) เป็นการดำเนินการโดยพิจารณาจากหน้าที่ของหน่วยงานย่อยภายในองค์การ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 ด้าน คือ

3.1 การวิจัยและพัฒนา (Research and Development Strategy)

3.2 การปฏิบัติการ (Operations Strategy)

3.3 ด้านการเงิน (Financial Strategy)

3.4 ด้านการตลาด (Marketing Strategy)

3.5 ด้านทรัพยากรบุคคล (Human Resource Strategy)

นอกจากนี้ยังต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ (objective) มาตรการ (Measure) และตัวชี้วัด (Indicators) ดังที่นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

Wheelen and Hunger (2008, p. 18) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ คือ เป้าหมายปลายทางที่ตั้งไว้ ซึ่งองค์การต้องการให้บรรลุ และจะเป็นตัวชี้บอกว่าองค์การต้องการอะไร (What) ให้ประสบผลสำเร็จ และเมื่อไร (When) ควรเขียนไว้ในรูปของปริมาณ (Quantity) หรือตัวเลขที่ชัดเจนสามารถวัดได้ โดยผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของบริษัทจะต้องสอดคล้องตามพันธกิจ (Mission)

สมยศ นาวิกาน (2546, หน้า 4) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ คือ ถ้อยแถลงของสิ่งที่ต้องการบรรลุผลสำเร็จ โดยปกติวัตถุประสงค์จะกำหนดระดับของการบรรลุผลสำเร็จภายในกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมเฉพาะเจาะจง วัตถุประสงค์อาจจะถูกแยกประเภทตามระยะเวลาได้ โดยปกติวัตถุประสงค์ที่มีระยะเวลา 1 ปี หรือน้อยกว่า จะถูกเรียกว่าวัตถุประสงค์ระยะสั้น และวัตถุประสงค์ที่มีระยะเวลาเกิน 1 ปี จะถูกเรียกว่าวัตถุประสงค์ระยะยาว บุคคลส่วนใหญ่จะใช้วัตถุประสงค์ระยะยาวและระยะสั้นเท่านั้น แต่บุคคลบางคนจะรวมวัตถุประสงค์ระยะกลางเข้ามาด้วย วัตถุประสงค์ระยะกลางจะมีระยะเวลา 1-3 ปี และวัตถุประสงค์ระยะยาวจะมีระยะเวลา 3 ปีขึ้นไป

ฉลอง ชาตธูประชีวิน (2552, หน้า 56-57) กล่าวว่า มาตรการ (Measure) คือ ข้อกำหนดการกระทำตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดหรือเงื่อนไขที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อให้งานตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย กำหนดมาตรการของแต่ละยุทธศาสตร์ ซึ่งอาจมีหลายมาตรการและสามารถปฏิบัติได้จริง มาตรการไม่ใช่วิธีการและไม่ใช่แนวทางในการปฏิบัติงาน แต่เป็นข้อกำหนดที่ชัดเจนว่าจะทำอะไรบ้าง เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์ มาตรการเป็นข้อกำหนดที่ต้องนำไปจัดทำเป็นแผนดำเนินการ (Action Plan) หรือแผนปฏิบัติการประจำปี ตลอดจนในการกำหนดตัวชี้วัด เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่บ่งบอกถึงสภาพความสำเร็จของงานหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว โดยมีการเปรียบเทียบ

กับสิ่งของหรือข้อมูลชนิดเดียวกันที่มีอยู่แล้ว โดยมีตัวชี้วัดโดยตรงและตัวชี้วัดโดยอ้อม ซึ่งตัวชี้วัดอาจมีหลายประเภท ทั้งที่เป็นตัวบ่งชี้กระบวนการผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ และค่าของตัวชี้วัดที่แสดงเป็นตัวเลข จะอยู่ในรูปลักษณะของร้อยละ อัตราส่วน สัดส่วน อัตรา จำนวน ค่าเฉลี่ย ทั้งนี้ คุณลักษณะของตัวชี้วัดที่ดีต้องมีความสอดคล้องตรงกับกรณีหรือตรงกับประเด็น มีความเป็นรูปธรรม ที่วัดได้ หรือสังเกตได้ ได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้วัดและผู้ถูกวัด และสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์

ขั้นตอนที่ 3 การจัดวางทิศทางขององค์การ (Direction Setting)

การจัดวางทิศทางขององค์การ เป็นขั้นตอนหลังจากที่ได้มีการกำหนดกลยุทธ์ เป็นที่เรียบร้อยแล้วมาใช้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และเป้าประสงค์ (Goal) ขององค์การ เพื่อให้องค์การสามารถดำเนินการไปสู่เป้าหมายดังที่ต้องการ ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision)

Hamel and Prahalad (1994, pp. 129–135) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ (Vision) คือ มุมมองในระยะยาวขององค์การที่ปรารถนาจะเป็นในอนาคต หรืออาจเรียกว่า “จุดหมายเชิงกลยุทธ์” (Strategic Intent)

Miller and Dess (1996, p. 6) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ เป็นการพรรณนาถึงภาพในอนาคต ที่อยากจะเป็น ควรเป็นภาพที่ดีที่สุด มากที่สุด และยิ่งใหญ่ที่สุด

เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฐ์ และคณะ (2553, หน้า 32) กล่าวว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ เป็นสิ่งที่ผู้บริหารขององค์การใฝ่ฝันอยากให้องค์การเป็นหรือเป็นจินตนาการเกี่ยวกับอนาคตขององค์การที่เกิดจากทัศนคติและมุมมอง ตลาดจนแนวคิดของผู้บริหารที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากการมีภูมิหลัง (Background) และประสบการณ์ (Experience) ที่ต่างกันวิสัยทัศน์ที่ดีจะก่อให้เกิดแรงบันดาลใจหรือแรงดลใจ และมักอยู่ในรูปของสิ่งที่ดีที่สุด เช่น เป็นองค์การธุรกิจที่ให้บริการที่ดีที่สุดหรือสินค้าที่มีคุณภาพที่สุด โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการกำหนดวิสัยทัศน์ ได้แก่ ความต้องการที่จะให้เกิดแรงบันดาลใจให้กับพนักงานภายในองค์การ

2. การกำหนดพันธกิจ (Mission)

เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฐ์ และคณะ (2553, หน้า 33) กล่าวว่า ภารกิจ (Mission) การกำหนดภารกิจหรือกรอบในการดำเนินงานขององค์การภารกิจที่ดีจะช่วยให้้องค์การสามารถตอบคำถามที่ว่า “เราคือใคร เราทำอะไรและเราจะมุ่งไปในทิศทางไหน” (Who Are We, What We Do and Where We're Headed) ภารกิจแต่ละแห่งจะมีลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละองค์การ เนื่องจากภารกิจจะช่วยสร้างคุณค่า และความแตกต่างขององค์การจากองค์การอื่น

ภารกิจที่เขียนไว้ชัดเจนจะช่วยให้องค์การธุรกิจในการเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต ก่อให้เกิดภาพพจน์ที่ชัดเจนและเป็นหนึ่งเดียวไปสู่สังคมภายนอกหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์การ

สมยศ นาวิการ (2546, หน้า 11) กล่าวว่า การกำหนดภารกิจขององค์การ โดยองค์การทุกองค์การจะต้องมีภารกิจ ภารกิจ คือ เหตุผลการดำรงอยู่ขององค์การ การกำหนดภารกิจขององค์การมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากภารกิจจะกำหนดขอบเขตการดำเนินงานขององค์การ ซึ่งถ้อยแถลงของภารกิจอาจเขียนไว้อย่างกว้าง ๆ หรือแคบ ๆ ก็ได้ โดยการเขียนถ้อยแถลงของภารกิจจะมีผลกระทบต่ออนาคตขององค์การ

3. การกำหนดเป้าประสงค์ (Goal)

ฉลอง ชาตรุประชีวิน (2552, หน้า 55) กล่าวว่า เป้าหมาย (Goals) เป็นข้อความที่ระบุความคาดหวัง หรือผลงานที่องค์การมี ความคาดหวังจะให้เกิดหลังจากได้ดำเนินงานตามพันธกิจ ผลงานที่คาดหวังขององค์การเป็นผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์สำหรับองค์การหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง การกำหนดเป้าประสงค์ต้องระบุหน่วยวัดให้ชัดเจน พิจารณาให้ครอบคลุมองค์ประกอบทุกด้านที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนา ได้ผลลัพธ์ (Outcomes) ที่สามารถวัดได้

เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฐ์ และคณะ (2553, หน้า 34) กล่าวว่า เป้าหมาย (Goals) คือ การบอกสิ่งที่องค์การปรารถนาให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยมีการกำหนดให้ชัดเจน กระชับ ตรงจุด และสามารถวัดได้ ทั้งนี้การกำหนดเป้าหมายจะมีการกำหนดให้ชัดเจนขึ้นกว่าการกำหนดภารกิจว่าจะต้องทำอะไร

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินกลยุทธ์ (Strategy Implementation)

Wheelen and Hunger (2008, p. 18) กล่าวว่า การปฏิบัติตามกลยุทธ์เป็นขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานในการนำกลยุทธ์และนโยบายที่กำหนดไว้ไปปฏิบัติ ด้วยการพัฒนาจัดทำเป็นโปรแกรมดำเนินงาน (Programs) จัดทำงบประมาณ (Budgets) และวิธีดำเนินงาน (Procedures) ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมขององค์การ โครงสร้าง และระบบการจัดการทั้งหมดทั่วทั้งองค์การก็ได้ ในการปฏิบัติตามกลยุทธ์โดยทั่วไปแล้ว จะเป็นหน้าที่ของผู้จัดการระดับกลางและระดับล่าง (Middle and Lower Level Manager) เท่านั้น โดยผู้บริหารระดับสูง (Top Management) เป็นผู้ตรวจสอบ เนื่องจากเป็นแผนงานปฏิบัติการ การปฏิบัติตามกลยุทธ์จึงมักจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจประจำวัน (Day-to-Day Decision) ในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงาน

สุวดี อุปปินใจ (2553, หน้า 76-77) กล่าวถึง กระบวนการนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ประกอบด้วย กระบวนการย่อย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) แผนปฏิบัติการจะเป็นแผนที่ถูกกำหนดขึ้น โดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานและโครงการต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายผลงานสอดคล้องกับเป้าประสงค์และเป้าหมายของแผนกลยุทธ์ที่กำหนด

ส่วนที่ 2 การปฏิบัติการ (Take Action) การปฏิบัติการเป็นกระบวนการดำเนินการตามแผนงาน งาน/โครงการ และกิจกรรมที่กำหนดไว้ โดยทั่วไปจะมี 2 ส่วน ดังนี้ 1) การปฏิบัติตามแผนงาน งาน/โครงการ ตามกลยุทธ์ขององค์การ เพื่อดำเนินการจัดทำผลผลิตหรือให้บริการแก่ลูกค้า หรือผู้รับบริการ และ 2) การปฏิบัติตามแผนงาน งาน/โครงการ ที่เป็นพันธกิจสนับสนุน

ขั้นตอนที่ 5 การควบคุมและการประเมินผล (Control and Evaluation)

ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา (2556, หน้า 286) กล่าวว่า การควบคุมและประเมินผล กลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบควบคุมการดำเนินงานกลยุทธ์ขององค์การว่า บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การหรือไม่ โดยเป็นการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ รวมทั้ง การบรรลุวัตถุประสงค์ของกลยุทธ์ระดับต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ ถ้าเป็นไปตามมาตรฐานก็ดำเนินกลยุทธ์ต่อไปตามปกติ แต่ถ้าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ก็จะต้องมีการวิเคราะห์หาสาเหตุของการเบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานว่าเกิดขึ้นจากอะไร เพื่อจะได้ดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การต่อไป ซึ่งควบคุม ประกอบด้วยขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดมาตรฐานผลงาน มาตรฐาน คือ เกณฑ์ใช้วัดผลสำเร็จของงาน ที่เป็นรายละเอียดของวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และได้กำหนดไว้ก่อนแล้วหรืออาจตั้งมาตรฐานจากกลยุทธ์ขององค์การ เช่น ใช้กลยุทธ์
2. การวัดผลการดำเนินงาน เป็นการวัดผลปฏิบัติงานหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง โดยต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ เพื่อดูว่า วัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ในข้อที่ 1 บรรลุได้หรือไม่
3. การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับเป้าหมาย และมาตรฐาน หมายถึง การนำผลลัพธ์ที่ได้มาเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ตั้งไว้ ได้ผลลัพธ์เป็นไปตามมาตรฐานก็ยุติ ยอมรับผลการปฏิบัติงาน แต่ถ้าเกิดผลแตกต่างก็ต้องปฏิบัติการแก้ไขต่อไป
4. ดำเนินการแก้ไข กรณีที่ผลลัพธ์ที่ได้แตกต่างจากมาตรฐานจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้มาตรฐานที่ตั้งไว้ หรือหากพบสาเหตุมาจากมาตรฐานที่ตั้งไว้ไม่เหมาะสม ก็อาจต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลงมาตรฐานและการวัดผล

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

Forest and Kinser (2002, p. 1) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานที่จะต้องรับผิดชอบในสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารและการส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรการสอน และการจัดการเรียนรู้

Fry and Marshall (2009, p. 68) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพมากที่สุด

เพชริน สงค์ประเสริฐ (2550, หน้า 10) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการพัฒนา กิจกรรมและภารกิจทุกอย่างของสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตที่สำคัญของสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

วิภา ทองหง่า (2554, หน้า 15) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร กิจกรรมทุกประเภทในโรงเรียน เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารและทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญ เป็นงานที่เกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา เป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ความสามารถของผู้บริหารและคุณภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการงานหรือ กิจกรรมทั้งหมดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นภารกิจหลักในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

Gorton (1983, p. 71) กล่าวว่า บทบาทหลักของผู้บริหารโรงเรียน คือ เป็นผู้นำ ทางด้านวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจและเป็นชีวิตของโรงเรียน ส่วนงานในด้านอื่น ๆ เป็นเพียง องค์ประกอบที่จะทำให้โรงเรียนดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น

Best (1986, p. 142) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นภารกิจของสถานศึกษา โดยกระบวนการ บริหารงานวิชาการในด้านต่าง ๆ จะทำให้ทราบถึงความก้าวหน้าของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 3-10) ระบุไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือ เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษา ให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจาก ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและ การจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจนการวัดผลประเมินผล

รวมทั้ง การวัดปัจจัยเกี่ยวเนื่อง การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 9) กล่าวถึงงานวิชาการว่า งานดังกล่าวถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง งานวิชาการของโรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 15) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับทางตรงหรือทางอ้อมก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของงานนั้น

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษาหรือโรงเรียน โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญ รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 6-7) ได้กำหนดขอบข่ายเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไว้ 12 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นจัดการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 3-4) ได้กำหนดขอบข่ายของงานวิชาการซึ่งประกอบไปด้วยงาน ต่อไปนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียด

ของงาน คือ แผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดปฏิทิน การศึกษา ความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่ การจัดชั้นตอนและเวลาในการทำงาน โครงการสอน เป็นการจัดรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร และบันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละคาบเวลาของแต่ละวันหรือ สัปดาห์ โดยวางแผนไว้ล่วงหน้า และยึดโครงการสอนเป็นหลัก

2. การจัดทำเนิการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษา ดำเนินไปด้วยดี และสามารถปฏิบัติได้ จึงต้องมีการจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดตารางสอนเป็นการกำหนดวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่ ตลอดจนผู้เรียนในแต่ละรายวิชา การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน และการฝึกงาน

3. การบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และส่งเสริมการจัดหลักสูตร และโปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ได้แก่ การจัดสื่อการเรียนการสอน การจัดห้องสมุด และการนิเทศการสอน

4. การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในด้านการตรวจสอบ และวิเคราะห์ผลการเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการเรียนการสอน ถือได้ว่าเป็นหัวใจหลักของการปฏิรูป การศึกษาและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เนื่องจากจุดมุ่งหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะตามที่กำหนด ซึ่งมีนักวิชาการ และนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ในทัศนะต่าง ๆ ดังนี้

ความหมายของการจัดการเรียนรู้

Klein (1991, p. 2) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่เกิดจากประสบการณ์ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างค่อนข้างถาวร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้ ไม่ได้มาจากภาวะชั่วคราว วุฒิภาวะ หรือสัญชาตญาณ

Driscoll (2000, p. 11) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองและสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว

ทิตนา แชมมณี (2552, หน้า 221) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง สภาพลักษณะ ของการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งได้รับการจัดอย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี หลักการ หรือความเชื่อต่าง ๆ ที่ประกอบด้วกระบวนการ

หรือขั้นตอนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2553, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่า คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของผู้สอน

วิจารณ์ พานิช (2556, หน้า 18) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ การเรียนรู้ทำให้มีการเพิ่มสมรรถนะ (Performance) และเพิ่มความสามารถของการเรียนรู้ในอนาคต

จิตติมา วรณศรี (2557, หน้า 7) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องจุดมุ่งหมายหลักสูตร ซึ่งควรมีกิจกรรมที่หลากหลายเน้นผู้เรียนให้มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติกิจกรรมฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับเพื่อน การค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง สอดแทรกและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมทั้ง การดำเนินโครงการ/กิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งถือเป็นขั้นตอนสำคัญของการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา

นอกจากนี้ ยังมีผู้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ในทัศนะที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

รัตนา คิตติ (2548, หน้า 28-29) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่า เป็นกระบวนการที่ครูและนักเรียนได้ร่วมกันกระทำ เพื่อให้ผู้เรียนได้เจริญงอกงาม ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เพื่อผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

วิทย์ทิชัย พวงคำ (2551, หน้า 47) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนกับการสอน ไม่ว่าจะเป็นในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน โดยใช้เทคนิคที่ช่วยในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์

สุภาภรณ์ แตนสมบัดสา (2555, หน้า 36) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง วิธีการในการจัดกิจกรรมโดยครูและนักเรียนร่วมกันในการจัดกิจกรรมเป็นกระบวนการที่ต้องจัดให้เหมาะสมกับผู้เรียน มีการสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการใช้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถพัฒนาตนเอง รวมทั้งนำความรู้ที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และในมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันถึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อ การเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้ง สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ในมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้ง การส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน ในแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน), 2547, หน้า 12-16)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 151-161) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาอยู่ที่การจัดการเรียนการสอนให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการและการดำเนินการด้านการเรียนการสอนจะเป็นไปด้วยดี ก็ด้วยการวางแผนการบริหารงาน

ด้วยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะครูอาจารย์ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ โดยได้แบ่งงานการจัดและการดำเนินการด้านการเรียนการสอนออกเป็น 10 งาน ดังนี้

1. การจัดประมวลการสอน (Syllabus) หลักสูตรได้กำหนดรายวิชาไว้ จึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา ที่จะต้องดำเนินการโดยความร่วมมือจากฝ่ายวิชาการและครูอาจารย์ ในการจัดทำประมวลการสอนเป็นรายวิชา ซึ่งในบางสถานศึกษาจะเรียนประมวลการสอนว่า โครงการสอนในการจัดทำประมวลการสอน หรือโครงการสอนนี้จะวางเป็นภาคการศึกษา โดยเฉพาะวิชาที่มีหน่วยกิตและสามารถเรียนจบในแต่ละภาคการศึกษา ด้วยเหตุนี้ประมวลการสอนจึงเริ่มจากการวางแผนระยะยาวเป็นภาคการศึกษา แล้วจึงเป็นการวางแผนระยะสั้น เช่น รายสัปดาห์ เป็นต้น สถานศึกษาสามารถที่จะจัดตามความเหมาะสม แต่เมื่อรวมแล้ว ก็จะได้ครบตามหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย

1.1 ความจำเป็นที่ต้องมีการจัดทำประมวลการสอน เพื่อช่วยให้การสอนได้มีขั้นตอนดำเนินการ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ ช่วยให้ผู้สอนไม่ลืมและไม่สอนซ้ำ และได้มีการวางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับกิจกรรม และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการสอน

1.2 สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการจัดทำประมวลการสอน ได้แก่ การแบ่งเนื้อหาควรคำนึงถึงความเหมาะสม เช่น การสอนในวิชาเกษตรต้องคำนึงถึงฤดูกาลเกษตร การเพาะปลูก เป็นต้น ควรจะสำรวจจำนวนวันในแต่ละสัปดาห์ตามที่สอน เพราะจะทราบว่ามีวันหยุดหรือกิจกรรมอื่นที่ทำให้การสอนขาดหายไป การหาแหล่งที่จะทำให้นักเรียนนักศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ เช่น สถานที่ดูงาน ฝึกงานให้นักศึกษา การเชิญวิทยากรพิเศษล่วงหน้า เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนวัสดุฝึก เครื่องจักรต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน และวิธีการและเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลการเรียน

1.3 รายละเอียดของประมวลการสอน ประกอบด้วย รหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิต จำนวนชั่วโมงที่เรียนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ รายวิชาโดยสังเขปตามหลักสูตร ความมุ่งหมายทั่วไปของรายวิชา ความมุ่งหมายเฉพาะในแต่ละหัวข้อ เนื้อหาของประมวลการสอนจะประกอบด้วย ความรู้และความสัมพันธ์กับความรู้อื่น ๆ ที่นักเรียนนักศึกษาต้องเรียนรู้ ทักษะ และการปฏิบัติที่จำเป็นในรายวิชานั้น รวมทั้ง เจตนาและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กระบวนการสอน ได้แก่ วิธีสอน กิจกรรมในการเรียนการสอนที่จะให้เกิดความรู้ ทักษะปฏิบัติ และเจตคติ อุปกรณ์การสอน รวมทั้งตำราและหนังสือค้นคว้าที่จำเป็น การทดสอบและการวัดผลการเรียน หนังสืออ่านประกอบ และหนังสือที่จะเป็นเอกสารอ้างอิง และแหล่งที่จะหาความรู้ เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์

2. การจัดแผนการสอน สถานศึกษาต้องจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความถนัด ตามความสนใจ และความสามารถ แผนการเรียนเป็นการกำหนดรายวิชาให้เรียนมีวิชาบังคับ วิชาเลือก และวิชาเลือกเสรี อย่างมีจุดมุ่งหมาย เป็นหน้าที่ของฝ่ายวิชาการที่ต้องศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร รายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรให้เข้าใจรายละเอียด โดยการจัดแผนการเรียนควรอาศัยข้อมูลที่มีรายละเอียด อันประกอบไปด้วย มีการสำรวจสภาพท้องถิ่น อุตสาหกรรม และความต้องการของผู้ปกครอง มีการสำรวจความต้องการของนักเรียนนักศึกษา มีการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการ อุตสาหกรรม มีการสำรวจความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ มีการนำผลการสรุป มาวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การจัดแผนการเรียนของนักเรียนนักศึกษา และแผนการเรียนที่เปิดสอน จากการประชุมพิจารณาปรับเปลี่ยนแผนการเรียนได้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน

3. การจัดตารางสอน ตารางสอนเป็นการกำหนดวิชา และเวลาที่จะเรียนโดยละเอียด ประจำวันตลอดสัปดาห์ โดยควรคำนึงถึงเค้าโครงของหลักสูตร การแบ่งหมวดวิชา วิชาบังคับ วิชาเลือก วิชาเลือกเสรี แต่ละวิชาต้องให้ห้องเรียนและอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักร ในลักษณะใดบ้าง จำนวนนักเรียนนักศึกษา ที่จะลงทะเบียนในวิชาแต่ละวิชา และจัดเป็นที่ห้อง กี่กลุ่ม ระยะเวลาหรือคาบชั่วโมงในการสอนแบ่งเป็นที่คาบ คาบละกี่นาที ในหนึ่งวันจะจัดได้ กี่คาบ จำนวนห้องเรียนและขนาดของห้องเรียน รวมทั้งลักษณะห้องเรียนที่ใช้ จำนวนครู อาจารย์ที่จะรับผิดชอบในแต่ละวิชา วิทยากรพิเศษ และความสะดวกในการเชิญมาสอน รวมทั้ง ภาระงานสอนของครูแต่ละคน

4. การจัดชั้นเรียน การจัดชั้นเรียนในระดับการศึกษาขั้นต้น สามารถแบ่งกลุ่มนักเรียน ได้โดยวิธีการต่าง ๆ ประกอบด้วย การจัดกลุ่มตามความรู้ความสามารถของนักเรียน โดยพิจารณาจากผลการเรียนของนักเรียน โดยจัดเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนสูง การดูแล การเรียนของนักเรียนจะพิจารณาจากแต่ละวิชาหรือคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การจัดแบ่ง ตามรายชื่อ จัดโดยการคละกันไปตามบัญชีรายชื่อ บางครั้งก็เป็นการเรียงตามลำดับตัวอักษร ของชื่อนักเรียน โดยไม่คำนึงถึงความสามารถพิเศษของนักเรียน จัดตามวิชาที่เป็น ความสามารถพิเศษที่นักเรียนลงทะเบียนเรียน และจัดแบบผสมผสาน กล่าวคือ บทเรียน กลุ่มเดียวกันบางครั้งก็เรียนวิชาเดียวกัน แต่ถ้าเป็นวิชาเลือกก็จะไปเรียนร่วมกับผู้ที่เรียน วิชาเลือกนั้น ๆ

5. การจัดครูอาจารย์เข้าสอน การจัดครูอาจารย์เข้าสอนเป็นงานของฝ่ายวิชาการ การพิจารณาความเหมาะสมและถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็น การดำเนินงานของการจัดครูอาจารย์ เข้าสอนได้แก่ การสำรวจความพร้อมของบุคลากรด้านครูอาจารย์ ก่อนเปิดหลักสูตรใหม่ หรือ เปิดการสอนเพิ่ม สำรวจภาระงานของครูอาจารย์ สำรวจคุณสมบัติของครูอาจารย์ เช่น

วุฒิ ประสบการณ์ ความชำนาญในด้านการสอนของแต่ละวิชา จัดตามความพร้อมของ ครูผู้สอน เช่น ความถนัด และความต้องการในการสอน ได้แก่ จัดตามวุฒิการศึกษา จัดตามความสนใจและความถนัด จัดตามความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ นอกจากนี้ ในการแก้ไขปัญหาการขาดครูอาจารย์ โดยให้ครูอาจารย์ได้ไปฝึกอบรมในบางรายวิชา ที่ขาดแคลนครูอาจารย์ที่จะสอน จัดบุคลากรฝ่ายอื่นให้ช่วยสอน เช่น บุคลากรฝ่ายสนับสนุน การสอนจัดรวมกลุ่มนักเรียนนักศึกษา และจัดหาวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน ตลอดจนจัดครู อาจารย์เข้าสอนแทน เมื่อครูอาจารย์ไม่มาสอน

6. การสอนซ่อมเสริม การสอนซ่อมเสริมเป็นการสอนกรณีพิเศษ นอกเหนือไปจาก การสอนตามแบบแผนปกติ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน โดยการสอนซ่อมเสริม แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ การสอนซ่อมเสริมก่อนการเรียนการสอน สอนซ่อมเสริม ขณะที่ทำการสอน สอนซ่อมเสริมรายวิชาเพื่อสอบแก้ตัว และงานซ่อมเสริมสำหรับนักเรียน ที่ฉลาด หรือเรียนเร็ว

7. การเลือกตำราเรียน ตำราเรียนแบบเรียนเป็นอุปกรณ์การสอนที่สำคัญ โดยทั่วไป สถานศึกษาจะใช้ตำราเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ นอกเหนือจากนั้นเรียกว่า หนังสืออ่านประกอบ ซึ่งสถานศึกษาจะใช้ก็ได้ไม่ใช้ก็ได้ กระทรวงศึกษาธิการไม่ได้บังคับ การศึกษาในบางระดับ เช่น ระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา ตำราเรียน หรือแบบเรียน ครูอาจารย์ สามารถจัดทำขึ้นเองได้ โดยการเขียนตำราวิชาการตามเนื้อหาของหลักสูตร รายวิชา ทั้งนี้ตำราเรียนเป็นเครื่องประหยัดเวลาในการสอนของครูอาจารย์ เนื้อหาบางอย่างครู อาจารย์อาจกำหนดให้นักเรียนไปค้นคว้าจากห้องสมุดตามหนังสือที่กำหนดให้อ่านเพิ่มเติม และนำมาอภิปราย หรือจัดทำเป็นรายงานเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาที่มีความรู้ที่กว้างขวาง ตำรา เรียนเป็นหลักในการกำหนดเนื้อหาตามหลักสูตรรายวิชาที่เรียน ด้วยเหตุนี้ ครูอาจารย์ มีแนวโน้มที่จะใช้ตำราเรียนหรือแบบเรียนเล่มใดเล่มหนึ่ง หรือเล่มที่ตนเองเขียนใช้เพียงเล่มเดียว ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนต้องใช้ตำราเล่มเดียวกันทำให้ความรู้แคบ ดังนั้น ครูอาจารย์จึงควรส่งเสริม นักเรียนนักศึกษาให้ได้ใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งควรจะได้รับ การสนับสนุนจากฝ่ายบริหารของสถานศึกษา ซึ่งสามารถทำได้โดยจัดตำราเรียนและแบบเรียน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาต่าง ๆ มาไว้ในห้องสมุด รวมทั้ง ให้ครูอาจารย์ได้จัดทำโครงการสอน หรือแผนการสอน โดยการกำหนดหนังสืออ่านประกอบให้กับนักเรียนนักศึกษา

8. คู่มือครูในงานวิชาการ เป็นเครื่องมือช่วยครูอาจารย์ที่จะได้เป็นแนวทางในการ ปฏิบัติงานด้านวิชาการในสถานศึกษา เป็นการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ เพื่อได้ทำให้การ จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร โดยคู่มือครูในงานวิชาการ ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิเทศภายในสถานศึกษาสามารถ

จัดทำได้โดยการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ทางวิชาการที่ครูต้องรู้และได้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเนื้อหาที่ควรบรรจุไว้ในคู่มือครูในงานวิชาการ ประกอบด้วย หลักสูตรที่ครูสอนอยู่ในด้านหลักสูตร โครงสร้าง จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ระเบียบการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร การใช้จ่ายเงินในหมวดเงินบำรุงการศึกษาเพื่องานวิชาการ การสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนนักศึกษา การเขียนโครงการและปฏิทินการปฏิบัติงาน ลักษณะการจัดการนิเทศการสอนภายในสถานศึกษา การเลือกและการใช้สื่อการสอน การเสนอแบบเรียน ตำรา หนังสือเพื่อจัดซื้อในห้องสมุด รวมทั้งการจัดทำโครงการสอน แผนการสอน หรือประมวลการสอน

9. การจัดทำคู่มือนักเรียนนักศึกษา คู่มือนักเรียนนักศึกษา เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำเพื่อแจกนักเรียนนักศึกษา โดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษาใหม่ในวันลงทะเบียนเพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนนักศึกษาได้เข้าใจถึงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติตนได้ถูกระเบียบของสถานศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนักศึกษา โดยทั่วไปสถานศึกษาจะจัดพิมพ์เป็นรายปี ซึ่งคู่มือนักเรียนนักศึกษาคควรประกอบไปด้วย การแนะนำสถานศึกษา ประวัติความเป็นมา คณาจารย์ ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนักศึกษา หลักเกณฑ์ หลักการ โครงสร้าง รายละเอียดวิชา ปฏิทินการศึกษา ระเบียบการลงทะเบียนเรียน การลดวิชา การเพิ่มวิชา ระเบียบการจัดและประเมินผลการศึกษา ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบ รวมไปถึงระเบียบเกี่ยวกับวินัยและการปฏิบัติตน รวมทั้ง ระเบียบการแต่งกาย และระเบียบอื่น ๆ ที่นักเรียน นักศึกษา ต้องถือปฏิบัติ

10. การจัดห้องศูนย์ควบคุมการเรียนการสอนทางวิชาการ ห้องที่จัดขึ้นไม่ใช่ห้องเรียนของนักเรียนนักศึกษา แต่เป็นห้องที่เป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับข่าวสาร และสารสนเทศของงานด้านวิชาการในสถานศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาที่มีนักเรียนนักศึกษาไม่ได้เรียนประจำห้องวันหนึ่งอาจเรียนหลายวิชาและย้ายห้องเรียน การจัดห้องศูนย์ควบคุมการเรียนการสอนจะเป็นศูนย์กลางที่อำนวยความสะดวกในด้านการเรียนการสอน สามารถติดตามทางด้านวิชาการได้ ทั้งนี้ การจัดห้องดังกล่าวควรประกอบด้วย ตารางการใช้ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ ตารางสอนรวมของครูอาจารย์ ตารางสอนกลุ่มวิชาของนักศึกษาแยกตามกลุ่ม แผนก และคณะวิชาต่าง ๆ แผนการเรียนของหลักสูตรระดับต่าง ๆ ครบทุกภาคเรียน แสดงผลสถิติความก้าวหน้าทางด้านการรับสมัครนักเรียนนักศึกษา แสดงจำนวนครูอาจารย์ที่ประจำและศึกษาต่อ รวมทั้ง มีตัวอย่างอุปกรณ์การสอนที่ต้องใช้ประจำ เช่น ใบงาน ใบช่วยสอน ใบความรู้ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือนักเรียนนักศึกษา ตลอดจนรายชื่อของนักเรียนนักศึกษาในแต่ละชั้นปี

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นจุดมุ่งหลักของสถานศึกษาทุกแห่ง ซึ่งต้องคำนึงถึงงานในทุก ๆ งานที่เป็นองค์ประกอบของ

การจัดการเรียนรู้ ตลอดจนร่วมกันส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของตน ให้มีความคล่องตัวและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนที่ยั่งยืนต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้

การบริหารจัดการการเรียนรู้ ถือได้ว่าเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีนักวิชาการ นักการศึกษา รวมทั้ง หน่วยงานต่าง ๆ ได้ทำการศึกษา โดยกล่าวถึงในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ (ม.ป.ป., หน้า 110) เสนอเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนว่า ควรมีบทบาท ในการจัดการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. ปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหาร โดยสนับสนุนและมีส่วนร่วมกับผู้เรียนและครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนไว้ในธรรมนูญโรงเรียนที่มีแผนงาน การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
3. นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบายของสถานศึกษา
4. บริหารจัดการให้เอื้ออำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนมีเสรีในการคิด พัฒนา รูปแบบการเรียนรู้ ทำวิจัยในชั้นเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครู การทำงานเป็นทีม
5. พัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้
6. จัดให้มีระบบนิเทศภายใน ช่วยเหลือครูในด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 30-35) ระบุถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญได้ ดังนี้

1. ผู้บริหารจะต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารจัดการ เพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ ผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของ การปฏิรูปการศึกษา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะและศักยภาพของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การกำกับ ติดตามและประเมินผล ซึ่งคุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษานี้จะทำให้ครูผู้สอนสามารถ จัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้บริหารต้องสามารถบริหารจัดการเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนมีเสรีในการคิดพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ ในการบริหารจัดการเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนมีเสรีในการคิดพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารควรจัดให้มีการดำเนินการโดยการกำหนดค่านิยมหรือวัฒนธรรมการทำงานของสถานศึกษา จัดให้มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ และเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ให้ได้มาตรฐานหลักสูตร และจัดให้มีการทำงานในรูปคณะกรรมการ

3. ผู้บริหารต้องพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีวิธีการพัฒนาตามลำดับ ประกอบด้วย

- 3.1 การใฝ่ใจพัฒนาคน (Personal Mastery)
- 3.2 สร้างโมเดลความคิด (Mental Models)
- 3.3 ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการกำหนดวิสัยทัศน์ (Shared Vision)
- 3.4 การสร้างทีมงานทางปัญญา (Team Learning)
- 3.5 ปลุกฝังวิถีคิดเชิงระบบ (System Thinking)

4. ผู้บริหารต้องนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบายของสถานศึกษา เพื่อเตรียมการสู่การพัฒนา กล่าวคือ การนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบายของสถานศึกษาได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการจัดระบบการประเมินผลโดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของครูผู้สอน ให้ประเมินตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยต้องประเมินให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ พฤติกรรม ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน นอกจากนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาอาจจะจัดให้มีการดำเนินการในเรื่องของการประเมินผลอย่างเป็นระบบ

วัฒนาพร ระบุบทสรุป (2543, หน้า 79-83) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องดำเนินการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยดำเนินการตามบทบาท ดังนี้

1. จัดทำแผน/โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การกำหนดนโยบายของโรงเรียน และกำหนดความต้องการความจำเป็นด้านต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำแผนงาน/โครงการ

2. การพัฒนาบุคลากร ประกอบด้วย การปรับกระบวนทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการ

3. การเตรียมสื่อสนับสนุน ประกอบด้วย การเตรียมแหล่งค้นคว้าสำหรับผู้เรียน และการเตรียม สื่อ วัสดุ อุปกรณ์

4. การบริหารและการบริการหลักสูตร ประกอบด้วย การจัดให้มีรายวิชาเลือก ตามโครงสร้างหลักสูตรที่หลากหลาย การจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้รักการศึกษาค้นคว้า และการจัดบริการแนะแนว อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจ

6. การดำเนินการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดตั้งคณะกรรมการ พัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา และการสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำงานเป็นกลุ่มหรือ เป็นคณะ

7. การจัดระบบนิเทศภายใน ประกอบด้วย การประเมินผลการปฏิบัติงานและข้อมูล บ้อนกลับ

อดุลย์เดช ฐานะ (2543) ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีผลการปฏิบัติงานการบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน โดยมีข้อสังเกตว่า ในด้านการจัดปัจจัยสนับสนุน กิจกรรม ด้านการวางแผนการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ ด้านการนิเทศติดตาม มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยสนับสนุน ด้านการวางแผนการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับส่วนที่เหลือ อีกด้านหนึ่งคือ ด้านการนิเทศติดตามผลมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับน้อย

อุษณีย์ โพธิสุข (2543, หน้า 42) กล่าวว่า ผู้บริหารการศึกษาถือว่าเป็นผู้กุมบังเหียน แห่งความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารจึงต้องเข้าใจถึงหัวใจของการเรียนรู้ของเด็ก โดยอาจมีแนวปฏิบัติในการบริหารการจัดการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. วางนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด
2. วางแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ให้สอดคล้องกับนโยบายหลักที่วางไว้ เช่น บทบาทใหม่ของ สถานศึกษา บทบาทของครู วิธีดำเนินการ ฯลฯ
3. สร้างกลไกในการจัดระบบการเรียนรู้ที่ครบวงจร ทั้งวิธีการจัดการเรียนการสอน ของครูแนวทางการจัดหลักสูตรใหม่ ระบบการวัดและประเมินผล การจัดสภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

4. วางระบบมาตรฐานการจัดการศึกษา ทักษะพื้นฐานที่สำคัญที่เด็กต้องเรียนรู้ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของระบบการศึกษา

5. วางระบบการตรวจสอบคุณภาพการเรียนรู้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับคุณภาพการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ทั้งสิ่งที่เป็นทักษะพื้นฐานสำคัญและสิ่งที่เป็นความต้องการทางการศึกษา ของนักเรียนทั้งจากภายนอกและภายในสถานศึกษา

นวลจิตต์ เซวกริตพิงศ์ (2545, หน้า 49-53) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาทในการสนับสนุนครูซึ่งเป็นบุคลากรหลักในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีบทบาท ดังต่อไปนี้

1. บทบาทในการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนครู ซึ่งเป็นบุคลากรหลักและมีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เมื่อแนวคิดเปลี่ยนการกระทำย่อมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

2. บทบาทในการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ผู้บริหารต้องสนับสนุนในการพัฒนาหลักสูตร การจัดหาแหล่งเรียนรู้ การวิจัยในการชั้นเรียน การจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ งบประมาณ การเผยแพร่ผลงาน และการให้ขวัญกำลังใจ

3. บทบาทในการสนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนสอน ผู้บริหารจัดกิจกรรมนิเทศเพื่อพัฒนาครู โดยการปรึกษาหารือ สร้างความตระหนัก การนิเทศวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ และดำเนินนิเทศการจัดการเรียนรู้

4. บทบาทในการกำกับติดตามประเมินผล ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักในความสำคัญของการวัดผลประเมินผล วางแผนกำกับ ติดตาม และสรุปผล

วรกมล สุตะวงศ์ (2545) ทำการศึกษาเรื่อง กระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพกระบวนการบริหารจัดการการเรียนรู้ และศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ จังหวัดเชียงราย พบว่า กระบวนการบริหารจัดการการเรียนรู้ ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบรรยากาศในการจัดเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกระบวนการ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านการจัดแหล่งการเรียนรู้ โดยมีการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ด้านเนื้อหาสาระด้านกระบวนการ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติระดับน้อย คือ ด้านการจัดแหล่งการเรียนรู้ สำหรับปัญหาที่สำคัญในกระบวนการบริหารจัดการการเรียนรู้ เรียงตามลำดับจากมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนขาดการติดตาม กำกับตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ขาดการเอาใจใส่ต้องการมีการตัดสินใจเพียงลำพังไม่มีข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจ และไม่เห็น

ความสำคัญของการวางแผนการปฏิบัติงาน ส่วนแนวทางการพัฒนากระบวนการบริหาร การจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ผู้บริหารควรมีความตระหนักและใส่ใจดูแลงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ อย่างเต็มความสามารถ ควรจัดระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบ มีการวางแผน การปฏิบัติงานทุกครั้ง เพื่อให้งานประสบผลสำเร็จและมีการติดตามกำกับ ตรวจสอบและ ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ศิริศักดิ์ วัฒนศิริ (2546, หน้า 26) ได้จำแนกพฤติกรรมกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุน แนะนำ ช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร ผู้เรียน สภาพแวดล้อม ออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ การจัดทำแผนการสอน สื่อการเรียนรู้ และเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยกำหนดพฤติกรรมของผู้บริหารเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนรู้ ได้แก่ การแนะนำ ช่วยเหลือครู ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สนับสนุนครูในการวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ แนะนำครูในการจัดสภาพแวดล้อมภายใน ห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ กำหนดให้ครูจัดทำแผนการสอนและ แนะนำ ช่วยเหลือครูให้สามารถออกแบบการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือครู เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้โดยเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และกระบวนการปฏิบัติงานกลุ่มสอดคล้องกับความถนัดและ ความสนใจของผู้เรียน ดังนั้น พฤติกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การให้คำปรึกษา แนะนำครูในการเลือก เทคนิควิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและความรู้ ความสามารถผู้เรียน ส่งเสริม สนับสนุน ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน และสอดคล้องความถนัด และความสนใจผู้เรียน รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุน แนะนำช่วยเหลือครู เกี่ยวกับการประเมินผลผู้เรียน ระหว่างสอนและหลังสอน โดยวิธีการ ที่หลากหลาย ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การร่วมกิจกรรม และ การทดสอบควบคุมไปในกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้น พฤติกรรมการบริหารการจัดการ เรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ แนะนำ ชี้แจงครู ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แนะนำ ช่วยเหลือครู ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แนะนำครูให้ใช้

วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แนะนำให้ครูวัดและประเมินผล การเรียนรู้ให้ครอบคลุม ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านทักษะในการทำงาน รวมทั้ง ส่งเสริม สนับสนุนครูในการสร้างเครื่องมือและประเมินผลที่มีคุณภาพ

4. การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียน ส่งเสริม สนับสนุน เสริมแรง แนะนำช่วยเหลือครู เกี่ยวกับการนำผลการเรียนรู้มาวิเคราะห์และ สรุปผลเพื่อจะนำไปเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน ดังนั้น พฤติกรรมการบริหาร การจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการ การเรียนรู้ ได้แก่ สนับสนุนครูในการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูมีการพบปะ เพื่อปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำผลการประเมินไปเป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริม สนับสนุนครูในการนำผลการประเมินเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาสื่อการเรียนรู้อัตนวจน การนำผลการประเมินเป็นแนวทางในการปรับปรุง สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2548, หน้า 8-9) ได้กำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในมาตรฐานที่ 12 ไว้ว่า สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนา ตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ ได้แก่ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ เหมาะสม มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน มีการให้บริการ เทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอและ อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี รวมทั้ง มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่

2. สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ มีการจัด ประสพการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีรายวิชา/กิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียน เลือกเรียนตามความสนใจ มีการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมจัดการการเรียนรู้ และ สื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการจัดระบบการบันทึก การรายงานผล และการส่งต่อ ข้อมูลของผู้เรียน มีระบบการนิเทศการเรียนการสอน และนำผลไปปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ และมีการนำแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน

3. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย ได้แก่ มีการจัดและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็งและทั่วถึง มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถทางวิชาการและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถพิเศษ และความถนัดของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ และกีฬา/นันทนาการ มีการจัดกิจกรรมสืบสานและสร้างสรรค์ วัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาไทย รวมทั้ง มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

กรณีการ กะปะเงิน (2550) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหาร การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีการรับรู้สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเรื่องของการกำหนดนโยบายการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดระบบ การนิเทศและช่วยเหลือ การกำกับ ติดตาม และประเมินการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการจัดการเรียนรู้และด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการจัดระบบการนิเทศและช่วยเหลือ เมื่อเปรียบเทียบ การรับรู้ของครู ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามตัวแปร ประสบการณ์ในการทำงาน ที่มีประสบการณ์ ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี, 10-20 ปี และมากกว่า 20 ปี และตัวแปรขนาดโรงเรียน ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีการรับรู้สภาพการบริหาร จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ครูระบุ ปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีปัญหาร่วมกัน ได้แก่ มีครูปฏิบัติการสอนไม่ครบทุกชั้นเรียน งานวิจัยในชั้นเรียนมีน้อยมาก งบประมาณไม่เพียงพอ และครู ได้เสนอแนะในการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหาร ควรให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ควรมีการดำเนินงานเกี่ยวกับนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ควรมีการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ในแก่ครูด้วย

ดวงสมร โพธิ์อยู่ (2552) ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า

1. การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับได้ ดังนี้ คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ แบบทักษะกระบวนการ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง และการส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน

2. การเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อการบริหาร การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าครูเพศหญิงและสูงกว่าในด้านส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางกาย การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

3. การเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ในภาพรวมครูที่มี ประสบการณ์มากมีความคิดเห็นต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยและสูงกว่าในด้านการส่งเสริม และพัฒนาครูให้จัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ การส่งเสริมและพัฒนาครู ให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน และการส่งเสริมและพัฒนาครู ให้จัดการเรียนรู้แบบมีทักษะกระบวนการ

เข็มทอง คิริแสงเลิศ (2555, หน้า 51-52) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารในการ บริหารการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญในสถานศึกษา 5 ประการ ดังนี้

1. บทบาทในการเป็นผู้จัดระบบการจัดการเรียนรู้ เช่น กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. บทบาทในการสนับสนุนการจัดระบบการจัดการเรียนรู้ เช่น จัดให้มีการพัฒนา หลักสูตรการสอน พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ให้มีความรู้ความสามารถและ เชี่ยวชาญในสาขาวิชาของตน สนับสนุนสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

3. บทบาทในการเป็นผู้อำนวยความสะดวก โดยจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น เช่น จัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายใน สถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และเอื้อต่อการเรียนรู้

4. บทบาทในการเป็นผู้นิเทศการจัดการเรียนการสอน โดยดำเนินการนิเทศและสร้างความตระหนักให้แก่ผู้สอน เพื่อปรับเปลี่ยนบทบาทผู้สอนให้มาเป็นผู้วางแผนการเรียนรู้อำนาจความสะดวกในการเรียนรู้และผู้จัดการเรียนรู้ วางแผนการนิเทศร่วมกับผู้สอนจัดให้มีกิจกรรมนิเทศเพื่อพัฒนาผู้สอนตามความต้องการและความสมัครใจ

5. บทบาทในการเป็นผู้กำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ

ประพิทย์ สุภาวณา (2556) ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาแนวคิดและหลักการต่าง ๆ รวมทั้ง งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำเข้าสู่การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงความสอดคล้องและความแตกต่างของการบริหารการจัดการเรียนรู้ในทัศนะต่าง ๆ ของนักวิชาการ นักการศึกษา รวมทั้งหน่วยงานต่าง ๆ อันเป็นแนวทางนำไปสู่การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาในประเด็นดังกล่าว โดยผู้วิจัยได้แสดงรายละเอียดการสังเคราะห์แนวคิดและผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารการจัดการเรียนรู้

แนวคิด/งานวิจัย	องค์ประกอบของการบริหารการจัดการเรียนรู้																	
	การมีส่วนร่วมของชุมชน	การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	การมีเทคโนโลยี	การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	ด้านเนื้อหาสาระ	กระบวนการจัดการเรียนรู้	การพัฒนาหลักสูตร	การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร	การส่งเสริมและพัฒนาครู	การวางแนวปฏิบัติ	การสร้างกลไกในการจัดระบบการจัดการเรียนรู้	การวางมาตรฐานการจัดการศึกษา	การตรวจสอบคุณภาพการเรียนรู้	การปรับเปลี่ยนแนวคิดในการจัดการเรียนรู้	การกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้	การประชาสัมพันธ์	การบริหารหลักสูตร	การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้
1. คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓			✓										
2. กระทรวงศึกษา		✓						✓					✓	✓				
3. วัฒนาพร ระงับทุกข์		✓	✓			✓	✓	✓						✓	✓	✓		
4. อุดุลย์เดช สุวานะ		✓	✓			✓								✓				
5. อุษณีย์ โพธิสุข									✓	✓	✓	✓		✓				
6. นवलจิตต์ เขาวีรดิพงษ์ และคณะ		✓	✓	✓									✓					
7. วรกมล สุตะวงศ์	✓	✓		✓	✓	✓												
8. ศิริศักดิ์ วัฒนศิริ				✓	✓	✓								✓				✓
9. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา		✓	✓		✓													
10. กรรณิการ์ กะบะเงิน		✓	✓	✓				✓						✓				
11. ดวงสมร โพธิ์อยู่						✓		✓										
12. ประทีพย์ สุภาวนา	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓										
13. เข็มทอง ศิริแสงเลิศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓						✓			✓	
รวม	4	10	7	7	2	7	2	1	7	1	1	1	1	2	7	1	2	1

จากตาราง 1 การสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยของนักวิชาการ นักการศึกษา และจากหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 13 แห่ง พบว่า องค์ประกอบของการบริหารการจัดการเรียนรู้ จำนวน 18 ด้าน ผู้วิจัยคัดเลือกองค์ประกอบที่ศึกษาด้วยเกณฑ์ 50% ของจำนวนนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ (จำนวนความถี่ในระดับตั้งแต่ 7 แห่งขึ้นไป) ดังนั้น มีองค์ประกอบที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ กระทรวงศึกษาธิการ (2542); วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543); อุดุลย์เดช สุวานะ (2543); อุษณีย์ โพธิ์อยู่ (2543); ศิริศักดิ์ วัฒนศิริ (2546); กรรณิการ์ กะบะเงิน (2550); เข็มทอง ศิริแสงเลิศ (2555)

2. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.); กระทรวงศึกษาธิการ (2542); วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543); กรรณิการ์ กะปะเงิน (2550); ดวงสมร โพธิ์อยู่ (2552); เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2555); ประพิทย์ สุภาวนา (2556)

3. ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.); กระทรวงศึกษาธิการ (2542); วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543); อุดลย์เดช ฐานะ (2543); นवलจิตต์ ชาวเกียรติพงศ์ (2545); วรกมล สุตะวงศ์ (2545); สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2548); กรรณิการ์ กะปะเงิน (2550); เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2555); ประพิทย์ สุภาวนา (2556)

4. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543); อุดลย์เดช ฐานะ (2543); วรกมล สุตะวงศ์ (2545); ศิริศักดิ์ วัฒนศิริ (2546); ดวงสมร โพธิ์อยู่ (2552); เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2555); ประพิทย์ สุภาวนา (2556)

5. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.); นवलจิตต์ ชาวเกียรติพงศ์ (2545); วรกมล สุตะวงศ์ (2545); ศิริศักดิ์ วัฒนศิริ (2546); สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2548); เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2555); ประพิทย์ สุภาวนา (2556)

6. ด้านการนิเทศภายใน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.); วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543); อุดลย์เดช ฐานะ (2543); นवलจิตต์ ชาวเกียรติพงศ์ (2545); สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2548); และกรรณิการ์ กะปะเงิน (2550); และเข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2555)

ทั้งนี้ ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้

คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป., หน้า 110) เสนอว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทการจัดการเรียนรู้ ในการกำหนดนโยบายและการวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนไว้ในธรรมนูญโรงเรียนที่มีแผนงานการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบายของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 30-35) เสนอว่า ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ ผู้บริหารต้องมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและการวางแผนการจัดการเรียนรู้ กล่าวคือ ผู้บริหารต้องนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบายของสถานศึกษา เพื่อเตรียมการสู่การพัฒนา

อุษณีย์ โพธิ์สุข (2543, หน้า 42) ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการโดยผู้บริหารสถานศึกษา ในการกำหนดนโยบายและการวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยวางนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2543, หน้า 17, 79-83) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า ผู้บริหารจะต้องดำเนินการเพื่อไปสู่ความสำเร็จ ในการกำหนดนโยบายและการวางแผนการจัดการเรียนรู้ คือ จัดทำแผนโครงการเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดนโยบายของโรงเรียน กำหนดความต้องการความจำเป็นด้านต่าง ๆ และการจัดทำแผนงานโครงการ ทั้งนี้ บทบาทของผู้บริหารในการจัดทำแผนงานโครงการเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

1. การกำหนดนโยบายของสถานศึกษา โดยกำหนดให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นนโยบายและเป้าหมายสำคัญที่สถานศึกษาต้องดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ บุคลากรทุกคนจะต้องรับทราบยึดถือเป็นแนวปฏิบัติและสนับสนุนการปฏิบัติให้เกิดผลอย่างจริงจัง

2. การกำหนดความต้องการจำเป็นด้านต่าง ๆ เป็นการเตรียมการในเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอน ความรู้ความสามารถของครู รวมทั้ง สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทุกด้าน เพื่อกำหนดความต้องการจำเป็น (Need)

3. การจัดทำแผนงาน โครงการ เป็นการจัดทำแผนงานโครงการเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ประสบความสำเร็จ

ศิริศักดิ์ วัฒนศิริ (2546, หน้า 26) กล่าวว่า การวางแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนแนะนำ ช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร ผู้เรียน สภาพแวดล้อม ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำแผนการสอน สื่อการเรียนรู้ และเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยกำหนดพฤติกรรมของผู้บริหารเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนรู้ โดยแนะนำ ช่วยเหลือครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สนับสนุนครูในการวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผน

การจัดการเรียนรู้ แนะนำครูในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ รวมทั้ง กำหนดให้ครูจัดทำแผนการสอนและแนะนำ ช่วยเหลือครู ให้สามารถออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

เข็มทอง คิริแสงเลิศ (2555, หน้า 51) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาท ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป การกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดทิศทาง ในการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน เช่น ยุทธศาสตร์ นโยบาย การกำหนด ความต้องการความจำเป็นในด้านต่าง ๆ รวมทั้ง การจัดทำแผนงาน โครงการ เป็นต้น

2. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู

Joyce and Shower (2002, p. 4) กล่าวว่า การที่จะพัฒนาทักษะการคิดของ นักเรียนได้นั้น จำเป็นจะต้องพัฒนาครูหัวหน้ากลุ่มงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านความเป็นเอกภาพของครูหัวหน้ากลุ่มงานในการศึกษา การปฏิบัติ เรียนรู้ และร่วมแบ่งปันผลที่ได้

2. ด้านเนื้อหาของการพัฒนาครูหัวหน้ากลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะการคิดของ ผู้เรียน

3. ด้านการเปลี่ยนแปลง ทั้งรูปแบบการสอน และการสนับสนุนในการจัด การเรียนรู้ที่มีความชัดเจนและเพียงพอต่อความต้องการที่จะช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถ ของผู้เรียน

4. ด้านกระบวนการในการพัฒนาครูหัวหน้ากลุ่มงาน ควรเป็นการพัฒนาทักษะ ที่มีความจำเป็นในการนำไปใช้

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 29) เสนอว่า นอกจากการพัฒนาครูแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนต้องดึงผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้แทนองค์กรการปกครองท้องถิ่นเข้ามา เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญกับแนวทาง จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนส่งเสริมต่อไป

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543, หน้า 79-83) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารในการ บริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า ในการส่งเสริมและพัฒนาครู รวมทั้ง บุคลากรที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ ผู้บริหารจะต้องดำเนินการพัฒนาบุคลากรในการปรับ กระบวนทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เทคนิควิธีการ

กรรณิการ์ กะปะเงิน (2550, หน้า 37) กล่าวว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สามารถทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับความต้องการและความจำเป็น โดยหลักการที่เหมาะสมที่สุดคือ ให้ครูเกิดความรู้สึกต้องการพัฒนาตนเองเสียก่อน การดำเนินการพัฒนาต่อไปจึงจะประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย

1. หลักการและทฤษฎีในการพัฒนาบุคลากร โดยหลักของการพัฒนาตนเองมีสาระสำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วย การพัฒนาต้องเกิดจากความเต็มใจและสมัครใจ ผู้ที่ต้องการพัฒนาต้องมีบทบาทหลักในการลงมือพัฒนาตนเอง ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อชีวิตของตน ไม่มีใครลงมือแทนได้ โดยการพัฒนาตนเองเป็นการเปลี่ยนแปลงตนเองที่มีขอบเขตครอบคลุมจุดมุ่งหมายทั้ง 3 ด้าน คือ เพื่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และเพื่อการสร้างเสริมศักยภาพของตนให้สูงขึ้น นอกจากนี้การพัฒนาตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. วิธีการพัฒนาบุคลากร ได้แก่ ฝึกอบรมงานในหน่วยงานอย่างไม่เป็นพิธีการ (Informal Training) การส่งไปรับการอบรมวิชาการระยะสั้น เป็นครั้งคราว และการสนับสนุนส่งเสริมการจัดประชุมอภิปรายวิชาการด้านวิชาชีพ

เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2555, หน้า 51) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการสนับสนุนการจัดระบบการจัดการเรียนรู้ เช่น จัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรการสอนพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ให้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในสาขาวิชาของตน สนับสนุนสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมและพัฒนาครู หมายถึง การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการพัฒนาตนเองและปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนรวมทั้ง พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

3. ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป., หน้า 110) เสนอว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทการจัดการเรียนรู้ในด้าน การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ โดยบริหารจัดการให้เอื้ออำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนมีเสรีภาพในการคิดพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ทำวิจัยในชั้นเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครู การทำงานเป็นทีม รวมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 30-35) เสนอว่า ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ กล่าวคือ ผู้บริหารต้องมีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

โดยผู้บริหารต้องสามารถบริหารจัดการเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนมีเสรีในการคิด พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการบริหารจัดการเพื่อเอื้ออำนวย ความสะดวกให้ครูผู้สอนมีเสรีในการคิดพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารควรจัดให้มีการดำเนินการ โดยการกำหนดค่านิยมหรือวัฒนธรรมการทำงานของ สถานศึกษา จัดให้มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน การเรียนรู้ และเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ให้ได้มาตรฐานหลักสูตร และจัดให้มีการทำงานในรูป คณะกรรมการ นอกจากนี้ ผู้บริหารต้องพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีบรรยากาศ เอื้อต่อการเรียนรู้ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อ การเรียนรู้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีวิธีการพัฒนาตามลำดับ ได้แก่ 1) การใฝ่ใจพัฒนาตน (Personal Mastery) 2) สร้างโมเดล ความคิด (Mental Models) 3) ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการกำหนดวิสัยทัศน์ (Shared Vision) 4) การสร้างทีมงานทางปัญญา (Team Learning) 5) ปลุกฝังวิธีคิดเชิงระบบ (System Thinking)

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2543, หน้า 79-83) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหาร ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ว่า ผู้บริหารจะต้องดำเนินการเตรียมสื่อสนับสนุน ประกอบด้วย การเตรียมแหล่งค้นคว้า สำหรับผู้เรียน และการเตรียม สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้ง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ให้รักการศึกษาค้นคว้า

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (2543, หน้า 80-81) เสนอเกี่ยวกับสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ว่า ควรประกอบด้วย การเตรียมแหล่งค้นคว้า สำหรับผู้เรียน ประกอบด้วย ห้องสมุดศูนย์หนังสือ ศูนย์วิทยบริการ ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องสมุดหมวดวิชา ฯลฯ ซึ่งควรเป็นสถานที่ที่สะอาด สงบ มีสื่อหลากหลาย นำเข้าใช้บริการ การเตรียมสื่อวัสดุ อุปกรณ์ ควรมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ที่หลากหลายน่าสนใจ เพื่อครูสามารถ เลือกรับใช้ เตรียมและจัดทำเพิ่มเติมได้อย่างเหมาะสม

นวลจิตต์ ชาวเกียรติพงศ์ (2545, หน้า 49-53) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาท ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ คือ บทบาทในการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ผู้บริหารต้องสนับสนุนในการพัฒนาหลักสูตร การจัดหาแหล่งเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียน การจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ งบประมาณ การเผยแพร่ผลงาน และ การให้ขวัญกำลังใจ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2548, หน้า 8-9) ได้กำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญในมาตรฐานที่ 12 ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ คือ สถานศึกษา

มีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ ได้แก่ สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม มีการส่งเสริมสภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอและอยู่ในสภาพใช้การได้ดี มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ รวมทั้ง มีการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ และสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุป การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้ง จัดหา แหล่งเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน

4. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543, หน้า 79-83) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการ บริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านการ ดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเรียนการสอนของ สถานศึกษาและสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นคณะ รวมทั้ง การจัดกิจกรรม ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

ศิริศักดิ์ วัฒนศิริ (2546, หน้า 26) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนที่วางไว้โดยเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และกระบวนการ ปฏิบัติงานกลุ่มสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ดังนั้น พฤติกรรมการบริหาร การจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การให้คำปรึกษา แนะนำครูในการเลือกเทคนิควิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและความรู้ ความสามารถผู้เรียน ส่งเสริม สนับสนุนครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติ จริง คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน สอดคล้องความถนัด และความสนใจผู้เรียน ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2548, หน้า 8-9) ได้กำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญในมาตรฐานที่ 12 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ สถานศึกษา มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีรายวิชา/กิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ มีการจัดระบบการบันทึก การรายงานผล และการส่งต่อข้อมูลของผู้เรียน มีการนำ

แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย มีการจัดและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็งและทั่วถึง มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถทางวิชาการและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถพิเศษและความถนัดของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะดนตรี/นาฏศิลป์และกีฬา/นันทนาการ มีการจัดกิจกรรมสืบสานและสร้างสรรค์ วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย รวมทั้ง มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

กล่าวโดยสรุป กระบวนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ขั้นตอน กระบวนการในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน เช่น เทคนิค วิธีการสอน รวมทั้ง กิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

5. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป., หน้า 110) เสนอว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทการจัดการเรียนรู้ในด้าน การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบายของสถานศึกษา

สุวิทย์ มูลคำ (2542, หน้า 22) กล่าวว่า การประเมินผลตามสภาพจริงเป็นการประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ การทดสอบเพื่อค้นหาศักยภาพ จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียน

นวลจิตต์ เขาวงกตพิงค์ (2545, หน้า 49-53) กล่าวว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการกำกับติดตามประเมินผล ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักในความสำคัญของการวัดผล ประเมินผล วางแผนกำกับ ติดตาม และสรุปผล

ศิริศักดิ์ วัฒนศิริ (2546, หน้า 26) กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุน แนะนำช่วยเหลือครู เกี่ยวกับการประเมินผลผู้เรียน ระหว่างสอนและหลังสอน โดยวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้น พฤติกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการประเมินผล การเรียนรู้ ได้แก่ แนะนำ ชี้แจงครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ แนะนำ ช่วยเหลือครูให้มีความรู้ ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนรู้ แนะนำครูให้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ แนะนำให้ครูวัดและประเมินผล การเรียนรู้ให้ครอบคลุม ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และ

ด้านทักษะในการทำงาน รวมทั้ง ส่งเสริม สนับสนุนครูในการสร้างเครื่องมือและประเมินผลที่มีคุณภาพ

กล่าวโดยสรุป การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงระหว่างสอนและหลังสอน โดยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน เป็นต้น

6. การนิเทศภายใน

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543, หน้า 79-83) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านการนิเทศภายในว่า ผู้บริหารจะต้องดำเนินการจัดระบบนิเทศภายใน ได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานและข้อมูลย้อนกลับ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2548, หน้า 8-9) ได้กำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมาตรฐานที่ 12 ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน ได้แก่ สถานศึกษามีระบบการนิเทศการเรียนการสอนและนำไปปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ

นวลจิตต์ เขาวงกตพิงค์ (2545, หน้า 49-53) ได้เสนอบทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การปรึกษาหารือและสร้างความตระหนักในความสำคัญของการนิเทศการจัดการเรียนรู้ การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ และการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมการจัดปฐมนิเทศครูใหม่ บริการด้านการสอน สังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน การสาธิตการสอน กิจกรรมกลุ่มโรงเรียน กิจกรรมทางวิชาการ เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 36) ได้ระบุถึง แนวทางการปฏิบัติการนิเทศการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ดำเนินนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา ในสถานศึกษา ติดตามประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา และการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ การจัดการระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 134) เสนอแนวทางสำหรับผู้บริหารในการนิเทศภายใน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน มีแนวทางในการปฏิบัติ โดยการเยี่ยมชั้นเรียน สังเกตการณ์สอน ให้คำปรึกษาแนะนำ

ด้านการพัฒนาความสามารถการคิด จัดประชุมพัฒนาสื่อทักษะการคิดอย่างต่อเนื่อง ศึกษาดูงาน สถาบัน หรือโรงเรียนที่ส่งเสริมการคิด อำนวยความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากร เช่น หนังสือ สื่อ แบบฝึกการคิด งบประมาณ ตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจ เช่น การประกวดผลงาน การคิดสร้างสรรค์ การยกย่องเชิดชูเกียรติ

กล่าวโดยสรุป การนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรภายในโรงเรียน ในด้านการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ให้ดีขึ้น เป็นการให้คำแนะนำช่วยเหลือ ส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ครูสามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถ และพฤติกรรมการสอน รวมทั้งพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้คำจำกัดความของการบริหารการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และ 6) ด้านการนิเทศภายใน

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการคิดขั้นสูง

ทักษะการคิดขั้นสูง (Higher-Order on Thinking Skills) ถือได้ว่าเป็นทักษะการเรียนรู้ที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับทักษะการคิดขั้นสูงไว้ ดังนี้

Quellmalz (1987, pp. 87-91) แบ่งระดับการคิดขั้นสูงออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. การคิดวิเคราะห์ เป็นการเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาพรวมและองค์ประกอบของส่วนต่าง ๆ
2. การเปรียบเทียบ เป็นการอธิบายว่าสิ่งต่าง ๆ มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร โดยจะเริ่มจากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของส่วนรวมและส่วนย่อยก่อน จากนั้นจึงนำไปเปรียบเทียบกัน
3. การสรุปอ้างอิง เป็นการสรุปข้อมูลและเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เหตุผลทั้งแบบนิรนัยและอุปนัย
4. การประเมิน เป็นการตัดสินใจอย่างมีคุณภาพ เชื่อถือได้ ปฏิบัติได้จริง โดยใช้เกณฑ์ที่มีอยู่เป็นตัวประเมิน

Marzano and others (1988, Online) แบ่งการคิดขั้นสูง เป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. ทักษะการจัดระบบข้อมูล (Organizing) เป็นการจัดระบบข้อมูลเพื่อให้ง่ายต่อการนำไปใช้ ประกอบด้วย การเปรียบเทียบ การบอกความเหมือนและความแตกต่างระหว่างหรือในกลุ่มต่าง ๆ การจัดประเภท การจัดกลุ่มและให้ชื่อสิ่งต่าง ๆ บนพื้นฐานของคุณลักษณะของสิ่งนั้น และการนำเสนอที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบแต่ไม่เปลี่ยนแปลงส่วนประกอบข้อมูล

2. ทักษะการวิเคราะห์ (Analyzing) เป็นการทำให้ข้อมูลที่มีอยู่ให้กระจ่างขึ้น โดยการตรวจสอบส่วนย่อย ๆ และตรวจสอบความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของข้อมูล ได้แก่ การระบุคุณลักษณะหรือส่วนประกอบต่าง ๆ การระบุความสัมพันธ์หรือรูปแบบ การระบุความคิดหลักหรือองค์ประกอบหลัก และการระบุข้อผิดพลาดหรือเหตุผลที่ไม่ถูกต้อง

3. ทักษะการสร้างกรอบความคิด (Generating) เป็นการสร้างข้อมูลความหมาย หรือความคิดใหม่ ประกอบด้วย การลงสรุปอย่างเป็นเหตุเป็นผล การคาดคะเนเหตุการณ์ และการอธิบาย หรือขยายความถึงผลที่จะตามมาจากเหตุการณ์นั้น

4. ทักษะการผสมผสาน (Integrating) เป็นการเชื่อมโยงและผสมผสานข้อมูลเพื่อสร้างโครงสร้างใหม่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างข้อมูลที่มีอยู่ไปสู่ข้อมูลใหม่ที่ผนวกไว้ด้วยกัน

5. ทักษะการประเมิน (Evaluating) เป็นการประเมินความเป็นเหตุเป็นผลและคุณภาพของความคิด ได้แก่ การระบุเกณฑ์ หรือการกำหนดมาตรฐานที่จะใช้ในการตัดสิน และการยืนยันหรือตรวจสอบความถูกต้องโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

Donald (1992 as cited in Higuchi and Donald, 2002) ได้แบ่งการคิดขั้นสูงที่เป็นการคิดที่สำคัญของการแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หรือการคิดที่ต้องใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. การอธิบาย (Description) เป็นการอธิบายให้เห็นรายละเอียด การให้ความหมายหรือนิยามของสถานการณ์ หรือการให้คำอธิบายรูปแบบ องค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ

2. การเลือก (Selection) เป็นการเลือกในสิ่งที่ชอบหรือสิ่งที่ต้องการ

3. การสร้างตัวแทนความคิด (Representation) เป็นการอธิบายให้เห็นในรูปของสัญลักษณ์ หรือการสร้างความสัมพันธ์ให้เห็นเป็นรูปสัญลักษณ์หรือแผนภาพ

4. การสรุปอ้างอิง (Inference) เป็นกระบวนการในการลงข้อสรุปจากข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่มีอยู่

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการรวมส่วนต่าง ๆ หรือองค์ประกอบต่าง ๆ ให้เป็นส่วนรวมที่ซับซ้อนมากขึ้น

6. การพิสูจน์ยืนยัน (Verification) เป็นการตรวจสอบความถูกต้อง ความเชื่อมโยง ความคงที่ หรือความสอดคล้อง

ทิตนา แคมมณี และคณะ (2544, หน้า 131-140) กล่าวว่า ทักษะการคิดขั้นสูง หรือ ทักษะการคิดที่ซับซ้อน (Higher Order or More Complexed Thinking Skills) หมายถึง ทักษะการคิดที่มีขั้นตอนหลายขั้นตอนหลายชั้น และต้องอาศัยทักษะการสื่อความหมายและทักษะการคิดที่เป็นแกนหลาย ๆ ทักษะในแต่ละชั้น ทักษะการคิดขั้นสูงจึงจะพัฒนาได้ เมื่อเด็กได้พัฒนา ทักษะการคิดพื้นฐานจนมีความชำนาญพอสมควรแล้ว ทักษะการคิดขั้นสูงที่สำคัญ ๆ ได้แก่

1. การสรุปความ (Drawing Conclusion)
2. การให้คำจำกัดความ (Defining)
3. การวิเคราะห์ (Analyzing)
4. การผสมผสานข้อมูล (Integrating)
5. การจัดระบบความคิด (Organizing)
6. การสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Constructing)
7. การกำหนดโครงสร้าง (Structuring)
8. การปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างความรู้เสียใหม่ (Restructuring)
9. การค้นหาแบบแผน (Finding Patterns)
10. การหาความเชื่อพื้นฐาน (Finding Underlying Assumption)
11. การคาดคะเน/พยากรณ์ (Predicting)
12. การตั้งสมมติฐาน (Formulating Hypothesis)
13. การทดสอบสมมติฐาน (Testing Hypothesis)
14. การตั้งเกณฑ์ (Establishing Criteria)
15. การพิสูจน์ความจริง (Verifying)
16. การประยุกต์ใช้ความรู้ (Applying)

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของการคิดขั้นสูงว่า การคิดขั้นสูง หมายถึง ความสามารถทางสติปัญญา ในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นในขณะนี้นักเรียนเข้ามาอยู่ในโรงเรียน เพื่อเรียนรู้ เนื้อหาและหลักการ รวมทั้ง แนวคิดในวิชาต่าง ๆ การคิดระดับสูงประกอบด้วยความคิด ด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ความคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนก รวบรวมเป็นหมวดหมู่ และการจัดประเด็นต่าง ๆ เช่น การจำแนกชนิดหินโดยใช้ลักษณะภายนอกเป็นเกณฑ์ หรือ การหาอายุเฉลี่ยของนักเรียนในห้องเรียนโดยการหาอายุรวมก่อนจึงมาหาอายุเฉลี่ย

2. ความคิดวิพากษ์วิจารณ์ หมายถึง ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทั้งในด้านบวกหรือลบอย่างมีเหตุผล โดยการใช้ข้อมูลอย่างพอเพียง เช่น การวิพากษ์วิจารณ์ข้อดี ข้อเสีย ของพืช GMOs

3. ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดที่แปลกใหม่และแตกต่างจากผู้อื่น เช่นการออกแบบวงจรเตือนภัยโดยใช้เซนเซอร์ความร้อน การออกแบบเครื่องฟักไข่

4. ความคิดอย่างเป็นเหตุผล หมายถึง ความสามารถในการคิดที่แปลกใหม่และแตกต่างจากผู้อื่น เช่น การโต้แย้งหรือสนับสนุนการสร้างเขื่อนกั้นน้ำขนาดใหญ่แห่งหนึ่ง

5. ความคิดเชิงวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความสามารถในการออกแบบพิสูจน์และตรวจสอบหาข้อเท็จจริง โดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การออกแบบการทดลองเพื่อพิสูจน์ความเชื่อใด ๆ

ฤทัยรัตน์ ธรเสนา (2546, หน้า 11) กล่าวว่า ทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง ความชำนาญในการคิด สามารถใช้กระบวนการทางปัญญาที่ซับซ้อน หลายขั้นตอนมาจัดการกับข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ประกอบด้วย ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสรุปอ้างอิง ทักษะการสังเคราะห์ และทักษะการประเมิน

สุวิทย์ มูลคำ (2549, หน้า 107-108) กล่าวว่า ทักษะการคิดที่มีขั้นตอนหลายขั้นและต้องอาศัยทักษะการสื่อความหมาย และทักษะการคิดที่เป็นแกนหลายทักษะในแต่ละขั้น ทักษะการคิดขั้นสูงจะพัฒนาได้ เมื่อเด็กได้พัฒนาทักษะการคิดพื้นฐานจนมีความชำนาญพอสมควรแล้ว ทักษะการคิดขั้นสูงประกอบด้วย การสรุปความ (Drawing Conclusion) ประกอบด้วย

1. การให้คำจำกัดความ (Defining)
2. การวิเคราะห์ (Analyzing)
3. การผสมผสานข้อมูล (Integrating)
4. การจัดระบบความคิด (Organizing)
5. การสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Constructing)
6. การกำหนดโครงสร้างความรู้ (Structuring)
7. การแก้ไขปรับปรุงโครงสร้างความรู้เสียใหม่ (Restructuring)
8. การค้นหาแบบแผน (Finding Patterns)
9. การหาความเชื่อพื้นฐาน (Finding Underlying Assumption)
10. การคาดคะเน/การพยากรณ์ (Predicting)
11. การตั้งสมมติฐาน (Formulating Hypothesis)
12. การทดสอบสมมติฐาน (Testing Hypothesis)
13. การตั้งเกณฑ์ (Establishing Criteria)

14. การพิสูจน์ความจริง (Verifying)

15. การประยุกต์ใช้ความรู้ (Applying)

สมจิต สวชนไพบูลย์ (2550, หน้า 44) กล่าวว่า ทักษะการคิดขั้นสูง ความสามารถทางสติปัญญาในด้านความคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การจำแนก รวบรวมเป็นหมวดหมู่และการจัดประเด็นต่าง ๆ ความคิดวิพากษ์วิจารณ์ ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งทั้งในด้านบวกหรือลบอย่างมีเหตุผล โดยการใช้ข้อมูลอย่างเพียงพอ ความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ ความสามารถในการคิดที่แปลกใหม่และแตกต่างจากผู้อื่น ความคิดอย่างเป็นเหตุผล ได้แก่ การโต้แย้งหรือสนับสนุนโดยใช้เหตุผล และความคิดเชิงวิทยาศาสตร์ ได้แก่ การออกแบบพิสูจน์และตรวจสอบหาข้อเท็จจริง โดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ธัญวัลย์ เนียรศิริ (2552, หน้า 5) กล่าวว่า ทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) หมายถึง ทักษะการคิดที่เป็นขั้นตอน มีความซับซ้อน ลึกซึ้ง ประกอบด้วย การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) การคิดแก้ปัญหา (Problem Solving) การคิดวิจารณ์ (Critical Thinking) การคิดตัดสินใจ (Decision Making) และการคิดวิเคราะห์ (Analysis)

รุสราญ อะหลี (2552, หน้า 7) กล่าวว่า การคิดขั้นสูง หมายถึง การคิดที่ซับซ้อน มีขั้นตอนการคิดหลายขั้นตอน การคิดขั้นสูง ประกอบด้วย

1. การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การคิดที่แสดงให้เห็นความต่าง การเจาะลึก การเลือก การจัดกลุ่ม การวินิจฉัย การสรุปความ การตีความ มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ

2. การคิดวิจารณ์ หมายถึง การคิดอย่างมีเหตุผลและไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจความเชื่อ หรือการกระทำต่าง ๆ มีองค์ประกอบ 6 ประการ คือ ระบุปัญหา รวบรวมข้อมูล จัดระบบข้อมูล ตั้งสมมติฐาน สรุป และประเมินผลข้อสรุป

3. การคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดหลายทิศทางหลายแง่มุม คิดได้กว้างไกล ซึ่งลักษณะความคิดจะนำไปสู่การประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่รวมถึงการค้นพบวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งในงานวิจัยนี้ศึกษาองค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ 1 ประการ คือ ความคิดคล่อง

สุภาพร จันทร์ดอกไม้ (2553, หน้า 8-9) กล่าวว่า ทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง การคิดที่เกิดขึ้นอย่างซับซ้อน และมีขั้นตอนการคิดหลายขั้นตอน โดยอย่างน้อยมีขั้นตอนการคิดตั้งแต่ 2 ขั้นตอนขึ้นไป ซึ่งประกอบด้วย

1. การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) หมายถึง การจำแนกแยกแยะข้อมูลในสถานการณ์ที่ปรากฏอยู่โดยการตรวจสอบองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ ประกอบด้วยบอกลักษณะหรือองค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ บอกลักษณะร่วมหรือลักษณะต่างของสิ่งต่าง ๆ

ระบุแนวทางที่แต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กัน (ความเหมือน/ความต่าง, การคิดเชิงเหตุผล, การสรุปอ้างอิง, ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ)

2. การคิดวิจารณ์ (Critical Thinking) หมายถึง การรับรู้เหตุการณ์ที่เผชิญ อยู่และคิดสะท้อนอย่างมีเหตุผลเป็นปรนัย โดยขจัดความลำเอียงของตนเพื่อตัดสินใจ ประกอบด้วย ระบุปัญหา องค์ประกอบของปัญหาและความเชื่อมโยง ระบุค่านิยม ความเชื่อ ข้อสันนิษฐานที่อยู่เบื้องหลังปัญหา คิดสะท้อนกลับและสร้างข้อสรุปของปัญหา ลงความเห็น/ตัดสินใจว่าจะเชื่อหรือทำอย่างไร ประเมินวิพากษ์ความเป็นปรนัย ความสมเหตุสมผลของ ความคิดเห็นการกระทำที่ได้ลงความเห็นไว้แล้ว

3. การคิดตัดสินใจ (Decision Thinking) หมายถึง การวิเคราะห์ปัญหาเปรียบเทียบ ทางเลือกและตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ประกอบด้วย ระบุปัญหาที่ต้องการตัดสินใจ และสภาพบริบทของปัญหา การกำหนดเป้าหมายของการตัดสินใจ สร้างทางเลือกที่หลากหลาย วิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย ของทางเลือก การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ประเมินผลสำเร็จของทางเลือกตามเป้าหมาย

4. การคิดแก้ปัญหา (Problem Thinking) หมายถึง การวิเคราะห์โจทย์/สถานการณ์ ที่เป็นปัญหา เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้โจทย์/ปัญหานั้น ประกอบด้วย สามารถระบุ ปัญหา มองปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ อธิบายความสัมพันธ์ของปัญหากับบริบท/สภาพแวดล้อม กำหนดเป้าหมายหรือแนวทางของผลลัพธ์ที่ต้องการ สร้างแนวทาง/ทางเลือกที่หลากหลาย ในการแก้ปัญหา ประเมินทางเลือกแนวทาง/ทางเลือกที่เหมาะสมกับโจทย์/สถานการณ์นั้น ทดลองนำแนวคิด/ทางเลือกสู่การปฏิบัติ และปรับปรุงแนวทางหรือวิธีการแก้ปัญหา ประเมินผลสำเร็จของการแก้ปัญหามาตามเป้าหมาย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของ ทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง ทักษะการคิดซึ่งต้องอาศัยทักษะ การสื่อความหมาย และทักษะการคิดที่เป็นแกนหลาย ๆ ทักษะในแต่ละขั้นตอน ทักษะการคิด ขั้นสูงจะพัฒนาได้ต่อเมื่อมีการพัฒนาทักษะการคิดขั้นพื้นฐานจนเกิดความชำนาญ ทักษะ การคิดขั้นสูงประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ ที่สำคัญ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการประเมิน ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการ ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการคิดสังเคราะห์ ทักษะ การคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้ ยังได้กำหนดจุดเน้นในการ พัฒนาคูณภาพผู้เรียน ด้านทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ประกอบด้วย ทักษะย่อย ๆ ที่สำคัญ เช่น ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการประเมิน ทักษะ การสรุปลงความเห็น ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการคิดสร้างสรรค์

ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้ทักษะการคิดขั้นสูงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ประกอบด้วย ทักษะย่อย ๆ ที่สำคัญ เช่น ทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ทั้งนี้ เพื่อความสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบของทักษะการคิดขั้นสูงตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านทักษะการคิดขั้นสูงของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถจำแนกรายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ ตามระดับชั้น ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงความหมาย ขั้นตอนการคิด และตัวบ่งชี้การมีทักษะ

ระดับชั้น	ทักษะการคิด	ความหมาย	ขั้นตอนการคิด	ตัวบ่งชี้การมีทักษะ
มัธยมศึกษาปีที่ 1	ทักษะการวิเคราะห์	การจำแนกแยกแยะสิ่งใดสิ่งหนึ่ง/เรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อค้นหาองค์ประกอบ และองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้น	1. ศึกษาข้อมูล 2. ตั้งวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ข้อมูล 3. กำหนดเกณฑ์ในการจำแนกแยกแยะข้อมูล 4. แยกแยะข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้เป็นองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ 5. หาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละองค์ประกอบ 6. นำเสนอผลการวิเคราะห์ 7. นำเสนอผลการวิเคราะห์มาสรุปตอบคำถามตามวัตถุประสงค์	1. สามารถกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล 2. สามารถแยกแยะข้อมูลได้ตามเกณฑ์ 3. สามารถบอกความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละองค์ประกอบ 4. สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์มาสรุปตอบคำถามตามวัตถุประสงค์
	ทักษะการประเมิน	การตัดสินคุณค่าหรือคุณภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการนำผลจากการวัดไปเทียบกับระดับคุณภาพที่กำหนด	1. นำประเด็นหัวข้อที่จะใช้ในการประเมินมากำหนดระดับคุณภาพหรือคุณค่าที่ยอมรับได้ 2. นำผลที่ได้จากการวัดมาเทียบกับระดับคุณภาพ 3. ระบุระดับคุณภาพของสิ่งนั้น	1. สามารถกำหนดระดับคุณภาพได้เหมาะสม 2. สามารถระบุระดับคุณภาพของสิ่งนั้นได้ถูกต้อง

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับชั้น	ทักษะ การคิด	ความหมาย	ขั้นตอนการคิด	ตัวบ่งชี้การมีทักษะ
	ทักษะการสรุป ลงความคิดเห็น	การให้ความคิดเห็น เกี่ยวกับข้อมูล/เรื่อง ที่ศึกษา โดยการ เชื่อมโยง และอ้างอิง จากความรู้หรือ ประสบการณ์เดิม หรือจากข้อมูลอื่น ๆ	1. ศึกษาข้อมูลทั้งหมด 2. จัดกระทำกับข้อมูล ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมและ สรุปสาระสำคัญของ ข้อมูล/เรื่องที่ศึกษา 3. ให้ความเห็นที่เกินไป จากข้อมูลที่มีอยู่ โดยอาศัย การเชื่อมโยง การใช้เหตุผล และการอ้างอิงจากความรู้ หรือประสบการณ์เดิมหรือ จากข้อมูลอื่น ๆ 4. อธิบายความคิดเห็น โดยให้เหตุผลประกอบ	1. สามารถให้ความเห็น เกี่ยวกับข้อมูลที่สรุปได้ เกินไปจากข้อมูลที่มีอยู่ 2. สามารถอธิบายเหตุผล ประกอบความคิดเห็น ที่ได้
มัธยมศึกษา ปีที่ 2	ทักษะ การสังเคราะห์	การนำความรู้ที่ผ่าน การวิเคราะห์ มาผสมผสาน สร้างสิ่งใหม่ที่มี ลักษณะต่างจากเดิม	1. กำหนดวัตถุประสงค์ของ สิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง 2. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง 3. เลือกข้อมูลที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ 4. นำข้อมูลมาทำกรอบ แนวคิดสำหรับสร้างสิ่งใหม่ 5. สร้างสิ่งใหม่ตาม วัตถุประสงค์ โดยอาศัย แนวคิดที่กำหนด ร่วมกับ ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	1. สามารถวิเคราะห์ข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง 2. สามารถสร้าง กรอบแนวคิด ตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนด 3. สามารถสร้างสิ่งใหม่ได้ ตามกรอบแนวคิด
	ทักษะ การประยุกต์ใช้ ความรู้	การนำความรู้ที่มีอยู่ ไปใช้ในสถานการณ์ ใหม่ที่มีลักษณะ แตกต่างไปจากเดิม	1. สืบค้นลักษณะของ สถานการณ์ใหม่ 2. ทบทวนข้อมูลหรือความรู้ที่มี 3. คัดเลือกข้อมูลความรู้ที่มี ความสอดคล้องกับลักษณะ ของสถานการณ์ใหม่ 4. ตรวจสอบความเป็นเหตุ เป็นผลหรือความเหมาะสม ระหว่างข้อมูลกับ สถานการณ์ 5. ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่	สามารถใช้ความรู้ ในสถานการณ์ใหม่

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับชั้น	ทักษะการคิด	ความหมาย	ขั้นตอนการคิด	ตัวบ่งชี้การมีทักษะ
มัธยมศึกษาปีที่ 3	ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	การคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ เป็นกระบวนการ เพื่อให้ได้ความคิด ที่รอบคอบสมเหตุผล	1. ระบุประเด็นปัญหาหรือ ประเด็นในการคิด 2. ประมวลข้อมูลที่เกี่ยวข้อง จากการคิดทางกว้าง คิดทางลึกซึ่ง คิดอย่างละเอียด และ คิดในระยะไกล 3. วิเคราะห์ข้อมูล 4. พิจารณาทางเลือก โดยพิจารณาข้อมูล โดยใช้หลักเหตุผล และระบุ ทางเลือกที่หลากหลาย 5. ลงความเห็น/ตัดสินใจ/ ทำนายอนาคต โดยประเมิน ทางเลือก และใช้เหตุผลคิด คุณค่า	1. สามารถระบุประเด็น ปัญหาหรือประเด็น ในการคิดอย่างชัดเจน 2. สามารถประมวลข้อมูล จากการคิดกว้าง คิดลึกซึ่ง คิดไกลและ คิดอย่างละเอียด 3. สามารถวิเคราะห์ข้อมูล และแยกแยะ ข้อมูล ประเภทข้อเท็จจริง และความคิดเห็น ด้วยหลักการและ เหตุผล 4. สามารถประเมินข้อมูล ที่จะใช้ในการคิดได้ 5. สามารถเสนอคำตอบ หรือทางเลือกที่สมเหตุ สมผลได้ 6. สามารถเลือกทางเลือก ที่จะเชื่อที่จะทำด้วย การคิดอย่างมีเหตุผล และคิดถูกทาง
	ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์	ลำดับขั้นตอนในการ ดำเนินการคิด เพื่อให้ได้สิ่งใหม่	1. กำหนดเป้าหมายในการคิด 2. ประมวล/ทบทวนความรู้ หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องที่คิด เพื่อต่อยอด สู่สิ่งใหม่หรือจินตนาการ ความคิดแปลกใหม่ขึ้นมา 3. ใช้เทคนิคต่าง ๆ ช่วยในการ ขยายขอบเขตความคิด เดิม ๆ ให้ได้ความคิด ที่หลากหลาย เพื่อนำไปสู่ ความคิดในการสร้างสิ่งใหม่ ตามเป้าหมายของการคิด	1. สามารถกำหนด เป้าหมายในการคิด สร้างสรรค์ 2. สามารถประมวล/ ทบทวนความรู้หรือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องที่คิดหรือสามารถ จินตนาการความคิด แปลกใหม่ ๆ 3. สามารถใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขต ความคิดเดิม ๆ จนได้ความคิด หลากหลายที่จะไปใช้ ในการสร้างสิ่งใหม่

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับชั้น	ทักษะการคิด	ความหมาย	ขั้นตอนการคิด	ตัวบ่งชี้การมีทักษะ
			4. ประเมินและคัดเลือกความคิดที่หลากหลายเพื่อนำไปพัฒนาต่อไป	4. สามารถประเมินและคัดเลือกความคิดเพื่อนำไปใช้ในการสร้างสิ่งใหม่
			5. พัฒนาหรือผสมผสานความคิดที่เลือกไว้โดยอาศัยทักษะการคิดต่าง ๆ เช่น วิเคราะห์ สังเคราะห์ การคิดไกลและการคิดแบบบูรณาการจนกระทั่งได้สิ่งให้ตามวัตถุประสงค์	5. สามารถสร้างสิ่งใหม่ที่เป็นความคิดต้นแบบสามารถใช้การได้และได้ผลดีกว่าของเดิม
			6. นำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้นว่า สามารถใช้การได้อย่างไร และจะดีกว่าของเดิมอย่างไร	6. สามารถนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น

ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง

ในการศึกษาปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

Morrow and Wilson (1962, pp. 500–506) ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีบิดามารดาที่มีความสนใจ มีความเข้าใจ ให้การยอมรับ ให้คำชมเชยและให้กำลังใจ ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว และเลือกเลียนแบบในสิ่งที่ดีของบิดามารดา ในส่วนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีบิดามารดาที่ชอบชมชู้ เข้มงวดกวดขันมากเกินไป มีการตำหนิ หรือลงโทษบ่อย ๆ ปกป้องคุ้มครองมากเกินไป มีการคาดหวังเกี่ยวกับความสำเร็จกับนักเรียน และบรรยากาศภายในบ้านมีความขัดแย้ง ดึงเครียด

Hurlock (1972) ทำการรวบรวมผลงานเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาที่ให้การอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบประชาธิปไตย ซึ่งจากการรวบรวมผลงานดังกล่าวสรุปได้ว่าการที่บิดามารดาให้ความรัก เคารพในสิทธิของเด็ก การให้ความเท่าเทียมกันในครอบครัว โดยการอบรมเลี้ยงดูเช่นนี้ ส่งผลให้เด็กมีความกระตือรือร้นและมีความคิดสร้างสรรค์สูง

และการที่บิดามารดาให้การอบรมเลี้ยงดูแบบจำกัดสิทธิของเด็ก หรือเข้มงวดกวดขันนั้น ส่งผลให้เด็กขาดความคิดริเริ่มและขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

Balka (1974, p. 98-A) ทำการศึกษาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ โดยการสำรวจเกณฑ์ที่จะนำมาสร้างแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 กลุ่มที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน 80% ขึ้นไป ประกอบด้วย ครูผู้สอน นักวิชาการทางคณิตศาสตร์ และนักคณิตศาสตร์ จากนั้นนำไปทดสอบที่ได้ไปทดสอบกับนักเรียนจำนวน 500 คน ที่อยู่ในเกรด 6 เกรด 7 และเกรด 8 แล้วนำมาตรวจให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความคล่องตัวในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความคิดริเริ่ม รวมทั้งนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ผล โดยการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่ม ๆ ซึ่งใช้คะแนนจากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และคะแนนจากแบบวัดเชาว์ปัญญาของทางโรงเรียนเป็นเกณฑ์ ผลการวิจัย พบว่า แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ จะประกอบไปด้วยความคิด 2 ลักษณะ ได้แก่ การคิดแบบเอहनัย และความคิดแบบบอहनัย นอกจากนี้ ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เชาว์ปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ทั่วไป

Grift (1987) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำกับคุณภาพของนักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 321 โรงเรียน ในประเทศเดนมาร์ค พบว่า ภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณภาพของนักเรียน

Schweitzer (1984) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียน จำนวน 16 โรงเรียน ในสหรัฐอเมริกา พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

Mortimore and others (1988) ทำการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพของนักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 50 โรงเรียน พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร รวมถึง กระบวนการติดต่อสื่อสารเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อคุณภาพนักเรียน

Frost (1991, pp. 359-366) ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลของวิธีการเรียนวิชาแนะแนวและการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมคณะที่มีผลต่อการส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาหญิงในระดับมหาวิทยาลัย พบว่า กลุ่มนักศึกษาหญิงที่มีวิธีการเรียนแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้น

Prendergast (1998) ทำการศึกษาอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมในวิทยาลัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณการมีปฏิสัมพันธ์ของนักศึกษา และความสำคัญของเพศ เชื้อชาติ ที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาในวิทยาลัย พบว่า การรับรู้

ถึงสิ่งแวดล้อมในวิทยาลัยด้านผลสัมฤทธิ์ การมีปฏิสัมพันธ์ในสังคมของนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

Marra (1997) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รูปแบบการเรียน และความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน โดยใช้แบบประเมินการคิดอย่างมีวิจารณญาณของวัตสันและเกลเซอร์ เพื่อวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และใช้แบบสำรวจรูปแบบการเรียนของกอลป์ เพื่อวัดรูปแบบการเรียนรวมทั้ง ใช้มาตราวัดความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนของวิกกีและสตรีคและสตรีคแลนด์ เพื่อวัดความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน พบว่า ความเชื่ออำนาจภายในตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตน จะมีความสามารถในการคิดสูงกว่าผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายนอกตน

Money (1998) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับคะแนนผลสัมฤทธิ์และเกรดเฉลี่ยใน 3 สาขาวิชา ประกอบด้วย การธุรกิจ การดนตรี และการพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในวิทยาลัยชุมชนแคนาเดียน พบว่า คะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนใน 3 สาขาวิชา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และคะแนนผลสัมฤทธิ์และเกรดเฉลี่ยใน 3 สาขาวิชา มีสหสัมพันธ์กันต่ำกับคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งกับคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของเพศชายและเพศหญิง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ คะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ยังไม่มีความสัมพันธ์กับอายุของนักเรียน

McCrink (1999, p. 3420-A) ทำการศึกษาวิธีการสอนของครูและรูปแบบการเรียนของนักเรียนที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า วิธีสอนของครูส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน โดยเฉพาะครูที่สอนโดยใช้นวัตกรรมทางการศึกษา ประกอบการสอน ส่งผลให้นักเรียนมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนที่เรียนกับครูที่สอนตามปกติ

Thie (1999) ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับความสนใจในการเรียนการให้บริการของนักเรียน พบว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณกับความใส่ใจในการเรียนการให้บริการมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บุญเรือง ศรีเหรียญ (2542) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบทางการศึกษาที่สัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อผลการเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า 1) ตัวแปรความรู้เดิมของนักเรียน ลักษณะครอบครัวของนักเรียน ภูมิหลังของนักเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นองค์ประกอบระดับนักเรียนที่ทำให้เกิดความผันแปรในตัวแปรผลการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างห้องเรียนที่อยู่ในโรงเรียน

เดียวกัน และระหว่างโรงเรียน 2) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ ระดับนักเรียน ประกอบด้วย เพศ ลักษณะครอบครัวของนักเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในบ้านของนักเรียน ระดับห้องเรียน ประกอบด้วย ขนาดห้องเรียน คุณวุฒิของครู และระดับโรงเรียน ประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียน การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา และประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน 3) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่ ระดับนักเรียน ประกอบด้วย ความรู้เดิมของนักเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบ้าน ระดับห้องเรียน ประกอบด้วย ขนาดของห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และประสบการณ์ในการสอนของครู และระดับโรงเรียน ประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของการใช้หลักสูตร 4) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อเจตคติ และแรงจูงใจต่อวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ ระดับนักเรียน ประกอบด้วย เพศ และบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบ้าน ระดับห้องเรียน ประกอบด้วย ขนาดของห้องเรียน และบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของห้องเรียน และระดับโรงเรียน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ประสิทธิภาพการใช้หลักสูตร และประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน 5) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อเจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ ระดับนักเรียน ประกอบด้วย เพศ บรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบ้าน ความรู้เดิมของนักเรียน ระดับห้องเรียน ประกอบด้วย บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ประสิทธิภาพการสอนของครู และประสบการณ์ในการสอนของครู และระดับโรงเรียน ประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา การใช้ทรัพยากรทางการศึกษา และประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน 6) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพความเป็นผู้นำของนักเรียน ได้แก่ ระดับนักเรียน ประกอบด้วย ภูมิหลังของนักเรียน ความรู้เดิม ลักษณะครอบครัวของนักเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบ้าน เพศของนักเรียน ระดับห้องเรียน ประกอบด้วย ขนาดของห้องเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของนักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และระดับโรงเรียน ประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา การบริหารโรงเรียน ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การใช้ทรัพยากรทางการศึกษา และการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา 7) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ ระดับนักเรียน ประกอบด้วย เพศ และความรู้เดิมของนักเรียน ระดับห้องเรียน ประกอบด้วย ขนาดของห้องเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับ

นักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และระดับโรงเรียน ประกอบด้วยขนาดของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา การบริหารโรงเรียน และการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา

กุลภัทสร ศิริพรรณ (2545) ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์และน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรระดับนักเรียนและตัวแปรระดับห้องเรียน ที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ด้วยการวิเคราะห์พหุระดับ (Multilevel Analysis) ซึ่งตัวแปรระดับนักเรียนประกอบไปด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ (ACH) เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ (ATT) การสนับสนุนการเรียนคณิตศาสตร์ของผู้ปกครอง (SUPP) และการเข้าร่วมกิจกรรมคณิตศาสตร์ของนักเรียน (ACT) สำหรับตัวแปรระดับห้องเรียน ประกอบด้วยบรรยากาศในห้องเรียนคณิตศาสตร์ (CLIM) และพฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ของครู (BHT) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระระดับนักเรียน และตัวแปรอิสระระดับห้องเรียนกับความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์เท่ากับ 0.6814 และ 0.883 โดยสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งตัวแปรอิสระทุกตัวอธิบายความแปรปรวนของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ได้ร้อยละ 46.3 และ 78.0 ตามลำดับ นอกจากนี้ ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระระดับนักเรียนและระดับห้องเรียนส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดวงกมล โพธิ์นาค (2545, หน้า 98-99) ทำการศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรระดับนักเรียน ความเชื่ออำนาจภายในตน และความสามารถด้านเหตุผลส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 นอกจากนี้ ตัวแปรระดับห้องเรียนด้านคุณภาพการสอนของครูส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคุณลักษณะการศึกษาศาสตร์ของครูส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นารี อาแว (2546) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของหัวหน้าภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของหัวหน้าภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน อยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของปัจจัยระดับนักศึกษา พบว่า เจตคติต่อการเรียนพยาบาล และพฤติกรรมการเรียนมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของหัวหน้าภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ สำหรับปัจจัยระดับอาจารย์ พบว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และคุณลักษณะอาจารย์ผู้สอนมีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ยประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของหัวหน้าภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน รายห้องเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ นอกจากนี้

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ยังมีอิทธิพลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของเจตคติต่อการเรียนพยาบาลที่มีต่อประสิทธิผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของเจตคติต่อการเรียนพยาบาลที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของหัวหน้าภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน รายห้องเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประกอบกับปัจจัยระดับหัวหน้าภาควิชา พบว่า พฤติกรรมการบริหารด้านการเป็นผู้นำและด้านการติดต่อสื่อสาร มีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ยประสิทธิผลการบริหารวิชาการของหัวหน้าภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน รายภาควิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ และพฤติกรรมการบริหารด้านการเป็นผู้นำมีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของพฤติกรรมสอนที่มีต่อค่าเฉลี่ยประสิทธิผลการบริหารวิชาการของหัวหน้าภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน รายภาควิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชลธิชา ถวัลย์วัฒน์สกุล (2546, สื่อออนไลน์) ทำการศึกษาเปรียบเทียบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต (ต่อเนื่อง) ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ในวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน 1 โดยวิธีการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกระทำด้วยตนเอง พบว่า ค่าเฉลี่ยความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลระหว่างก่อนและหลังการได้รับการสอนโดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกระทำด้วยตนเองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (p -value = 0.018) ซึ่งมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังได้รับการสอนแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกระทำด้วยตนเองสูงกว่าก่อนได้รับการสอน

ศศิธร สิบอ่อน (2547) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ หาสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยด้านความสามารถด้านเหตุผล อัตมโนทัศน์ สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนนักเรียน พฤติกรรมการสอนของครู ตามการรับรู้ของนักเรียน และสัมพันธภาพภายในครอบครัวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าเท่ากับ 0.409 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีการแปรผันร่วมกันระหว่างตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรเกณฑ์ ร้อยละ 16.70 นอกจากนี้ คำนี้น้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัย อัตมโนทัศน์ สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนนักเรียน ความสามารถด้านเหตุผล พฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตลอดจนสัมพันธภาพภายในครอบครัวส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภีรนนท์ กล้าหาญ (2548, หน้า 141-142) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานการอาชีวศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกอบด้วย ความสามารถด้านเหตุผล และรูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ นอกจากนี้ ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ คือ พฤติกรรมการสอนของครู

สมพาน พรหมโสภา (2548) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า 1) เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การแก้ปัญหาเชิงวิทยาศาสตร์และเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรงกับความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีของความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ มี 4 ตัวเรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพศ การแก้ปัญหาเชิงวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ซึ่งตัวแปรพยากรณ์ชุดนี้ร่วมกัน สามารถพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ ได้ร้อยละ 69.4 3. สมการพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $Y' = 12.202 X_1 + .960 X_3 + 2.741 X_4 + 0.323 X_2 - 18.469$ และเขียนในรูปในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z' = .315 Z_1 + .294 Z_3 + .248 Z_4 + .162 Z_2$

กัญญภัค พุฒตาล (2549) ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 พบว่า 1) รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) เท่ากับ 134.07 องศาอิสระ 109 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืน หรือดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (GFI) เท่ากับ 0.98 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.97 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ได้ร้อยละ 14 2) รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดสังเคราะห์ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) เท่ากับ 137.55 องศาอิสระ 113 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืน หรือดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (GFI) เท่ากับ 0.98 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.97 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ได้ร้อยละ 10 3) ตัวแปรที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ช่วงชั้นที่ 3 มากที่สุด ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย รองลงมาได้แก่ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ความเครียดของนักเรียน ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน และบรรยากาศการเรียนรู้ ตามลำดับ 4) ตัวแปรที่ส่งผลต่อการคิดสังเคราะห์ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 มากที่สุด ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย รองลงมาได้แก่ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ บรรยากาศการเรียนรู้ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน และความเครียดของนักเรียน ตามลำดับ

ศิริกานต์ คุณสินธุ์ (2549) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและแนวทางการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 มีระดับการคิดอย่างมีวิจารณญาณค่อนข้างแตกต่างกัน แต่โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ 2) ปัจจัย 3 ประการที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคาดหวังในการศึกษาของนักเรียน และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยปัจจัยทั้ง 3 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้ประมาณ 27% 3) แนวทางการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องให้ความสำคัญกับการสนับสนุนของผู้ปกครอง โรงเรียน ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในตัวลูกและให้กำลังใจ ดูแลเรื่องความรับผิดชอบในการเรียน สนับสนุนให้ข้อมูลที่ชัดเจนเพื่อให้ลูกมีความคาดหวังในการศึกษาที่ชัดเจน ฝึกให้ลูกวางแผนปฏิบัติงานและแก้ปัญหาการปฏิบัติงานอย่างรับผิดชอบ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้ลูกได้ทำกิจกรรมด้านดนตรีและกีฬา รวมทั้ง สนับสนุนให้ลูกทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อฝึกให้คิดและแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์

สุทัต ช่างนอก (2549) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถการคิดวิเคราะห์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า ความสามารถด้านจำนวน เหตุผลและมิติสัมพันธ์ ความรู้พื้นฐานเดิมทางคณิตศาสตร์ เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ความวิตกกังวลในการเรียน ความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และความมีวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถการคิดวิเคราะห์ทางคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กนกทอง มหาวงศนันท์ (2550, หน้า 101-102) ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาเชิงราย เขต 3 จังหวัดเชียงราย จำนวน 364 คน พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงสุด ได้แก่ ความสามารถในการอ่าน รองลงมา ได้แก่ ความสามารถด้านเหตุผล เจตตต่อการเรียน และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตลอดจนมีน้ำหนักความสำคัญต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงสุด ได้แก่ ความสามารถในการอ่าน รองลงมา ได้แก่ ความสามารถด้านเหตุผล เจตตต่อการเรียน และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล โดยมีขนาดน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .60, .33, .16 และ .11 ตามลำดับ

เกษม อุณหณีรัตน์ (2550) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 3-4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และ เขต 2 พบว่า 1) ระดับปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 3-4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และ เขต 2 อยู่ในระดับมาก 2) ระดับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนและของครูผู้สอนในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และ เขต 2 อยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 3-4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และ เขต 2 คือ การตัดสินใจ แรงจูงใจ การควบคุม มาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม และการปฏิสัมพันธ์และอิทธิพล

ภูริณัฐ กระแสโสม (2550) ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 มี 8 ตัวแปร โดยตัวแปรที่ส่งผลในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณทางตรง ได้แก่ เซาว์ปัญญา และเจตตต่อการเรียน ตัวแปรที่ส่งผลทางอ้อม ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สไตส์การเรียน และความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับตัวแปรที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ ความสนใจเรียน และบรรยากาศในชั้นเรียน สรุปได้ว่าความสนใจเรียน เซาว์ปัญญา และเจตตต่อการเรียนมีผลโดยตรงต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ปิยะนุช นิมพา (2551) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย

เขต 1 พบว่า 1) การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ความสามารถด้านเหตุผล นิสัยทางการเรียนและความเชื่ออำนาจภายในตน 3) ตัวแปรที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ความสามารถด้านเหตุผล นิสัยทางการเรียนและความเชื่ออำนาจภายในตน โดยมีประสิทธิภาพการทำนายร้อยละ 63.60 ($R^2 = .636$) 4) สร้างสมการพยากรณ์ถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้ สมการพยากรณ์รูปคะแนนดิบ $CRI = -7.914 + 0.367 (MOT) + 2.067 (LBH) + 1.365 (SCC)$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน $Z_{CRI} = 0.530Z_{MOT} + 0.325Z_{LBH} + 0.155Z_{SCC}$

มิ่งขวัญ ภาคสัญไชย (2551) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุและผลของความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนของอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร พบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดคล่องและความคิดริเริ่มอยู่ในระดับต่ำ มีความคิดละเอียดลอออยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดยืดหยุ่นอยู่ในระดับสูงที่สุด 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ คือ ปัจจัยภายในของผู้เรียนและปัจจัยภายนอกของผู้เรียน ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่อิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์สูงสุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ตามลำดับ โดยตัวแปรความคิดสร้างสรรค์ได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปรปัจจัยภายในของผู้เรียนสูงกว่าอิทธิพลทางตรงจากตัวแปรปัจจัยภายนอกของผู้เรียน 3) ผลของความคิดสร้างสรรค์เรียงลำดับตามค่าน้ำหนักความสำคัญ ได้แก่ ความสามารถทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถทางศิลปะ และความสามารถทางคณิตศาสตร์ 4) โมเดลเชิงสาเหตุและผลของความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนของอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าสถิติ Chi-square=56.323, df=55, p=0.425, GFI=0.988, AGFI=0.966 และ RMR=0.485 สำหรับตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรความคิดสร้างสรรค์ และผลของความคิดสร้างสรรค์ได้ 44.5% และ 32.4% ตามลำดับ

สุชาติดา บัณโณม (2551, หน้า 63-64) ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเอกชนกลุ่ม 3 เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงสาเหตุ ประกอบด้วย

เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง คุณภาพการสอนของครู การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประกอบกับค่าน้ำหนักของตัวแปรส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กัญญาบุตร ล้อมสาย (2552) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนากระบวนการคิดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) คุณลักษณะของผู้เรียนที่ส่งเสริมความสามารถทางการคิด 3) การมีส่วนร่วมของชุมชน 4) ภาวะผู้นำของผู้บริหารและการบริหารจัดการ 5) การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และ 6) ภาวะผู้นำของครู นอกจากนี้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนากระบวนการคิดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 6 ปัจจัยมีความถูกต้อง ครบถ้วน เหมาะสมกับบริบท เป็นไปได้ต่อการนำไปปรับใช้และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

รุสราญ อะหลี (2552) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคิดขั้นสูงในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสงขลา พบว่า 1) ปัจจัยด้านการรับรู้ต่อพฤติกรรมการสอนของครูวิทยาศาสตร์ การสนับสนุนทางการเรียนจากครอบครัว และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับการคิดขั้นสูงในวิชาวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) การค้นหาตัวพยากรณ์ พบว่า การรับรู้ต่อพฤติกรรมการสอนของครูวิทยาศาสตร์ และการสนับสนุนทางการเรียนจากครอบครัว สามารถพยากรณ์การคิดขั้นสูงในวิชาวิทยาศาสตร์ทั้ง 3 องค์ประกอบได้ ส่วนเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ไม่สามารถรวมพยากรณ์การคิดขั้นสูงในวิชาวิทยาศาสตร์ทั้ง 3 องค์ประกอบ

สุกัญญา มณีนิล (2552) ทำการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่มีรูปแบบการเรียนแตกต่างกัน พบว่า โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ที่มีรูปแบบการเรียนแตกต่างกัน มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า $\chi^2 = 169.3$ $df = 168$, $P = 0.457$, $CFI = 1.00$, $GFI = 0.991$, $AGFI = 0.974$, $RMR = 0.10$ $RMSEA = 0.002$ สรุปได้ว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ เซวรณ์ปัญญา และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อม ได้แก่ ความสนใจเรียน ตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน และบรรยากาศในชั้นเรียน

นิธิภัทร บาลศิริ (2553) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต: การประยุกต์ใช้โมเดลพัฒนาการพหุระดับแบบผสม พบว่า

1) ปัจจัยระดับนักศึกษาอธิบายการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้ 77% เซอร์วิปัญญาทางอารมณ์ ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณมากที่สุด (TE = 1.50) รองลงมา คือ ความเชื่ออำนาจภายในตน (TE = 0.82) ทักษะทางปัญญา (TE = 0.58) แบบการเรียนรู้ (TE = 0.16) ความสามารถทางภาษา (TE = 0.14) และการอบรมเลี้ยงดู (TE = 0.10) ตามลำดับ ปัจจัยระดับโปรแกรมวิชา อธิบายการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้ 30% สภาพแวดล้อมในการเรียนส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณมากที่สุด (TE = 0.53) รองลงมา คือ วิธีสอนที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (TE = 0.46) และคุณลักษณะของผู้สอน (TE = 0.41) ตามลำดับ 2) โมเดลเชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีรูปแบบของโมเดลและค่าพารามิเตอร์ไม่แตกต่างกัน ระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่มีสาขาวิชา แพศ และเกรดเฉลี่ยสะสม แตกต่างกัน 3) ความเชื่ออำนาจภายในตนและเซอร์วิปัญญาทางอารมณ์ทักษะทางปัญญาและเซอร์วิปัญญาทางอารมณ์ มีอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (B = 0.24, 0.06 ตามลำดับ) 4) พัฒนาการการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาแต่ละคนเป็นแบบเส้นตรง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของอัตราพัฒนาการในการวัดครั้งที่ 1-4 เท่ากับ 0.00, 0.44, 0.59, 0.76 ส่วนในรายโปรแกรมวิชาเป็นแบบไม่เป็นเส้นตรง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบของอัตราพัฒนาการในการวัดครั้งที่ 1-4 เท่ากับ 0.00, 0.89, 1.48, -1.00 ตามลำดับ 5) สภาพแวดล้อมในการเรียน ความสามารถทางภาษา และความเชื่ออำนาจภายในตน มีอิทธิพลต่อค่าอัตราพัฒนาการของการคิดอย่างมีวิจารณญาณในระดับสูง (TE = -1.14, -0.92, 0.88 ตามลำดับ)

ปราณี หล้าเบญจ (2553, หน้า 116) ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี พบว่า ตัวแปรระดับนักเรียนที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ เจตคติในการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และการสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครอง โดยตัวแปรระดับนักเรียนสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 40.47

ณัชชา มหปญญานนท์ (2554) ทำการศึกษาเรื่อง โมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อทักษะการคิดวิจารณญาณ พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการคิดวิจารณญาณของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ปัจจัยด้านผู้เรียน และปัจจัยส่วนบุคคลและการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งแต่ละปัจจัยประกอบไปด้วย ปัจจัยย่อยต่าง ๆ ดังนี้ 1.1) ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย วิธีสอน สื่อการสอน และ บรรยากาศในการเรียนการสอน โดยปัจจัยย่อยที่มีค่าขนาดอิทธิพลต่อทักษะการคิด

วิจารณ์ญาณสูงสุด คือ วิธีสอน 1.2) ปัจจัยด้านผู้เรียน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการอ่าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความตั้งใจเรียน เจตคติในการเรียน และเชาวน์อารมณ์โดยปัจจัยย่อยที่มีค่าขนาดอิทธิพลต่อทักษะการคิดวิจารณ์ญาณสูงสุด คือ ความสามารถในการอ่าน 1.3) ปัจจัยส่วนบุคคลและการอบรมเลี้ยงดู ประกอบด้วย สถานภาพส่วนบุคคล ทักษะคิด และการเลี้ยงดู โดยปัจจัยย่อยที่มีค่าขนาดอิทธิพลต่อทักษะการคิดวิจารณ์ญาณสูงสุด คือ การเลี้ยงดู 2) ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Inter Correlation) ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันมีค่าอยู่ระหว่าง 0.44–0.65 และมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ทุกค่า โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ได้แก่ บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กับความสามารถในการอ่าน ($r = 0.57$) รองลงมา ได้แก่ บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ($r = 0.50$) และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ได้แก่ ความสามารถในการอ่านกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ($r = 0.44$) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (Simple Correlation) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.50–0.65 และมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ทุกค่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ มากที่สุด ได้แก่ ความสามารถในการอ่าน ($r = 0.65$) รองลงมา ได้แก่ บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($r = 0.60$) และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ($r = 0.50$) ตามลำดับ 3) การตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานการวิจัย ในครั้งแรก พบว่า รูปแบบยังไม่สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ปัญญา แจ่มกั้งวาล (2554) ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า 1) ปัจจัยภาวะผู้นำของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวก

พระมหาบุญเสริม ธรรมทินโน (ทองศรี) (2554) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน โดยภาพรวมและเกือบทุกด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านสภาพของโรงเรียน และด้านครูผู้สอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพทั่วไปของ

โรงเรียน ในเรื่องความพร้อมของโรงเรียน ประเด็นในการจัดโครงสร้างการบริหารโรงเรียน โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และการจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุน การบริหารงานวิชาการ การจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ การกำหนดนโยบายพัฒนางานวิชาการ และการกำหนดระเบียบปฏิบัติงาน และคู่มือการปฏิบัติงานวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ด้านผู้บริหาร ประเด็นการมีวิสัยทัศน์ทางการบริหาร การมีความรับผิดชอบเสียสละเพื่อพัฒนางานวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านครูผู้สอน โดยภาพรวมแล้วมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านชุมชน ประเด็นการเปิดโอกาสให้สถานศึกษาใกล้เคียงได้เข้ามาใช้บริการด้านวิชาการของโรงเรียน มีการปฏิบัติในระดับมาก ด้านทรัพยากร โดยภาพรวมทุกประเด็นมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านเกือบทุกด้านมีการดำเนินงานในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านจัดการเรียนการสอนที่มีการดำเนินงานปรากฏตามเป้าหมาย มีการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานตลอดทั้งมีการปรับปรุงและพัฒนางานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอยู่ในระดับมาก

กรณีศึกษา รักษ์ยิ่งเจริญ, อภรณ์ ไทยกกล้า และนุชนาท ประมาคะเต (2555) ทำการศึกษาความสามารถในการใช้ความคิดขั้นสูงของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่เรียนวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 พบว่า 1) ความสามารถในการใช้ความคิดขั้นสูงของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 อยู่ในระดับต่อ ($\bar{X} = 9.3$) 2) ปัจจัยด้านตัวนักศึกษา ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านเซวาร์ปัญญา ปัจจัยด้านพื้นฐานครอบครัว ปัจจัยด้านเทคนิคการสอนของอาจารย์ และปัจจัยด้านสื่อที่ใช้ในการสอนมีผลต่อการใช้ความคิดขั้นสูงของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, $\bar{X} = 3.40$, $\bar{X} = 3.71$, $\bar{X} = 4.27$, $\bar{X} = 4.06$, $\bar{X} = 3.74$ ตามลำดับ) 3) เทคนิคการสอนของอาจารย์มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการใช้ความคิดขั้นสูงของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .214$) 4) ระดับของผลการเรียน (GPA) สื่อที่ใช้ในการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการใช้ความคิดขั้นสูงของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .258$, $r = .543$) และ 5) ระดับของผลการเรียน (GPA) สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนสามารถทำนายความสามารถในการใช้ความคิดขั้นสูงของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่เรียนวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 ที่ร้อยละ 33 ($R^2 = .330$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทรงยศ แก้วมงคล (2555) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานเชิงวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ ปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครูและปัจจัย

ระดับผู้บริหาร และเพื่อสร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการดังกล่าว พบว่า 1) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการรวมของโรงเรียนดังกล่าวอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า พฤติกรรมการเรียนมีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนเจตคติต่อการเรียนไม่มีอิทธิพล 3) ปัจจัยระดับครู พบว่า วุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอน คุณลักษณะครู และพฤติกรรมการสอน ไม่มีอิทธิพลต่อค่าเฉลี่ยประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการรายห้องเรียน แต่วุฒิการศึกษาของครู มีอิทธิพลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของพฤติกรรมการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) ปัจจัยระดับผู้บริหาร พบว่า พฤติกรรมการบริหารด้านการเป็นผู้นำ ด้านพฤติกรรมการตัดสินใจ และด้านพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร มีอิทธิพลทางบวกต่อค่าเฉลี่ยประสิทธิผลการบริหารวิชาการรายโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนประสบการณ์การบริหาร และการฝึกอบรมทางการบริหารไม่มีอิทธิพล และ 5) จากผลการวิจัยดังกล่าว ได้เสนอโมเดลการวิเคราะห์พหุระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะบางประการดำหรับกำหนดนโยบายการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และการวิจัยในอนาคต

สุภาภรณ์ แคนสมปัดสา (2555) ทำการศึกษาเรื่อง โมเดลสมการโครงสร้างพหุระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพหุระดับ พบว่า โมเดลการวัดพหุระดับการคิดวิเคราะห์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($X^2 = 0.132$, $df = 2$, $p = 0.936$, $CFI = 1.000$, $TLI = 1.002$, $RMSEA = 0.000$, $SRMRW = 0.031$, $SRMRB = 0.024$, และค่า $X^2/df = 0.066$) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้มีค่าเป็นบวก ทั้งในระดับนักเรียนและระดับห้องเรียน โดยมีค่า ตั้งแต่ 0.702 ถึง 0.808 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 2) โมเดลสมการโครงสร้างพหุระดับการคิดวิเคราะห์มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($X^2 = 1039.627$, $df = 483$, $p = 0.000$, $CFI = 0.925$, $TLI = 0.923$, $RMSEA = 0.049$, $SRMRW = 0.041$, $SRMRB = 0.347$, และ $X^2/df = 2.15$) พบว่า ตัวแปรระดับนักเรียนที่มีอิทธิพลต่อการคิดวิเคราะห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ เซาร์ปัญญา (0.993) เจตคติต่อการเรียน (0.218) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (0.012) ตามลำดับ และปัจจัยระดับห้องเรียนมีอิทธิพลต่อการคิดวิเคราะห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ บรรยากาศในชั้นเรียน (0.980) ทั้งนี้ ชุดของตัวแปรทำนายระดับนักเรียนและระดับห้องเรียน สามารถอธิบายความแปรปรวนในการคิดวิเคราะห์ได้ร้อยละ 96.40 และ 10.80 ตามลำดับ

กฤษรา ปทุมสูติ (2556) ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า ทักษะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านมโนภาพของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความรู้ความเข้าใจของผู้บริหาร ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการศึกษาและการสอนของผู้บริหาร และด้านเทคนิค ตามลำดับ

จิราภรณ์ เรืองยิ่ง (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุของความเชื่ออำนาจภายในที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 พบว่า 1) รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเชื่ออำนาจภายในที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังจากการปรับโมเดล พิจารณาจากค่าดัชนี ดังนี้ $\chi^2 = 257.69$, GHI = .94, AGFI = .90, SRMR = .041, RMSEA = .079, NFI = .98, CFI = .98 2) ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้รับอิทธิพลทางตรงจากการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนและความเชื่ออำนาจภายใน และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากความสามารถด้านเหตุผล และการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียน โดยตัวแปรเหล่านี้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้ร้อยละ 83 3) ความเชื่ออำนาจภายในได้รับอิทธิพลทางตรงจากการรับรู้ความสามารถของตนในการเรียนและความสามารถด้านเหตุผล โดยตัวแปรเหล่านี้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความเชื่ออำนาจภายในได้ร้อยละ 54

อรทัย เจนจิตศิริ (2557) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการคิดเชิงกลยุทธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยการวิเคราะห์พหุระดับ พบว่า 1) ตัวแปรอิสระระดับนักเรียน ได้แก่ ความสามารถด้านเหตุผลและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลทางบวกต่อการคิดเชิงกลยุทธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีอิทธิพลทางบวกต่อการคิดเชิงกลยุทธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับตัวแปรอิสระระดับห้องเรียน ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครูมีอิทธิพลทางลบต่อการคิดเชิง กลยุทธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนมีอิทธิพลทางบวกต่อการคิดเชิง กลยุทธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ตัวแปรอิสระระดับนักเรียนและระดับห้องเรียนสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดเชิงกลยุทธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ร้อยละ 28.45

จากผลการศึกษาแนวคิดและตัวแบบเชิงทฤษฎีของนักวิชาการและนักการศึกษา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำเข้าสู่การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงความสอดคล้องและความแตกต่างของปัจจัยที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเหล่านั้น อันเป็นแนวทางนำไปสู่การสังเคราะห์ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านนักเรียน 2) ด้านครอบครัว 3) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ 4) ด้านครูผู้สอน และ 5) ด้านผู้บริหารโรงเรียน โดยผู้วิจัยได้แสดงรายละเอียดการสังเคราะห์ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ปรากฏดังตาราง 3-7

ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านนักเรียน

แนวคิด/งานวิจัย	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านนักเรียน															
	เจตคติในการเรียน	เซวักปัญญา/สติปัญญา	คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด	แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์	อัตมโนทัศน์แห่งตน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ความเชื่ออำนาจภายในตน	ความวิตกกังวล	ความสามารถในการอ่าน	ความสนใจเรียน	สไตล์การเรียนรู้/รูปแบบการเรียน	ความฉลาดทางอารมณ์	การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน	ความคาดหวังในการเรียน	ความสามารถทางภาษา	เวลาที่ใช้ในการเรียน
1. กรรณิกา รุ๊กยิ่งเจริญ		✓				✓										✓
2. อรทัย เจนจิตศิริ			✓	✓												
3. สมพาน พรหมโสพา	✓		✓			✓										
4. กนกทอง มหาวงศ์นันท์	✓		✓						✓							
5. สุชาดา บันโฉม	✓			✓	✓											
6. ภูริณัฐ กระแสโสม	✓	✓		✓						✓	✓	✓				
7. จิราภรณ์ เรืองยิ่ง			✓					✓					✓			
8. ศิริกานต์ คูลินธุ์						✓								✓		
9. นิธิภัทร บาลศิริ		✓	✓					✓		✓	✓					✓
10. Balka		✓				✓										
11. Thie										✓						
12. Money						✓										
13. Marra								✓			✓					
14. สุภาภรณ์ แตนสมปัดสา	✓	✓		✓												
15. ณัชชา มหบุญญานนท์	✓		✓	✓		✓			✓	✓		✓				
16. กীরนันท์ กล้าหาญ			✓								✓					
17. สุทัต ช่างนอก	✓		✓	✓				✓		✓						
18. ปิยะนุช ฉิมพา			✓					✓			✓					
รวม	7	5	9	6	1	6	4	1	2	5	5	2	1	1	1	1

จากตาราง 3 การสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการและนักการศึกษา จำนวน 18 แหล่ง พบว่า ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านนักเรียน จำนวน 16 ปัจจัย ผู้วิจัยคัดเลือกปัจจัยที่ศึกษาด้วยเกณฑ์ 50% ของจำนวนนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ (จำนวนความถี่ในระดับตั้งแต่ 9 แหล่งขึ้นไป) โดยมีปัจจัยที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 1 ปัจจัย ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้คัดเลือกปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในด้านดังกล่าวเพิ่มอีก 7 ปัจจัย ได้แก่ เจตคติในการเรียน, เซอร์ปัญญา, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความเชื่ออำนาจภายในตน, ความสนใจเรียน, และรูปแบบการเรียน (จำนวนความถี่ในระดับตั้งแต่ 4 แหล่งขึ้นไป) รวมทั้งสิ้น 8 ปัจจัย โดยในแต่ละปัจจัยประกอบด้วยรายละเอียดของแหล่งข้อมูล ดังนี้

1. เจตคติในการเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ สมพาน พรหมโสพา (2548); สุทัต ช่างนอก (2549); กนกทอง มหาวงศนันท์ (2550); ภูริณัฐ กระแสโลม (2550); ณิชชา มหปญญานนท์ (2554); สุภาภรณ์ แคนสมปัดสา (2555)

2. เซอร์ปัญญา ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ Balka (1974); ภูริณัฐ กระแสโลม (2550); นิธิภัทร บาลศิริ (2553); กรรณิกา รักยิ่งเจริญ, อภรณ์ ไทยกล้า และนุชนาท ประมาคะเต (2555); สุภาภรณ์ แคนสมปัดสา (2555)

3. คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ ภีรนันท์ กล้าหาญ (2548); สมพาน พรหมโสพา (2548); สุทัต ช่างนอก (2549); กนกทอง มหาวงศนันท์ (2550); ปิยะนุช นิมพา (2551); นิธิภัทร บาลศิริ (2553); ณิชชา มหปญญานนท์ (2554); จิราภรณ์ เรืองยิ่ง (2557); อรทัย เจนจิตศิริ (2557)

4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ สุทัต ช่างนอก (2549); ภูริณัฐ กระแสโลม (2550); สุชาดา ปั่นโหม (2551); ณิชชา มหปญญานนท์ (2554); สุภาภรณ์ แคนสมปัดสา (2555); อรทัย เจนจิตศิริ (2557)

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ Balka (1974); Money (1998); สมพาน พรหมโสพา (2548); ศิริกานต์ คุณสินธุ์ (2549); ณิชชา มหปญญานนท์ (2554); กรรณิกา รักยิ่งเจริญ, อภรณ์ ไทยกล้า และนุชนาท ประมาคะเต (2555)

6. ความเชื่ออำนาจภายในตน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ Marra (1997); ปิยะนุช นิมพา (2551); นิธิภัทร บาลศิริ (2553); จิราภรณ์ เรืองยิ่ง (2557)

7. ความสนใจเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ Thie (1999); สุทัต ช่างนอก (2549); ภูริณัฐ กระแสโลม (2550); นิธิภัทร บาลศิริ (2553); ณิชชา มหปญญาพนธ์ (2554)

8. รูปแบบการเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ Marra (1997); ภิรพันธ์ กล้าหาญ (2548); ภูริณัฐ กระแสโลม (2550); ปิยะนุช นิมพา (2551); นิธิภัทร บาลศิริ (2553)

ทั้งนี้ ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง (ด้านนักเรียน) มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงรายละเอียดของแต่ละปัจจัย ดังนี้

1. เจตคติในการเรียน

Kendler (1974, p. 671) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความพร้อมของแต่ละบุคคล ที่จะแสดงพฤติกรรมในทางที่สนับสนุนหรือต่อต้านประสบการณ์บางอย่างของบุคคล สถาบัน หรือแนวคิดบางอย่าง ซึ่งการแสดงออกในลักษณะพึงพอใจเป็นเจตคติทางบวก และการแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจเป็นเจตคติทางลบ

Anastasi (1976, p. 453) กล่าวว่า เจตคติเป็นความโน้มเอียงที่จะแสดงออกในทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น เชื้อชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ

ภูริณัฐ กระแสโลม (2550, หน้า 59) กล่าวว่า เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความคิด หรือความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนซึ่งอาจเป็นไปในทางลบหรือทางบวก เกี่ยวกับคุณประโยชน์ความสำคัญและเนื้อหาวิชาที่เรียนพิจารณาเป็นคะแนนที่ได้จากการวัดเจตคติต่อการเรียน

พิรุณโปรย สำโรงทอง (2554, หน้า 28) กล่าวว่า เจตคติเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ เพราะเจตคติเป็นสิ่งที่สนับสนุนให้บุคคลแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ หากผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมการเรียน ต่อครูและกระบวนการ วิชาที่เรียน ฯลฯ ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนมีความขยันตั้งใจเรียน และประสบผลสำเร็จทางการเรียน

ประภาภรณ์ วงศ์แพทย์ (2558, หน้า 55) กล่าวว่า เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึกต่อการจัดการเรียนการสอนของครู และเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับความคิด สามารถแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมใน 2 ลักษณะ ได้แก่ ทางบวก หรือทางลบ

กล่าวโดยสรุป เจตคติในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ซึ่งจะเป็นพฤติกรรมภายในหรือภายนอกก็ได้ โดยอาจแสดงออกในทางบวก ทางลบ หรือเป็นกลาง

2. เซาว์ปัญญา

Cronbach (1974, p. 212) กล่าวว่า เซาว์ปัญญาเป็นแนวโน้มในการใช้ความสามารถในการเข้าใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามลักษณะเฉพาะของสิ่ง ๆ นั้น แล้วนำเอาความเข้าใจไปดัดแปลงสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาให้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งยังเป็นความสามารถในการใช้วิจารณญาณ

ภุริณัฐ กระแสโสม (2550, หน้า 50) กล่าวว่า เซาว์ปัญญา หมายถึง ความสามารถทางสมองของมนุษย์ที่สามารถคิดอย่างมีเหตุผล หรือการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุภาภรณ์ แตนสมปัดสา (2555, หน้า 28) กล่าวว่า เซาว์ปัญญา หมายถึง ระดับความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นความฉลาด ความสามารถทางการรู้ การคิด การเรียนรู้ ความเข้าใจในเรื่องของภาพ เซาว์ปัญญา ปฏิภาณ ไหวพริบ การมีเหตุผลและสามารถปรับตัวในสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป เซาว์ปัญญา หมายถึง ความสามารถทางสติปัญญาของบุคคล ซึ่งเป็นความสามารถในการคิด ความสามารถในการเรียนรู้ และปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

3. คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด

นวลจิตต์ ชาวศิริพิชญ์ (2544, หน้า 113-117) กล่าวว่า คุณลักษณะภายในของมนุษย์ หรือลักษณะนิสัยของมนุษย์ที่ต้องสะสมมานาน ที่เอื้อต่อการคิดมีอยู่หลายประการ โดยสามารถจัดเป็นกลุ่มได้ 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ใจกว้างและเป็นธรรม กลุ่มที่ 2 กระตือรือร้น ใฝ่รู้ กลุ่มที่ 3 ชอบวิเคราะห์และผสมผสาน กลุ่มที่ 4 ชยัน ต่อสู้ และอดทน กลุ่มที่ 5 มั่นใจในตนเอง และกลุ่มที่ 6 น่ารัก น่าคบ

อุษณีย์ โพธิสุข, พรพิมพราย สุฟโปฏก และผลิกา เศวตศิลา (2544, หน้า 23-25) ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษา สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านทักษะความคิดระดับสูง พบว่า บุคลิก ลักษณะของเด็กที่มีความสามารถทางการคิดนั้นมี 33 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะที่ 1 มีความรู้ลึกไวต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ รอบตัว ลักษณะที่ 2 ช่างสังเกตสามารถมองเห็นรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ ได้ดี ลักษณะที่ 3 รับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ลักษณะที่ 4 ไม่ต้องการให้ใครมาขัดจังหวะในขณะที่กำลังจดจ่อกับกิจกรรมบางอย่าง ลักษณะที่ 5 มีสมาธิในการทำสิ่งต่าง ๆ ได้นาน โดยเฉพาะเวลาสนใจอะไรจะลืมเวลา ลักษณะที่ 6 จดจำสิ่งต่าง ๆ ได้รวดเร็ว ลักษณะที่ 7 ระลึกข้อมูลได้รวดเร็วและถูกต้อง ลักษณะที่ 8 เป็อหน่ายง่ายกับกิจกรรมที่เป็นกิจวัตรประจำวันของโรงเรียน ลักษณะที่ 9 ชอบคบคนที่มีอายุมากกว่า ลักษณะที่ 10 ชอบทำอะไรด้วยตนเอง ลักษณะที่ 11 ชอบทำงาน

คนเดียวหรืองานเดี่ยวมากกว่างานกลุ่ม ลักษณะที่ 12 ชอบทำกิจกรรมที่ยากท้าทายความสามารถ ลักษณะที่ 13 สนใจอ่านหนังสือที่ยากเกินวัย ลักษณะที่ 14 รู้หรือสนใจในสิ่งที่ผู้ใหญ่เองต้องประหลาดใจ ลักษณะที่ 15 ทำงานที่ชอบได้ดีเกินคำสั่งหรือความคาดหวัง ลักษณะที่ 16 เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็วลักษณะที่ 17 ใช้ภาษาที่สูงเกินวัย ลักษณะที่ 18 เมื่อเข้าไปร่วมกิจกรรมใด ๆ ก็มีแนวโน้มว่าจะทำได้ดี ลักษณะที่ 19 ชอบตั้งคำถามที่กระตุ้นความคิด ลักษณะที่ 20 สนใจเป็นพิเศษกับกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ลักษณะที่ 21 ชอบจัดระเบียบหรือโครงสร้างให้กับเหตุการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ ลักษณะที่ 22 สามารถคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นามธรรมได้อย่างลึกซึ้งกว่าเด็กวัยเดียวกัน ลักษณะที่ 23 อยากรู้อยากเห็นเป็นพิเศษ ลักษณะที่ 24 ชอบคาดคะเนสิ่งที่อาจเกิดขึ้นจากความคิด การกระทำหรือการทดลองของตน ลักษณะที่ 25 มองเห็นความสัมพันธ์ของเหตุและผลได้รวดเร็ว ลักษณะที่ 26 บอกความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของสิ่งต่าง ๆ ได้ดี ลักษณะที่ 27 จับประเด็นสำคัญหรือหลักการที่แอบแฝงอยู่ได้อย่างรวดเร็ว ลักษณะที่ 28 สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดต่าง ๆ ที่ภายนอกคล้ายว่าจะไม่เกี่ยวข้องกันได้ ลักษณะที่ 29 สามารถสรุปภาพรวมของสิ่งต่าง ๆ หรือเรื่องราวได้ดี ลักษณะที่ 30 ไม่ด่วนสรุปความรู้หรือข้อมูลต่าง ๆ โดยไม่วิเคราะห์หรือตรวจสอบ ลักษณะที่ 31 สามารถวางแผนได้อย่างสลับซับซ้อน ลักษณะที่ 32 สามารถใช้สามัญสำนึกประกอบการคิดหาคำตอบหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างดี และลักษณะที่ 33 สามารถผสมผสานความรู้ความคิดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ มาแก้ปัญหาได้ดี

ลักษณะ สิริวัฒน์ (2549, หน้า 20–23, 38–39) ได้ศึกษาลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถด้านการคิด โดยควรมีลักษณะ ดังนี้ 1) มีความรู้สึกไวต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว 2) ช่างสังเกต คือ มีความสามารถในการมองเห็นรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ ได้ดี หมายถึง การมองเห็นอะไรได้มากกว่าบุคคลอื่น ๆ 3) สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว 4) ไม่ต้องการให้ใครมาขัดจังหวะในขณะที่จดจ่อดำเนินการทำกิจกรรมบางอย่าง 5) มีสมาธิในการทำสิ่งต่าง ๆ ได้เป็นเวลานาน โดยเฉพาะเวลาสนใจในเรื่องใดก็มักจะลืมเวลา 6) สามารถจดจำเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว 7) สามารถระลึกข้อมูลได้รวดเร็ว และถูกต้องแม่นยำ 8) มักจะมีความเบื่อหน่ายกับกิจกรรมที่เป็นกิจวัตรประจำวันหรืองานที่ซ้ำซากแบบเดิม ๆ ในแต่ละวัน 9) มีความชอบในบุคคลที่มีอายุมากกว่า 10) มักจะชอบทำอะไรด้วยตนเอง 11) ชอบทำงานเพียงลำพังคนเดียว หรืองานเดี่ยวมากกว่างานกลุ่ม 12) ชอบทำกิจกรรมที่มีความยุ่งยาก หรืองานที่ท้าทายความสามารถ 13) มีความสนใจอ่านหนังสือที่ยากเกินวัย 14) มีความรู้และสนใจในสิ่งที่ผู้ใหญ่คาดไม่ถึง จนทำให้ผู้ใหญ่รู้สึกสงสัย 15) มักจะทำงานที่ชอบได้ในระดับดีเกินกว่าที่คาดหมาย 16) สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้ในเวลาอันรวดเร็ว 17) ชอบใช้สำนวนภาษาที่สูงกว่าวัย 18) เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมใด ๆ มักจะมีแนวโน้มทำดีเป็นนอย่างดี

19) ชอบใช้คำถามที่กระตุ้นให้เกิดความคิด 20) มักมีความสนใจเป็นพิเศษกับกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด 21) ชอบจัดระบบ ระเบียบ หรือโครงสร้างให้กับเหตุการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ 22) มีความสามารถในการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น สัญลักษณ์ ตัวเลข หรือค่านามธรรม ได้อย่างลึกซึ้งกว่าบุคคลที่อยู่ในวัยเดียวกัน 23) มีความอยากรู้อยากเห็นมากเป็นพิเศษจกมักซักถามบ่อย ๆ โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้เหตุผล 24) ชอบคาดคะเนสิ่งนี้อาจเกิดขึ้นจากความคิด การกระทำ หรือการทดลองของตน 25) สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของเหตุผลได้อย่างรวดเร็ว 26) สามารถบอกความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของสิ่งต่าง ๆ ได้ดี 27) ชอบจับประเด็นสำคัญ ๆ หรือหลักการที่แอบแฝงอยู่ได้อย่างรวดเร็ว 28) สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดต่าง ๆ ที่ดูลักษณะภายนอกเหมือนๆ กันไม่เกี่ยวข้องกัน 29) มีความสามารถในการสรุปภาพรวมของสิ่งต่าง ๆ หรือเรื่องราวได้ดี 30) ไม่ด่วนสรุปความรู้หรือข้อมูลต่าง ๆ โดนปราศจากการวิเคราะห์หรือการตรวจสอบ 31) มีความสามารถในการวางแผนได้อย่างลับซับซ้อน 32) มักเป็นบุคคลที่มีอารมณ์ขัน 33) สามารถใช้สามัญสำนึกประกอบการคิดหาคำตอบหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี 34) มีความสามารถในการผสมผสานความรู้ ความคิดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ มาแก้ปัญหาได้ดี 35) เป็นบุคคลที่มีมาตรฐานสำหรับตัวเองค่อนข้างสูง จึงมักไม่ค่อยพอใจในผลงานของตัวเองง่าย ๆ หมายถึง ชอบทำงานให้ดีที่สุด และไม่พอใจที่เห็นผลงานแบบธรรมดา

กัญญาบุตร ล้อมสาย (2552, หน้า 158) กล่าวถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถด้านการคิด คือ กระตือรือร้น ใฝ่รู้ อยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากทำในสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ไม่ชอบหยุดนิ่งอยู่กับที่ ต้องการแสวงหาความจริงที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ สามารถวิเคราะห์รายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ ได้ดี ชยัน ต่อดู และอดทน มั่นใจในตนเอง มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และมีความสามารถในการวางแผนได้อย่างลับซับซ้อน

กล่าวโดยสรุป คุณลักษณะของบุคคลที่ส่งเสริมการคิด หมายถึง ลักษณะส่วนตัวของบุคคลที่มีความสามารถที่เอื้อต่อการคิด ได้แก่ บุคคลที่มีความสามารถด้านเหตุผล มีความกระตือรือร้น มีความมั่นใจในตนเอง กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก ใฝ่รู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความมุ่งมั่น อดทนไม่ย่อท้อ เคารพตนเองและผู้อื่น พร้อมที่จะปรับปรุงและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Morris and Maisto (2001, p. 289) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจทางสังคม เป็นความต้องการที่จะเอาชนะปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคไปให้ได้

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2548, หน้า 172) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสพผลสัมฤทธิ์

ตามมาตรฐานความเป็นเลิศที่ตนเองตั้งไว้ โดยบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะไม่ทำงานเพราะหวังรางวัล แต่ทำเพื่อจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สุกัญญา มณีนิล (2552, หน้า 38) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งมั่นในการทำงานหรือการเรียนรู้ของนักเรียน มีความพยายาม มีความกระตือรือร้นที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงตามที่ตั้งใจ หรือตามแผนที่วางไว้ มีทักษะในการทำงานที่เป็นระบบ ไม่กลัวความล้มเหลวในการทำงานมีความพยายามที่จะปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น

ประภาภรณ์ วงศ์แพทย์ (2558, หน้า 57) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงที่เป็นพลังขับเคลื่อน เพื่อให้บุคคลนั้นประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

กล่าวโดยสรุป แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนา หรือความมุ่งมั่นในการทำบางสิ่งให้สำเร็จลุล่วง บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งใจ หรือตามที่ได้วางแผนเอาไว้

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Good (1973, p.7) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมา โดยผ่านการทดสอบของครูผู้สอนในรายวิชานั้น

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2544, หน้า 124-125) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เมื่อได้มีการเปลี่ยนแปลงปริมาณ หรือคุณภาพของความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมหรือลักษณะทางจิตใจ ถ้าการเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย

ธีระยุทธ รัชชะ (2544, หน้า 15) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนที่ส่งผลให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย โดยเทียบกับเกณฑ์ วัดได้จากแบบทดสอบ หรือแบบสังเกต

ประยูร ไชยวรรณ (2548, หน้า 24) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการที่ผู้เรียนได้บรรลุถึงความรู้ ทักษะ ความสำเร็จ และสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมองที่ได้พัฒนาขึ้นหลังจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ซึ่งสามารถวัดเป็นคะแนนได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชานั้น ๆ ทั้งทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

วาทัญญ บัวทอง (2548, หน้า 12) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ การฝึกฝน เกิดเป็นพฤติกรรมหรือความสามารถเฉพาะตนเองของผู้เรียนที่จะแสดงถึงสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ซึ่งวัดได้จากการทดสอบทางภาคทฤษฎีภาคปฏิบัติ หรือทั้งสองอย่าง

ปราณี กองจินดา (2549, หน้า 42) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลง

พฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

พิมพ์ประภา อรัญมิตร (2552, หน้า 18) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความรู้ความสามารถที่แสดงถึงความสำเร็จที่ได้จากการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ ซึ่งสามารถวัดเป็นคะแนนได้จากแบบทดสอบทางภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติหรือทั้งสองอย่างในวิชานั้น ๆ

กล่าวโดยสรุป ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสำเร็จ และสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งสามารถวัดเป็นคะแนนได้จากแบบทดสอบทางภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติ หรือทั้งสองอย่าง โดยพิจารณาจากเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Everage: G.P.A.)

6. ความเชื่ออำนาจภายในตน

ดุจเดือน พันธมนาวิน (2549, หน้า 111-113) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมรอบตัวบุคคล มีอิทธิพลต่อจิตลักษณะความเชื่ออำนาจภายในตนของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการ “ทำนายได้” และ “ควบคุมได้” ซึ่งในกรณีที่บุคคลมีความเชื่ออำนาจในตนสูง มีสภาพแร้นแค้นทางจิตน้อยมักเกิดขึ้นได้ในโรงเรียน หรือในมหาวิทยาลัยที่คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือคะแนนความประพฤติของนักเรียน หรือนิสิตนักศึกษาควรขึ้นอยู่กับความพยายามของเขาเพียงอย่างเดียวโดยไม่ขึ้นกับสิ่งอื่น แต่สถานศึกษาอาจเกิดความแร้นแค้นมากกว่าที่ควรจะเป็น เพราะมีผู้นำสภาพความแร้นแค้นจากภายนอกเข้ามา เช่น ครูอาจารย์สร้างสภาพแร้นแค้นจากการมีอารมณ์แปรปรวน ทำให้คะแนนผลการเรียนขึ้นอยู่กับผู้ตรวจมากกว่าผู้ตอบ

ภักตพล นันทาวีราช (2551, หน้า 20) กล่าวว่า ความเชื่ออำนาจภายในตน หมายถึง บุคลิกภาพในแง่ของจิตลักษณะ (Personality Traits) โดยเป็นนิสัยและเป็นการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนไม่ว่าจะเป็นสิ่งดีหรือร้าย ล้วนแต่เป็นผลมาจากการกระทำและความสามารถของตนเอง ไม่ได้มีสาเหตุมาจากโชคชะตา ความบังเอิญ หรืออำนาจที่อยู่เหนือธรรมชาติและบุคคลสามารถจะควบคุมผลที่เกิดขึ้นได้

ปิยะนุช นิมพา (2551, หน้า 26) กล่าวว่า ความเชื่ออำนาจภายในตน หมายถึง การรับรู้ของบุคคลถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น เป็นผลมาจากการกระทำของตนเองทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จหรือความล้มเหลว สามารถควบคุมผลที่เกิดขึ้นกับตนเองได้และตัดสินใจยอมรับอย่างมีเหตุผล

กล่าวโดยสรุป ความเชื่ออำนาจภายในตน หมายถึง การรับรู้ถึงความสามารถของตน หรือความเชื่อในความสามารถของตนเองที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ หรือความล้มเหลว

7. ความสนใจเรียน

Good (1973, p. 311) กล่าวว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่บุคคลแสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจมีชั่วขณะหนึ่ง หรืออาจมีถาวรก็ได้ขึ้นอยู่กับ ความอยากหรืออยากเห็นของบุคคลนั้น โดยมีอิทธิพลจากประสบการณ์ของคน ๆ นั้นเอง

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543, หน้า 34) กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบกิจกรรมหนึ่งมากกว่ากิจกรรมอื่น เป้าหมายของความรู้สึกเป็นกิจกรรมที่ถือว่าเป็นความสนใจ

สุทัต ช่างนอก (2549, หน้า 48) กล่าวว่า ความสนใจเรียน หมายถึง แนวโน้ม ความรู้สึกชอบที่คนเราแสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และความรู้สึกนั้นส่งผลทำให้บุคคลเอาใจใส่และเกิดความพร้อมที่จะกระทำให้บรรลุถึงความมุ่งหมายของตน ซึ่งความรู้สึกนี้อาจมีชั่วขณะหนึ่ง หรืออาจมีถาวรตลอดไป

ภุริณัฐ กระแสโสม (2550, หน้า 47) กล่าวว่า ความสนใจเรียน หมายถึง การเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนอย่างใจจดจ่อ มีสมาธิในการเรียน หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

กล่าวโดยสรุป ความสนใจเรียน หมายถึง ความรู้สึกในทางที่ดีต่อการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่ง มีการแสดงออกถึงความรู้สึกชอบ มีสมาธิ และเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนอย่างตั้งใจ เพื่อให้การเรียนบรรลุเป้าหมาย

8. รูปแบบการเรียน

Rezler and Rezmovic (1981, pp. 28–34) กล่าวว่า รูปแบบการเรียน หมายถึง ลักษณะที่บุคคลแต่ละบุคคลรับรู้และประมวลข้อมูลในสภาพต่าง ๆ ของการเรียนรู้นั้น

ประสาท อิศรปริดา (2547, หน้า 76) กล่าวว่า รูปแบบการเรียน หมายถึง ลักษณะนิสัยหรือความชอบของแต่ละบุคคลในสถานการณ์เรียนรู้อื่นต่าง ๆ เป็นเรื่องที่จะพิจารณาว่าแต่ละบุคคลชอบเรียนที่ไหน เมื่อไหร่กับใคร เขาเรียนได้ดีในสภาพแวดล้อมใดจะเรียนได้ดีโดยเงื่อนไขหรือเมื่อมีภาวะทางร่างกายในลักษณะใด

ภุริณัฐ กระแสโสม (2550, หน้า 38) กล่าวว่า รูปแบบการเรียน หรือสไตล์การเรียน หมายถึง วิธีการเรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์และการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่ผู้เรียนคิดและใช้ปฏิบัติเป็นประจำในการเรียนรู้ และจะเป็นเครื่องมือที่จะทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนเพิ่มมากขึ้น และจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้

สุกัญญา มณีนิล (2552, หน้า 80) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยที่ผู้เรียนแต่ละคนชอบใช้ในการเรียนรู้ หรือเป็นวิธีการหาความรู้ที่ผู้เรียนแต่ละคนยึดเป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งอิทธิพลต่อการตอบสนอง หรือมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการเรียนที่แตกต่างกัน

กล่าวโดยสรุป รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) หมายถึง ลักษณะนิสัย วิธีการเรียนหรือพฤติกรรมในการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัวที่มีความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล

ตาราง 4 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านครอบครัว

แนวคิด/งานวิจัย	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านครอบครัว							
	พื้นฐานครอบครัว							
	การสนับสนุนทางการเรียนรู้จากผู้ปกครอง	การอบรมเลี้ยงดู	สัมพันธ์ภาพ/บรรยากาศภายในครอบครัว	อาชีพของผู้ปกครอง	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	สถานภาพครอบครัว	ลักษณะของครอบครัว	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
1. รุสราญ อะห์ลี	✓							
2. กรรณิกา รักยิ่งเจริญ, อภรณ์ ไทยกล้า, และนุชนาท ประมาคะเต				✓	✓	✓	✓	✓
3. กนกทอง มหาวงศ์นันท์		✓						
4. สุชาดา ปันโหม		✓						
5. ภูริณัฐ กระแสโสม	✓							
6. ศิริกานต์ คุณินทร์					✓			
7. ปิยะนุช ฉิมพา			✓					
8. กุลภัสสร ศิริพรรณ	✓							
9. Hurlock		✓						
10. กัญญาบุตร ล้อมสาย		✓						

ตาราง 4 (ต่อ)

แนวคิด/งานวิจัย	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านครอบครัว						
	พื้นฐานครอบครัว						
	การสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง	การอบรมเลี้ยงดู	สัมพันธภาพ/บรรยากาศภายในครอบครัว	อาชีพของผู้ปกครอง	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	สถานภาพครอบครัว	ลักษณะของครอบครัว
11. Morrow and Wilson			✓				
12. ณัชชา มหาปัญญานนท์		✓					
13. Song and Hattie			✓				
14. ปราณี หล้าเบญจสะ	✓						
15. บุญเรือง ศรีเหรียญ			✓				✓ ✓
รวม	4	5	4			8	

จากตาราง 4 การสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการและนักการศึกษา จำนวน 14 แห่ง พบว่า ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง (ด้านครอบครัว) จำนวน 4 ปัจจัย ผู้วิจัยคัดเลือกปัจจัยที่ศึกษาด้วยเกณฑ์ 50% ของจำนวนนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ (จำนวนความถี่ในระดับตั้งแต่ 7 แห่งขึ้นไป) โดยมีปัจจัยที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 1 ปัจจัย ได้แก่ พื้นฐานครอบครัว ประกอบด้วย อาชีพของผู้ปกครอง, ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง, สถานภาพครอบครัว, ลักษณะครอบครัว และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้คัดเลือกปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในด้านดังกล่าวเพิ่มอีก 3 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง, การอบรมเลี้ยงดู, และสัมพันธภาพ/บรรยากาศภายในครอบครัว (จำนวนความถี่ในระดับตั้งแต่ 4 แห่งขึ้นไป) รวมทั้งสิ้น 4 ปัจจัย โดยในแต่ละปัจจัยประกอบด้วยรายละเอียดของแหล่งข้อมูล ดังนี้

1. การสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ กุลภัสสร ศิริพรรณ (2545); ภูริณัฐ กระแสโสม (2550); รุสราญ อะหลี (2552); ปราณี หล้าเบญจสะ (2553)

2. การอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ Hurlock (1972); กนกทอง มหาวงศ์นันท์ (2550); สุชาติดา ปันโนม (2551); กัญญาบุตร ล้อมสาย (2552); ณิชชา มหปุณยานนท์ (2554)

3. สัมพันธภาพภายในครอบครัว ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ Morrow and Wilson (1962); Song and Hattie (1984); บุญเรือง ศรีเหรียญ (2542); ปิยะนุช ฉิมพา (2551)

4. พื้นฐานครอบครัว ประกอบด้วย อาชีพและระดับการศึกษาของผู้ปกครอง สถานภาพ ลักษณะ และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ บุญเรือง ศรีเหรียญ (2542); ศิริกานต์ คุณสินธุ์ (2549); กรรณิกา รักยิ่งเจริญ, อารณีย์ ไทยกกล้า, และนุชนาท ประมาคะเต (2555)

ทั้งนี้ ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง (ด้านครอบครัว) ประกอบด้วย การสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง การอบรมเลี้ยงดู สัมพันธภาพภายในครอบครัว และพื้นฐานครอบครัว ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษา ได้กล่าวถึงรายละเอียดของแต่ละปัจจัย ดังนี้

1. การสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง

ปณิตา นิตยาพร (2543, หน้า 32-34) กล่าวถึงบทบาทของผู้ปกครองในการช่วย แก้ปัญหาในการทำงานโครงการ รายงาน การบ้าน หรือการสอบต่าง ๆ ของเด็กให้ประสบ ผลสำเร็จ ซึ่งผู้ปกครองควรรู้วิธีการช่วยเหลือเด็กที่ถูกต้อง เหมาะสม

ภุริณัฐ กระแสโสม (2550, หน้า 7) กล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง หมายถึง พฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียนที่แสดงออกในด้านการดูแล ส่งเสริมและสนับสนุน ในเรื่องการเรียนของนักเรียนทั้งที่อยู่ในโรงเรียนและอยู่ที่บ้าน

ปราณี หล้าเบญจสะ (2553, หน้า 9) กล่าวว่า การสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครอง หมายถึง การกระทำหรือการแสดงพฤติกรรมของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และสนับสนุนการเรียนของนักเรียนประกอบด้วย การเอาใจใส่ติดตามผล การเรียน การจัดสถานที่และจัดบรรยากาศที่เหมาะสมให้นักเรียนทำกิจกรรมทางการเรียน การส่งเสริมให้กำลังใจ ช่วยแก้ไขปัญหาในการเรียนจัดหาอุปกรณ์การเรียน การสนับสนุน ให้ความรู้เพิ่มเติม การให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น วัดโดยใช้ แบบสอบถามการสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครอง

กล่าวโดยสรุป การสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง หมายถึง การใส่ใจ ในการส่งเสริมสนับสนุนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของ นักเรียน

2. การอบรมเลี้ยงดู

Shapiro (1997) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นวิธีการที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองให้การปฏิบัติต่อเด็ก เป็นการให้คำแนะนำสั่งสอน ให้ความช่วยเหลือ ให้ความรัก ความอบอุ่น ค้ำคอง และตอบสนองความต้องการทางกายและทางใจแก่เด็ก

ประสพสุข บุญเดช (2543, หน้า 603) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดู เป็นการให้ความช่วยเหลือในสิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิต คือ จัดหาปัจจัย 4 อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย

ดวงมาลย์ การะโชติ (2548, หน้า 3) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อกับเด็กด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยการให้รางวัล ลงโทษ หรือควบคุมด้วยวาจา เพื่อตอบสนองความต้องการทั้งทางกายและทางใจแก่เด็ก ซึ่งเด็กจะได้รับข้อมูลข่าวสารและแบบอย่างจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองโดยตรง

กล่าวโดยสรุป การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง ลักษณะวิธีการต่าง ๆ ในการดูแลเด็ก อบรมสั่งสอน แนะนำเด็ก และการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก มีการถ่ายทอดค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติ ความรู้ วัฒนธรรม และการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทของตน ตลอดจนหล่อหลอมเป็นบุคลิกภาพให้กับเด็ก

3. สัมพันธภาพภายในครอบครัว

Morrow and Wilson (1984 อ้างอิงใน พรฤดี นิธิรัตน์, 2540, หน้า 25) กล่าวว่า ลักษณะของสัมพันธภาพในครอบครัว ประกอบด้วย การสนับสนุนทางอารมณ์ และสิ่งแวดล้อมในครอบครัว การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การพักผ่อนหย่อนใจร่วมกัน ในครอบครัว ความรักใคร่ผูกพันซึ่งกันและกัน ความเห็นอกเห็นใจกันและต้องมีความกลมเกลียวสามัคคีปรองดองระหว่างสมาชิกในครอบครัวด้วย

อุบลรัตน์ ไขวียงษ์ (2543, หน้า 15) กล่าวว่า สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ที่ประกอบไปด้วย การแสดงความรักความห่วงใยซึ่งกันและกัน การให้อิสระต่อกัน การแสดงน้ำใจเอื้ออาทรช่วยเหลือกัน การพักผ่อนร่วมกัน และการมีประชาธิปไตยในครอบครัว

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2545, หน้า 260) ระบุถึงองค์ประกอบของสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว มีองค์ประกอบสำคัญ คือ การปฏิบัติตามบทบาทและพันธกิจของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัว การใช้หลักมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสารที่ดีภายในครอบครัว เป็นสิ่งสำคัญ

ปิยะนุช นิมพา (2551, หน้า 33) กล่าวว่า สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง การแสดงออกหรือการปฏิบัติต่อบุตรของบิดามารดา และการปฏิบัติของบุตรต่อบิดามารดา

ที่แสดงออกถึงความรักความผูกพัน ความห่วงใยเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อต่อกัน มีส่วนร่วมในการแสดงและแลกเปลี่ยนความเห็นระหว่างสมาชิก มีความสามัคคี มีการทำกิจกรรมต่าง ๆ และมีการพักผ่อนหย่อนใจร่วมกันในครอบครัว

สมิธ วุฒิสักดิ์ (2552, หน้า 22) กล่าวว่า สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง การที่สมาชิกในครอบครัวสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว ไม่ว่าจะป็นระหว่างพ่อแม่ลูกหรือผู้ปกครอง ซึ่งอาจจะป็นพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่คนอื่น ๆ ได้แก่ ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา ด้วยความรักใคร่ผูกพัน สมาชิกในครอบครัวมีความเข้าใจและช่วยเหลือกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีความเชื่อและไว้วางใจกัน

กล่าวโดยสรุป สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง การแสดงออกถึงความผูกพัน ความเกี่ยวข้องของระหว่างสมาชิกของครอบครัว ป็นความสัมพันธ์ หรือความผูกพัน ซึ่งประกอบด้วย ความพึงพอใจและการปฏิบัติต่อกันระหว่างบุคคลในครอบครัวนั้น ๆ รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในครอบครัว ที่มีความรักใคร่กลมเกลียวกัน มีความเป็นห่วงเป็นใยซึ่งกันและกัน รวมถึง การเปิดโอกาสให้สมาชิกในครอบครัวได้มีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4. พื้นฐานครอบครัว

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้พื้นฐานครอบครัว ประกอบด้วย อาชีพ สถานภาพของครอบครัว ลักษณะครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

อุษณีย์ โพธิสุข และคณะ (2546, สื่อบนออนไลน์) กล่าวว่า พื้นฐานทางครอบครัว (Family Background) ถือว่าเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญต่อการพัฒนาความคิด นับแต่การเตรียมความพร้อมด้านโภชนาการที่เอื้อให้เซลล์สมองแข็งแรงสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะรับรู้ต่าง ๆ ได้นอกจากนี้ ครอบครัวยังเป็นพื้นฐานสำคัญของวิถีคิดโดยอิทธิพลจากวิถีเลี้ยงดูที่อาจทำให้เด็กกล้าคิด กล้าทดลอง ในขณะที่เด็กบางคนอาจจะกลัวที่จะคิด ที่จะไม่กล้าคิด กลัวที่จะมีความแตกต่าง รวมทั้ง ประสบการณ์จากกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน การปฏิบัติตัวของคนในครอบครัวก็ส่งผลที่เป็นรากฐานทั้งความคิดและจิตใจ เด็กจะคิดได้ คิดดีในทางบวกย่อมมาจากรากฐานสำคัญคือครอบครัว

ทั้งนี้ มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงประเด็นต่างที่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานครอบครัว ดังนี้

Hurlock (1967, p. 608) ได้สรุปลักษณะของสัมพันธภาพในครอบครัวจากผลการวิจัยต่าง ๆ ซึ่งมีตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับขนาดของครอบครัว ดังนี้

1. ครอบครัวที่มีลูกเพียงคนเดียว พ่อแม่ของลูกคนเดียวมีแนวโน้มตามใจลูกมาก มักให้สิทธิและวัตถุสิ่งของพิเศษต่าง ๆ เพราะลูกคนเดียวมักเป็นที่ภูมิใจของพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และมักปกป้องลูกมากเกินไปทำให้ลูกมักได้รับความทุกข์ทรมาน รวมทั้ง มีความคาดหวังในตัวลูกสูงในส่วนของความสัมพันธ์กับลูกมักเป็นแบบประชาธิปไตยมากกว่าแบบเผด็จการ โดยปกติลูกคนเดียวมักได้รับความสุขอย่างเต็มที่ โดยปราศจากความขัดแย้งที่บ้าน และไม่มีพี่น้องมาทะเลาะเบาะแว้งกันด้วย

2. ครอบครัวขนาดเล็กที่มีลูกเพียง 2-3 คน ครอบครัวเล็กมักมีความสัมพันธ์ในลักษณะประชาธิปไตย สมาชิกกล้าแสดงออกในความคิดและความรู้สึกอย่างอิสระและมั่นใจ มักมีสถานะทางเศรษฐกิจดีกว่าครอบครัวใหญ่ พ่อแม่ดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึง ทำให้เด็กเจริญเติบโตอย่างไม่มีปัญหา และพ่อแม่มักส่งเสริมความสำเร็จให้กับเด็กแต่จะรู้สึกผิดหวังถ้าเด็กล้มเหลว ทำให้ความยุ่งยากใจในครอบครัว

3. ครอบครัวขนาดใหญ่เป็นครอบครัวที่มีสมาชิกตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป มีการควบคุมแบบเผด็จการ วัยรุ่นในครอบครัวใหญ่มักได้รับการคุ้มครองน้อยกว่าครอบครัวเล็กและเนื่องจากค่อนข้างลำบากทางฐานะทางเศรษฐกิจ

ลักษณะ สรีรวิวัฒน์ (2530, หน้า 22-23) ได้กล่าวถึงลักษณะของครอบครัวในลักษณะต่าง ๆ ที่มีผลต่อสุขภาพจิตของวัยรุ่น ครอบครัวมีความสำคัญมากที่สุดในการก่อบุคลิกภาพและสุขภาพจิตของมนุษย์ เพราะมนุษย์จะเรียนรู้การปรับตัวจากครอบครัวของตนเอง ลักษณะการอยู่ร่วมกันของสมาชิกภายในครอบครัวแบ่งได้ดังต่อไปนี้

1. ครอบครัวที่ให้ความรักความอบอุ่นแก่กัน สมาชิกมีความสัมพันธ์สอดคล้องในแนวเดียวกันในเรื่องของเจตคติ ค่านิยม มีความรักความเข้าใจกัน บิดามารดาเป็นที่ปรึกษาของครอบครัวไม่เกิดความหว้าเหว มีความใกล้ชิดกันระหว่างบิดามารดาและบุตร ครอบครัวลักษณะเช่นนี้จะส่งผลให้สมาชิกมีสุขภาพจิตดี ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น และสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้

2. ครอบครัวที่บิดามารดาทะเลาะกันประจำ จะเป็นการแสดงถึงการขัดแย้งไม่มีการควบคุมอารมณ์ ก้าวร้าว ซึ่งทำให้บุตรเกิดความกระตือรือร้นใจ ไม่มีความสุขและอาจมีปฏิกิริยาตอบโต้ 2 แบบ คือ อาจสงบ เศร้าสร้อย หลบหน้าผู้คน หรืออาจจะมีลักษณะต่อต้าน ก้าวร้าว หงุดหงิด ลักษณะครอบครัวแบบนี้ ก่อให้สุขภาพจิตเสีย หรือบุตรต้องไปแสวงหาตัวแทนนอกบ้านหรือหาที่พึ่งอื่น

3. ครอบครัวที่มีบิดามารดาหย่าร้างกัน และบุตรจะต้องไปอยู่กับคนอื่นทำให้บุตรเกิดความหว้าเหว ไม่มั่นคงทางด้านจิตใจ มักจะทำให้มีปัญหาทางอารมณ์ สติปัญญา สังคม และพฤติกรรม แสดงออกในรูปแบบของการซึมเศร้า ผลการเรียนต่ำต่ำ ความสัมพันธ์กับ

บุคคลอื่นล้มเหลว เมื่อโตขึ้นมีปัญหาทางเพศ เช่น มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังน้อย หรือลงเอยด้วยการหย่าร้าง

4. ครอบครัวที่มีบิดา หรือมารดาเพียงคนเดียว ก็จะทำให้บุตรขาดความอบอุ่น กรณีที่ครอบครัวต้องสูญเสียคู่ชีวิต เหลือเฉพาะบิดาหรือมารดาเพียงคนเดียว ผู้ที่เหลืออยู่ต้องรับภาระหนักขึ้น ทำให้เกิดความเครียด ซึ่งส่งผลมายังบุตร

สนทยา เขมวิรัตน์ (2542, หน้า 13) กล่าวถึงฐานะทางเศรษฐกิจว่า ได้แก่ รายได้ ต่อเดือนโดยประมาณของบิดามารดา หรือผู้ปกครองซึ่งเมื่อฐานะทางเศรษฐกิจของแต่ละครอบครัวแตกต่างกันจะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการเรียน การอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันและย่อมทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกันด้วย

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2546, หน้า 37-38) กล่าวว่า อาชีพของพ่อแม่ เป็นองค์ประกอบหลักที่ส่งผลไปถึงการเลี้ยงดูลูก เช่น ชาวนา ชาวไร่ ที่ทำงานอยู่กับสภาพธรรมชาติงานที่กระทำเป็นงานหลักครอบครัว และส่วนมากจะเป็นครอบครัวใหญ่ พ่อ แม่ จึงไม่ได้เลี้ยงดูลูกมักจะยกให้เป็นภาระของปู่ ย่า ตา ยาย ส่งผลให้เด็กเจริญเติบโตตามธรรมชาติ ค่อนข้างจะแข็งแรงและช่วยเหลือตนเองได้ดี ในส่วนของข้าราชการและพนักงานบริษัทลักษณะงานจะเป็นการทำงานประจำ มีรายได้แน่นอนและค่อนข้างคงที่ ไม่มีกิจกรรมที่มาเกี่ยวกับลูก ดังนั้นการอบรมเลี้ยงดูลูกจึงเป็นไปอย่างเรื่อง ๆ สบาย ๆ ลูกมักจะไม่มีโอกาสทำกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของผู้ปกครอง ผู้ปกครองต้องหากิจกรรมให้ลูกทำและเอาใจใส่ลูกมากกว่าอาชีพอื่น ๆ อาชีพค้าขายและธุรกิจขนาดเล็ก พ่อแม่ที่มีอาชีพนี้มักประสบความไม่แน่นอนค่อนข้างสูง เพราะอยู่ท่ามกลางบรรยากาศที่มีการแข่งขันกับเวลาและผู้อื่นตลอด กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพจะมีอิทธิพล และเกี่ยวข้องกับสภาพการดำรงชีวิตประจำวันของทุกคนในครอบครัว ลูกมักจะมีโอกาสเข้าร่วมกับกิจกรรมของพ่อแม่ เช่น ช่วยพ่อแม่ขายของ หยิบของ และจากการที่ลูกได้มีโอกาสช่วยงานพ่อแม่บ้างทำให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ดี จึงมีความสามารถและทักษะมากกว่าครอบครัวที่มีอาชีพอื่น

วิวรรณ สารกิจปรีชา (2554, หน้า 81) กล่าวว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงจะเป็นผู้ที่มีความรู้ดี และมีโอกาสได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเด็กมาก จึงทำให้สามารถอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการในทุก ๆ ด้านให้แก่เด็กได้ดีกว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำ ซึ่งไม่ค่อยให้ความสนใจต่อการอบรมเลี้ยงดู เพื่อให้ลูกของตนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพเท่าที่ควร

วรุฒิ โรมรัตน์พันธ์ และคณะ (2554, หน้า 4) รายงานเกี่ยวกับเวลาของครอบครัวว่า ปัจจุบันสมาชิกในครอบครัวมีเวลาให้กันน้อยลงมาก ส่วนใหญ่ใช้เวลาในกิจกรรมของตนเอง คือ การทำงานหารรายได้หรือการเล่าเรียน ข้อมูลจากการสำรวจผู้ปกครอง จำนวน 1,066 คน ในเขต กทม. ของมูลนิธิเครือข่ายครอบครัว พบว่า พ่อแม่ส่วนใหญ่ทำงานวันละ

7-10 ชั่วโมง และพ่อแม่ร้อยละ 43 มีความรู้สึกท้อใจกับลูก ในขณะที่ลูก ๆ ใช้เวลากับการเล่าเรียนเป็นส่วนใหญ่

นอกจากนี้ ในการศึกษาของ อัจฉรา ชัยชาญ, อมร สุวรรณนิมิต และสุภาพร อาญาเมือง (2556, หน้า 662-663) ทำการศึกษา พบว่า สถานการณ์ปัญหาของเยาวชนในปัจจุบันและผลกระทบที่เกิดขึ้น ด้านผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีเวลาให้ลูก เนื่องจากต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ผู้ปกครองบางคนทำงานล่วงเวลา ทำให้กลับบ้านดึก เมื่อพ่อ แม่กลับบ้าน ลูกก็ยังไม่กลับบ้าน หรือนอนหลับ จากสาเหตุดังกล่าวทำให้ไม่มีเวลาในการพูดคุย อบรมสั่งสอนลูก

ตาราง 5 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้

แนวคิด/งานวิจัย	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้											
	บรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ					บรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม						
	ขนาดของห้องเรียน	สิ่งแวดล้อม	สื่อการสอน	บรรยากาศทางกายภาพ	สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	สัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนักเรียน	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน	บรรยากาศจิตใจ	สภาพแวดล้อมทางสังคม	บริบทของสถานศึกษา	การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
1. กรรณิกา รักยิ่งเจริญ		✓	✓									
2. ศศิธร สีปอน้อย						✓						
3. กัญญภัค พุฒตาล							✓	✓				
4. สุชาดา บันโหม		✓										
5. นิธิภัทร บาลศิริ		✓									✓	
6. มิ่งขวัญ ภาคสัญญาไชย												✓
7. Forst						✓						
8. กุลภัสสร ศิริพรรณ				✓					✓			
9. Prendergast						✓				✓		
10. สุภาพรณ์ แคนสมปัดสา				✓					✓			
11. ชลธิชา ถวัลย์วัฒน์สกุล		✓	✓									
12. บุญเรือง ศรีเหรียญ	✓						✓	✓				
13. ภูริณัฐ กระแสโสม					✓					✓		
รวม				10			10		1	1		

จากตาราง 5 การสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการและนักการศึกษา จำนวน 13 แหล่ง พบว่า ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ จำนวน 4 ปัจจัย ผู้วิจัยคัดเลือกปัจจัยที่ศึกษาด้วยเกณฑ์ 50% ของจำนวนนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ (จำนวนความถี่ในระดับตั้งแต่ 7 แหล่งขึ้นไป) โดยมีปัจจัยที่ผ่านเกณฑ์ ทั้งหมด 2 ปัจจัย ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ ประกอบด้วย ขนาดของห้องเรียน, สิ่งแวดล้อม, สื่อการสอน, บรรยากาศทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ บรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม ประกอบด้วย สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนกับนักเรียน, ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน, ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน, บรรยากาศทางจิตใจ, และสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยในแต่ละปัจจัย ประกอบด้วย รายละเอียดของแหล่งข้อมูล ดังนี้

1. บรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ บุญเรือง ศรีเหรียญ (2542); กุลภัสสร ศิริพรรณ (2545); ชลธิชา ถวัลย์วัฒนสกุล (2546); ภูริณัฐ กระแสโลม (2550); สุชาดา ปันโนม (2551); นิธิภัทร บาลศิริ (2553); กรรณิกา รักยิ่งเจริญ, อารณีย์ ไทยกล้า และนุชนาท ประมาคะเต (2555); สุภาภรณ์ แตนสมปัดสา (2555)

2. บรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ Frost (1991); Prendergast (1998); บุญเรือง ศรีเหรียญ (2542); กุลภัสสร ศิริพรรณ (2545); ศศิธร ลีป่อน้อย (2547); กัญญภัค พุฒตาล (2549); ภูริณัฐ กระแสโลม (2550); สุภาภรณ์ แตนสมปัดสา (2555)

ทั้งนี้ ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง (ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้) ประกอบด้วย บรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ และบรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงรายละเอียดของแต่ละปัจจัย ดังนี้

Trickett and Moos (1980, p. 5351-A) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมทางสังคมในชั้นเรียนออกเป็น 9 ด้าน ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน (Involvement) เป็นการที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในห้องเรียน หรือเป็นผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ในกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน (Affiliation) เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนในห้องเรียน เช่น ความรักใคร่ปรองดอง สามัคคี ทะเลาะเบาะแว้ง แบ่งพรรคแบ่งพวก ฯลฯ

3. การแข่งขัน (Competition) เป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยอาจจะเป็นการแข่งขันกับตนเอง หรือกับเพื่อน เพื่อพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น

4. ระเบียบการมีระบบ (Order and Organization) เป็นการจัดการลำดับขั้นตอนของการทำงาน โดยมีการแบ่งแยกหน้าที่ตามความเหมาะสม รู้จักการวางแผน มีเหตุผล

5. การมีเกณฑ์ที่ชัดเจน (Rule Clarity) เป็นการทำห้องเรียนมีกฎระเบียบที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของนักเรียนโดยทั่วถึง

6. การควบคุมของครู (Teacher Control) เป็นการปกครองของครูในการควบคุมนักเรียนในห้องเรียน ประกอบด้วย ความยุติธรรม การสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในตัวครู

7. การใช้นวัตกรรม (Innovation) เป็นการนำประสบการณ์หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย

8. การสนับสนุนจากครู (Teacher Support) เป็นการได้รับความเอาใจใส่ การส่งเสริมให้กำลังใจ แนะนำ ชี้แนะจากครูผู้สอน และการยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน

9. การมุ่งความสำเร็จของงาน (Task Orientation) เป็นการจัดการกิจกรรมในห้องเรียน มีมุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนการสอน

ภรณ์ท กล้วย (2548, หน้า 44) กล่าวว่า องค์ประกอบของบรรยากาศในชั้นเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่จะมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และเสริมสร้างพัฒนาทางด้านการเรียนรู้ของนักเรียน สมรรถภาพทางด้านการคิด และบุคลิกภาพของนักเรียน ซึ่งต้องเป็นห้องเรียนที่มีบรรยากาศอบอุ่นเป็นกันเอง มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ด้วยกันเอง นักเรียนทุกคนนับถือกฎเกณฑ์และระเบียบของห้องเรียน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนครูมีความเข้าใจนักเรียน ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกในการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ ดังนั้น ทั้งนักเรียนและครูจึงมีหน้าที่สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนร่วมกัน

สุรางค์ ไควตระกูล (2548, หน้า 421) กล่าวว่า ห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง ห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่อบอุ่นราบรื่น ทุกคนมีความจริงใจต่อกัน และต่างคนต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนและครูต่างก็มีความสุข นักเรียนทุกคนเคารพกฎเกณฑ์และระเบียบของห้องเรียน ซึ่งครูและนักเรียนช่วยกันคิดขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นลักษณะที่ต่างก็ไว้ใจซึ่งกันและกันมีความจริงใจและหวังดีต่อกัน โดยครูเป็นกัลยาณมิตรของนักเรียนและเป็นนักมนุษยนิยม

วัชร จรูญผล (2549, หน้า 43) กล่าวว่า บรรยากาศในชั้นเรียน หมายถึง ครูแสดงออกถึงความสนใจต่อนักเรียน นักเรียนมีความเป็นมิตรต่อกัน ในชั้นเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียน

มีจุดประสงค์เพื่อการเรียนรู้ นักเรียนและครูมีส่วนร่วมในการเรียน นักเรียนมีระเบียบวินัย มีการทำงานหรือทำกิจกรรมอย่างมีขั้นตอนเป็นระบบ

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (2551, หน้า 40) ระบุไว้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมและการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการคิดไว้ว่า การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนคิด ไม่ปิดกั้นความคิดของผู้เรียน ให้คำชมเชย กำลังใจ หรือการเสริมแรง เมื่อผู้เรียนคิดได้ด้วยตนเอง สภาพแวดล้อมเช่นนี้ ย่อมเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองไปตามแบบอย่างได้

สุกัญญา มณีนิล (2552, หน้า 48) กล่าวว่า บรรยากาศในชั้นเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมที่อยู่ภายในห้องเรียนขณะที่มีการเรียนการสอน ซึ่งมีอิทธิพลต่อสติปัญญา สภาพจิตใจและอารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียนในการเรียนรู้

สรุปได้ว่า บรรยากาศในการเรียนรู้ หมายถึง สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ปัจจัย ดังนี้

1. บรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ห้องเรียน และอาคารสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2. บรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตาราง 6 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านครูผู้สอน

แนวคิด/งานวิจัย	ปัจจัยในการบริหารการจัดการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านครูผู้สอน						
	ความสามารถด้านการสอน						
	พฤติกรรมการสอนของครู	เทคนิคการสอนของครู	คุณภาพการสอนของครู	ภาวะผู้นำของครู	คุณลักษณะของครูผู้สอน	ประสบการณ์ในการสอนของครูผู้สอน	คุณวุฒิของครูผู้สอน
1. รุสราญ อะห์ลี	✓						
2. กรรณิกา รักยิ่งเจริญ, อภรณ์ ไทยกล้า, และนุชนาท ประมาคะเต		✓					
3. McCrink		✓					
4. ดวงกมล โพธิ์นาค			✓				✓
5. ศศิธร สืบน้อย	✓						
6. สุชาดา ปั่นโฉม			✓				
7. Pollack		✓	✓				
8. นิธิภัทร บาลศิริ		✓				✓	
9. ปิยะนุช นิมพา	✓						
10. สุกัญญา มณีนิล	✓						
11. กัญญาบุตร ล้อมสาย	✓			✓			
12. สุทัต ช่างนอก	✓						
13. นารี อาแว	✓				✓	✓	
14. บุญเรือง ศรีเหรียญ						✓	✓
รวม	7	7	1	2	2	2	

จากตาราง 6 การสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการและนักการศึกษา จำนวน 14 แห่ง พบว่า ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านครูผู้สอน จำนวน 6 ปัจจัย ผู้วิจัยคัดเลือกปัจจัยที่ศึกษาด้วยเกณฑ์ 50%

ของจำนวนนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ (จำนวนความถี่ในระดับตั้งแต่ 7 แห่งขึ้นไป) โดยมีปัจจัยที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 2 ปัจจัย ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครู ตามการรับรู้ของนักเรียน และความสามารถด้านการสอน ประกอบด้วย เทคนิคการสอน และ คุณภาพการสอนของครู นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้คัดเลือกปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในด้านดังกล่าวเพิ่มอีก 3 ปัจจัย ได้แก่ คุณลักษณะของครูผู้สอน, ประสบการณ์สอนของครูผู้สอน, และคุณวุฒิของครูผู้สอน (จำนวนความถี่ในระดับตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไป) รวมทั้งสิ้น 5 ปัจจัย โดยในแต่ละปัจจัย ประกอบด้วยรายละเอียดของแหล่งข้อมูล ดังนี้

1. พฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ นารี อาแว (2546); ศศิธร ลีป๋อน้อย (2547); สุทัต ช่างนอก (2549); ปิยะนุช นิมพา (2551); กัญญาบุตร ล้อมสาย (2552); รุสราญ อะหลี (2552); สุกัญญา มณีนิล (2552),

2. ความสามารถด้านการสอน ประกอบด้วย เทคนิคการสอน และคุณภาพการสอน ของครูผู้สอน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ Pollack (1987); McCrink (1999); ดวงกมล โพธิ์นาค (2545); สุชาดา ปั่นโถม (2551); นิธิภัทร บาลศิริ (2553); กรรณิการักยิ่งเจริญ, อภรณ์ ไทยกล้า และนุชนาท ประมาคะเต (2555)

3. คุณลักษณะของผู้สอน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ นารี อาแว (2546); นิธิภัทร บาลศิริ (2553)

4. ประสบการณ์สอนของครูผู้สอน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ บุญเรือง ศรีเหรียญ (2542); นารี อาแว (2546)

5. คุณวุฒิของผู้สอน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ บุญเรือง ศรีเหรียญ (2542); ดวงกมล โพธิ์นาค (2545)

ทั้งนี้ 7 ปัจจัยในการบริหารด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง (ด้านครูผู้สอน) มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงรายละเอียดของแต่ละปัจจัย ดังนี้

1. พฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน

Woolfolk and Hoy (1990, p. 82) กล่าวว่า การรับรู้พฤติกรรมการสอนของครู เป็นคุณลักษณะของบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นความสามารถอย่างหนึ่งที่จะจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จรินทร์ วันทะไชย์ (2541, หน้า 18) กล่าวว่า การรับรู้พฤติกรรมการสอนของครู (Teacher-Efficacy) หมายถึง ความเชื่อหรือการตัดสินใจของครูผู้สอนว่าตนมีความสามารถ

ที่จะสอนนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้และทำได้ในระดับใด โดยเฉพาะการสอนนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนหรือนักเรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนต่ำ

มาลินี วชิราภากร (2546, หน้า 30) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนของครู หมายถึง ลักษณะ บุคลิกภาพ วิธีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ตรงกับหลักสูตรที่เรียน

ปิยะนุช ฉิมพา (2551, หน้า 30) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมของครูที่แสดงออกขณะทำกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การพูด การอธิบาย การสาธิต การออกคำสั่ง การเสริมแรงหรือการสร้างสถานการณ์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้งในด้านความรู้ เจตคติ ทักษะและได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป พฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน หมายถึง การแสดงออกหรือพฤติกรรมของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน อันมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ความสามารถด้านการสอน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกองค์ประกอบด้านความสามารถด้านการสอนของผู้สอน ซึ่งประกอบด้วย เทคนิคการสอน และคุณภาพการสอน ทั้งนี้ มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงปัจจัยในด้านดังกล่าว ดังนี้

Bloom (1976, pp. 167-169) กล่าวว่า คุณภาพการสอน หมายถึง ประสิทธิภาพซึ่งผู้เรียนได้รับผลสำเร็จในการเรียนรู้ ประกอบด้วย การได้รับคำแนะนำจากครูผู้สอน การให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครูผู้สอน การแก้ไขข้อผิดพลาดและการที่ผู้เรียนได้รับทราบถึงผลสะท้อนกลับของการกระทำว่าถูกต้องหรือไม่อย่างไรจากครูผู้สอน

มิถุชมันัส วรณมทินทร์ (2544, หน้า 8) กล่าวว่า คุณภาพการสอน หมายถึง การสอนของครูภาษาไทยที่มีลักษณะเอื้ออำนวยให้การจัดการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เช่น ความสามารถในการเสนอบทเรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างเหมาะสม ให้ส่งเสริมแรงที่สอดคล้องกับผู้เรียน การค้นข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่องให้การค้นคว้าเพิ่มเติมจากในชั้นเรียน

วัชรา จรูญผล (2549, หน้า10) กล่าวว่า คุณภาพการสอน หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

พิมพ์ประภา อรรถมิตร (2552, หน้า 55) กล่าวว่า คุณภาพการสอน หมายถึง พฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิภาพของครู ให้ด้านการเตรียมการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อ เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ การค้นหาข้อมูลย้อนกลับ และการซ่อมเสริมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน

ทิตนา แชมมณี (2556, หน้า 478) กล่าวว่า เทคนิค คือ กลวิธีต่าง ๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ หรือการกระทำใด ๆ เพื่อช่วยให้กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ หรือการกระทำนั้น ๆ มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น เทคนิคการสอน หมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอน หรือการดำเนินการทางการสอนใด ๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ในการบรรยาย ผู้สอนอาจใช้เทคนิคต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้การบรรยายมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การยกตัวอย่าง การใช้สื่อ การใช้คำถาม เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป เทคนิคการสอน หมายถึง กลวิธีต่าง ๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอน หรือการดำเนินการทางการสอนใด ๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การยกตัวอย่าง การใช้สื่อ การใช้คำถาม และคุณภาพการสอน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติการสอน หรือดำเนินการสอนของครู เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เช่น การได้รับคำแนะนำจากครูผู้สอน การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนว่าถูกต้องหรือไม่ และการประเมินผู้ของผู้สอน เป็นต้น

3. คุณลักษณะของครูผู้สอน

บุญเรือง ศรีहरัญ (2542, หน้า 327) กล่าวว่า ปัจจัยครูด้านคุณลักษณะของครู เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ เพราะครูเป็นบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์และมีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด และผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้รับผลโดยตรงจากคุณลักษณะของครู

ครูสภา สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา (2556, สื่อออนไลน์) ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน คือ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ)

มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ กำหนดไว้ ดังนี้

1. วุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาที่สภาวิชาชีพรับรอง หรือ
2. วุฒิปริญญาตรีทางวิชาการหรือวิชาชีพอื่น และได้ศึกษาวิชาการศึกษาหรือ

ฝึกอบรม วิชาชีพทางการศึกษา มาไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

3. ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่สภาวิชาชีพรับรอง และผ่านการประเมิน
 การปฏิบัติการสอนตามเกณฑ์ที่สภาวิชาชีพกำหนด

มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ได้แก่ เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ที่สภาวิชาชีพ
 (คุรุสภา) กำหนด ประกอบด้วย 12 เกณฑ์มาตรฐาน ดังนี้

1. มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
 2. มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับ
 ผู้เรียน

3. มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
4. มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง
5. มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
6. มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
7. มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
8. มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
9. มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
10. มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน
11. มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
12. มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ทุกสถานการณ์

มาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ) ประกอบด้วย

จรรยาบรรณต่อตนเอง ได้แก่

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ
 บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
 อยู่เสมอ

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ
 และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม
 ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

2. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และ
 นิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ
 ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

4. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

5. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

จรรยาบรรณต่อสังคม

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ได้แก่

1. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมกำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า

2. ครูต้องอบรมสั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงาม ให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

3. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ทั้งกาย วาจา และจิตใจ

4. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์

5. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติและไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

6. ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

7. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู

8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์

9. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่น

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพึงประพฤติและ
ละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม

กล่าวโดยสรุป คุณลักษณะของครูผู้สอน หมายถึง คุณลักษณะของผู้สอน
หมายถึง คุณลักษณะของครูผู้สอน ตามมาตรฐานวิชาชีพครู และจรรยาบรรณครู

4. ประสบการณ์การสอนของครูผู้สอน

บุญเรือง ศรีเหรียญ (2542, หน้า 69) กล่าวว่า ประสบการณ์ในการสอนของครู
เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียน

พรพรรณ สีละมนตรี (2546, หน้า 11) กล่าวว่า ประสบการณ์ในการสอนของครู
หมายถึง จำนวนปีที่ทั้งหมดที่ครูมีประสบการณ์ในการสอนคณิตศาสตร์

รัชนก บุญปุ (2547, หน้า 7) กล่าวว่า ประสบการณ์สอน หมายถึง ระยะเวลาที่ครู
มีประสบการณ์ในการสอนในโรงเรียนนับตั้งแต่เริ่มบรรจุเข้ารับราชการ

กล่าวโดยสรุป ประสบการณ์ในการสอนของครูผู้สอน หมายถึง จำนวนระยะเวลา
ที่ครูผู้สอนได้ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

5. คุณวุฒิของครูผู้สอน

บุญเรือง ศรีเหรียญ (2542, หน้า 68) กล่าวว่า คุณวุฒิของครูเป็นตัวแปรหนึ่งที่มี
อิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียน ทำให้นักเรียนสามารถ
มีพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ตามจุดประสงค์ของการจัดการศึกษา

กล่าวโดยสรุป คุณวุฒิของครูผู้สอน หมายถึง หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของ
ครูผู้สอนในสถานศึกษา

ตาราง 7 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านผู้บริหารโรงเรียน

แนวคิด/งานวิจัย	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านผู้บริหารโรงเรียน									
	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	การตัดสินใจของผู้บริหาร	พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร	ทักษะด้านโน้มน้าว	ทักษะด้านความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการ	ทักษะด้านมนุษย	ทักษะด้านเทคนิค	ความรับผิดชอบ เสียสละ เพื่อพัฒนางานวิชาการ	ประสบการณ์ทางการบริหาร	การฝึกอบรมทางการบริหาร
1. กัญญาบุตร ล้อมสาย	✓									
2. ทรงยศ แก้วมงคล	✓	✓	✓							
3. Mortimore and Others.	✓		✓							
4. กฤษรา ปทุมสูติ	✓			✓	✓	✓	✓			
5. พระมหาบุญเสริม ธมฺมทินฺโน	✓			✓		✓		✓		
6. Grift	✓									
7. ปัญญา แจ่มกั้งวาล	✓									
8. นารี อาแว	✓	✓	✓						✓	✓
9. Schweitzer	✓									
10. เกษม อุณหณีรัตน์	✓	✓	✓	✓		✓	✓			
รวม	10	3	4	3	1	3	2	1	1	1

จากตาราง 7 การสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการและนักการศึกษา จำนวน 10 แหล่ง พบว่า ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านผู้บริหาร จำนวน 10 ปัจจัย ผู้วิจัยคัดเลือกปัจจัยที่ศึกษาด้วยเกณฑ์ 50% ของจำนวนนักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ (จำนวนความถี่ในระดับตั้งแต่ 5 แหล่งขึ้นไป) โดยมีปัจจัยที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 1 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้คัดเลือกปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในด้านดังกล่าวเพิ่มอีก 4 ปัจจัย ได้แก่ การตัดสินใจของผู้บริหาร,

พฤติกรรมกรรมการติดต่อสื่อสาร, ทักษะด้านมโนภาพ, และทักษะด้านมนุษย์ (จำนวนความถี่ในระดับตั้งแต่ 3 แห่งขึ้นไป) รวมทั้งสิ้น 5 ปัจจัย โดยในแต่ละปัจจัยประกอบด้วยรายละเอียดของแหล่งข้อมูล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ Schweitzer (1984); Grift (1987); Mortimore and Others (1988); นารี อาแว (2546); เกษม อุณหณีรัตน์ (2550); กัญญาบุตร ล้อมสาย (2552); ปัญญา แจ่มกั้วาล (2554); พระมหาบุญเสริม ธรรมทินโน (ทองศรี) (2554); ทรงยศ แก้วมงคล (2555); กวีชรา ปทุมสูติ (2556),

2. การตัดสินใจของผู้บริหาร ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ LiKert (1961); นารี อาแว (2546); เกษม อุณหณีรัตน์ (2550); ทรงยศ แก้วมงคล (2555)

3. พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ Mortimore and Others (1988); LiKert (1961); นารี อาแว (2546); เกษม อุณหณีรัตน์ (2550); ทรงยศ แก้วมงคล (2555)

4. ทักษะด้านมโนภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ เกษม อุณหณีรัตน์ (2550); กวีชรา ปทุมสูติ (2556)

5. ทักษะด้านมนุษย์ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด หลักการ และงานวิจัยของ เกษม อุณหณีรัตน์ (2550); พระมหาบุญเสริม ธรรมทินโน (ทองศรี) (2554); และกวีชรา ปทุมสูติ (2556)

ทั้งนี้ 5 ปัจจัยในการบริหารการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง (ด้านผู้บริหาร) มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงรายละเอียดของแต่ละปัจจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (Leadership)

Hersey and Blanchard (1977, p. 68) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการของการมีอิทธิพลต่อกิจกรรมของบุคคล หรือของกลุ่ม เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดขึ้นไว้ในสถานการณ์หนึ่ง

Drake and Roe (1986, p. 29) กล่าวว่า ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นำทางการศึกษา ต้องมีความรู้ความเข้าใจในการสอนและการเรียน ต้องเป็นผู้มีภูมิรู้และเป็นนักวิชาการที่ดี

ไพฑูริย์ สีนลาร์ตน์ (2541, หน้า 221) ได้กล่าวถึงบทบาทความมีภาวะผู้นำว่าเป็นบทบาทที่ตอบสนองต่อสังคมในด้านของการแก้ปัญหาทางการศึกษา และการพัฒนา กำลังคนให้กับรัฐและเอกชนใน 4 ด้าน คือ 1) ความเป็นผู้นำทางปัญญาความคิด 2) ความเป็นผู้นำทางคุณภาพประสิทธิภาพ 3) ความเป็นผู้นำทางคุณธรรมจริยธรรม และ 4) ความเป็นผู้นำทางอนาคตที่ดียิ่ง

โสภณ พวงสุวรรณ (2544, หน้า 3) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ การใช้อิทธิพลของบุคคลหรือของตำแหน่งให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม เพื่อการนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มที่กำหนดไว้

และยังได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำไว้ดังนี้ 1) ผู้บริหารที่ได้รับการแต่งตั้งอาจจะมีใช้ผู้นำที่แท้จริงของกลุ่ม เพราะอาจจะมีคนบางคนซึ่งมิใช่ผู้บริหารแต่เป็นผู้นำที่แท้จริงแทน “ภาวะผู้นำ” จึงมีความหมายลึกซึ้งกว่าการเป็นผู้บริหารที่ได้รับการแต่งตั้ง เพราะจะต้องดูว่าแท้จริงแล้วผู้ตามกำลังตามผู้นำคนใดอยู่ ซึ่งอาจมิใช่ผู้บริหารที่ได้รับการแต่งตั้งก็ได้ 2) ผู้นำที่ต้องการจะเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผล จะต้องสามารถใช้ภาวะผู้นำของตนให้เป็นที่ยอมรับแก่ผู้ตามได้อย่างเต็มที่ การที่จะเป็นเช่นนี้ได้ ขึ้นอยู่กับการใช้ภาวะผู้นำได้อย่างเหมาะสม 3) ผู้นำเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อประสิทธิผลขององค์การ ดังนั้น ความสำเร็จขององค์การจึงขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำเป็นสำคัญ

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการและนักการศึกษา ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำทางวิชาการ และด้านการศึกษาและการสอน ดังนี้

Drake and Roe (1986, p. 29) กล่าวว่า ทักษะด้านการศึกษาและการสอน เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ในฐานะที่เป็นผู้นำทางการศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเรียนและการสอน ต้องเป็นผู้มีภูมิรู้และเป็นนักวิชาการที่ดี

Hallinger and Murphy (1985, pp. 221-224) ได้เสนอองค์ประกอบของพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน 2) การบริการจัดการด้านการเรียนการสอน 3) การเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ได้แก่ การกำหนดภารกิจหลักของโรงเรียน ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย และการสื่อสารเกี่ยวกับเป้าหมายของโรงเรียน การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย การนิเทศ และการประเมินการสอนของครู การประสานการใช้หลักสูตร และการติดตามตรวจสอบด้านความก้าวหน้าของนักเรียน การเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ประกอบด้วย การบริหารเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การอยู่พร้อมในโรงเรียนเพื่อเป็นหลักแก่ครู และนักเรียน การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู และการพัฒนาเสริมสร้างมาตรฐานทางวิชาการ

Trusty (1986, p. 127) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการควรมีหน้าที่ในการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูนำเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของสถานศึกษาไปปฏิบัติ โดยสร้างความเชื่อมั่นว่ากิจการการดำเนินงานระดับสถานศึกษา และระดับห้องเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา สร้างความเชื่อมั่นว่า โครงการทางวิชาการของสถานศึกษาเป็นผลมาจากผลการวิจัยและปฏิบัติทางการศึกษา มีการวางแผนร่วมกับคณะครูเกี่ยวกับโครงการทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุความต้องการของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูนำโครงการทางวิชาการไปปฏิบัติร่วมกับคณะครูเพื่อประเมินผลโครงการทางวิชาการของโรงเรียน

ติดต่อสื่อสารให้ทราบถึงความคาดหวังในด้านมาตรฐานทางวิชาการที่สูงกับครูและนักเรียน สนับสนุนในการจัดกิจกรรมทางสังคมของนักเรียน สนับสนุนในการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้าง เชาวินปัญญาของนักเรียน จัดสรรเวลาสำหรับงานวิชาการร่วมกับครูไว้อย่างชัดเจน ให้ความร่วมมือกับนักเรียนในการกำหนดระเบียบ เพื่อแก้ปัญหาด้านวินัยของนักเรียน ร่วมมือ กับนักเรียนให้มีการนำระเบียบกฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมากำกับปัญหาด้านวินัย ร่วมมือกับคณะครู ให้มีการนำระเบียบกฎเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมาใช้ในการแก้ปัญหาด้านวินัยของนักเรียนจัดปฐมนิเทศ คณะครูเกี่ยวกับโครงการของสถานศึกษา ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างยุติธรรม และ ช่วยเหลือครูในการพัฒนาระบบงานเพื่อให้ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

ทรงยศ แก้วมงคล (2555, หน้า 48) ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน 2) การบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน 3) การเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน

กล่าวโดยสรุป ภาวะผู้นำเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความเป็นผู้นำในการ ปฏิบัติงาน และเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษาและการสอน

2. การตัดสินใจของผู้บริหาร

Simon (1977, pp. 45-49) กล่าวว่า การบริหารที่แท้จริง คือ การตัดสินใจและ สั่งการนั่นเอง เมื่อมีการตัดสินใจแล้วผู้บริหารจะต้องสั่งการให้ผู้ปฏิบัติงานรับงานไปปฏิบัติ ซึ่งทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานจะต้องมีการตัดสินใจร่วมกับการสั่งการเสมอ อาจกล่าวได้ว่า การตัดสินใจและสั่งการเป็นพฤติกรรมของคนเรา โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องทำ อยู่เสมอ

Hoy and Miskel (2001, p. 436) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ มีลักษณะ ดังนี้ มีการหาข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น และวิเคราะห์ข้อมูลนั้นได้ว่าเป็นข้อเท็จจริง หรือ เป็นความคิดเห็น รวมทั้ง ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2547, หน้า 153) ระบุไว้ว่า การตัดสินใจ มีความสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับผู้บริหาร ถ้าหากผู้บริหารไม่ตัดสินใจนั้นหมายถึงงานในองค์การ จะต้องหยุดชะงักลงไปด้วย ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องเรียนรู้ และสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิฑูรย์ ตันศิริคงค (2542, หน้า 1-7) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ ที่เป็นกระบวนการการวิเคราะห์ตามลำดับขั้น (Analytic Hierarchy Process) ซึ่งเป็นกระบวนการตัดสินใจในประเด็นของปัญหาที่มีความซับซ้อนให้มีความง่ายขึ้น โดยเลียนแบบการตัดสินใจ ที่เป็นธรรมชาติของคน ที่มีองค์ประกอบของปัญหาที่เป็นรูปธรรม และนามธรรมแล้วจัดใหม่ ให้เป็นรูปปัจจัยหรือทางเลือก และสังเคราะห์ค่าตัวเลขเพื่อที่จะคำนวณว่าปัจจัยอะไรที่มีลำดับ

ความสำคัญสูงสุด และมีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ของการแก้ปัญหาเป็นประการใด ประกอบด้วยขั้นตอนในการตัดสินใจ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การให้คำจำกัดความประเด็นของปัญหา กำหนดปัจจัยในการตัดสินใจที่เป็นทั้งรูปธรรม และนามธรรม วิจัยเปรียบเทียบปัจจัยในการตัดสินใจ กำหนดทางเลือก จัดอันดับทางเลือกภายใต้เกณฑ์ในการตัดสินใจแต่ละเกณฑ์ และเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด โดยพิจารณาจากลำดับความสำคัญเป็นเกณฑ์

กล่าวโดยสรุป การตัดสินใจของผู้บริหาร หมายถึง กระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง จากหลาย ๆ ทางเลือกของผู้บริหาร ที่ได้พิจารณา หรือประเมินอย่างดีแล้วว่าเป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์การ

3. พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร

Cuthbert (1996, p. 104) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีทักษะในการสื่อสารสามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี จะเป็นการสร้างแรงจูงใจบุคลากรให้ทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ และทำงานอย่างมีคุณภาพ

Hoy and MisKel (2001, p. 357) ได้เสนอแนวคิดการสื่อสารของผู้บริหารการศึกษา 4 ประการ ได้แก่ การสื่อสารไม่สามารถที่จะแยกออกจากกระบวนการบริหารได้ ปัญหาของสถานศึกษาไม่ได้เกิดการสื่อสารที่ล้มเหลวเพียงอย่างเดียว การสื่อสารจะแสดงปัญหาปรากฏให้เห็น หรือซ่อนเร้นปัญหา ตลอดจนการแก้ปัญหา และการสื่อสารเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการกระทำ

นารี อาแว (2546, หน้า 77-78) ได้ระบุถึงทิศทางการสื่อสารทั่วไปตามโครงสร้างขององค์การโดยแบ่งออกเป็น 4 ทิศทาง ได้แก่ 1) การสื่อสารจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง เป็นการสื่อสารข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย คู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น 2) การสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบน เป็นการสื่อสารข้อมูลจากผู้ใต้บังคับบัญชาไปยังผู้บังคับบัญชา ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาต้องเปิดใจ และซื่อสัตย์ 3) การสื่อสารในแนวนอน เป็นการสื่อสารข้อมูลที่มีลักษณะข้ามหน้าที่ ซึ่งจำเป็นที่จะใช้รูปแบบนี้ในการประสานงานในหน้าที่ต่าง ๆ และ 4) การสื่อสารในแนวเฉียง เป็นการสื่อสารข้อมูลที่มีลักษณะข้ามหน้าที่ และระดับการบังคับบัญชา ซึ่งมีความสำคัญเมื่อสมาชิกในองค์การ ไม่สามารถสื่อสารจากบนลงล่าง หรือตามแนวนอนได้ โดยการสื่อสารตามสายการบังคับบัญชาของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นการสื่อสารแบบเบื้องบนลงสู่เบื้องล่าง แบบเบื้องล่างสู่เบื้องบน และการสื่อสารตามแนวนอน ต้องใช้การสื่อสารทั้ง 3 แบบ จะทำให้เกิดความรวดเร็ว ชัดเจน

กล่าวโดยสรุป พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมในการการส่งข้อมูลข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง หรือหลายคนของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้เข้าใจ

ความหมายของข้อมูลข่าวสารที่ผู้ส่งส่งไป ซึ่งอาจอยู่ในรูปของการสื่อสารด้วยวาจา ลายลักษณ์อักษร การใช้กิริยาท่าทางอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ โดยอาศัยช่องทางในการติดต่อสื่อสาร

4. ทักษะด้านมโนภาพ

Sergiovanni (1980, pp. 72-73) กล่าวว่า ทักษะด้านมโนภาพเป็นความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการมองภาพรวมของโรงเรียน ซึ่งทักษะด้านนี้ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของแต่ละองค์ประกอบของโรงเรียนที่เปรียบเสมือนองค์การ ได้แก่ โปรแกรมการสอน ระบบการสอนหน้าที่ของคนในองค์การ เป็นต้น เนื่องจากประสิทธิภาพของแต่ละองค์การแตกต่างกันไป ทำให้การมองภาพรวมขององค์การมีความชัดเจนต่างกัน

Bovee (1993, p.9) กล่าวว่า ทักษะด้านมโนภาพเป็นทักษะที่ทำให้ผู้บริหารสามารถมองภาพรวมทั้งหมดขององค์การความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับสิ่งแวดล้อมและเข้าใจความสัมพันธ์ส่วนต่าง ๆ ขององค์การ

ธงชัย สันติวงษ์ (2537, หน้า 334) กล่าวว่า ทักษะด้านมโนภาพเป็นความสามารถในการเข้าถึงปัญหาของส่วนต่าง ๆ ขององค์การได้ทั้งหมด และสามารถคิดหาวิธีการปฏิบัติงานที่ดีและเหมาะสมสำหรับทั้งองค์การความสามารถดังกล่าว จะมีได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหาร มีขอบเขตการคิดที่กว้างขวางโดยครอบคลุมถึงการพิจารณาจุดประสงค์ขององค์การมากกว่า ที่เป็นความสามารถนึกคิดถึงปัญหาเฉพาะภายในขอบเขตของงานในกลุ่มของตนเท่านั้น

สมยศ นาวิการ (2538, หน้า 4) กล่าวว่า ทักษะด้านมโนภาพเป็นความสามารถในการเข้าใจความซับซ้อนขององค์การโดยส่วนรวมและส่วนต่างๆขององค์การขึ้นอยู่ระหว่างกันอย่างไร เนื่องจากองค์การมีการดำเนินงานที่ซับซ้อน จึงต้องมีการวางแผนภายในใจตลอดถึงการมองภาพขององค์การได้อย่างชัดเจน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2543, หน้า 20) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องมีทักษะความคิดรวบยอด หรือทักษะด้านมโนภาพในระดับมากในการเข้าใจในงานแต่ละบทบาทหน้าที่ขององค์การซึ่งขึ้นอยู่กับความร่วมมือของทุกฝ่าย และหากมีการเปลี่ยนแปลงในหน้าที่หรือหน่วยงานย่อยต่าง ๆ ส่วนใดส่วนหนึ่งก็จะกระทบกระเทือนถึงส่วนอื่น ๆ

จันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 15) กล่าวว่า ทักษะด้านมโนภาพ หรือทักษะทางความคิดรวบยอด เป็นความสามารถในการมององค์การได้อย่างทะลุปรุโปร่ง เพื่อให้้องค์การมีความสมบูรณ์โดยส่วนรวม ทำให้การทำงานของแต่ละบุคคลเหมาะสมกับองค์การซึ่งทักษะความคิดรวบยอด ประกอบด้วยทักษะ 2 ระดับ คือ ระดับพื้นฐาน และระดับขั้นสูง

กล่าวโดยสรุป ทักษะด้านมโนภาพ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารเกี่ยวกับความคิดรวบยอดในการมองเห็นองค์การในภาพรวม ซึ่งเป็นการมองเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ขององค์การกับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์การ ตลอดจนเข้าใจ

ถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์การของตนกับหน่วยงานอื่น ๆ และสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์การได้

5. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

Alfonso, Firth and Neville (1981, pp. 334–338) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ถือว่าเป็นความสามารถในการเข้ากับคนหรือการมีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถจูงใจคนให้เกิดความร่วมมือกันทำงาน ทำให้กลุ่มยอมรับการเปลี่ยนแปลง ทักษะนี้เกิดจากการมีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน การมีความตระหนักในตนเองการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การตระหนักในความคิดของผู้อื่นและการปฐมนิเทศเพื่อนร่วมงาน

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2539, หน้า 1–2) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ช่วยให้ผู้บริหารทำงานกับปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มของบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการสร้างพลังแห่งความร่วมมือของทีมงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งทักษะทางมนุษยสัมพันธ์นี้เป็นความสามารถของผู้บริหารในการทำงานกับคน ในการใช้คน เพื่อปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ มีความเข้าใจในการสร้างและใช้แรงจูงใจ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นความสามารถในการทำงานกับคน จากแนวคิดที่กล่าวมาแสดงถึงการสร้างความสัมพันธ์ที่เกิดกับผู้ร่วมงาน โดยการทำงานเป็นทีมและต้องศึกษาความต้องการเบื้องต้นของผู้ร่วมงานด้วย

พระมหากานต์ ชาวดร (2548, หน้า 23) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ถือว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องทำความเข้าใจ และปฏิบัติให้เหมาะสม เนื่องจากว่าเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้ร่วมงาน จึงถือว่ามีความจำเป็นอย่างมากที่ผู้บริหารต้องมีทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์

อำนาจ พลรักษา (2556, หน้า 49) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกับคน คนเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่สุด ผู้บริหารต้องทำงานสัมพันธ์กับบุคคลหลายประเภท ซึ่งมีความแตกต่างกันทางด้านขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม สังคมเศรษฐกิจ และ ค่านิยม บุคคลประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา ศึกษานิเทศก์ พนักงานเจ้าหน้าที่ คนงาน ภารโรง นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารจะต้องสามารถ ประสาน สัมพันธ์ให้บุคคลเหล่านี้ ทำงานกับผู้บริหารและบุคคลอื่น ๆ ได้ ผู้บริหารจะต้องศึกษา พฤติกรรม และพยายามเข้าใจบุคคลทุกประเภท ทักษะด้านนี้จะศึกษาได้จากประสบการณ์ในการทำงาน และจากวิชาทางสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยา กระบวนการกลุ่ม และสังคมวิทยา โดยผู้บริหารจะต้อง พัฒนาตนเองให้มีทักษะทางด้านนี้ ที่สำคัญคือจะต้องรู้จักตนเอง มีความมั่นใจและมั่นคงในอารมณ์ จะต้องรู้จักพยายามเข้าใจผู้อื่น มีใจกว้างและรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ต้องยึดหลัก “รู้จักตน เข้าใจคน เพื่อผลของงาน”

กล่าวโดยสรุป ทักษะด้านมนุษย์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความพยายามเพื่อให้เกิดความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Kotler and Murphy (1981, pp. 470–489) ได้ทำการศึกษาระบบการวางแผนกลยุทธ์ในวงการอุดมศึกษา พบว่า กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก องค์ประกอบที่ควรวิเคราะห์ ได้แก่ 1) ธรรมชาติของสถาบัน คุณค่า ความคาดหวัง และปณิธานของสถาบันควรต้องคิดวิเคราะห์ว่า 10 ปี ข้างหน้า สถาบันควรจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสม 2) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของบุคลากรในองค์กร ในเชิงปริมาณและศักยภาพ ลักษณะการเป็นผู้นำ บบประมาณ สถานะทางการเงินปัจจุบันและอนาคตจะเป็นอย่างไร แหล่งงบประมาณที่จะได้การใช้จ่ายในอนาคต ค่าธรรมเนียมการศึกษา ระบบค่าตอบแทน สิ่งอำนวยความสะดวกจะมีผลกระทบต่อการทำงานของสถาบันอย่างไร หลักสูตร จะขยายหรือเพิ่มหลักสูตร หรือปิดหลักสูตร ลักษณะกายภาพ ในอนาคตจะพัฒนาอย่างไร 3) วิเคราะห์ความสามารถของผู้ประกอบการวางแผนกลยุทธ์ ต้องเป็นความคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) ของผู้นำในแต่ละระดับ 4) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นการคาดการณ์หรือทำนายการเปลี่ยนแปลงในอนาคต จะต้องวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อองค์การใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social) ด้านเทคโนโลยี (Technology) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) และด้านการเมืองและกฎหมาย (Political) ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกในสถาบันอุดมศึกษา ควรมุ่งหาคำตอบ 4 ข้อ ได้แก่ สภาพแวดล้อม (Monitoring) ในอนาคต สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ จะเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร (Forecasting) มหาวิทยาลัยมีเป้าหมาย หรือต้องการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ (Goal Setting) มหาวิทยาลัยควรเปลี่ยนแปลง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเหล่านั้น (Implementing) 5) การวิเคราะห์ความต้องการของตลาดเพื่อทราบทิศทางในการผลิตบัณฑิต 6) การวิเคราะห์สภาพการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษาการผลิตบัณฑิตในลักษณะเดียวกัน ปริมาณการผลิต ต้นทุนการผลิต และคุณภาพบัณฑิต สถาบันจะต้องสร้างจุดเด่น ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Goal Formulation) เมื่อประเมินจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกแล้ว จะทราบว่าเรามีโอกาสที่จะทำอะไรบ้างในอนาคต โดยกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ภารกิจ (Mission) วัตถุประสงค์ (Objectives) และเป้าหมายใหม่ให้ชัดเจน ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนกลยุทธ์ (Strategy Formulation) จากการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ทำให้มองเห็นภาพและอนาคตภาพของมหาวิทยาลัย

ในอนาคตที่ตั้งเป้าหมายว่าควรเป็นอย่างไร โดยใช้เทคนิควิธีต่างๆ ในการดำเนินการ เพื่อให้ได้แผนซึ่งเป็นข้อความที่บอกชัดเจนว่าจะต้องทำอะไร ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบองค์การ (Organization Design) เมื่อมีภารกิจและวัตถุประสงค์ใหม่ จะต้องมีการจัดการองค์การให้เอื้อต่อภารกิจ เกี่ยวกับการจัดองค์การ บุคลากร และวัฒนธรรมในองค์การ และขั้นตอนที่ 5 การออกแบบระบบการปฏิบัติงาน (System Design)

Dess and Miller (1993, p. 1) ได้ศึกษากระบวนการสร้างกลยุทธ์ พบว่า การสร้างกลยุทธ์ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ เป็นการกำหนดทิศทางขององค์กร ได้แก่ วิสัยทัศน์และพันธกิจ 2) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ขององค์กร การทำ TOWS Matrix และการสร้างแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) และขั้นตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์ (Strategy Formulation) เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ในระยะยาว รวมทั้งมีการตรวจสอบกลยุทธ์เพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

McGuinness (1999) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้กำหนดกรอบเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนให้ชัดเจนตามเป้าหมายที่ต้องการ

พระมหากานต์ ชาวตร (2548, หน้า 119-120) ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ทักษะด้านความรู้ ความคิด ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านมนุษย และทักษะด้านมโนภาพ 2) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ทักษะของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พรศักดิ์ สุจริตรักษ์ (2551) ทำการศึกษาเรื่อง ตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน องค์ประกอบย่อย 28 องค์ประกอบ และ 151 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ด้านการบริหารวิชาการ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 11 องค์ประกอบ 84 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีการเรียงองค์ประกอบย่อยจากมากไปน้อย ดังนี้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การส่งเสริมความรู้

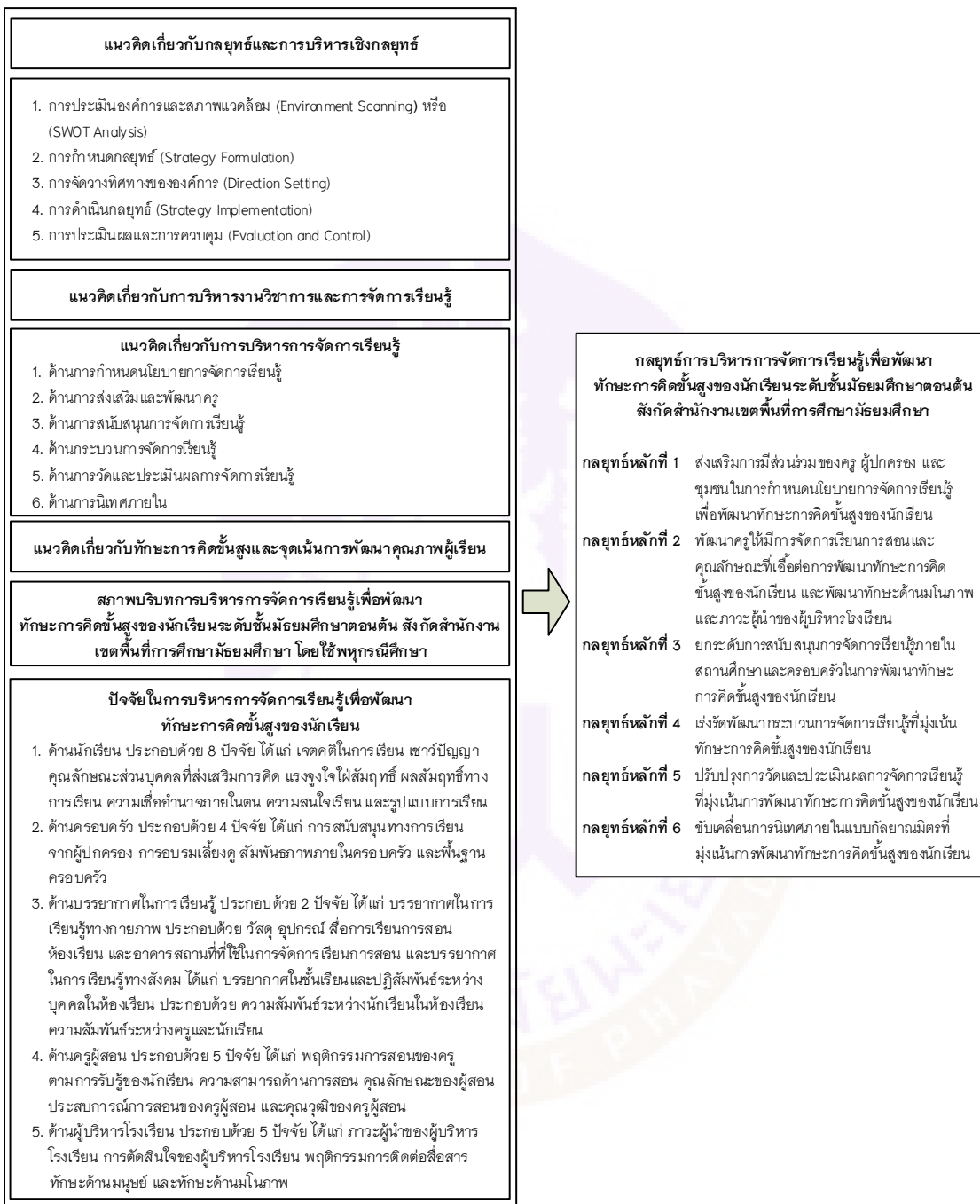
ด้านวิชาการแก่ครอบครัวและชุมชน การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี การแนะแนว การวัดประเมินผลและการเทียบโอน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 2) การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 6 องค์ประกอบ 17 ตัวบ่งชี้ โดยเรียงลำดับองค์ประกอบจากมากไปน้อย ดังนี้ การจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด การจัดตั้งและเสนองบประมาณเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด การบริหารการเงินเพื่อส่งเสริมการคิด การบริหารพัสดุและทรัพย์สินเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด การตรวจสอบติดตามประเมินผลรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน และการระดมทรัพยากรและลงทุนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด 3) ด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบ 16 ตัวบ่งชี้ โดยเรียงลำดับองค์ประกอบจากมากไปน้อย ดังนี้ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด การเสริมสร้างในการปฏิบัติราชการ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิด และการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 8 องค์ประกอบ 34 ตัวบ่งชี้ โดยเรียงลำดับองค์ประกอบจากมากไปน้อย ดังนี้ การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรที่ส่งเสริมทักษะการคิด การวางแผนการบริหารการศึกษา การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน องค์ประกอบย่อยการพัฒนาระบบและเครือข่ายระบบข้อมูลสารสนเทศ การประชาสัมพันธ์การศึกษา การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

มัณฑริกา วิฑูรชาติ (2551) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัด การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ในเขต กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก คือ 1) กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำ ซึ่งมีกลยุทธ์รอง 16 กลยุทธ์ 2) กลยุทธ์การพัฒนาครู ซึ่งมีกลยุทธ์รอง 7 กลยุทธ์ 3) กลยุทธ์การพัฒนาวิชาการ ซึ่งมี กลยุทธ์รอง 52 กลยุทธ์ 4) กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารจัดการทั่วไป ซึ่งมีกลยุทธ์รอง 13 กลยุทธ์ 5) กลยุทธ์การพัฒนาความร่วมมือกับชุมชนและเครือข่ายโรงเรียน ซึ่งมีกลยุทธ์รอง 8 กลยุทธ์ ผลการประเมินการทดลองใช้กลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชน พบว่า กลยุทธ์ ทั้ง 5 กลยุทธ์ ที่พัฒนาขึ้น มีความ เหมาะสมทุกกลยุทธ์อยู่ในระดับมากทั้ง 4 มาตรฐาน คือ ด้านอรรถประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง

มณฑลลักษณะ ภัคดีชน (2556) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารแบบดุลยภาพ (BSC) สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพการบริหารของสถานศึกษาในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน/มิติ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนมีการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาเป็นด้าน/มิติ งบประมาณและทรัพยากร ด้านผู้เรียนและด้านการเรียนรู้และพัฒนาซึ่งมีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก 2) ผลการสร้างกลยุทธ์ได้กลยุทธ์การบริหารแบบดุลยภาพ (BSC) สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 10 กลยุทธ์หลัก 28 กลยุทธ์รอง 100 กลวิธี 109 ตัวชี้วัด และ 3) ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำกลยุทธ์การบริหารแบบดุลยภาพ (BSC) สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นว่ากลยุทธ์ กลวิธี และตัวชี้วัดสามารถนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้ คือ มีระดับค่ามัธยฐาน (Mdn) อยู่ระหว่าง 4.50-5.00

ชัยยนต์ เพาพาน (2559, หน้า 302) ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ในฐานะเป็นผู้นำที่มีอิทธิพลต่อบุคลากรภายในมีบทบาทต่อการกำหนดทิศทางนโยบาย และนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จต้องมีความพร้อมในด้านคุณลักษณะที่โดดเด่น กล่าวคือมีทักษะทางปัญญาสูง เป็นนักบริหารมืออาชีพ มีจิตเชิงสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดี และเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มีความคาดหวังสูงที่มุ่งสร้างความสำเร็จของงาน ตลอดจนพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรนวัตกรรมยุคใหม่ นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ต้องมีบทบาทที่สำคัญคือ ต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ควบคุมมาเป็นผู้ที่วางแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากร มีความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการบริหารจัดการเชิงรุก ยึดหลักการมีส่วนร่วม รับผิดชอบต่อให้เป็นองค์กรขนาดเล็กและมีโครงสร้างแนวราบ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการศึกษา ดังนั้น ผู้นำองค์กรยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีการแสวงหาความรู้ทั้งเชิงทฤษฎี การปฏิบัติและประสบการณ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

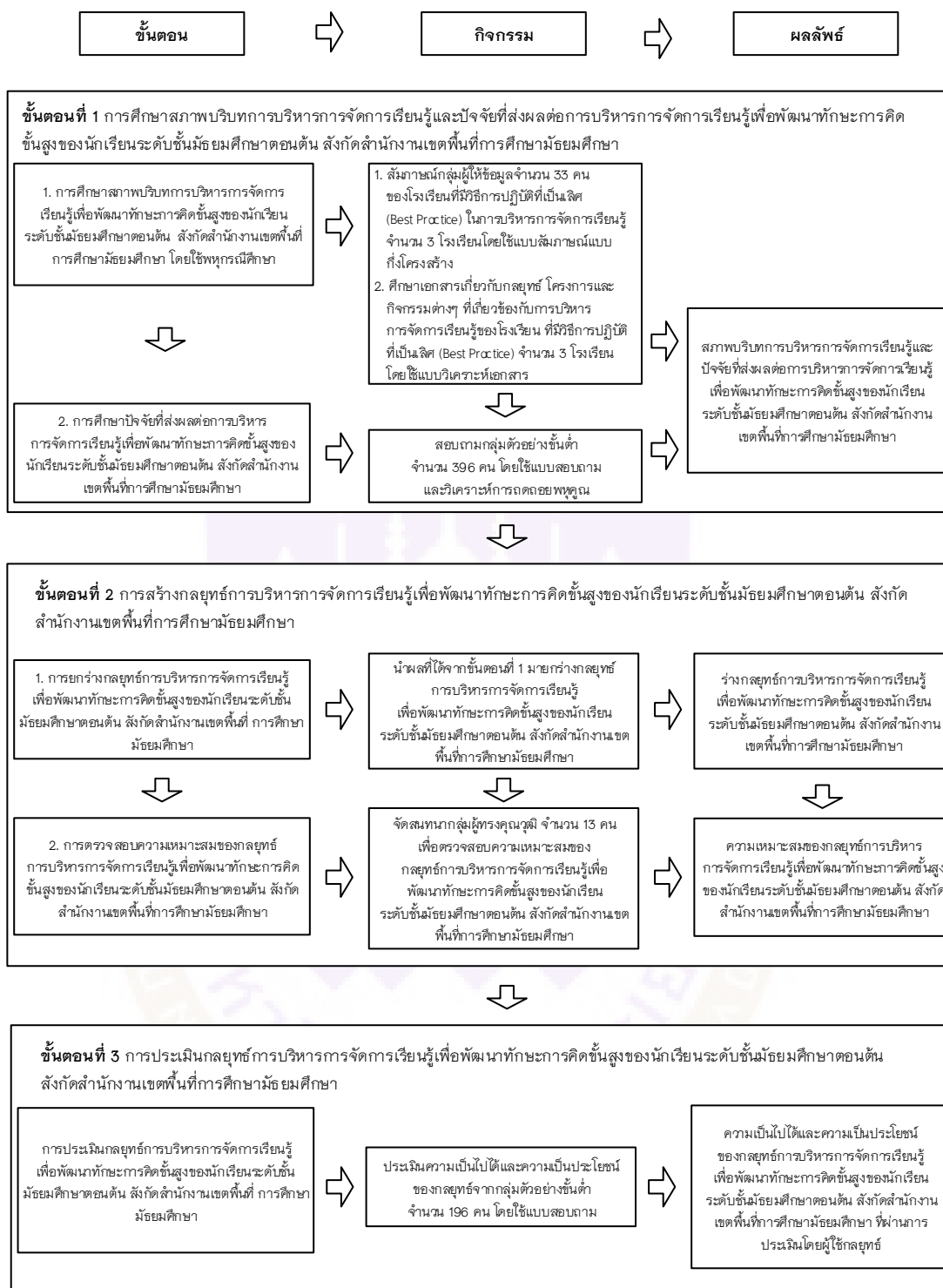
ภาพ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods) โดยการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังภาพ 4

ภาพ 4 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพบริหารการจัดการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

การศึกษาสภาพบริหารการจัดการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยใช้พหุกรณีศึกษา

1.1 แหล่งข้อมูลและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.1.1 แหล่งข้อมูล

1) โรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ โรงเรียนสวนบุญโญภิรมย์ ลำพูน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1.1) เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. “OBEC AWARDS” ด้านวิชาการ หรือ เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัล “หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม” ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูสภา

1.2) มีผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบ 3 ในมาตรฐานที่ 4 คือ มาตรฐานในเรื่องของการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับดีมาก

2) เอกสารเกี่ยวกับกลยุทธ์ โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา รายงานประจำปี รายงานการประเมินตนเอง รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รายงานจุดเน้น การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเอกสารประกอบการประเมิน รวมทั้ง เอกสารตีพิมพ์เผยแพร่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ รวมจำนวน 33 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2.1 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับสภาพบริบทการบริหารการจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 1 ฉบับ

1.2.2 แบบวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวกับการบริหารการจัดการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 ฉบับ

1.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.1 ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3.2 กำหนดกรอบและแนวคิดในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.3.3 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบวิเคราะห์เอกสารตามกรอบและประเด็นที่กำหนด

1.3.4 นำเสนอแบบสัมภาษณ์และแบบวิเคราะห์เอกสารที่สร้างแล้วกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.3.5 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์และแบบวิเคราะห์เอกสารตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย จากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาวิจัย

1.4.2 ดำเนินการประสานงานทางกับโรงเรียนแหล่งข้อมูลเพื่อนัดหมายวันและเวลาในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1.4.3 ดำเนินการเข้าสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เป็นรายบุคคลด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่กำหนด

1.4.4 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับกลยุทธ์ โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา รายงานประจำปี รายงานการประเมินตนเอง รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รายงานจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเอกสารประกอบการประเมิน รวมทั้งเอกสารตีพิมพ์เผยแพร่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.5.1 การศึกษาสภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT เพื่อประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ร่วมกับผู้ให้ข้อมูลในแต่ละสถานศึกษา

1.5.2 การศึกษาเอกสารเกี่ยวกับกลยุทธ์ โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนรู้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุป

2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 2,192 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 2,192 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 2,192 หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 2,192 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ จำนวน 17,536 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 24,112 คน โดยผู้วิจัยจำแนกโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1) โรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 499 คน มีจำนวนทั้งหมด 913 โรงเรียน รวมประชากรจำนวน 10,043 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 913 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 913 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 913 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ จำนวน 7,304 คน

2) โรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียนระหว่าง 500-1,499 คน มีจำนวนทั้งหมด 748 โรงเรียน รวมประชากร จำนวน 8,228 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 748 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 748 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 748 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ จำนวน 5,984 คน

3) โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป มีจำนวนทั้งหมด 531 โรงเรียน รวมประชากรจำนวน 5,841 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 531 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 531 คน

หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 531 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ จำนวน 4,248 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เมื่อกำหนดความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% โดยใช้สูตรตามแนวทางของ Yamane (1973, p. 125) ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 396 คน รายละเอียดดังต่อไปนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 15 โรงเรียน ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 165 คน

โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 12 โรงเรียน ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ จำนวน 9 โรงเรียน ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 99 คน

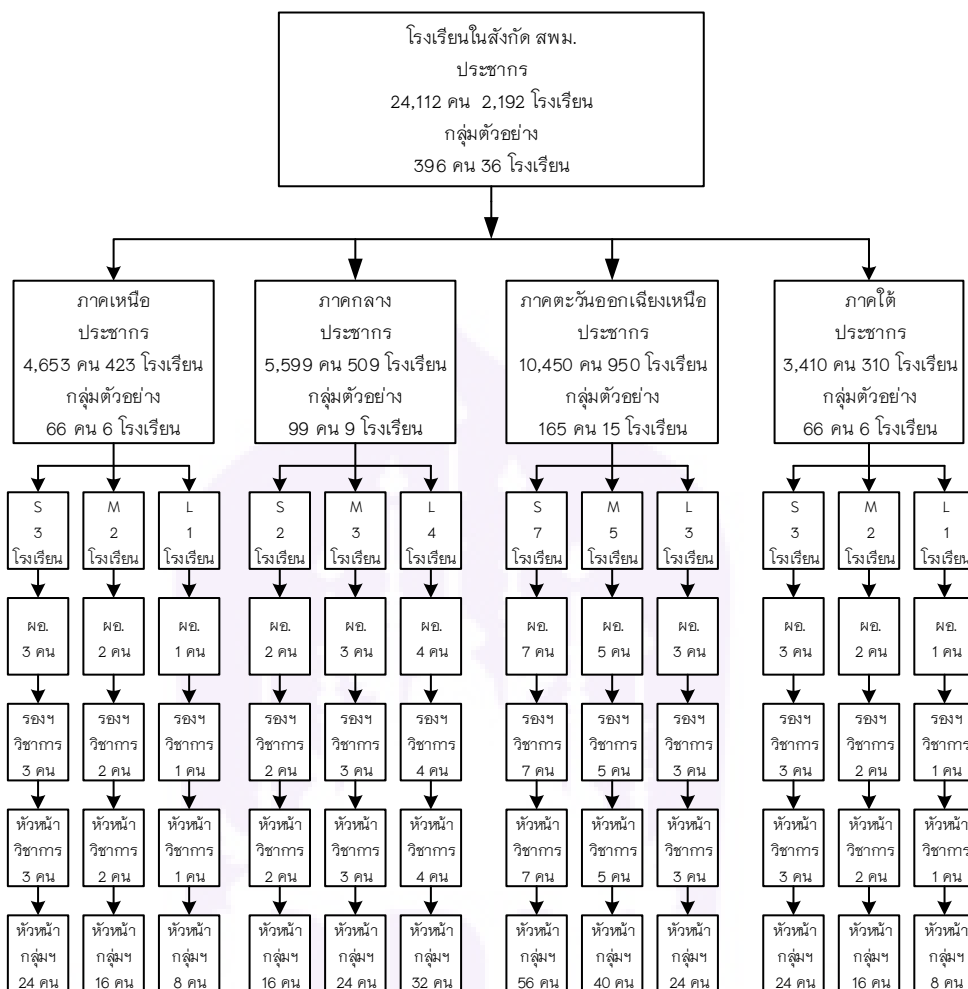
ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. แบ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ออกเป็น 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

2. ในแต่ละภาคทำการเทียบสัดส่วน เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียน ซึ่งจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ

3. ทำการสุ่มโรงเรียนในแต่ละขนาดด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

4. ในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้ นำผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ ซึ่งมีตำแหน่งทางการบริหาร และเป็นหัวหน้างานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) รายละเอียดดังภาพ 5

ภาพ 5 การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ

หมายเหตุ: S แทน โรงเรียนขนาดเล็ก
M แทน โรงเรียนขนาดกลาง
L แทน โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้และการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจำนวน 1 ฉบับ มีทั้งหมด 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งกำหนดค่าระดับคะแนน ดังนี้

ระดับ 5 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงมากที่สุด

ระดับ 4 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงมาก

ระดับ 3 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงปานกลาง

ระดับ 2 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงน้อย

ระดับ 1 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยประยุกต์จากแบบสอบถามการบริหารงานการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน (กรรณิการ์ กะปะเงิน, 2550) ซึ่งกำหนดค่าระดับคะแนน ดังนี้

ระดับ 5 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 ทำการสังเคราะห์ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.3 กำหนดกรอบและแนวคิดในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.3.4 สร้างแบบสอบถามตามกรอบและประเด็นที่กำหนด

2.3.5 นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างแล้วกับอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3.6 แก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3.7 ทำการตรวจสอบและหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ

ด้านการจัดทำกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา และการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง จำนวน 7 คน เพื่อความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถาม ประกอบด้วย

1) รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทฺธประเสริฐ ปรธานกรรมการการจัดการเรียนการสอน วิชาเอกการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่

2) รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข รองหัวหน้าภาควิชาพื้นฐานและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิคม นาคอ้าย ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

5) ดร.ยงยุทธ ยะบุญธง หัวหน้าสาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

6) ดร.ประไพพร อุทธิยา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 (พะเยา-เชียงราย)

7) ดร.มัสถุณ ธนรพวงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ จังหวัดเชียงใหม่

2.3.8 นำผลที่ได้มาตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยกำหนดระดับความคิดเห็น ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหา

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหา

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

จากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง IOC โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ ICO หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

X หมายถึง คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

ΣX หมายถึง ผลคะแนนรวมของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การพิจารณาข้อคำถาม พิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ไม่ต่ำกว่า 0.50 หากข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ต่ำกว่า 0.50ให้นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อน หากผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือพบว่า ข้อคำถามใดที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้สามารถสรุปจากผู้เชี่ยวชาญต่อข้อคำถาม และพิจารณาข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.57-1.00 ซึ่งแสดงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 91 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ตั้งแต่ 0.57-1.00 ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียนมีข้อคำถาม จำนวน 24 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.57-1.00 ด้านครอบครัวมีข้อคำถาม จำนวน 19 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.57-1.00 ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้มีข้อคำถาม จำนวน 8 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.71-1.00 ด้านครูผู้สอนมีข้อคำถาม จำนวน 22 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.57-1.00 และด้านผู้บริหารโรงเรียนมีข้อคำถาม จำนวน 18 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.86-1.00 แสดงว่าข้อคำถามในแบบสอบถามดังกล่าวใช้ได้ทุกข้อ

2. ข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 60 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ตั้งแต่ 0.43-1.00 ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้มีข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.71-1.00 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครูมีข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.71-1.00 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้จำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.86-1.00 ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.86-1.00 ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.43-1.00

และด้านการนิเทศภายในมีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.57–1.00 แสดงว่า ข้อคำถามในแบบสอบถามดังกล่าวใช้ได้จำนวน 59 ข้อ และใช้ไม่ได้จำนวน 1 ข้อ ซึ่งต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.3.9 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขนาดเล็ก จำนวน 1 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 1 โรงเรียน ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ จำนวน 1 โรงเรียน รวมจำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 11 คน รวมจำนวน 33 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของคอนบราต (Cronbach) โดยใช้เกณฑ์พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาไม่ต่ำกว่า 0.70 (Cronbach, 1974, p. 161) ซึ่งผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่นำไปทดลองใช้ในภาพรวมมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 0.98 โดยด้านนักเรียนและด้านผู้บริหารโรงเรียนมีค่าความเชื่อมั่นสูงสุดเท่ากับ 0.99 รองลงมา ได้แก่ ด้านครูผู้สอนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 ด้านครอบครัวมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และด้านบรรยากาศในการเรียนรู้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ตามลำดับ นอกจากนี้ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวมมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเช่นกัน คือ 0.92 โดยด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุดเท่ากับ 0.95 รองลงมา ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 ด้านการนิเทศภายในมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 และด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 ตามลำดับ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย จากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน

2.4.2 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ซึ่งหากไม่ได้รับข้อมูลตอบกลับภายในระยะเวลา 1 เดือน ผู้วิจัยจะดำเนินการติดตามด้วยตนเองหรือทางโทรศัพท์

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.5.1 ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และค่าร้อยละ (%)

2.5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 102)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงน้อยที่สุด

2.5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การยกร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ในส่วนของการยกร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ
การคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ซึ่งเป็นผลมาจากการศึกษาสภาพบริบท
การบริหารจัดการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา
ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT เพื่อประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ
อุปสรรค รวมทั้งกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ตลอดจนนำ SWOT Matrix และ
ปัจจัยที่ส่งผลบางปัจจัยมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ร่วมกับสถานศึกษาที่เป็นกลุ่ม
ผู้ให้ข้อมูล โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามขอบเขตที่กำหนด

1.2 นำร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์และการใช้ภาษา

1.3 นำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเป็นร่างกลยุทธ์
การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2. การตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา
ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา

การตรวจสอบในส่วนนี้ เป็นการนำร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 คน ตรวจสอบโดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) แล้วปรับร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วจึงส่งกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม โดยคัดเลือกจากผู้ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นักวิชาการ หรือนักวิจัย ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป หรือมีตำแหน่งทางวิชาการ และมีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารกลยุทธ์ การวิจัย การบริหารการศึกษา การจัดการเรียนรู้ หรือการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง จำนวน 3 คน ได้แก่

1. ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

2. ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ดร.สุวิทย์ มูลคำ นักวิชาการและนักบริหารด้านการศึกษา

กลุ่มที่ 2 ผู้อำนวยการ หรืออดีตผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่มีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญ หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 2 คน ได้แก่

1. ดร.สิทธิชัย มูลเขียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34

2. นายเสรี พิมพ์มาศ อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37

กลุ่มที่ 3 ผู้อำนวยการโรงเรียน หรืออดีตผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หรือในสังกัดอื่นที่เป็นโรงเรียนที่เน้นพัฒนาทักษะการคิดให้กับนักเรียน (Thinking School) ที่มีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญ หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 3 คน ได้แก่

1. นายศรวิวรรณ ปินใจ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนพะเยาพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

2. นางสาวจิรพรรณ อุดมลาภ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

3. ดร.ศราวุธ สุตะวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

กลุ่มที่ 4 ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่มีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญ หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คุุณวุฒิปริญญาโท และมีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 คน ได้แก่

1. นายมงคล พุสดี ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน
2. นางณิรนุช อินตาพรหม ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน
3. นางมัทนา ประทุมมา ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงราย

เชียงราย

กลุ่มที่ 5 ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่มีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญ หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คุุณวุฒิปริญญาโท จำนวน 2 คน ได้แก่

1. ดร.สุตาภรณ์ สืบสุตดิน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35

2. ดร.นรินทร์ ชมชื่น ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ในการนี้ผู้วิจัยได้ขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการติดต่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มตามคุณสมบัติตามที่กำหนด

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 ประเด็นการสนทนากลุ่ม เป็นประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม เพื่อใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์ที่ได้จัดทำขึ้นตามขอบเขตที่กำหนด

2.2.2 แบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งกำหนดค่าระดับคะแนน ดังนี้

ระดับ 5 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคในการจัดสนทนากลุ่ม

2.3.2 จัดทำประเด็นการสนทนากลุ่ม โดยกำหนดประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่มจากร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2.3.3 จัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

2.3.4 นำประเด็นการสนทนากลุ่มและแบบสอบถาม เพื่อประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำไปใช้ในการสนทนากลุ่มต่อไป

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย จากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 คน เพื่อขอเชิญเข้าร่วมประชุมการจัดสนทนากลุ่ม

2.4.2 ส่งหนังสือขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่มถึงผู้ทรงคุณวุฒิทางไปรษณีย์ โดยแนบ 1) โครงร่างวิทยานิพนธ์ฉบับย่อ 2) ร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และ 3) ประเด็นการสนทนากลุ่ม

2.4.3 ประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแจ้งและยืนยันการเข้าร่วมสนทนากลุ่มอีกครั้งทางโทรศัพท์

2.4.4 ดำเนินการสนทนากลุ่ม

2.4.5 ทำการสรุปการเก็บข้อมูลและสรุปผลที่ได้จากการจัดสนทนากลุ่ม

2.4.6 ปรับปรุงแก้ไขร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4.7 ส่งกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากการจัดสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.5.1 ในการจัดสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาค้นหาประเด็น และปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำมาจัดทำเป็นกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2.5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 102)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51–5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51–4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51–3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51–2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่า ผ่านการประเมิน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของชั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ในขั้นตอนดังกล่าวนี้ เป็นการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของ กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของชั้นสูง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 193 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 192 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 192 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 384 คน โดยผู้วิจัยได้จำแนก โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตามเกณฑ์ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 168 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 84 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 84 คน

1.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 156 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 78 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 78 คน

1.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ จำนวน 60 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 30 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 30 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เมื่อกำหนดความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% โดยใช้สูตรตามแนวทางของ Yamane (1973, p. 125) ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวน 196 คน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 43 โรงเรียน ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 86 คน โรงเรียนขนาดกลาง

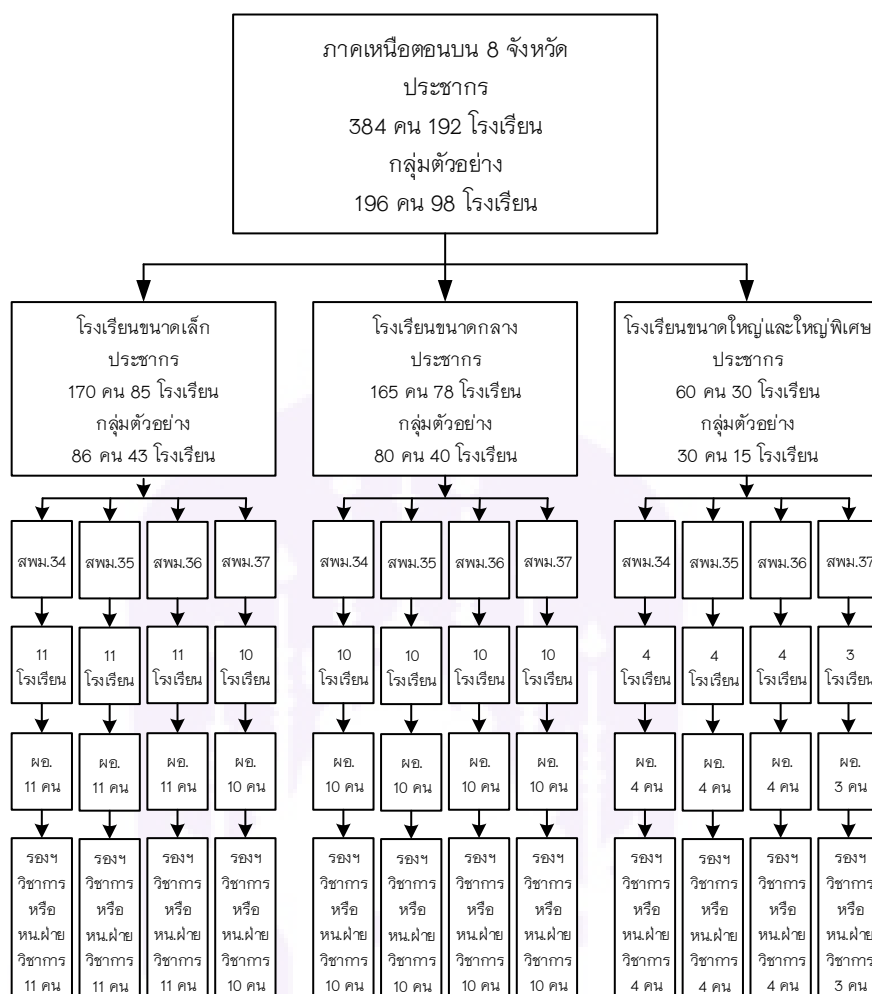
จำนวน 40 โรงเรียน ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ จำนวน 15 โรงเรียน ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 30 คน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. แบ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด ออกเป็น 3 กลุ่ม โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ

2. จากขนาดของโรงเรียน ทำการเทียบสัดส่วนเพื่อทราบกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียน

3. สุ่มตัวอย่างโรงเรียนตามขนาดในแต่ละเขตพื้นที่ ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับฉลาก

4. ในแต่ละโรงเรียนในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้ นำผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ซึ่งมีตำแหน่งทางการบริหาร และเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) รายละเอียด ดังภาพ 6

ภาพ 6 การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการนำกลยุทธ์ไปใช้ในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยแบบสอบถาม

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งกำหนดค่าระดับคะแนน ดังนี้

ระดับ 5 คะแนน หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 คะแนน หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์ในระดับมาก

ระดับ 3 คะแนน หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 คะแนน หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์ในระดับน้อย

ระดับ 1 คะแนน หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 นำรายละเอียดของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มากำหนดเป็นประเด็นคำถาม

3.2 สร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

3.3 นำร่างแบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

3.4 นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ซึ่งหากไม่ได้รับข้อมูลตอบกลับภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจะดำเนินการติดตามด้วยตนเองหรือทางโทรศัพท์

4.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และค่าร้อยละ (%)

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 102)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51–5.00 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51–4.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51–3.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51–2.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้/มีความเป็นประโยชน์ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่า ผ่านการประเมิน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพบริบทการบริหารการจัดการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพบริบทการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยใช้พหุกรณีศึกษา

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผลการศึกษาสภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพบริบทการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยใช้พหุกรณีศึกษา

1. ผลการศึกษาสภาพบริบทการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยใช้พหุกรณีศึกษา แหล่งข้อมูล ได้แก่ โรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการบริหารจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 โรงเรียน โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ รวมจำนวน 33 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับสภาพบริบทการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และ 6) ด้านการนิเทศภายใน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT เพื่อประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ร่วมกับผู้ให้ข้อมูลในแต่ละสถานศึกษา ปรากฏผลดังตาราง 8-13

ตาราง 8 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพบริบทของการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้พหุกรณีศึกษา ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้

ประเด็นการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายใน	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
7S	S1: โรงเรียนมีการกำหนดและ	W1: มีการวางกลยุทธ์ของ
1. กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	ดำเนินการตามกลยุทธ์ส่งเสริม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และท้องถิ่น ในการจัดการศึกษา	องค์กรในแผนงาน แต่ไม่สามารถปฏิบัติได้ครบ ตามที่กำหนด
2. โครงสร้างขององค์กร (Structure)	S2: โรงเรียนมีโครงสร้างและ สายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน เน้นการมีส่วนร่วม	W2: การกำกับติดตามไม่ทั่วถึง
3. ระบบการปฏิบัติงาน (System)	S3: โรงเรียนมีโครงสร้าง องค์กรการบริหารที่เป็นระบบ	W3: ภาระงานของครูมีมากทำ ให้การปฏิบัติตามนโยบาย การจัดการเรียนรู้ไม่มี ประสิทธิภาพ
4. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	S4: โรงเรียนมีการกำหนด หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตาม นโยบายการจัดการเรียนรู้ที่ ชัดเจน	
	S5: โรงเรียนมีการกำหนด รูปแบบการเขียนแผนการ จัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนและ มีรายละเอียดองค์ประกอบ ครบถ้วน	
	S6: ครูมีความรู้ความเข้าใจใน การเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้ตามนโยบายของ โรงเรียน	W4: ครูที่บรรจุใหม่เขียน แผนการจัดการเรียนรู้ไม่เป็นไป ตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตาราง 8 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
5. ค่านิยมร่วมในองค์กร (Shared Values)	S7: ครูและบุคลากรมีวิสัยทัศน์ ของโรงเรียนร่วมกัน	W5: ครูและบุคลากรบางส่วน ปฏิบัติตามค่านิยมของตน โดยไม่คำนึงถึงวัฒนธรรม องค์กร
6. บุคลากร (Staff)	S8: ครูสามารถเขียนแผนการ จัดการเรียนรู้ได้ตาม หลักเกณฑ์ของโรงเรียน	W6: ครูบางส่วนไม่สามารถ ปฏิบัติตามได้ตามนโยบาย การจัดการเรียนรู้
7. รูปแบบการนำ องค์การ (Style)	S9: มีการกระจายอำนาจจาก ผู้บริหารโรงเรียนโดยเน้น หลักการมีส่วนร่วม S10: ผู้บริหารโรงเรียนมีการ กำหนดนโยบายการจัดการ เรียนรู้อิงตามมาตรฐานตัวชี้วัด โดยครอบคลุมหลักสูตรทุก กลุ่มสาระฯ โดยใช้หลักการมี ส่วนร่วม	W7: ผู้บริหารโรงเรียน มีการโยกย้ายสับเปลี่ยน หรือ เกษียณอายุราชการตามวาระ ทำให้โรงเรียนขาดความ ต่อเนื่องของนโยบายและการ บริหารงาน
ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)	
	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
C-PEST		
1. ด้านลูกค้า, คู่แข่ง (Customer, Competitors: C)	O1: นักเรียนและผู้ปกครอง มีความต้องการที่จะศึกษา ในโรงเรียนเป็นเลิศทางวิชาการ มากขึ้น	T1: ผู้ปกครองนักเรียน ไม่มีเวลาในการเข้าร่วม กิจกรรมกับโรงเรียน

ตาราง 8 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)	
	สภาพแวดล้อมภายนอก	โอกาส (Opportunities) อุปสรรค (Threats)
2. ด้านการเมือง (Policy: P)	<p>O2: กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล</p> <p>O3: หน่วยงานต้นสังกัด มีนโยบายในการกำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้กับโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน</p>	<p>T2: การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายด้านการศึกษาอยู่บ่อยครั้ง</p>
3. ด้านสภาพเศรษฐกิจ (Economic: E)	<p>O4: โรงเรียนสามารถระดมทุนจากหน่วยงานภายนอกได้มาก</p>	<p>T3: การได้รับงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษามีข้อจำกัด เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอย</p>
4. ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Cultural: S)	<p>O5: บุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐและเอกชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งเครือข่ายต่าง ๆ ให้การส่งเสริมพัฒนาและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน</p>	<p>T4: ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้กับนักเรียน</p>

ตาราง 8 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)	
	สภาพแวดล้อม ภายนอก	โอกาส (Opportunities)
4. ด้านสังคมและ วัฒนธรรม (Social-Cultural: S)	<p>O6: ความเชื่อมั่น ศรัทธา ความมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ ของทางโรงเรียน ส่งผลให้ทาง โรงเรียนได้รับความร่วมมือจาก ทุกภาคส่วนในการกำหนด นโยบายการจัดการเรียนรู้</p> <p>O7: โรงเรียนได้รับการคัดเลือก ให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล และเป็นศูนย์พัฒนาวิชาการที่มี ความพร้อมในการจัดตั้งเป็น ศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อ ให้บริการแก่ชุมชน</p> <p>O8: สถาบันอุดมศึกษาและ หน่วยงานต้นสังกัด ให้การ สนับสนุนบุคลากรเพื่อให้ ความรู้และแนวทางในการ กำหนดนโยบาย วางแผน การจัดการเรียนรู้ และ ออกแบบการเรียนรู้ให้กับทาง โรงเรียน</p>	
5. ด้านเทคโนโลยี (Technological: T)	<p>O9: โรงเรียนมีระบบเทคโนโลยี สารสนเทศที่ทันสมัยและ มีความพร้อมในการจัดตั้งเป็น ศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่ชุมชน</p>	-

ตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพบริบทของการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้พหุกรณีศึกษา ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู

ประเด็นการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายใน	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
7S 1. กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	<p>S1: โรงเรียนมีการกำหนดและดำเนินการตามกลยุทธ์พัฒนาครู และบุคลากรเป็นมืออาชีพ</p> <p>S2: โรงเรียนมีการกำหนดและดำเนินการตามกลยุทธ์พัฒนาระบบบริหาร ครู บุคลากร ระบบการเรียนการสอนเพื่อยกระดับสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และมาตรฐานสากล</p> <p>S3: โรงเรียนมีการกำหนดและดำเนินการตามกลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและ</p> <p>S4: โรงเรียนมีการกำหนดและดำเนินการตามกลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา</p>	<p>W1: แผนงานในการส่งเสริมและพัฒนาครูไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง</p>
2. โครงสร้างขององค์กร (Structure)	<p>S5: โรงเรียนมีโครงสร้างองค์กรที่เป็นระบบ โดยเน้นการมีส่วนร่วม</p>	<p>W2: การจัดสรรงบประมาณไม่ครอบคลุมและไม่ทั่วถึง</p>

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
3. ระบบการปฏิบัติงาน (System)	S6: มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับส่งเสริมและพัฒนาครูรวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง S7: มีศูนย์วิทยบริการ เพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตนเองในด้านวิชาการ	W3: ขาดการนิเทศติดตามและขยายผลอย่างเป็นรูปธรรมหลังจากที่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้เข้ารับการพัฒนาตนเองแล้ว W4: ภาระงานของบุคลากรมากส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาบุคลากร
4. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	S8: ครูมีความรู้ความสามารถ มีทักษะและความชำนาญเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ	W5: ครูบางส่วนขาดทักษะในการนำความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน
5. ค่านิยมร่วมในองค์กร (Shared Values)	S9: ยึดหลักการมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	W6: ครูที่บรรจุใหม่ไม่ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมขององค์กร
6. บุคลากร (Staff)	S10: ครูส่วนใหญ่มีการพัฒนาตนเองในด้านคุณลักษณะของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู สม่่าเสมอและมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	W7: ครูบางส่วนเข้ารับการพัฒนาในหัวข้อไม่ตรงตามความต้องการของตน

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
7. รูปแบบการนำ องค์กร (Style)	<p>S11: ผู้บริหารโรงเรียน มีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถ ในการบริหารวิชาการ มีความมุ่งมั่นและอุทิศตน ในการทำงาน</p> <p>S12: ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริม ครูและบุคลากรในโรงเรียนให้ เข้าถึงการพัฒนาตนเอง อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง</p>	<p>W8: ภาระงานของผู้บริหาร มีมาก ส่งผลให้ไม่สามารถดูแล ครู บุคลากร และนักเรียน ได้อย่างทั่วถึง</p>
ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)	
สภาพแวดล้อม ภายนอก	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
C-PEST		-
1. ด้านลูกค้า, คู่แข่ง (Customer, Competitors: C)	O1: สมาคมผู้ปกครองให้การ สนับสนุนงบประมาณในการ พัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียน	
2. ด้านการเมือง (Policy: P)	O2: รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรทาง การศึกษา	<p>T1: การเปลี่ยนแปลงทาง การเมืองส่งผลให้เกิด การเปลี่ยนแปลงทางนโยบาย ด้านการศึกษาอยู่บ่อยครั้ง</p> <p>T2: กระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดอบรมสัมมนาให้กับ บุคลากรทางการศึกษาในหัวข้อ ที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการ</p>

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายนอก	
	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
3. ด้านสภาพเศรษฐกิจ (Economic: E)	<p>O3: โรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากทางรัฐบาลเพื่อใช้ในการพัฒนาบุคลากร</p>	-
4. ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Cultural: S)	<p>O4: บุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐและเอกชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งเครือข่ายต่าง ๆ ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร</p> <p>O5: สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรของโรงเรียน เช่น จัดอบรมเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิด</p> <p>O6: ความเชื่อมั่น ศรัทธา ความมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของทางโรงเรียน ทำให้สามารถคัดเลือกครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็นคักยภาพของทางโรงเรียนได้</p>	-
5. ด้านเทคโนโลยี (Technological: T)	<p>O7: ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้ครูและบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ได้ง่ายต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง</p>	<p>T3: การส่งเสริมด้านเทคโนโลยีจากหน่วยงานต้นสังกัดยังมีไม่เพียงพอ และไม่ต่อเนื่อง</p>

ตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพบริบทของการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้พหุกรณีศึกษา ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
7S	S1: โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา	W1: การปฏิบัติตามแผนไม่ครบถ้วน ไม่ครอบคลุมทุกแผน
1. กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	S2: โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์ระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ S3: โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์พัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้	
2. โครงสร้างขององค์กร (Structure)	S4: มีการจัดหลักสูตรและกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	-
3. ระบบการปฏิบัติงาน (System)	S5: โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามศักยภาพ S6: โรงเรียนมีบรรยากาศของความเป็นวิชาการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	W2: จำนวนนักเรียนต่อห้องมีมาก ทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ทุกคน

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายใน	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
3. ระบบการปฏิบัติงาน (System)	<p>S7: โรงเรียนมีแหล่งบริการการเรียนรู้ที่มีความพร้อมเพียงพอ และปลอดภัย</p> <p>S8: โรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม</p> <p>S9: โรงเรียนมีการสนับสนุนสื่อวัสดุ อุปกรณ์ การใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ การจัดกิจกรรม และแหล่งเรียนรู้ที่มีความพร้อมสำหรับการเรียนการสอนรวม และเอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน</p>	<p>W3: โรงเรียนมีข้อจำกัดในเรื่องสถานที่ที่ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน</p> <p>W4: งบประมาณไม่เพียงพอการบริหารงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน</p>
4. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	<p>S10: ครูผู้สอนมีทักษะในการสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียนให้มีความเป็นอิสระ อบอุ่น และเอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน</p> <p>S11: ครูผู้สอนมีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p>	

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
5. ค่านิยมร่วมในองค์กร (Shared Values)	S12: ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวิชาการ	W5: ครูบรรจุใหม่และครูอัตราจ้าง เพิกเฉยต่อวัฒนธรรมขององค์กร
6. บุคลากร (Staff)	S13: ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการกลุ่มและวิธีจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	W6: ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สูง เกษียณอายุราชการจำนวนมาก W7: ครูผู้สอนบางส่วนไม่ใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน
7. รูปแบบการนำองค์กร (Style)	S14: การบริหารแบบมีส่วนร่วม/มีการทำงานที่เป็นทีม และเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้จัดการเรียนรู้ได้อย่างอิสระ	W8: การควบคุมแผนงานของผู้บริหารโรงเรียนไม่ชัดเจน ไม่ทั่วถึง
ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)	
สภาพแวดล้อมภายนอก	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
C-PEST		
1. ด้านลูกค้า, คู่แข่ง (Customer, Competitors: C)	O1: ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความพร้อมให้การสนับสนุนกับทางโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน อย่างเต็มที่	T1: ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานเท่าที่ควรเนื่องจากต้องทำงาน T2: ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียน T3: นักเรียนบางส่วนมาจากครอบครัวที่มีปัญหา ไม่มีความพร้อมในการสนับสนุนทางการเรียนกับนักเรียน

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
สภาพแวดล้อมภายใน	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
1. ด้านลูกค้า, คู่แข่ง (Customer, Competitors: C)		T4: ผู้ปกครองมุ่งเน้นให้เด็กเรียนพิเศษนอกเวลา และมุ่งเน้นให้เด็กได้แนวข้อสอบเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย ทำให้เด็กต้องใช้เวลาส่วนใหญ๋ในการเรียนทั้งในโรงเรียนและเรียนพิเศษนอกโรงเรียน
2. ด้านการเมือง (Policy: P)	O2: รัฐบาลให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดการศึกษา O3: หน่วยงานต้นสังกัดได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นให้กับโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปปฏิบัติ	T5: การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายด้านการศึกษาอยู่บ่อยครั้ง
3. ด้านสภาพเศรษฐกิจ (Economic: E)	O4: โรงเรียนสามารถระดมทุนจากหน่วยงานภายนอกได้มาก	T6: ภาวะเศรษฐกิจถดถอยฐานะทางเศรษฐกิจไม่เท่าเทียมกันส่งผลกระทบต่อการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้
4. ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Cultural: S)	O5: ความเชื่อมั่น ศรัทธา ความมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของทางโรงเรียน ทำให้ได้รับการสนับสนุนและจัดตั้งเป็นศูนย์พัฒนาวิชาการและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ	T7: หน่วยงานภายนอกมักขอใช้สถานที่ภายในโรงเรียนเนื่องจากโรงเรียนตั้งอยู่ใจกลางเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)	
	สภาพแวดล้อม ภายนอก	โอกาส (Opportunities)
4. ด้านสังคมและ วัฒนธรรม (Social-Cultural: S)	06: บุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐและเอกชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้ง เครือข่ายต่าง ๆ ให้การส่งเสริม พัฒนา และมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการเรียนรู้	T8: การเปลี่ยนแปลงทาง สังคม วัฒนธรรม ทำให้ ค่านิยมเปลี่ยนแปลงไป โดยเน้นการแข่งขันด้านวัตถุ
5. ด้านเทคโนโลยี (Technological: T)	07: ความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยี ทำให้สามารถเข้าถึง ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ได้ ง่ายต่อการศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง	T9: การใช้เทคโนโลยีในทางที่ ไม่เหมาะสมของนักเรียน ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของ นักเรียน

ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพบริบทของการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้พหุกรณีศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
7S	S1: โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์ระดับคุณภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล และส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้	W1: มีการวางกลยุทธ์ขององค์กรในแผนงาน แต่ไม่สามารถปฏิบัติได้ครบตามที่กำหนด
1. กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	S2: โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์พัฒนาครู และบุคลากรเป็นมืออาชีพ	W2: มีการปรับเปลี่ยนบุคลากรผู้รับผิดชอบในแผนงานบ่อย ทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่อง
	S3: โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์ปลูกฝังคุณธรรมความสำนึกในความเป็นไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	
	S4: โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล กลยุทธ์พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลกดี	

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
1. กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	S5: โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์พัฒนาระบบบริหาร ครู บุคลากร ระบบการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผู้องค์กรแห่งการเรียนรู้และมาตรฐานสากล	
2. โครงสร้างขององค์กร (Structure)	S6: โรงเรียนมีการบริหารการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	W3: การประเมิน กำกับ ติดตาม ไม่ทั่วถึง
3. ระบบการปฏิบัติงาน (System)	S7: โรงเรียนมีหลักสูตรพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ S8: โรงเรียนมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดและผู้เรียนเป็นสำคัญ	W4: จำนวนนักเรียนต่อห้องมีมาก ทำให้ครูผู้สอนดูแลไม่ทั่วถึง W5: ภาระงานนอกเหนือจากงานสอนของครูมีมากทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ลดลง
4. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	S9: ครูส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญ แสวงหาความรู้ และเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน S10: ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและมุ่งเน้นกระบวนการคิด โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและเป็นระบบ	W6: ครูผู้สอนบางส่วนไม่พัฒนาการจัดการเรียนการสอนและไม่ปรับตัวให้ทันตามการเปลี่ยนแปลงทางด้านการปฏิรูปการศึกษาและเทคโนโลยี ส่งผลให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนได้

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
5. ค่านิยมร่วมในองค์กร (Shared Values)	S11: ครูและบุคลากร ในโรงเรียนมีความรักและ ศรัทธาในวิชาชีพ	W7: ครูบรรจุใหม่และ ครูอัตราจ้าง เพิกเฉยต่อ วัฒนธรรมขององค์กร
6. บุคลากร (Staff)	S12: มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานตรงตามวุฒิ S13: นักเรียนมีพื้นฐาน การเรียนรู้ดี โดยเป็นนักเรียน ที่สอบคัดเลือกเข้ามา ร้อยละ 50	W8: ครูมีภาระงานอื่น นอกเหนือหน้าที่ประจำทำให้ ส่งผลกระทบต่อการสอน W9: ขาดการวิเคราะห์ ภารกิจงานเพื่อการ วางแผนการแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบ W10: ครูบรรจุใหม่และครู อัตราจ้างมีคุณลักษณะของครู ตามมาตรฐานวิชาชีพน้อย W11: ครูผู้มีความประสงค์สูง เกษียณอายุราชการจำนวนมาก W12: นักเรียนในเขตพื้นที่ บริการส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนปานกลางหรือ ค่อนข้างต่ำ W13: นักเรียนในเขตพื้นที่ บริการส่วนใหญ่ ขาดความรับผิดชอบ ไม่กระตือรือร้น และไม่มีวินัย ทางการเรียน W14: นักเรียนในเขตพื้นที่ บริการส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
สภาพแวดล้อมภายใน	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
6. บุคลากร (Staff)		W15: นักเรียนในเขตพื้นที่บริการส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิด เช่น ไม่ให้ความร่วมมือและขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
7. รูปแบบการนำองค์กร (Style)	S14: ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าร่วมพัฒนาความรู้เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	W16: ผู้บริหารไม่สามารถติดตามงานได้อย่างต่อเนื่อง
ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)	
สภาพแวดล้อมภายนอก	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
C-PEST		
1. ด้านลูกค้า, คู่แข่ง (Customer, Competitors: C)	O1: ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความพร้อมให้การสนับสนุนกับทางโรงเรียนในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มที่ O2: ความเชื่อมั่น ศรัทธา ความมีชื่อเสียงและความเป็นที่นิยมของทางโรงเรียน ทำให้มีอัตราการแข่งขันเพื่อเข้าเรียนของนักเรียนสูง	T1: ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานเท่าที่ควรเนื่องจากต้องทำงาน T2: ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียน
2. ด้านการเมือง (Policy: P)	O3: กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล	T3: นโยบายและแนวปฏิบัติในการรับนักเรียนของหน่วยงานต้นสังกัดส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)	
	สภาพแวดล้อม ภายนอก	โอกาส (Opportunities)
2. ด้านการเมือง (Policy: P)	04: หน่วยงานต้นสังกัด มีนโยบายในการเผยแพร่ เอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับ แนวทางการจัดกระบวนการ เรียนรู้ตามจุดเน้นการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน ทักษะการคิด ตามขนาดของโรงเรียน และ ตามกลุ่มสาระฯ	T4: การเปลี่ยนแปลงทาง การเมืองส่งผลให้เกิด การเปลี่ยนแปลงทางนโยบาย ด้านการศึกษาอยู่บ่อยครั้ง
3. ด้านสภาพเศรษฐกิจ (Economic: E)	05: โรงเรียนได้รับการ สนับสนุนงบประมาณด้านการ จัดการเรียนรู้จากรัฐบาล	T5: ภาวะค่าครองชีพสูง และ ผู้ปกครองมีอาชีพไม่มั่นคง ทำให้รายได้ต่ำ ส่งผลกระทบ ต่อการเรียนของนักเรียน
4. ด้านสังคมและ วัฒนธรรม (Social-Cultural: S)	06: ตั้งอยู่ศูนย์กลางของชุมชน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีการคมนาคมสะดวก ใกล้แหล่งเรียนรู้และข้อมูล ข่าวสาร 07: เป็นโรงเรียนประจำจังหวัด ทำให้มีโอกาสในการคัดเลือก ครูและบุคลากรที่มีคุณภาพ เข้ามาเป็นศักยภาพให้กับ ทางโรงเรียน	T6: สถานศึกษาอยู่ใกล้ชุมชน ที่มีภาวะเสี่ยงต่ออบายมุข

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)	
	สภาพแวดล้อม ภายนอก	โอกาส (Opportunities)
4. ด้านสังคมและ วัฒนธรรม (Social-Cultural: S)	<p>O8: บุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐและเอกชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้ง เครือข่ายต่าง ๆ ให้การส่งเสริม พัฒนา และมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียน</p> <p>O9: สถาบันอุดมศึกษาและ หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัด อบรมสัมมนาให้ความรู้แก่ ครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะ การคิดของนักเรียน</p>	
5. ด้านเทคโนโลยี (Technological: T)	<p>O10: ความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยี ทำให้สามารถเข้าถึง ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ได้ ง่ายต่อการศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง</p>	<p>T7: การใช้เทคโนโลยีในทางที่ ไม่เหมาะสมของนักเรียน ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของ นักเรียน</p>

ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพบริบทของการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้พหุกรณีศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

ประเด็นการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายใน	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
7S	S1: โรงเรียนมีการดำเนินงาน	W1: การปฏิบัติตามแผน
1. กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	ตามกลยุทธ์ส่งเสริมการใช้ ระบบการวัดและประเมินผล แบบมาตรฐานสากล	ไม่สามารถดำเนินการได้ ครบถ้วน ไม่ครอบคลุมทุกแผน
2. โครงสร้างของ องค์กร (Structure)	S2: ขอบเขตในการรับผิดชอบ งานของครูและบุคลากรใน โรงเรียนมีความชัดเจน	W2: ขาดการติดต่อ ประสานงานในการดำเนินการ กับผู้รับผิดชอบโดยตรง W3: สายการบังคับบัญชา ใช้อิสระในการดำเนินการวาง นโยบาย ทำให้ไปไม่ถึงผู้บริหาร
3. ระบบการปฏิบัติงาน (System)	S3: โรงเรียนมีระบบการวัด และประเมินผลการจัดการ เรียนรู้ตามสภาพจริงที่ชัดเจน S4: โรงเรียนมีการกำหนด แนวปฏิบัติในการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูนำไปปฏิบัติ	W4: ขาดการควบคุมมาตรฐาน ในการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ W5: จำนวนนักเรียนต่อห้องมี จำนวนมากทำให้ยากต่อการวัด และประเมินผล W6: การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ในบาง รายวิชาไม่เป็นปัจจุบันแล ไม่ครอบคลุม

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
4. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	S5: มีการใช้เครื่องมือการวัด และประเมินผลที่มีคุณภาพ หลากหลายเหมาะสมกับ สิ่งที่ต้องการวัด	W7: ครูขาดความรู้ความเข้าใจ ในด้านการวัดและประเมินผล ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงที่หลากหลาย W8: ครูวัดและประเมินผล นักเรียนเป็นรายบุคคลไม่ทั่วถึง W9: ครูวัดและประเมินผล การ จัดการเรียนรู้ไม่ครอบคลุม ทักษะของนักเรียนในแต่ละ ระดับชั้น
5. ค่านิยมร่วมในองค์กร (Shared Values)	S6: ใช้หลักการมีส่วนร่วมและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการวัด และประเมินผล	W10: ครูและบุคลากรบางส่วน มีความยึดมั่นถือมั่นสูง ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง
6. บุคลากร (Staff)	S7: มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานตรงตามวุฒิ	W11: ครูผู้มีประสบการณ์สูง เกษียณอายุราชการจำนวนมาก
7. รูปแบบการนำองค์กร (Style)	S8: มีการบริหารที่ดี มีประสิทธิผล โดยเปิดโอกาส ในการรับฟังความคิดเห็นทำให้ การดำเนินงานเป็นไปอย่าง อิสระ	W12: ภาระงานของผู้บริหาร มีมากทำให้ไม่มีเวลาดูแลครู บุคลากร และนักเรียน อย่างทั่วถึง

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)	
สภาพแวดล้อม ภายนอก	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
C-PEST		
1. ด้านลูกค้า, คู่แข่ง (Customer, Competitors: C)	O1: ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่น ศรัทธา ในชื่อเสียงของโรงเรียน ทำให้มีอัตราการแข่งขันเพื่อเข้า เรียนสูง	T1: ผู้ปกครองมุ่งเน้นให้เด็ก เรียนพิเศษนอกเวลา และ มุ่งเน้นให้เด็กได้แนวข้อสอบ เพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย ทำให้เด็กต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ ในการเรียนทั้งในโรงเรียนและ เรียนพิเศษนอกโรงเรียน
2. ด้านการเมือง (Policy: P)	O2: หน่วยงานต้นสังกัดมี นโยบายให้การสนับสนุน โปรแกรมสำหรับวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ แก่โรงเรียน เช่น โปรแกรม G.P.A. เป็นต้น O3: หน่วยงานต้นสังกัด มีนโยบายในการเผยแพร่ เอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับ แนวทางการจัดกระบวนการ เรียนรู้รวมทั้งเครื่องมือวัดและ ประเมินผลตามจุดเน้นการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทักษะ การคิด ตามขนาดของโรงเรียน และตามกลุ่มสาระฯ	T2: นโยบายและแนวปฏิบัติ ในการรับนักเรียนของ หน่วยงานต้นสังกัดส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้และการวัด และประเมินผลการจัดการ เรียนรู้ในโรงเรียน T3: การเปลี่ยนแปลงทาง การเมืองส่งผลให้เกิด การเปลี่ยนแปลงทางนโยบาย ด้านการศึกษาอยู่บ่อยครั้ง
3. ด้านสภาพเศรษฐกิจ (Economic: E)	O4: โรงเรียนได้รับงบประมาณ สนับสนุนการจัดการศึกษาจาก รัฐบาล	T4: ภาวะเศรษฐกิจถดถอยทำ ให้ผู้ปกครองจำนวนหนึ่ง ไม่สามารถสนับสนุนกิจกรรม ของโรงเรียนและการเรียนของ นักเรียนได้

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)	
	สภาพแวดล้อม ภายนอก	โอกาส (Opportunities) อุปสรรค (Threats)
4. ด้านสังคมและ วัฒนธรรม (Social-Cultural: S)	<p>05: สถาบันอุดมศึกษาและ หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมให้ ความรู้เกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้</p> <p>06: ความเชื่อมั่น ศรัทธา ความมีชื่อเสียงและความ เป็นที่นิยมของทางโรงเรียน ทำให้สามารถคัดเลือกครูและ บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเข้าเป็นคณาจารย์ ของทางโรงเรียนได้</p>	
5. ด้านเทคโนโลยี (Technological: T)	<p>07: มีการนำเทคโนโลยี โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยใน การวัดและประเมินผลทำให้ สะดวกและรวดเร็วขึ้น</p>	-

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพบริบทของการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยใช้พหุกรณีศึกษา ด้านการนิเทศภายใน

ประเด็นการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายใน	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
7S	S1: โรงเรียนมีการดำเนินงาน	W1: การปฏิบัติตามแผน และ
1. กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	ตามกลยุทธ์ยกระดับ การจัดการเรียนการสอน เทียบเคียงมาตรฐานสากล	การนิเทศติดตามไม่สามารถ ดำเนินการได้ครบถ้วน ไม่ครอบคลุมทุกแผน
2. โครงสร้างขององค์กร (Structure)	S2: ขอบเขตในการรับผิดชอบ งานของครูและบุคลากร ในโรงเรียนมีความชัดเจน	W2: ขาดการติดต่อ ประสานงานในการดำเนินการ กับผู้รับผิดชอบโดยตรง W3: ขาดการเก็บข้อมูลในการ นิเทศภายในอย่างเป็นระบบ
3. ระบบการปฏิบัติงาน (System)	S3: โรงเรียนมีการดำเนินการ นิเทศแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใน กลุ่มสาระฯ กับฝ่ายบริหาร รวมทั้งระหว่างกลุ่มสาระฯ S4: โรงเรียนมีการดำเนินการ นิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ และเป็นระบบ	W4: ภาระงานของครูมีมาก ทำให้มีข้อจำกัดในเรื่องของ เวลาในการจัดการเรียน การสอนและการนิเทศภายใน โรงเรียน W5: การเข้านิเทศอาจทำได้ ไม่ครบในแต่ละภาคเรียน เนื่องจากมีครูในแต่ละกลุ่ม สาระฯ จำนวนมาก

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	
	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
4. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	S5: ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ กระบวนการนิเทศภายใน	W5: ครูผู้สอนขาดทักษะและ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการ พัฒนาการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน
5. ค่านิยมร่วม ในองค์กร (Shared Values)	S6: ใช้หลักการนิเทศภายใน แบบกัลยาณมิตร	W6: ครูผู้สอนบางส่วน มีทัศนคติในทางลบกับ การนิเทศภายใน เช่น คิดว่า การนิเทศภายในเป็นการ จับผิดตน เป็นต้น W7: ครูขาดการยอมรับและ ไม่ให้เกิดวิธีซึ่งกันและกันส่งผล ให้การนิเทศภายในไม่บรรลุผล
6. บุคลากร (Staff)	S7: ครูผู้สอนมีคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถตรงกับสาขาวิชา ที่สอน	W8: ครูส่วนใหญ่ไม่ได้นำผล จากการนิเทศไปใช้ในการ พัฒนางานของตน W9: ครูขาดแรงจูงใจในการ ทำงานเนื่องจากไม่ได้นำผลการ นิเทศภายในโรงเรียนไปใช้ ประเมินผลงาน
7. รูปแบบการนำ องค์กร (Style)	S8: มีการบริหารจัดการ โดยเน้นการกระจายอำนาจ และใช้หลักกัลยาณมิตรในการ ปฏิบัติงาน	W10: ผู้บริหารขาดการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานอย่างจริงจัง

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)		
	สภาพแวดล้อม ภายนอก	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
C-PEST		O1: ผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีค่านิยมในการส่งบุตรหลาน เข้าเรียนในโรงเรียนประจำ จังหวัด และให้การส่งเสริม สนับสนุนนักเรียน ด้านการศึกษาเป็นอย่างดี	T1: ผู้ปกครองบางส่วน ขาดความรู้ความเข้าใจ ในการเรียนการสอน
1. ด้านลูกค้า, คู่แข่ง (Customer, Competitors: C)		O2: หน่วยงานต้นสังกัด มีนโยบายในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการขับเคลื่อน จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนสู่การปฏิบัติกับโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	T2: การนิเทศติดตามโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ตามนโยบายของต้นสังกัด มีมาก ส่งผลกระทบต่อ การจัดการเรียนการสอนและ การปฏิบัติงานของครูผู้สอน
2. ด้านการเมือง (Policy: P)		O3: นโยบายการพัฒนา คุณภาพการศึกษาและปฏิรูป การศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการส่งผลให้ ทางโรงเรียนต้องดำเนินการ ขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวสู่ การปฏิบัติให้บรรลุผล	
3. ด้านสภาพเศรษฐกิจ (Economic: E)		O4: โรงเรียนได้รับงบประมาณ สนับสนุนการจัดการศึกษาจาก รัฐบาล	T3: ภาวะเศรษฐกิจถดถอย ทำให้ผู้ปกครองจำนวนหนึ่ง ไม่สามารถสนับสนุนกิจกรรม ของโรงเรียนและการเรียนของ นักเรียนได้

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์	สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)		
	สภาพแวดล้อม ภายนอก	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
4. ด้านสังคมและ วัฒนธรรม (Social-Cultural: S)	05: สถาบันอุดมศึกษาและ หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ ภายในโรงเรียน	06: หน่วยงานต้นสังกัด สนับสนุนสารสนเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับการนิเทศภายใน โรงเรียน เช่น เอกสารและคู่มือ ต่าง ๆ	-
5. ด้านเทคโนโลยี (Technological: T)	07: ความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยีทำให้ครูและ บุคลากรในโรงเรียนสามารถ เข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่อการนิเทศภายใน โรงเรียน	-	

2. ผลการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับกลยุทธ์ โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของ
กับการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนา
คุณภาพสถานศึกษา รายงานประจำปี รายงานการประเมินตนเอง รายงานการประเมิน
คุณภาพภายนอก รายงานจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเอกสารประกอบ
การประเมิน รวมทั้งเอกสารตีพิมพ์เผยแพร่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ทางโรงเรียนมีการ
ดำเนินการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และท้องถิ่นในการจัด
การศึกษา โดยการพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน มีการดำเนินการพัฒนาครู และบุคลากร
เป็นมืออาชีพ โดยการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้าน
วิชาการผ่านการประเมินในระดับชาติ ส่งเสริมครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์

ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยี (ICT) และนวัตกรรมทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ทางโรงเรียนยังได้มีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรและพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนการสอน พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามกลุ่มสาระฯ และยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ โดยการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา ตลอดจนมีการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยการพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ ดำเนินการพัฒนาศูนย์โครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน ตลอดจนดำเนินการยกระดับคุณภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลและส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระฯ มีการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการดำเนินงานนิเทศภายในและส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการของนักเรียน ส่งเสริมพัฒนาความสามารถของนักเรียนโดยการดำเนินการพัฒนานักเรียนกลุ่มต่ำและจัดสอนซ่อมเสริม รวมทั้งจัดสอนทบทวนความรู้ในวันหยุดเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รวมทั้งดำเนินการในการปลูกฝังคุณธรรมความสำนึกในความเป็นไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเจตคติของผู้เรียนเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังได้ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก โดยใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากล

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ในส่วนของผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

b แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

β แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

R^2 แทน ค่าประสิทธิภาพของการพยากรณ์จากสหสัมพันธ์พหุคูณ

Adjust R^2 แทน ค่าประสิทธิภาพการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว

- S.E._{est} แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
- S.E._b แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย
- α แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
- Y' แทน การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนที่ได้จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
- Z' แทน การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนที่ได้จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่จัดส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 11 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เมื่อกำหนดความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% โดยใช้สูตรตามแนวทางของยามาเน่ (Yamane, 1973, p.125) ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 396 คน ทั้งนี้ ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามดังกล่าวไปรวมทั้งสิ้น จำนวน 506 ฉบับ สำหรับฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 406 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.24 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป

ตาราง 14 แสดงความถี่ และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความถี่ (n = 406)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	177	43.60
หญิง	229	56.40
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	25	6.20
31-35 ปี	46	10.60
36-40 ปี	40	9.90
41-45 ปี	33	8.10

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความถี่ (n = 406)	ร้อยละ
46-50 ปี	53	13.10
51-60 ปี	212	52.10
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	214	52.70
ปริญญาโท	189	46.60
ปริญญาเอก	3	0.70
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	71	17.50
10-19 ปี	64	15.80
20-29 ปี	124	30.50
30 ปีขึ้นไป	147	36.20
ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการโรงเรียน	37	9.10
รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ	37	9.10
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	38	9.50
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	37	9.10
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	36	8.90
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	37	9.10
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	37	9.10
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา พลศึกษา	37	9.10
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	37	9.10
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปศึกษา	36	8.90
ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน)	175	43.10
ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500-1,499 คน)	132	32.50
ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป)	99	24.40

จากตาราง 14 พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.40 เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.10 มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.70 สำหรับระยะเวลาการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.20 ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 9.50 ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 43.10

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอด้วยค่าสถิติพื้นฐาน โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ในภาพรวมสามารถสรุปได้ดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวม

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านนักเรียน	3.72	0.69	มาก
2. ด้านครอบครัว	3.78	0.66	มาก
3. ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	4.32	0.54	มาก
4. ด้านครูผู้สอน	4.32	0.48	มาก
5. ด้านผู้บริหารโรงเรียน	4.29	0.62	มาก
ภาพรวม	4.05	0.48	มาก

จากตาราง 15 พบว่า ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอนและด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.32$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 4.29$) ด้านครอบครัว ($\bar{X} = 3.78$) และด้านนักเรียน ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ โดยสามารถจำแนกรายละเอียดเป็นรายด้านได้ ดังตาราง 16-20

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด่านนักเรียน

ด้านนักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. เจตคติในการเรียน	4.05	0.89	มาก
2. เซอร์ปัญญา	3.74	0.87	มาก
3. คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด	3.76	0.73	มาก
4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	3.74	0.85	มาก
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.52	0.89	มาก
6. ความเชื่ออำนาจภายในตน	3.65	0.81	มาก
7. ความสนใจเรียน	3.57	0.91	มาก
8. รูปแบบการเรียน	3.74	0.70	มาก
ภาพรวมด้านนักเรียน	3.72	0.69	มาก

จากตาราง 16 พบว่า ปัจจัยในการบริหารการจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด่านนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) โดยเจตคติในการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมา ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด ($\bar{X} = 3.76$) และ อันดับสุดท้าย ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.52$)

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านครอบครัว

ด้านครอบครัว	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. การสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง	3.79	0.74	มาก
2. การอบรมเลี้ยงดู	3.83	0.73	มาก
3. สัมพันธภาพภายในครอบครัว	3.89	0.79	มาก
4. พื้นฐานครอบครัว	3.63	0.76	มาก
ภาพรวมด้านครอบครัว	3.78	0.66	มาก

จากตาราง 17 พบว่า ปัจจัยในการบริหารการจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านครอบครัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) โดยสัมพันธภาพภายในครอบครัว มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมา ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ($\bar{X} = 3.83$) และอันดับ สุดท้าย ได้แก่ พื้นฐานครอบครัว มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.63$)

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้

ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. บรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ	4.05	0.70	มาก
2. บรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม	4.16	0.55	มาก
ภาพรวมด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	4.32	0.54	มาก

จากตาราง 18 พบว่า ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
 ขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) โดยบรรยากาศในการ
 เรียนรู้ทางสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมา ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนรู้ทาง
 กายภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.05$)

**ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหาร
 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้น
 มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 ด้านครูผู้สอน**

ด้านครูผู้สอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. พฤติกรรมการสอนของครูตามความรับรู้ ของนักเรียน	4.27	0.56	มาก
2. ความสามารถด้านการสอน	4.26	0.52	มาก
3. คุณลักษณะของผู้สอน	4.38	0.51	มาก
4. ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน	4.50	0.59	มาก
5. คุณวุฒิของครูผู้สอน	4.42	0.66	มาก
ภาพรวมด้านครูผู้สอน	4.32	0.48	มาก

จากตาราง 19 พบว่า ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
 ขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 ด้านครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) โดยประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน
 มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา ได้แก่ คุณวุฒิของครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.42$) และอันดับ
 สุดท้าย ได้แก่ ความสามารถด้านการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.26$)

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านผู้บริหารโรงเรียน

ด้านผู้บริหารโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน	4.32	0.64	มาก
2. การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน	4.31	0.73	มาก
3. พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร	4.30	0.76	มาก
4. ทักษะด้านมโนภาพ	4.24	0.66	มาก
5. ทักษะด้านมนุษย	4.30	0.65	มาก
ภาพรวมด้านผู้บริหารโรงเรียน	4.29	0.62	มาก

จากตาราง 20 พบว่า ปัจจัยในการบริหารการจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านผู้บริหารโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) โดยภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมา ได้แก่ การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 4.31$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ทักษะด้านมโนภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.24$)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการบริหารการจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอด้วยค่าสถิติพื้นฐาน โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ในภาพรวมสามารถสรุปได้ดังตาราง 21

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวม

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ การดำเนินงาน
1. ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้	4.22	0.63	มาก
2. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู	4.20	0.60	มาก
3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.14	0.58	มาก
4. ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	4.06	0.70	มาก
5. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	4.15	0.63	มาก
6. ด้านการนิเทศภายใน	3.89	0.73	มาก
ภาพรวม	4.11	0.57	มาก

จากตาราง 21 พบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) ซึ่งด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู ($\bar{X} = 4.20$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.89$) โดยสามารถจำแนกรายละเอียดเป็นรายด้านได้ดังตาราง 22-27

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้

ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ การดำเนินงาน
1. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเพื่อกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	4.20	0.72	มาก
2. กำหนดทิศทางในการดำเนินงาน ด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน เช่น ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ นโยบาย การกำหนดมาตรฐาน และเป้าหมายตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น	4.25	0.71	มาก
3. ชี้แจงนโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้บุคลากรทราบอย่างทั่วถึง	4.28	0.72	มาก
4. กำหนดความต้องการในการจัดการเรียนรู้	4.15	0.70	มาก
5. ส่งเสริมสนับสนุนสิ่งจำเป็นในด้านต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้	4.20	0.74	มาก
6. จัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่ส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.26	0.78	มาก
7. จัดทำกรอบงบประมาณที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้	4.28	0.79	มาก
8. จัดทำแผนปฏิบัติการงาน/โครงการที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	4.35	0.72	มาก
9. กำหนดมาตรการติดตามดูแลให้งาน/โครงการที่รองรับการจัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จ	4.16	0.75	มาก
10. การประชาสัมพันธ์แผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่รองรับการจัดการเรียนรู้	4.09	0.77	มาก
ภาพรวม	4.22	0.63	มาก

จากตาราง 22 พบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ จัดทำแผนปฏิบัติการ งานโครงการที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา ได้แก่ ชี้แจงนโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้บุคลากรทราบอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.28$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์แผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่รองรับการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.09$)

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู

ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ การดำเนินงาน
1. การวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาครูภายในโรงเรียน	4.04	0.80	มาก
2. การฝึกอบรมภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู	4.23	0.73	มาก
3. การส่งครูเข้ารับการอบรมกับหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	4.34	0.70	มาก
4. การสนับสนุนการลาศึกษาต่อของครู	4.23	0.73	มาก
5. การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง	4.32	0.70	มาก
6. การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	4.29	0.70	มาก
7. การดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างเจตคติที่ดีในการจัดการเรียนรู้ให้กับครูในโรงเรียน	4.22	0.73	มาก

ตาราง 23 (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ การดำเนินงาน
8. การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับ ครู	4.26	0.74	มาก
9. การสนับสนุนให้ครูเป็นสมาชิกของชมรม สมาคม หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริม การจัดการเรียนรู้	4.13	0.75	มาก
10. การจัดแหล่งเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษา ค้นคว้าอย่างเพียงพอ	4.01	0.76	มาก
11. การประเมินผลการพัฒนาครูในการ จัดการเรียนรู้	4.08	0.77	มาก
ภาพรวม	4.20	0.60	มาก

จากตาราง 23 พบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$)
โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การส่งครูเข้ารับการอบรมกับหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการจัดการ
เรียนรู้ ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง
($\bar{X} = 4.32$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การจัดแหล่งเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า
อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.01$)

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ การดำเนินงาน
1. การวางแผนการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.14	0.71	มาก
2. การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.25	0.70	มาก
3. การประสานความร่วมมือกับบุคคลในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	4.06	0.77	มาก
4. ครูและผู้เรียนร่วมกันกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ในส่วนของเป้าหมายกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.03	0.76	มาก
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและฝึกปฏิบัติจริง	4.15	0.68	มาก
6. การดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้การเรียนรู้อย่างยืดหยุ่น สอดคล้องกับสภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.10	0.71	มาก
7. กระบวนการจัดการเรียนรู้เน้นวิธีและเทคนิคการสอนที่หลากหลาย โดยมุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.19	0.68	มาก
8. จัดกิจกรรมที่ฝึกทักษะกระบวนการคิดและแก้ปัญหาของนักเรียน	4.12	0.71	มาก
9. การส่งเสริมให้ครูนำเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.23	0.65	มาก
10. การปรึกษาหารือร่วมกันในโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.14	0.74	มาก
ภาพรวม	4.14	0.58	มาก

จากตาราง 24 พบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูนำเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.23$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ครูและผู้เรียนร่วมกันกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ในส่วนของเป้าหมายกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.03$)

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ การดำเนินงาน
1. จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้	4.08	0.78	มาก
2. สนับสนุนปัจจัยที่จำเป็นให้กับครูที่คิดค้นหรือ สร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อใช้แก้ปัญหาและ พัฒนาการเรียนการสอน	4.07	0.82	มาก
3. จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อ การเรียนรู้	4.19	0.77	มาก
4. จัดแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้ สอดคล้องกับหลักสูตร	4.12	0.79	มาก
5. จัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้	4.16	0.77	มาก
6. การจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและ เพียงพอต่อความต้องการ	4.06	0.81	มาก

ตาราง 25 (ต่อ)

ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ การดำเนินงาน
7. การสำรวจแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ และ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเพียงพอ	4.00	0.86	มาก
8. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ภายในและภายนอก โรงเรียน	3.97	0.87	มาก
9. การรวบรวมข้อมูลสื่อการเรียนรู้และ แหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบ สามารถสืบค้น ข้อมูลได้	3.90	0.81	มาก
ภาพรวม	4.06	0.70	มาก

จากตาราง 25 พบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$)
โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
($\bar{X} = 4.19$) รองลงมา ได้แก่ จัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
($\bar{X} = 4.16$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ แหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบสามารถสืบค้นข้อมูลได้
($\bar{X} = 3.90$)

ตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ การดำเนินงาน
1. การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้	4.24	0.73	มาก
2. การวางแผนการประเมินผลการเรียนรู้	4.22	0.68	มาก
3. การพัฒนาของคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลการเรียนรู้	4.10	0.76	มาก
4. การส่งเสริมให้นักเรียน ครู และบุคลากร ร่วมกันประเมินการเรียนรู้	4.06	0.78	มาก
5. ส่งเสริมการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย	4.14	0.74	มาก
6. ครูผู้สอนทำการประเมินการเรียนรู้โดยใช้การประเมินผลตามสภาพจริง	4.19	0.71	มาก
7. ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและสื่อที่ต้องการประเมินระหว่างการเรียนรู้	4.19	0.72	มาก
8. การกำกับ ติดตาม และประเมินผล การจัดการเรียนรู้	4.13	0.76	มาก
9. การใช้ข้อมูลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้	4.07	0.77	มาก
10. ใช้วิธีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร	4.13	0.76	มาก
ภาพรวม	4.15	0.63	มาก

จากตาราง 26 พบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมา ได้แก่ การวางแผนการประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.22$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมให้นักเรียน ครู และบุคลากรร่วมกัน ประเมินการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.06$)

ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้านการนิเทศภายใน

ด้านการนิเทศภายใน	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน
1. วางแผนการนิเทศให้สอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของบุคลากรในการจัดการเรียนรู้	4.00	0.77	มาก
2. ชี้แจงถึงความสำคัญของการนิเทศ	4.02	0.80	มาก
3. ให้ความช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอน	4.00	0.80	มาก
4. ดำเนินการปฐมนิเทศครูใหม่	4.00	0.83	มาก
5. ผู้นิเทศเข้าสังเกตการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน	3.92	0.83	มาก
6. สานิตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.72	0.92	มาก
7. การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจในรูปแบบต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา	3.94	0.84	มาก
8. การนิเทศการจัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษาอื่น	3.62	1.01	มาก
9. การประสานงานกับเขตพื้นที่ในเรื่องการพัฒนา ระบบการนิเทศและกระบวนการนิเทศ	3.81	0.90	มาก
10. การประเมินผลการนิเทศเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	3.85	0.89	มาก
ภาพรวม	3.89	0.73	มาก

จากตาราง 27 พบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาด้านการนิเทศภายใน ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ชี้แจงถึงความสำคัญของการนิเทศ ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมา ได้แก่ วางแผนการนิเทศให้สอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของบุคลากรในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.00$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การนิเทศการจัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษาอื่น ($\bar{X} = 3.62$)

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากปัจจัยทั้งหมด 24 ปัจจัย โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้านดังต่อไปนี้

4.1 ด้านนักเรียน มีตัวแปรทั้งหมด 8 ปัจจัย ได้แก่ เจตคติในการเรียน (X_1), เซอร์ปัญญา (X_2), คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด (X_3), แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_4), ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_5), ความเชื่ออำนาจภายในตน (X_6), ความสนใจเรียน (X_7), และรูปแบบการเรียน (X_8)

4.2 ด้านครอบครัว มีตัวแปรทั้งหมด 4 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง (X_9), การอบรมเลี้ยงดู (X_{10}), สัมพันธภาพภายในครอบครัว (X_{11}), และพื้นฐานครอบครัว (X_{12})

4.3 ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ มีตัวแปรทั้งหมด 2 ปัจจัย ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ (X_{13}), และบรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม (X_{14})

4.4 ด้านครูผู้สอน มีตัวแปรทั้งหมด 5 ปัจจัย ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน (X_{15}), ความสามารถด้านการสอน (X_{16}), คุณลักษณะของครูผู้สอน (X_{17}), ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน (X_{18}), และคุณวุฒิของครูผู้สอน (X_{19})

4.5 ด้านผู้บริหารโรงเรียน มีตัวแปรทั้งหมด 5 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน (X_{20}), การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน (X_{21}), พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียน (X_{22}), ทักษะด้านมนุษย์ของผู้บริหารโรงเรียน (X_{23}), และทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหารโรงเรียน (X_{24})

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลปรากฏดังตาราง 28

ตาราง 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	X ₁₇	X ₁₈	X ₁₉	X ₂₀	X ₂₁	X ₂₂	X ₂₃	X ₂₄
Y	1.000	.294**	.357**	.504**	.466**	.502**	.438**	.424**	.498**	.507**	.427**	.450**	.268**	.469**	.501**	.458**	.431**	.428**	.256**	.329**	.613**	.529**	.539**	.614**	.661**
X ₁		1.000	.496**	.551**	.458**	.418**	.543**	.523**	.529**	.430**	.399**	.358**	.368**	.404**	.400**	.283**	.297**	.276**	.106**	.182**	.345**	.300**	.278**	.332**	.345**
X ₂			1.000	.746**	.610**	.627**	.677**	.668**	.681**	.524**	.486**	.422**	.449**	.382**	.403**	.273**	.311**	.195**	.015**	.131**	.309**	.237**	.260**	.241**	.316**
X ₃				1.000	.754**	.670**	.861**	.803**	.872**	.725**	.666**	.554**	.537**	.450**	.533**	.378**	.394**	.280**	.117**	.174**	.425**	.383**	.361**	.410**	.467**
X ₄					1.000	.606**	.749**	.697**	.750**	.629**	.538**	.482**	.366**	.333**	.425**	.317**	.341**	.264**	.141**	.205**	.366**	.333**	.326**	.386**	.425**
X ₅						1.000	.704**	.661**	.672**	.667**	.550**	.489**	.520**	.384**	.423**	.276**	.305**	.281**	.147**	.224**	.386**	.363**	.355**	.409**	.410**
X ₆							1.000	.925**	.870**	.698**	.620**	.552**	.525**	.396**	.484**	.341**	.378**	.278**	.145**	.192**	.401**	.349**	.352**	.416**	.452**
X ₇								1.000	.804**	.653**	.587**	.509**	.485**	.381**	.405**	.257**	.306**	.203**	.075**	.137**	.379**	.348**	.331**	.390**	.438**
X ₈									1.000	.716**	.669**	.586**	.536**	.433**	.531**	.385**	.413**	.307**	.143**	.192**	.444**	.381**	.380**	.414**	.463**
X ₉										1.000	.829**	.711**	.618**	.480**	.482**	.411**	.384**	.334**	.193**	.246**	.527**	.484**	.442**	.509**	.531**
X ₁₀											1.000	.740**	.614**	.470**	.495**	.396**	.373**	.298**	.174**	.216**	.443**	.399**	.340**	.437**	.440**
X ₁₁												1.000	.590**	.515**	.511**	.385**	.348**	.311**	.169**	.194**	.428**	.385**	.355**	.418**	.439**
X ₁₂													1.000	.443**	.447**	.337**	.317**	.217**	.148**	.134**	.346**	.349**	.285**	.308**	.309**
X ₁₃														1.000	.619**	.503**	.378**	.345**	.207**	.244**	.479**	.423**	.417**	.442**	.467**
X ₁₄															1.000	.718**	.622**	.553**	.331**	.421**	.538**	.473**	.427**	.460**	.512**
X ₁₅																1.000	.826**	.684**	.459**	.498**	.577**	.486**	.474**	.464**	.494**
X ₁₆																	1.000	.743**	.509**	.554**	.554**	.469**	.456**	.416**	.442**
X ₁₇																		1.000	.636**	.738**	.566**	.496**	.436**	.485**	.469**
X ₁₈																			1.000	.628**	.347**	.302**	.271**	.274**	.247**
X ₁₉																				1.000	.442**	.383**	.334**	.352**	.314**
X ₂₀																					1.000	.833**	.769**	.834**	.864**
X ₂₁																						1.000	.764**	.782**	.801**
X ₂₂																							1.000	.774**	.791**
X ₂₃																								1.000	.881**
X ₂₄																									1.000
□X	4.11	4.05	3.74	3.72	3.74	3.52	3.62	3.57	3.74	3.79	3.83	3.89	3.64	4.05	4.16	4.27	4.26	4.38	4.49	4.42	4.32	4.31	4.30	4.30	4.24
S.D	.57	.89	.87	.72	.85	.89	.81	.91	.69	.74	.72	.79	.76	.69	.55	.56	.52	.52	.59	.66	.64	.73	.76	.65	.66

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 28 พบว่า ปัจจัยทั้ง 24 ปัจจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์ สูงที่สุด ได้แก่ ทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหารโรงเรียน (X_{24}) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .661 รองลงมา ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน (X_{23}) มีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์เท่ากับ .614 และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน (X_{18})

5. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปรากฏผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน ผลปรากฏดังตาราง 29

ตาราง 29 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

ปัจจัยพยากรณ์	β	b	S.E. _b	t
1. ทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหารโรงเรียน (X_{24})	.430	.371	.037	10.058*
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (X_5)	.277	.176	.031	5.607*
3. พฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของ นักเรียน (X_{15})	.115	.117	.042	2.760*
4. บรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ (X_{13})	.097	.079	.036	2.204*
5. พื้นฐานครอบครัว (X_{12})	-.182	-.136	.034	-4.027*
6. สัมพันธภาพในครอบครัว (X_{11})	.121	.087	.034	2.567*
7. คุณลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนที่ส่งเสริม การคิด (X_3)	.238	.188	.055	3.443*
8. ความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน (X_6)	-.204	-.144	.050	-2.893*

$\alpha = 1.076$; S.E._{est} = .384 ; R = .746 ; R² = .557 ; Adjust R² = .548

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 พบว่า มีปัจจัย 8 ปัจจัยที่ร่วมกันส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .746 และสามารถพยากรณ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ($R^2 = .557$) ได้ร้อยละ 55.7 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (S.E._{est}) เท่ากับ .384 ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลทางบวกต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 ตัว ได้แก่ ทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหารโรงเรียน (X_{24}), ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (X_5), คุณลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนที่ส่งเสริมการคิด (X_3), สัมพันธภาพภายในครอบครัว (X_{11}), พฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน (X_{15}), และบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ (X_{13}) ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลทางลบต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจภายในตนเองของนักเรียน (X_6) และพื้นฐานครอบครัว (X_{12}) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มากที่สุด คือ ทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหารโรงเรียน (X_{24}) รองลงมา ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (X_5), คุณลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนที่ส่งเสริมการคิด (X_3), ความเชื่ออำนาจภายในตนเองของนักเรียน (X_6), พื้นฐานครอบครัว (X_{12}) ซึ่งส่งผลทางลบ, สัมพันธภาพภายในครอบครัว (X_{11}), พฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน (X_{15}), และบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ (X_{13}) ทั้งนี้ สามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยได้ ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.076 + .371(X_{24}) + .176(X_5) + .188(X_3) - 144(X_6) - .136(X_{12}) + 087(X_{11}) + .117(X_{15}) + .079(X_{13})$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z' = .430_{X_{24}} + .277_{X_5} + .238_{X_3} - .204_{X_6} - .182_{X_{12}} + .121_{X_{11}} + .115_{X_{15}} + .097_{X_{13}}$$

ตอนที่ 2 ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

การสร้างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการยกร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ซึ่งเป็นผลมาจากการศึกษาสภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มายกร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามขอบเขตที่กำหนด โดยนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมาสรุปเพื่อประเมินสถานภาพของโรงเรียนในภาพรวมแต่ละด้าน รวมทั้งกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ตลอดจนนำ SWOT Matrix และปัจจัยที่ส่งผลบางปัจจัยมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ร่วมกับสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ดังตาราง 30-35

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อบอกถึงแหล่งที่มาเพื่อใช้กำหนดกลยุทธ์ ดังนี้

(1) หมายถึง ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยใช้พหุกรณีศึกษา

(2) หมายถึง ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับกลยุทธ์ โครงการ กิจกรรมในการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยใช้พหุกรณีศึกษา

(3) หมายถึง ข้อมูลจากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ตาราง 30 แสดง SWOT Matrix การสร้างกลยุทธ์เชิงรุกด้านการกำหนดนโยบาย
การจัดการเรียนรู้

		จุดแข็ง (Strengths)	
กลยุทธ์เชิงรุก SO		S1: โรงเรียนมีการกำหนดและดำเนินการตาม กลยุทธ์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และท้องถิ่นในการจัด การศึกษา (1), (2)	
		S2: โรงเรียนมีโครงสร้างและสายการบังคับบัญชาที่ ชัดเจน เน้นการมีส่วนร่วม (1)	
		S4: โรงเรียนมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติ ตามนโยบายการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน (1)	
		S5: โรงเรียนมีการกำหนดรูปแบบการเขียนแผน การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนและมีรายละเอียด องค์ประกอบครบถ้วน (1)	
		S9: มีการกระจายอำนาจจากผู้บริหารโรงเรียน โดยเน้นหลักการมีส่วนร่วม (1)	
		S10: ผู้บริหารโรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย การจัดการเรียนรู้อิงตามมาตรฐานตัวชี้วัด โดยครอบคลุมหลักสูตรทุกกลุ่มสาระฯ โดยใช้ หลักการมีส่วนร่วม (1)	
		โอกาส (Opportunities)	กลยุทธ์ (Strategies)
	O1: นักเรียนและผู้ปกครองมีความต้องการที่จะ ศึกษาในโรงเรียนเป็นเลิศทางวิชาการมากขึ้น (1)		
	O3: หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายในการกำหนด จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้กับโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปปฏิบัติใน แนวทางเดียวกัน (1)	S1 S2 S4 S5 S9 S10	O1 O3 O5 O6
	O5: บุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐ และเอกชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งเครือข่าย ต่าง ๆ ให้การส่งเสริม พัฒนาและมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียน (1)	กลยุทธ์หลักที่ 1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนดนโยบาย การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	
	O6: ความเชื่อมั่น ศรัทธา ความมีชื่อเสียงและ เป็นที่นิยมของทางโรงเรียน ส่งผลให้ทาง โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ (1)		

ตาราง 31 แสดง SWOT Matrix การสร้างกลยุทธ์เชิงรุกด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู

จุดแข็ง (Strengths)	
กลยุทธ์เชิงรุก SO	S1: โรงเรียนมีการกำหนดและดำเนินการตามกลยุทธ์พัฒนาครู และบุคลากรเป็นมืออาชีพ (1), (2)
	S2: โรงเรียนมีการกำหนดและดำเนินการตามกลยุทธ์พัฒนาระบบบริหาร ครู บุคลากร ระบบการเรียนการสอนเพื่อยกระดับสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และมาตรฐานสากล (1), (2)
	S3: โรงเรียนมีการกำหนดและดำเนินการตามกลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา (1), (2)
	S4: โรงเรียนมีการกำหนดและดำเนินการตามกลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา (1), (2)
	S10: ครูส่วนใหญ่มีการพัฒนาตนเองในด้านคุณลักษณะของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูสม่ำเสมอและมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (1)
	S11: ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำมีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มมีความสามารถในการบริหารวิชาการ มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการทำงาน (1)
โอกาส (Opportunities)	กลยุทธ์ (Strategies)
O1: สมาคมผู้ปกครองให้การสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียน (1)	S1 S2 S3 S4 S10 S11 O1 O2 O3 O4 O5 O6 O7 ปัจจัยทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหารโรงเรียน (3)
O2: รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา (1)	ปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน (3) กลยุทธ์หลักที่ 2 การพัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิด
O3: โรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากทางรัฐบาลเพื่อใช้ในการพัฒนาบุคลากร (1)	ชั้นสูงของนักเรียนและพัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
O4: บุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐและเอกชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งเครือข่ายต่าง ๆ ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร (1)	S2 S3 S4 O1 O2 O3 O4 O5
O5: สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรของโรงเรียน เช่น จัดอบรมเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิด (1)	ปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน (3) กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 การพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดชั้นสูงของนักเรียน
O6: ความเชื่อมั่น ศรัทธา ความมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของทางโรงเรียน ทำให้สามารถคัดเลือกครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็นคณาจารย์ของทางโรงเรียนได้ (1)	S1 S2 S10 O1 O2 O3 O4 O5 O6 กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 การพัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดชั้นสูงของนักเรียน
O7: ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้ครูและบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ได้ง่ายต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (1)	S1 S2 S11 O1 O2 O3 O4 O7 ปัจจัยทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหาร (3) กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 การพัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำ ของผู้บริหารโรงเรียน

ตาราง 32 แสดง SWOT Matrix การสร้างกลยุทธ์เชิงป้องกันด้านการสนับสนุน
การจัดการเรียนรู้

กลยุทธ์เชิงป้องกัน		จุดแข็ง (Strengths)	
ST		<p>S1: โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา (1), (2)</p> <p>S2: โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์ยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (1), (2)</p> <p>S3: โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์พัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ (1), (2)</p> <p>S6: โรงเรียนมีบรรยากาศของความเป็นวิชาการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน (1)</p> <p>S7: โรงเรียนมีแหล่งบริการการเรียนรู้ที่มีความพร้อม เพียงพอ และปลอดภัย (1)</p> <p>S9: โรงเรียนมีการสนับสนุนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ การจัดกิจกรรม และแหล่งเรียนรู้ที่มีความพร้อม สำหรับการเรียนการสอนรวม และเอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน (1)</p> <p>S10: ครูผู้สอนมีทักษะในการสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียนให้เกิดมีความเป็นอิสระ ออบอูน และเอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน (1)</p>	
อุปสรรค (Threats)		กลยุทธ์ (Strategies)	
T1: ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานเท่าที่ควรเนื่องจากต้องทำงาน (1)	T3: นักเรียนบางส่วนมาจากครอบครัวที่มีปัญหา ไม่มีความพร้อมในการสนับสนุนทางการเรียนกับนักเรียน (1)	T4: ผู้ปกครองมุ่งเน้นให้เด็กเรียนพิเศษนอกเวลา และมุ่งเน้นให้เด็กได้แนวข้อสอบเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย ทำให้เด็กต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการเรียนทั้งในโรงเรียนและเรียนพิเศษนอกโรงเรียน (1)	T6: ภาวะเศรษฐกิจถดถอย ฐานะทางเศรษฐกิจไม่เท่าเทียมกันส่งผลกระทบต่อการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ (1)
T7: หน่วยงานภายนอกมักขอใช้สถานที่ภายในโรงเรียนเนื่องจากโรงเรียนตั้งอยู่ใจกลางเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน (1)	T9: การใช้เทคโนโลยีในทางที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนส่งผลกระทบต่อเรียนของนักเรียน (1)	<p>S1 S2 S3 S6 S7 S9 S10 T1 T3 T4 T6 T7 T9</p> <p>ปัจจัยบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ (3)</p> <p>กลยุทธ์หลักที่ 3 การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p> <p>S1 S2 S3 S7 S9 T6 T7 T9</p> <p>ปัจจัยทางกายภาพ (3)</p> <p>กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 การพัฒนาบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ</p> <p>S1 S6 S7 S10 T4 T9</p> <p>กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 การพัฒนาบรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม</p> <p>S2 S3 S6 S9 T1 T3 T6 T9</p> <p>กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 การส่งเสริมการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง</p> <p>S2 S3 S6 S7 S9 T1 T3 T4</p> <p>กลยุทธ์ย่อยที่ 3.4 การส่งเสริมสัมพันธภาพภายในครอบครัว</p>	

ตาราง 33 แสดง SWOT Matrix การสร้างกลยุทธ์เชิงแก้ไขด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

		จุดอ่อน (Weaknesses)											
		W4:	W5:	W6:	W12:	W13:	W14:	W15:	O2:	O4:	O5:	O7:	O8:
กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO		<p>W4: จำนวนนักเรียนต่อห้องมีมากทำให้ครูผู้สอนดูแลไม่ทั่วถึง (1)</p> <p>W5: ภาระงานนอกเหนือจากงานสอนของครูมีมากทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ลดลง (1)</p> <p>W6: ครูผู้สอนบางส่วนไม่พัฒนาการจัดการเรียนการสอนและไม่ปรับตัวให้ทันตามการเปลี่ยนแปลงทางด้านการปฏิรูปการศึกษาและเทคโนโลยี ส่งผลให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนได้ (1)</p> <p>W12: นักเรียนในเขตพื้นที่บริการส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางหรือค่อนข้างต่ำ (1)</p> <p>W13: นักเรียนในเขตพื้นที่บริการส่วนใหญ่ขาดความรับผิดชอบไม่กระตือรือร้น และไม่มีวินัยทางการเรียน (1)</p> <p>W14: นักเรียนในเขตพื้นที่บริการส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน (1)</p> <p>W15: นักเรียนในเขตพื้นที่บริการส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิด เช่น ไม่ให้ความร่วมมือและขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน (1)</p>											
		โอกาส (Opportunities)					กลยุทธ์ (Strategies)						
	O2:	<p>ความเชื่อมั่น ศรัทธา ความมีชื่อเสียงและความเป็นที่นิยมของทางโรงเรียน ทำให้มีอัตราการแข่งขันเพื่อเข้าเรียนของนักเรียนสูง (1)</p>					<p>W4 W5 W6 W12 W13 W14 W15 O2 O4 O5 O7 O8 O9 O10</p> <p>ปัจจัยความเชื่ออำนาจภายในตนเองของนักเรียน (3)</p> <p>กลยุทธ์หลักที่ 4 การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>						
	O4:	<p>หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายในการเผยแพร่เอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทักษะการคิด ตามขนาดของโรงเรียน และตามกลุ่มสาระฯ (1)</p>					<p>W5 W6 O4 O5 O7 O8 O9</p> <p>กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>						
	O5:	<p>โรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณด้านการจัดการเรียนรู้จากรัฐบาล (1)</p>					<p>W4 W5 W13 O2 O5 O9 O10</p> <p>กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 การส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด</p>						
	O7:	<p>เป็นโรงเรียนประจำจังหวัดทำให้มีโอกาสในการคัดเลือกครูและบุคลากรที่มีคุณภาพเข้ามาเป็นคณาจารย์ให้กับทางโรงเรียน (1)</p>					<p>W4 W6 W15 O2 O4 O7 O9</p> <p>กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 การส่งเสริมนักเรียนให้มีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ</p>						
	O8:	<p>บุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐและเอกชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งเครือข่ายต่าง ๆ ให้การส่งเสริมพัฒนา และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน (1)</p>					<p>W4 W6 W12 O2 O4 O7 O9 O10</p> <p>กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน</p>						
	O9:	<p>สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน (1)</p>					<p>W4 W6 W14 O5 O8 O9 O10</p> <p>ปัจจัยความเชื่ออำนาจภายในตนเองของนักเรียน (3)</p> <p>กลยุทธ์ย่อยที่ 4.5 การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตนเองของนักเรียน</p>						
	O10:	<p>ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ได้ง่ายต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (1)</p>											

ตาราง 34 แสดง SWOT Matrix การสร้างกลยุทธ์เชิงแก้ไขด้านการวัดและประเมินผล
การจัดการเรียนรู้

จุดอ่อน (Weaknesses)	
กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO	W4: ขาดการควบคุมมาตรฐานในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (1)
	W6: การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ในบางรายวิชาไม่เป็นปัจจุบันและไม่ครอบคลุม (1)
	W7: ครูขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงที่หลากหลาย (1)
	W8: ครูวัดและประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลไม่ทั่วถึง
	W10: ครูและบุคลากรบางส่วนมีความยึดมั่นถือมั่นสูง ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง (1)
โอกาส (Opportunities)	กลยุทธ์ (Strategies)
O2: หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายให้การสนับสนุนโปรแกรมสำหรับวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แก่โรงเรียน เช่น โปรแกรม G.P.A. เป็นต้น (1)	
O3: หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายในการเผยแพร่เอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเครื่องมือวัดและประเมินผลตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทักษะการคิด ตามขนาดของโรงเรียน และตามกลุ่มสาระฯ (1)	W4 W6 W7 W8 W10 O2 O3 O5 O7 กลยุทธ์หลักที่ 5 ปรับปรุงการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน
O5: สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (1)	
O7: มีการนำเทคโนโลยี โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการวัดและประเมินผลทำให้สะดวกและรวดเร็วขึ้น (1)	

ตาราง 35 แสดง SWOT Matrix การสร้างกลยุทธ์เชิงแก้ไขด้านการนิเทศภายใน

จุดอ่อน (Weaknesses)	
กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO	W1: การปฏิบัติตามแผน และการนิเทศติดตาม ไม่สามารถดำเนินการได้ครบถ้วน ไม่ครอบคลุม ทุกแผน (1)
	W5: ครูผู้สอนขาดทักษะและไม่มีความรู้ความเข้าใจ ในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน (1)
	W6: ครูผู้สอนบางส่วนมีทัศนคติในทางลบกับ การนิเทศภายใน เช่น คิดว่าการนิเทศภายใน เป็นการจับผิดคน เป็นต้น (1)
	W7: ครูขาดการยอมรับและไม่ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ส่งผลให้การนิเทศภายในไม่บรรลุผล (1)
	W10: ผู้บริหารขาดการนิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง (1)
โอกาส (Opportunities)	กลยุทธ์ (Strategies)
O2: หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนจุดเน้น การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่การปฏิบัติกับ โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (1)	
O3: นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ ปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ส่งผลให้ทางโรงเรียนต้องดำเนินการ ขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวสู่การปฏิบัติให้ บรรลุผล (1)	W1 W5 W6 W7 W10 O2 O3 O5 O6 O7
O5: สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายใน โรงเรียน (1)	กลยุทธ์หลักที่ 6 การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
O6: หน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนสารสนเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน เช่น เอกสารและคู่มือต่าง ๆ (1)	
O7: ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ครูและ บุคลากรในโรงเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนิเทศภายในโรงเรียน (1)	

จากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อจับประเด็นรายคู่ของสภาพบริบทการบริหาร การจัดการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ชั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยการวิเคราะห์แบบเมทริกซ์ตามตาราง 30-35 ซึ่งนำไปสู่การยกร่างกลยุทธ์การบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดชั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์ย่อย ดังนี้

กลยุทธ์หลักที่ 1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชน ในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดชั้นสูงของนักเรียน กำหนดจาก S1, S2, S4, S5, S9, S10, O1, O3, O5, และ O6 **กลยุทธ์หลักที่ 2 การพัฒนา ครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดชั้นสูง ของนักเรียน และพัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน** กำหนดจาก S1, S2, S3, S4, S10, S11, O1, O2, O3, O4, O5, O6, และ O7 ตามลำดับ รวมทั้งปัจจัยทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหารโรงเรียนและปัจจัยพฤติกรรม การสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิด ชั้นสูงของนักเรียน** กำหนดจาก S2, S3, S4, O1, O2, O3, O4, และ O5 ตามลำดับ รวมทั้ง ปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 การพัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดชั้นสูงของนักเรียน** กำหนดจาก S1, S2, S10, O1, O2, O3, O4, O5, และ O6 ตามลำดับ **กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 การพัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน** กำหนดจาก S1, S2, S11, O1, O2, O3, O4, และ O7 ตามลำดับ รวมทั้งปัจจัยทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหาร โรงเรียน

ในกลยุทธ์หลักที่ 1 และกลยุทธ์หลักที่ 2 รวมทั้งกลยุทธ์ย่อยที่ 2.1-2.3 เป็นกลยุทธ์ เชิงรุก SO “เอื้อและแข็ง” หมายถึง สถานภาพของโรงเรียนในภาพรวมมีภาวะทั้งจุดแข็ง (S) และโอกาส (O)

กลยุทธ์หลักที่ 3 การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและ ครอบครัวยุติการพัฒนาทักษะการคิดชั้นสูงของนักเรียน กำหนดกลยุทธ์จาก S1, S2, S3, S6, S7, S9, S10, T1, T3, T4, T6, T7, และ T9 ตามลำดับ รวมทั้งปัจจัยบรรยากาศในการ เรียนรู้ทางกายภาพ ซึ่งประกอบด้วย **กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 การพัฒนาบรรยากาศในการ**

เรียนรู้ทางกายภาพ โดยกำหนดกลยุทธ์จาก S1, S2, S3, S7, S9, T6, T7, และ T9 ตามลำดับ รวมทั้งปัจจัยบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ **กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 การพัฒนาบรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม** กำหนดกลยุทธ์จาก S1, S6, S7, S10, T4, และ T9 ตามลำดับ **กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 การส่งเสริมการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง** กำหนดกลยุทธ์จาก S2, S3, S6, S9, T1, T3, T6, และ T9 ตามลำดับ **กลยุทธ์ย่อยที่ 3.4 การส่งเสริมสัมพันธภาพภายในครอบครัว** กำหนดกลยุทธ์จาก S2, S3, S6, S7, S9, T1, T3, และ T4 ตามลำดับ

ในกลยุทธ์หลักที่ 3 และกลยุทธ์ย่อยที่ 3.1-3.4 เป็นกลยุทธ์เชิงป้องกัน ST “ไม่เอื้อแต่แข็ง” หมายถึง สถานภาพของโรงเรียนในภาพรวมมีภาวะทั้งจุดแข็ง (S) และอุปสรรค (T)

กลยุทธ์หลักที่ 4 การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน กำหนดกลยุทธ์จาก W4, W5, W6, W12, W13, W14, W15, O2, O4, O5, O7, O8, O9, และ O10 ตามลำดับ รวมทั้งปัจจัยความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย **กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน** กำหนดกลยุทธ์จาก W5, W6, O4, O5, O7, O8, และ O9 ตามลำดับ **กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 การส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด** กำหนดกลยุทธ์จาก W4, W5, W13, O2, O5, O9, และ O10 ตามลำดับ **กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 การส่งเสริมให้นักเรียนให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ** กำหนดกลยุทธ์จาก W4, W6, W15, O2, O4, O7, และ O9 ตามลำดับ **กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน** กำหนดกลยุทธ์จาก W4, W6, W12, O2, O4, O7, O9, และ O10 ตามลำดับ **กลยุทธ์ย่อยที่ 4.5 การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน** กำหนดกลยุทธ์จาก W4, W6, W14, O5, O8, O9, และ O10 ตามลำดับ รวมทั้งปัจจัยความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน

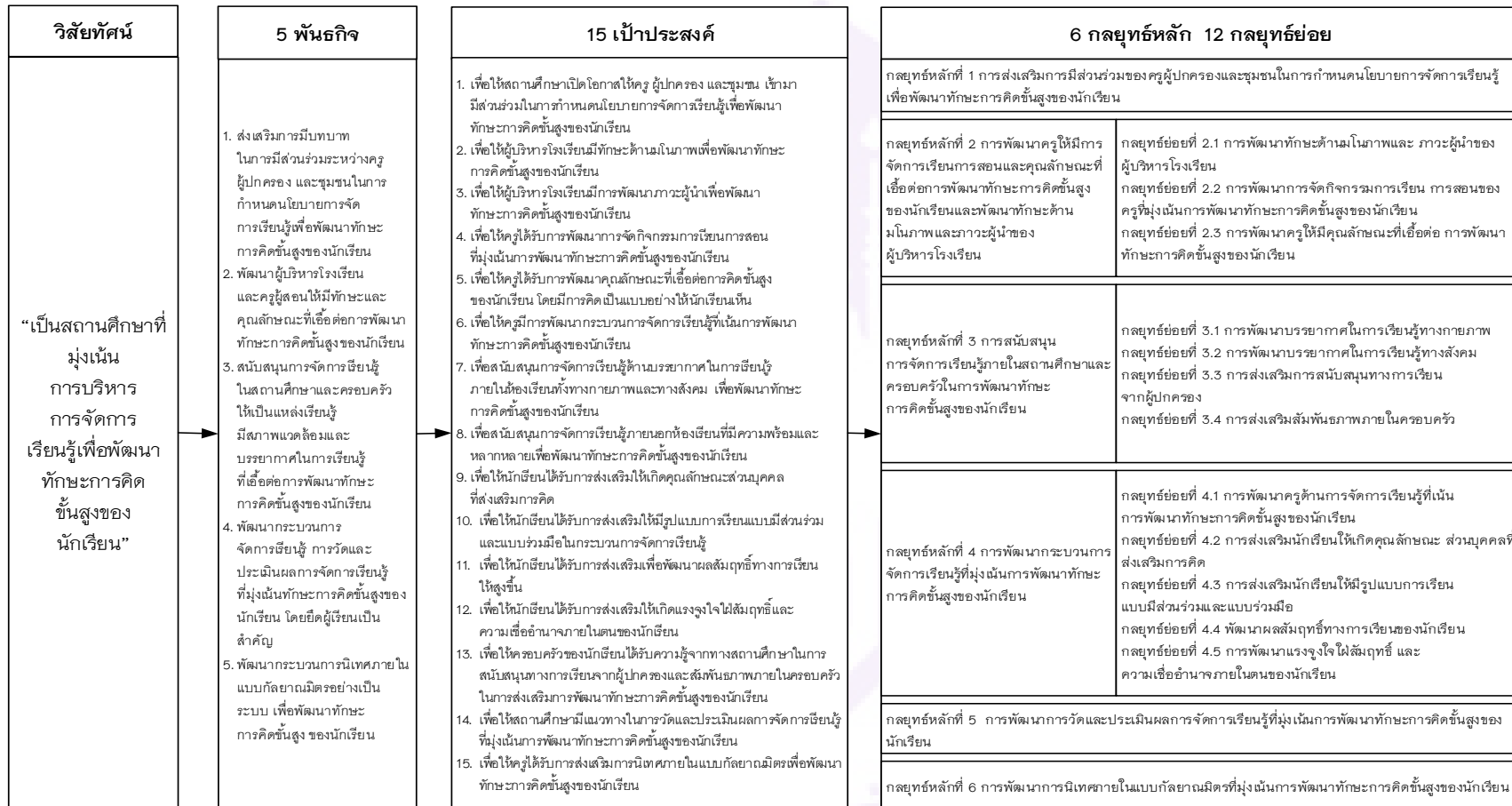
กลยุทธ์หลักที่ 5 ปรับปรุงการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน กำหนดกลยุทธ์จาก W4, W6, W7, W8, W10, O2, O3, O5, และ O7 ตามลำดับ

กลยุทธ์หลักที่ 6 การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน กำหนดกลยุทธ์จาก W1, W5, W6, W7, W10, O2, O3, O5, O6, และ O7 ตามลำดับ

ในกลยุทธ์หลักที่ 4 และกลยุทธ์ย่อยที่ 4.1-4.5 รวมทั้งกลยุทธ์หลักที่ 5 และ 6 เป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไข WO “อ่อนแต่เอื้อ” หมายถึง สถานภาพของโรงเรียนในภาพรวมมีภาวะ ทั้งจุดอ่อน (W) และโอกาส (O)

อนึ่งทุกประเด็นกลยุทธ์ ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแกนหลักในการยกร่างกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามกรอบการบริหารการจัดการ เรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสม ดังภาพ 7

ภาพ 7 ร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อบอกถึงแหล่งที่มาในร่างกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ดังนี้

(1) หมายถึง ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพบริบทการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยใช้พหุกรณีศึกษา

(2) หมายถึง ข้อมูลจากการศึกษาการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับกลยุทธ์ โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการบริหารจัดการเรียนรู้

(3) หมายถึง ข้อมูลจากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ตาราง 36 แสดงร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	เป้าประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม
กลยุทธ์หลัก ที่ 1	-	เพื่อให้ สถานศึกษา	เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และ	ครู ผู้ปกครอง	ส่งเสริม การมี
การส่งเสริม การมีส่วนร่วม ของครู		เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครองและ	ชุมชน เข้ามา มีส่วนร่วม	และชุมชน มีส่วนร่วม	ส่วนร่วมของ ครู
ผู้ปกครองและ ชุมชนในการ กำหนด		มีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบาย	นโยบายการ จัดการเรียนรู้	ในการ กำหนด	ผู้ปกครอง และชุมชน
นโยบายการ จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของ นักเรียน		การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน	เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน (1), (2)	การจัดการ เรียนรู้เพื่อ พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน	นโยบาย การจัดการ เรียนรู้เพื่อ พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน (2)

ตาราง 36 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	เป้าประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
กลยุทธ์หลัก ที่ 2	กลยุทธ์ย่อย ที่ 2.1	1. เพื่อให้ผู้บริหาร โรงเรียนมีการ พัฒนาทักษะ ด้านมโนภาพ และภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียน และ การพัฒนาครู ให้มีการจัด การเรียน การสอนและ คุณลักษณะ ที่เอื้อต่อ การพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของ นักเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน มีการพัฒนาตนเอง เกี่ยวกับทักษะ ด้านมโนภาพ ประกอบด้วย ความสามารถ ในการสร้าง วิสัยทัศน์ รวมการวางแผน การแก้ปัญหา การประเมิน คุณภาพ และ การพัฒนา คุณภาพการจัด การศึกษาของ โรงเรียน เพื่อ พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน รวมทั้ง ภาวะผู้นำในการ ปฏิบัติงานและ เป็นผู้นำทาง วิชาการ หรือ การศึกษาได้อย่าง มีประสิทธิภาพ โดยเข้ารับ การอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือค้นคว้าหา ความรู้ด้วยตนเอง (1), (2), (3)	ผู้บริหาร โรงเรียน มีการพัฒนา ตนเอง เกี่ยวกับ ทักษะด้าน มโนภาพและ ภาวะผู้นำ ในการ ปฏิบัติงาน และเป็นผู้นำ ทางวิชาการ หรือทางด้าน การศึกษา เช่น เข้ารับ การอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ หรือ ค้นคว้าหา ความรู้ด้วย ตนเอง	พัฒนา ผู้บริหาร โรงเรียน เกี่ยวกับ ทักษะด้าน มโนภาพ และภาวะ ผู้นำในการ ปฏิบัติงาน และ เป็นผู้นำทาง วิชาการ หรือ ทางด้าน การศึกษา เช่น เข้ารับ การอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ หรือ ค้นคว้าหา ความรู้ด้วย ตนเอง

ตาราง 36 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	เป้าประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 2.2	เพื่อให้ครูได้รับ การพัฒนา	ให้ครูมีการจัด กิจกรรม	ครูมีการจัด กิจกรรม	พัฒนาครู เกี่ยวกับ
	การพัฒนา การจัด	การจัดกิจกรรม การเรียนรู้	การเรียนรู้ การสอนที่มุ่งเน้น	การเรียนรู้ การสอนที่	แนวทาง การจัด
	กิจกรรม	การสอนที่มุ่งเน้น	การพัฒนาทักษะ	มุ่งเน้น	กิจกรรม
	การเรียนรู้	การพัฒนาทักษะ	การคิดของ	การพัฒนา	การเรียนรู้
	การสอนของ ครูที่มุ่งเน้น	การคิดขั้นสูงของ นักเรียน	นักเรียน ได้แก่ การให้โอกาส	ทักษะการคิด ขั้นสูงของ	การสอนที่ มุ่งเน้น
	การพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของ นักเรียน		นักเรียนได้คิด การส่งเสริม การคิดของ นักเรียน และ การให้คำแนะนำ วิธีคิดแก่นักเรียน โดยการจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำกิจกรรม/ โครงการที่ ส่งเสริมให้ครู มีการพัฒนา การจัดกิจกรรม การเรียนรู้การสอน ที่มุ่งเน้นการ พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน	นักเรียน นักเรียน	การพัฒนา ทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน เช่น การจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ส่งเสริมให้ครู มีการพัฒนา การจัด กิจกรรม การเรียนรู้ การสอนที่ มุ่งเน้นการ พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน
			(1), (2), (3)		(2)

ตาราง 36 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	เป้าประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 2.3	เพื่อให้ครูได้รับ พัฒนา ให้มี	ให้ครูเป็นแบบอย่าง ในด้านการคิด	ครูมี คุณลักษณะ	พัฒนาครู ให้เป็น
	การพัฒนาครู ให้มี	คุณลักษณะที่ เอื้อต่อการคิด	ได้แก่ คุณลักษณะ การเป็นคน	ที่เอื้อต่อ การพัฒนา	แบบอย่าง ในด้าน
	คุณลักษณะ ที่เอื้อต่อ	ชั้นสูงของนักเรียน โดยมีการคิดและ	ใจกว้าง มีวิจารณญาณ	ทักษะการคิด ชั้นสูงของ	การคิด และ มีคุณลักษณะ
	การพัฒนา	เป็นแบบอย่าง	มีลักษณะ	นักเรียน	ที่เอื้อต่อ
	ทักษะการคิด ชั้นสูงของ นักเรียน	ให้นักเรียนเห็น	สร้างสรรค์ ยุติธรรม เป็นประชาธิปไตย รับฟัง ความคิดเห็น สามารถโต้แย้ง โดยใช้หลักเหตุผล และยอมรับ ความคิดเห็นของ นักเรียน เป็นผู้รัก ในการสอน มีความสามารถ ในการสอน สามารถกระตุ้น แนวความคิด ของผู้เรียนได้ดี สามารถเตรียม และสร้าง บรรยากาศทาง ความคิดให้ นักเรียนอยากคิด อยากเรียน สนใจ ความรู้และ การเรียนรู้ ตลอดเวลา		การคิดขั้นสูง ของนักเรียน เช่น การจัด อบรม สัมมนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ จัดกิจกรรม/ โครงการที่ ส่งเสริมให้ครู มีคุณลักษณะ ที่เอื้อต่อการ พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน เช่น การจัด กิจกรรม จิตปัญญา ศึกษา เป็นต้น (2)

ตาราง 36 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	เป้าประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
			โดยการจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรม/โครงการ ที่ส่งเสริมให้ครูมี คุณลักษณะที่เอื้อ ต่อการพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน (1), (2)		
กลยุทธ์หลัก ที่ 3 การสนับสนุน การจัด การเรียนรู้ ภายใน สถานศึกษา และครอบครัว ในการพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของ นักเรียน	กลยุทธ์ย่อย ที่ 3.1 การพัฒนา บรรยากาศ ในการเรียนรู้ ภายใน ทางกายภาพ	1. เพื่อสนับสนุน การจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศ ในการจัดการ เรียนรู้ ภายใน ห้องเรียน ทั้งองค์ประกอบ ทางกายภาพและ องค์ประกอบทาง สังคม เพื่อพัฒนา ทักษะการคิดขั้น สูงของนักเรียน	มีการพัฒนา สนับสนุน บรรยากาศในการ เรียนรู้ทาง กายภาพ ทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียน ที่เอื้อต่อการสร้าง สังคมแห่งความคิด โดยการสร้าง ความพร้อมของ สิ่งแวดล้อม ทางการเรียนรู้ มีสื่อและวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ ส่งเสริมทักษะทาง ความคิดระดับสูง ได้ การจัด ห้องเรียน	ความพึง พอใจของ นักเรียนที่มี ต่อการ พัฒนา บรรยากาศ ในการเรียนรู้ ทางกายภาพ ทั้งภายใน และภายนอก ห้องเรียน	1. พัฒนา ระบบ ICT และห้องศูนย์ การเรียนรู้ ICT 2. ส่งเสริม การใช้ เทคโนโลยี แห่งการ เรียนรู้และ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น 3. พัฒนา ห้องเรียนและ แหล่งเรียนรู้ ในโรงเรียน

ตาราง 36 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	เป้าประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
			หรือการเตรียม สถานที่ไม่ควรเป็น การจัดเรียง โต๊ะเรียน แบบพึ่งบรรยาย เรียงเป็นแถว ๆ และไม่ควรจำกัด อยู่เฉพาะใน ห้องเรียน จัดแหล่งศึกษา ค้นคว้าที่ หลากหลาย รูปแบบ มีการจัด มุมส่งเสริมทักษะ การคิด เพิ่มศูนย์ การเรียนรู้ เรื่องต่าง ๆ และ ลานประสบการณ์ ที่เชื่อมต่อ การพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน (1), (2), (3)		4. พัฒนา อาคาร สถานที่ให้ เป็นชุมชน แห่งการ เรียนรู้ 5. พัฒนา ห้องสมุด 6. พัฒนา ศูนย์การ เรียนรู้ ทุกกลุ่ม สาระฯ 7. สนับสนุน และส่งเสริม ให้ครูผลิตสื่อ การสอนและ พัฒนาสื่อ การสอน (2)
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 3.2 การพัฒนา บรรยากาศ ในการเรียนรู้ ทางสังคม	เพื่อสนับสนุน การจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศ ในการเรียนรู้ ภายในห้องเรียน ทั้งทางกายภาพ และทางสังคม เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน	มีการพัฒนา สนับสนุน บรรยากาศในการ เรียนรู้ภายใน ห้องเรียน โดยการ สร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อม ภายในห้องเรียนที่ เป็นอิสระ อบอุ่น และปลอดภัย	ความพึง พอใจของ นักเรียน ที่มีต่อ บรรยากาศ ในการเรียนรู้ ทางสังคม	ห้องเรียน นักคิด

ตาราง 36 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	เป้าประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
			รวมทั้ง การพัฒนาการมี ปฏิสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างครูผู้สอน กับนักเรียน และ ระหว่างนักเรียน ในห้องเรียน (1)		
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 3.3 การส่งเสริม การสนับสนุน ทางการเรียน จากผู้ปกครอง	เพื่อให้ครอบครัว ของนักเรียนได้รับ ความรู้จากทาง สถานศึกษาใน ด้านการสนับสนุน ทางการเรียนจาก ผู้ปกครอง	ประชุมผู้ปกครอง และจัดกิจกรรม ให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การสนับสนุน ทางการเรียนจาก ผู้ปกครองที่เอื้อ ต่อการพัฒนา ทักษะการคิดขั้น สูงของนักเรียน (1)	การส่งเสริม สนับสนุน ทางการเรียน ที่เอื้อต่อการ พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน จากผู้ปกครอง	1. ประชุม ผู้ปกครอง 2. เยี่ยมบ้าน นักเรียน (2)
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 3.4 การส่งเสริม สัมพันธภาพ ภายใน ครอบครัว	เพื่อให้ครอบครัว ของนักเรียนได้รับ ความรู้จากทาง สถานศึกษาใน ด้านสัมพันธภาพ ภายในครอบครัว ในการส่งเสริม การพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน	ประชุมผู้ปกครอง และจัดกิจกรรม ให้ความรู้ความ เข้าใจถึงแนวทาง ในการส่งเสริม สัมพันธภาพใน ครอบครัวที่ส่งผล ต่อการพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน (1), (3)	สัมพันธภาพ ในครอบครัว ที่ส่งผลต่อ การพัฒนา ทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน	1. ประชุม ผู้ปกครอง 2. เยี่ยมบ้าน นักเรียน (2)

ตาราง 36 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	เป้าประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
กลยุทธ์หลัก ที่ 4	กลยุทธ์ย่อย ที่ 4.1	เพื่อให้ครูมีการ พัฒนา	พัฒนาการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นการ	ครูมีการ พัฒนา	พัฒนา คุณภาพ
การพัฒนา กระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่ มุ่งเน้นทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน	การพัฒนาครู ด้านการ จัดการเรียนรู้ที่ จัดการเรียนรู้ที่ เน้นการพัฒนา เน้นการพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน	กระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่ เน้นการพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน	พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน เช่น ใช้เครื่องมือ ช่วยคิด PMI, PO, CAF, CS, ADI, OPV, HV, LV, AGO ใช้เครื่องมือช่วย หาทางเลือก APC จัดกิจกรรม การเรียนรู้ การสอนที่มุ่งเน้น และสอดแทรก กระบวนการคิด เป็นต้น (1), (2)	กระบวนการ จัดการ เรียนรู้ที่เน้น การพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูง	การจัด การเรียน การสอน ที่เน้น การพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของ นักเรียน (2)
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 4.2	เพื่อให้นักเรียน ได้รับการส่งเสริม ให้เกิดคุณลักษณะ ส่วนบุคคลที่ ส่งเสริมการคิด	ส่งเสริม การจัดการเรียนรู้ จัดโครงการ/ กิจกรรม ที่ ส่งเสริมให้ นักเรียนเกิด คุณลักษณะ ส่วนบุคคลที่ ส่งเสริมการคิด	นักเรียนมี คุณลักษณะ ส่วนบุคคล ของนักเรียน ที่ส่งเสริม การคิด	1. กิจกรรม ฝึกทักษะ การคิดขั้นสูง 2. ส่งเสริม คุณลักษณะ การเป็น นักคิด 3. เกม ส่งเสริม การคิด
			ได้แก่มีความไวต่อ การเปลี่ยนแปลง ช่างสังเกต รายละเอียด รับรู้เร็ว มีสมาธิ		

ตาราง 36 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	เป้าประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
			จำแนก ชอบทำ สิ่งที่ทำหาย แปลกใหม่ ชอบทำอะไรเกินวัย มั่นใจในตนเอง เรียนรู้ได้เร็ว ทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี มีความสามารถในการ จัดระเบียบ โครงสร้างและ เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ มีความสามารถ ในการคิด เชิงนามธรรม อยากรู้ อยากเห็น ใฝ่รู้ มีความสามารถ เชิงเหตุและผล มีความสามารถ ในการสรุปความ มีความสามารถ ในการวางแผน มีความสามารถ ในการแก้ปัญหา มีความสามารถ ในการผสมผสาน		
			ข้อมูล (1), (3)		

ตาราง 36 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	เป้าประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 4.3	เพื่อให้นักเรียน ได้รับการส่งเสริม	ส่งเสริมนักเรียน ให้มีรูปแบบ การเรียนแบบมี ส่วนร่วมและ แบบร่วมมือ โดยให้ครูผู้สอนใช้ กระบวนการ จัดการเรียนรู้ โดยใช้หลักการ และรูปแบบการจัด การเรียนรู้แบบมี ส่วนร่วม เป็นการ เปิดโอกาสให้ นักเรียนมีส่วนร่วม ในการจัดการ เรียนรู้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่เลือกสาระที่ จะเรียน วิธีเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีวัด และ ประเมินผล การเรียนรู้ รวมทั้ง ใช้หลักการและ รูปแบบการจัด การเรียนรู้ แบบร่วมมือ ซึ่งเป็นการเปิด โอกาสให้นักเรียน ร่วมกันเรียนรู้เป็น กลุ่มย่อยได้ ปฏิสัมพันธ์และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากกันและกัน (1)	ครูใช้ กระบวนการ จัดการ เรียนรู้ โดยใช้ หลักการและ รูปแบบ การจัดการ เรียนรู้อย่าง มีส่วนร่วม และแบบ ร่วมมือ	โครงการ ส่งเสริม การจัด การเรียน การสอน โดยใช้ รูปแบบ รูปแบบ การจัดการ เรียนรู้อย่าง มีส่วนร่วมและ รูปแบบ การจัดการ เรียนรู้อย่าง มีส่วนร่วม

ตาราง 36 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	เป้าประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 4.4	เพื่อให้นักเรียน ได้รับการส่งเสริม	ส่งเสริม การจัดการเรียนรู้	นักเรียน ระดับชั้น	1. โครงการ พัฒนา
	การพัฒนา ผลสัมฤทธิ์	เพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์	พัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรม/ โครงการที่ ส่งเสริม	มัธยมศึกษา ตอนต้น มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน
	ทางการเรียน ของนักเรียน	ทางการเรียนให้ สูงขึ้น	การพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของ นักเรียนให้สูงขึ้น (2), (3)	สูงขึ้นตาม เกณฑ์ที่ สถานศึกษา กำหนด	2. โครงการ พัฒนา คุณภาพ การเรียน การสอน
					3. โครงการ พัฒนาสื่อ การเรียน การสอน
					4. จัดสอน ซ่อมเสริม นักเรียน ระดับชั้น มัธยมศึกษา ตอนต้น (2)
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 4.5	เพื่อให้นักเรียน ได้รับการส่งเสริม	ส่งเสริมการจัด กิจกรรม/โครงการ	นักเรียนมี การพัฒนา	เทคนิค การสร้าง
	การพัฒนา แรงจูงใจ	ให้เกิดการพัฒนา แรงจูงใจใฝ่	ให้ความรู้แก่ นักเรียนเกี่ยวกับ	แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์และ	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์
	ใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความเชื่อ	สัมฤทธิ์ และ ความเชื่ออำนาจ	เทคนิคการสร้าง แรงจูงใจ	ความเชื่อ อำนาจ	และความเชื่อ อำนาจ
	อำนาจภายใน ตนของนักเรียน	ภายในตนของ นักเรียน	ใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความเชื่ออำนาจ ภายในตนของ นักเรียน (1), (3)	ภายในตน	ภายในตน ของนักเรียน

ตาราง 36 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	เป้าประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 4.5	เพื่อให้นักเรียน ได้รับการส่งเสริม ให้เกิดการพัฒนา แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความเชื่อ อำนาจภายใน ตนเองของนักเรียน	ส่งเสริมการจัด กิจกรรม/โครงการ ให้ความรู้แก่ นักเรียนเกี่ยวกับ เทคนิคการสร้าง แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความเชื่ออำนาจ ภายในตนเอง ของนักเรียน	นักเรียนมี การพัฒนา แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อ อำนาจ ภายในตนเอง	เทคนิค การสร้าง แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อ อำนาจ ภายในตนเอง ของนักเรียน
กลยุทธ์หลัก ที่ 5	-	เพื่อให้ สถานศึกษา มีแนวทางในการ วัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน	ส่งเสริมครูในการ พัฒนาเครื่องมือ วัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียนให้ เหมาะสมตาม ระดับชั้นดังนี้ 1) ระดับชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 1 วัดทักษะการคิด วิเคราะห์ การประเมินและ การสรุป ความคิดเห็น 2) ระดับชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 2 วัดทักษะ การคิดสังเคราะห์ และการประยุกต์ ใช้ความรู้	ครูมีการใช้ เครื่องมือวัด และ ประเมินผล การจัดการ เรียนรู้ที่ มุ่งเน้น การพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของ นักเรียน ให้เหมาะสม ตามระดับชั้น	จัดทำ เครื่องมือวัด และ ประเมินผล การจัดการ เรียนรู้ที่ มุ่งเน้น การพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของ นักเรียน

ตาราง 36 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	เป้าประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
			2) ระดับชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 2 วัดทักษะ การคิดสังเคราะห์ และการประยุกต์ ใช้ความรู้		
			3) ระดับชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 3 วัดทักษะ กระบวนการคิด อย่างมี วิจารณญาณ และกระบวนการ คิดสร้างสรรค์		
			(1), (2)		
กลยุทธ์หลัก ที่ 6 การพัฒนา การนิเทศ ภายในแบบ กัลยาณมิตร ที่มุ่งเน้น การพัฒนา ทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน	-	ครูได้รับการนิเทศ ภายในแบบ กัลยาณมิตรที่ มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน อย่างต่อเนื่องและ เป็นระบบ โดยทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้อง	มีการนิเทศภายใน แบบกัลยาณมิตร โดยเน้น หลักการสร้าง ศรัทธา การสาธิต รูปแบบการสอน การร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตาม ประเมินผลตลอด กระบวนการ และ การนำเสนอ ผลการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องกับ ทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน	ครูได้รับ การนิเทศ ภายในแบบ กัลยาณมิตร ที่มุ่งเน้น การพัฒนา ทักษะ การคิด ขั้นสูงของ นักเรียน	การนิเทศ ภายในแบบ กัลยาณมิตร ที่มุ่งเน้น การพัฒนา ทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน
			(1), (2)		

ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

1. ผู้วิจัยได้นำร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 คน ตรวจสอบโดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) แล้วปรับร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลจากการสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ในร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ควรเพิ่มเติมเป้าประสงค์ให้ชัดเจน และระบุโครงการ/กิจกรรมของทุกกลยุทธ์ให้ชัดเจน

1.2 เป้าประสงค์ในแต่ละกลยุทธ์ทั้งกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์ย่อยปรับให้เป็นวัตถุประสงค์ เนื่องจากขึ้นต้นด้วยคำว่า “เพื่อให้” โดยให้เพิ่มเติมเป้าประสงค์ในส่วนหน้าก่อนกลยุทธ์

1.3 เพิ่มเติมรายละเอียดในส่วนของเป้าประสงค์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4 ปรับวิธีการเขียนกลยุทธ์ทั้งในกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์ย่อยให้เป็นคำกริยาตัดคำว่า “การ” ออก และการเขียนข้อความกลยุทธ์ควรกำหนดทิศทางของกลยุทธ์ให้ชัดเจน โดยให้สอดคล้องกับการวิเคราะห์ SWOT และ SWOT Matrix ประกอบกับทำการประเมินสภาพของโรงเรียนในภาพรวมว่ามีความโน้มเอียงไปในทิศทางใด จากนั้นจึงกำหนดทิศทางของกลยุทธ์ โดยใช้คำว่า “เร่ง”, “ขยาย”, “พัฒนา”, “สนับสนุน”, “ยกระดับ”, “ปรับปรุง”, “ประสาน” เป็นต้น เพื่อจะได้ทราบว่าควรจะเชิงรุกในกลยุทธ์ใด รวมทั้งปรับการเขียนข้อความให้มีความเหมาะสมตามข้อเสนอแนะ

1.5 ปรับวิธีการเขียนมาตรการในกลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน โดยให้ตัดรายละเอียดที่เป็นตัวอย่างออกไป

1.6 ปรับวิธีการเขียนตัวชี้วัด และเพิ่มเติมหน่วยการวัด เช่น คำว่า “ระดับ”, “ร้อยละ”, “จำนวน” เป็นต้น

1.7 โครงการ/กิจกรรมในแต่ละกลยุทธ์ย่อยมีมาก ในการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม ควรใช้การบูรณาการเพื่อจะได้ไม่เป็นภาระแก่ทางโรงเรียน

1.8 ในกลยุทธ์หลักที่ 4 เป็นกลยุทธ์ที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะการคิดขั้นสูง ซึ่งต้องกระทำโดยเร่งด่วน ควรให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานตามกลยุทธ์ดังกล่าว

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้ร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ดังตาราง 36

ตาราง 37 แสดงการปรับแก้กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร่างเดิมและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
วิสัยทัศน์	เป็นสถานศึกษาที่มุ่งเน้น การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน	คงเดิม
พันธกิจ	1. ส่งเสริมการมีบทบาทในการ มีส่วนร่วมระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชนในการ กำหนดนโยบายการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน 2. พัฒนาครูและผู้บริหาร โรงเรียนให้มีทักษะและ คุณลักษณะที่เอื้อต่อ การพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน	คงเดิม

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
	<p>3. สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ในสถานศึกษาและครอบครัว ให้เป็น แหล่งเรียนรู้มี สภาพแวดล้อม และ บรรยากาศในการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน</p> <p>4. พัฒนาระบบการจัดการ เรียนรู้การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสนับสนุนปัจจัยเอื้อ อย่างเพียงพอในเรื่องการ บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ และการนิเทศภายใน</p> <p>5. เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศ ภายในแบบกัลยาณมิตร อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน</p>	
เป้าประสงค์	<p>1. เพื่อให้สถานศึกษาเปิดโอกาส ให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบายการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>	<p>1. ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายการจัดการ เรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
	2. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียน มีทักษะด้านมโนภาพเพื่อ พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน	2. ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะ ด้านมโนภาพ ได้แก่ ความสามารถในการสร้าง วิสัยทัศน์ การวางแผน
	3. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียน มีการพัฒนาภาวะผู้นำ เพื่อพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน	การแก้ปัญหา การประเมิน คุณภาพและการพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษา ของโรงเรียนเพื่อพัฒนา
	4. เพื่อให้ครูได้รับการพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน รวมทั้งมีภาวะ ผู้นำ ได้แก่ คุณลักษณะ ความเป็นผู้นำในการ ปฏิบัติงานและเป็นผู้นำ
	5. เพื่อให้ครูได้รับการพัฒนา คุณลักษณะที่เอื้อต่อการคิด ขั้นสูงของนักเรียน โดยมี การคิดเป็นแบบอย่างให้ นักเรียนเห็น	ทางวิชาการหรือ ทางด้านการศึกษา 3. ครูสามารถจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน และ
	6. เพื่อให้ครูมีการพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน
	7. เพื่อสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้ด้านบรรยากาศ ในการเรียนรู้ภายในห้องเรียน ทั้งทางกายภาพและทาง สังคมเพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
8. เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนที่มีความพร้อมและหลากหลายเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	9. เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด	มีการคิดเป็นแบบอย่างให้นักเรียนเห็นมีการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน รวมทั้งได้รับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรด้านการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
10. เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือในกระบวนการจัดการเรียนรู้	11. เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น	4. นักเรียนมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือในกระบวนการจัดการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมทั้งมีแรงจูงใจ
12. เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน		ใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตน
		5. ผู้ปกครองมีการสนับสนุนทางการเรียนแก่นักเรียนและครอบครัวมีสัมพันธภาพภายในที่ดีส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
	<p>13. เพื่อให้ครอบครัวของนักเรียนได้รับความรู้จากทางสถานศึกษาในการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครองและสัมพันธ์ภาพภายในครอบครัว ในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p> <p>14. เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p> <p>15. เพื่อให้ครูได้รับการส่งเสริมการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>	<p>6. สถานศึกษามีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภายในห้องเรียนที่มีความพร้อมและหลากหลาย ทั้งบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพและทางสังคม รวมทั้งมีแนวทางในการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>
กลยุทธ์หลักที่ 1	<p>การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชน ในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>	<p>ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
วัตถุประสงค์	-	เพื่อให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
มาตรการ	เปิดโอกาสให้ครูผู้ปกครองและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	คงเดิม
ตัวชี้วัด	ครู ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	ระดับการมีส่วนร่วมของครูผู้ปกครองและชุมชน ในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
โครงการ/กิจกรรม	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูผู้ปกครอง และชุมชน ในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	พัฒนาเครือข่ายครู ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
กลยุทธ์หลักที่ 2	การพัฒนาทักษะด้านมโนภาพ และภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน และการพัฒนาครู ให้มีการจัดการเรียนการสอน และคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน	พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียน การสอนและคุณลักษณะที่ เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน และ พัฒนาทักษะด้านมโนภาพและ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน
กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1	การพัฒนาทักษะด้านมโนภาพ และภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน	พัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของครูที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน
วัตถุประสงค์	-	เพื่อให้ครูได้รับการพัฒนาการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน
มาตรการ	ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนา ตนเองเกี่ยวกับทักษะด้าน มโนภาพ ประกอบด้วย ความสามารถในการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วม การวางแผน การแก้ปัญหา การประเมิน คุณภาพ และ การพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน รวมทั้งภาวะผู้นำในการ	ให้ครูมีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดของ นักเรียน ได้แก่ การให้โอกาส นักเรียนได้คิด การส่งเสริม การคิดของนักเรียน และ การให้คำแนะนำวิธีคิดแก่ นักเรียน โดยการจัด อบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำโครงการ/กิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนา

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
ตัวชี้วัด	ปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทาง วิชาการ หรือทางด้าน การศึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ โดยเข้ารับ การอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเอง	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน
โครงการ/กิจกรรม	ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนา ตนเองเกี่ยวกับทักษะด้าน มโนภาพและภาวะผู้นำ ในการปฏิบัติงานและเป็นผู้นำ ทางวิชาการ หรือทางด้าน การศึกษา	ระดับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของครูที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน
กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2	พัฒนาผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับทักษะด้านมโนภาพ และภาวะผู้นำในการ ปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทาง วิชาการ หรือทางด้าน การศึกษา เช่น เข้ารับ การอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ หรือค้นคว้าหาความรู้ ด้วยตนเอง	พัฒนาศักยภาพครูด้านการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน
	การพัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของครูที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	พัฒนาครูให้มีคุณลักษณะที่ เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
วัตถุประสงค์	-	เพื่อให้ครูได้รับพัฒนา ให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อ การคิดขั้นสูงของนักเรียน โดยมีการคิดและเป็น แบบอย่างให้นักเรียนเห็น
มาตรการ	ให้ครูมีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้การสอนที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดของ นักเรียน ได้แก่ การให้ออกาส นักเรียนได้คิด การส่งเสริม การคิดของนักเรียน และ การให้คำแนะนำวิธีคิดแก่ นักเรียน โดยการจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำกิจกรรม/โครงการที่ ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	ให้ครูเป็นแบบอย่างในด้าน การคิด ได้แก่ คุณลักษณะ การเป็นคนใจกว้าง มีวิจารณญาณ มีลักษณะ สร้างสรรค์ ยุติธรรม เป็นประชาธิปไตย รับฟัง ความคิดเห็น สามารถโต้แย้ง โดยใช้หลักเหตุผลและยอมรับ ความคิดเห็นของนักเรียน เป็นผู้รักในการสอน มีความสามารถในการสอน สามารถกระตุ้นแนวความคิด ของผู้เรียนได้ดีสามารถเตรียม และสร้างบรรยากาศทาง ความคิดให้นักเรียนอยากคิด อยากเรียน สนใจความรู้ และการเรียนรู้ตลอดเวลา โดยการจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำโครงการ/ กิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ครูมีคุณลักษณะที่ เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
	<p>ให้ครูมีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้การสอนที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดของ นักเรียน ได้แก่ การให้ออกาส นักเรียนได้คิด การส่งเสริม การคิดของนักเรียน และ การให้คำแนะนำวิธีคิดแก่ นักเรียน โดยการจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำกิจกรรม/โครงการที่ ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน</p>	<p>ให้ครูเป็นแบบอย่างในด้าน การคิด ได้แก่ คุณลักษณะ การเป็นคนใจกว้าง มีวิจารณญาณ มีลักษณะ สร้างสรรค์ ยุติธรรม เป็นประชาธิปไตย รับฟัง ความคิดเห็น สามารถโต้แย้ง โดยใช้หลักเหตุผลและยอมรับ ความคิดเห็นของนักเรียน เป็นผู้รักในการสอน มีความสามารถในการสอน สามารถกระตุ้นแนวความคิด ของผู้เรียนได้ดีสามารถเตรียม และสร้างบรรยากาศทาง ความคิดให้นักเรียนอยากคิด อยากเรียน สนใจความรู้ และการเรียนรู้ตลอดเวลา โดยการจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำ โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ ครูมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน</p>
ตัวชี้วัด	<p>ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน</p>	<p>ระดับคุณลักษณะของครูที่เอื้อ ต่อการพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
โครงการ/กิจกรรม	<p>พัฒนาครูเกี่ยวกับแนวทาง การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน เช่น การจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน</p>	<p>พัฒนาคุณลักษณะครูต้นแบบ ด้านการคิด</p>
กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3	<p>การพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะ ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>	<p>พัฒนาทักษะด้านมโนภาพและ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน</p>
มาตรการ	<p>ให้ครูเป็นแบบอย่างในด้าน การคิด ได้แก่ คุณลักษณะ การเป็นคนใจกว้าง มีวิจาร์ณญาณ มีลักษณะ สร้างสรรค์ ยุติธรรม เป็นประชาธิปไตย รับฟัง ความคิดเห็น สามารถโต้แย้ง โดยใช้หลักเหตุผลและยอมรับ ความคิดเห็นของนักเรียน เป็นผู้รักในการสอน มีความสามารถในการสอน สามารถกระตุ้นแนวความคิด ของผู้เรียนได้ดี สามารถ</p>	<p>ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนา ตนเองเกี่ยวกับทักษะด้าน มโนภาพ ประกอบด้วย ความสามารถในการสร้าง วิสัยทัศน์ การวางแผน การแก้ปัญหา การประเมิน คุณภาพ และการพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
ตัวชี้วัด	เตรียมและสร้างบรรยากาศทางความคิดให้นักเรียนอยากคิด อยากเรียน สนใจ ความรู้และการเรียนรู้ ตลอดเวลา โดยการจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมให้ครูมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	รวมทั้งภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้าน การศึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ โดยเข้ารับ การอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ หรือ ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
โครงการ/กิจกรรม	ครูมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน พัฒนาครูให้เป็นแบบอย่างในด้านการคิดและมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการคิดขั้นสูงของนักเรียน เช่น การจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมให้ครูมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรม จิตปัญญาศึกษา เป็นต้น	ระดับการพัฒนาตนเองของ ผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ ทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้าน การศึกษา

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
กลยุทธ์หลักที่ 3	การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	ยกระดับการสนับสนุนการจัดการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1	การพัฒนาบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ	สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาด้านองค์ประกอบทางกายภาพ
วัตถุประสงค์	-	1. เพื่อสนับสนุนการจัดการบรรยากาศในการเรียนรู้ภายในห้องเรียน ทั้งทางกายภาพและทางสังคมที่เอื้อต่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน 2. เพื่อสนับสนุนจัดการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนที่มีความพร้อมและหลากหลายที่เอื้อต่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
มาตรการ	มีการพัฒนา สนับสนุนบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งความคิด โดยการสร้างความพร้อมของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้	มีการส่งเสริม สนับสนุนบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งความคิด โดยการสร้างความพร้อมของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
ตัวชี้วัด	<p>มีสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ส่งเสริมทักษะทางความคิดระดับสูงได้ การจัดห้องเรียนหรือการเตรียมสถานที่ไม่ควรเป็นการจัดเรียงโต๊ะเรียนแบบฟังบรรยายเรียงเป็นแถว ๆ และไม่ควรถัดอยู่เฉพาะในห้องเรียน จัดแหล่งศึกษาค้นคว้าที่หลากหลายหลายรูปแบบ มีการจัดมุมส่งเสริมทักษะการคิด เพิ่มศูนย์การเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ และลานประสบการณ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p> <p>ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาบรรยากาศในการเรียนรู้ด้านองค์ประกอบทางกายภาพ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน</p>	<p>มีสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ส่งเสริมทักษะทางความคิดระดับสูง การจัดห้องเรียนหรือการเตรียมสถานที่ไม่ควรเป็นการจัดเรียงโต๊ะเรียนแบบฟังบรรยายเรียงเป็นแถว ๆ และไม่ควรถัดอยู่เฉพาะในห้องเรียน ควรจัดแหล่งศึกษาค้นคว้าที่หลากหลายหลายรูปแบบ มีการจัดมุมส่งเสริมทักษะการคิด เพิ่มศูนย์การเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ และลานประสบการณ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p> <p>ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน</p>
โครงการ/กิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบ ICT และห้องศูนย์การเรียนรู้ ICT ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น 	คงเดิม

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
โครงการ/กิจกรรม	3. พัฒนาห้องเรียนและ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน 4. พัฒนาอาคารสถานที่ให้ เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 5. พัฒนาห้องสมุด 6. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระฯ 7. สนับสนุนและส่งเสริมให้ครู ผลิตสื่อการสอนและ พัฒนาสื่อการสอน	
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2	การพัฒนาบรรยากาศในการ เรียนรู้ทางสังคม	สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ภายในสถานศึกษาด้าน บรรยากาศในการเรียนรู้ทาง สังคม
วัตถุประสงค์	-	เพื่อสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้ด้านบรรยากาศในการ เรียนรู้ภายในห้องเรียน ทั้งทาง กายภาพและทางสังคมเพื่อ พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน
มาตรการ	มีการพัฒนา สนับสนุน บรรยากาศในการเรียนรู้ ภายในห้องเรียน โดยการสร้าง บรรยากาศและสภาพแวดล้อม ภายในห้องเรียนที่เป็นอิสระ อบอุ่นและปลอดภัย รวมทั้ง การพัฒนาการมีปฏิสัมพันธ์	มีการส่งเสริมสนับสนุน บรรยากาศในการเรียนรู้ ภายในห้องเรียน โดยการสร้าง บรรยากาศและสภาพแวดล้อม ภายในห้องเรียนที่เป็นอิสระ อบอุ่น ปลอดภัยและเป็นมิตร ไมตรี มีการช่วยเหลือดูแล

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
ตัวชี้วัด	ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียน ในห้องเรียน	ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วย ตนเองรวมทั้งการพัฒนา การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง ครูกับนักเรียน และระหว่าง นักเรียนในห้องเรียน
โครงการ/กิจกรรม	ความพึงพอใจของนักเรียนที่มี ต่อบรรยากาศในการเรียนรู้ ทางสังคม	ระดับความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อบรรยากาศ ในการเรียนรู้ทางสังคม
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3	ห้องเรียนนักคิด	คงเดิม
วัตถุประสงค์	การส่งเสริม การสนับสนุน ทางการเรียนจากผู้ปกครอง	ส่งเสริมการสนับสนุนทาง การเรียนจากผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับความรู้ จากสถานศึกษาในด้าน การสนับสนุนทางการเรียนที่ เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน
มาตรการ	ประชุมผู้ปกครองและจัด กิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสนับสนุนทาง การเรียนจากผู้ปกครองที่เอื้อ ต่อการพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน	การจัดให้มีการประชุม ผู้ปกครองและจัดกิจกรรม ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การสนับสนุนทางการเรียน จากผู้ปกครองที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน
ตัวชี้วัด	การส่งเสริมสนับสนุนทาง การเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนจากผู้ปกครอง	ระดับการส่งเสริมสนับสนุน ทางการเรียนที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียนจากผู้ปกครอง

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
โครงการ/กิจกรรม	1. ประชุมผู้ปกครอง 2. เยี่ยมบ้านนักเรียน	คงเดิม
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.4	การส่งเสริมสัมพันธภาพ ภายในครอบครัว	ส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพ ภายในครอบครัวของนักเรียน
วัตถุประสงค์	-	เพื่อให้ครอบครัวของนักเรียน ได้รับความรู้จากทาง สถานศึกษาในการสร้าง สัมพันธภาพภายในครอบครัว ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน
มาตรการ	ประชุมผู้ปกครองและจัด กิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจ ถึงแนวทางในการส่งเสริม สัมพันธภาพในครอบครัวที่ ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	การจัดให้มีการประชุม ผู้ปกครองและจัดกิจกรรมให้ ความรู้ความเข้าใจถึงแนวทาง ในการส่งเสริมสัมพันธภาพใน ครอบครัวที่ส่งผลต่อการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
ตัวชี้วัด	สัมพันธภาพในครอบครัว ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	ระดับสัมพันธภาพใน ครอบครัวที่ส่งผลต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน
โครงการ/กิจกรรม	1. ประชุมผู้ปกครอง 2. เยี่ยมบ้านนักเรียน	คงเดิม
กลยุทธ์หลักที่ 4	การพัฒนากระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	เร่งรัดพัฒนากระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1	การพัฒนาครูด้านการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	พัฒนาครูด้านการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน
วัตถุประสงค์	-	เพื่อให้ครูมีการพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นการพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน
มาตรการ	พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน เช่น ใช้เครื่องมือ ช่วยคิด PMI, PO, CAF, CS, ADI, OPV, HV, LV, AGO ใช้เครื่องมือช่วยหาทางเลือก APC จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่มุ่งเน้นและสอดแทรก กระบวนการคิด เป็นต้น	คงเดิม
ตัวชี้วัด	ครูมีการพัฒนากระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูง	ร้อยละของครูที่มีการพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นการพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูง
โครงการ/กิจกรรม	พัฒนาคุณภาพการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	คงเดิม
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2	การส่งเสริมให้นักเรียนเกิด คุณลักษณะส่วนบุคคล ที่ส่งเสริมการคิด	พัฒนานักเรียนให้เกิด คุณลักษณะส่วนบุคคล ที่ส่งเสริมการคิด

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
วัตถุประสงค์	-	เพื่อให้นักเรียนได้รับ การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ ส่งเสริมการคิด
มาตรการ	ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ จัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริม ให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ ส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด ได้แก่ มีความไวต่อการ เปลี่ยนแปลง ช่างสังเกต เก็บรายละเอียด รับรู้เร็ว มีสมาธิ จำแม่น ชอบทำอะไรที่ ท้าทาย แปลกใหม่ ชอบทำ อะไรเกินวัย มั่นใจในตนเอง เรียนรู้ได้เร็ว ทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี มีความสามารถในการ จัดระเบียบโครงสร้างและ เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ มีความสามารถในการคิด เชิงนามธรรม อยากรู้ อยากร เห็น ใฝ่รู้ มีความสามารถ เชิงเหตุและผล มีความสามารถ ในการสรุปความ มีความสามารถในการวางแผน มีความสามารถในการ แก้ปัญหา มีความสามารถใน การผสมผสานข้อมูล	ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ จัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริม ให้นักเรียนเกิดการพัฒนา คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ ส่งเสริมการคิด ได้แก่ มีความไวต่อการเปลี่ยนแปลง ช่างสังเกต เก็บรายละเอียด รับรู้เร็ว มีสมาธิจำแม่นชอบทำ สิ่งที่ท้าทาย แปลกใหม่ ชอบทำอะไรเกินวัย มั่นใจ ในตนเอง เรียนรู้ได้เร็ว ทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี มีความสามารถในการจัด ระเบียบโครงสร้างและ เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ มีความสามารถในการคิดเชิง นามธรรม อยากรู้ อยากรเห็น ใฝ่รู้ มีความสามารถเชิง เหตุและผล มีความสามารถใน การสรุปความ มีความสามารถ ในการวางแผน มีความสามารถ ในการแก้ปัญหา มีความสามารถ ในการผสมผสานข้อมูล

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
ตัวชี้วัด	นักเรียนมีคุณลักษณะ ส่วนบุคคลของนักเรียน ที่ส่งเสริมการคิด	ระดับการมีคุณลักษณะ ส่วนบุคคลของนักเรียน ที่ส่งเสริมการคิด
โครงการ/กิจกรรม	1. กิจกรรมฝึกทักษะการคิด ชั้นสูง 2. ส่งเสริมคุณลักษณะ การเป็นนักคิด 3. เกมส่งเสริมการคิด	คงเดิม
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3	การส่งเสริมนักเรียนให้มี รูปแบบการเรียนรู้แบบมี ส่วนร่วมและแบบร่วมมือ	ส่งเสริมนักเรียนให้มีรูปแบบ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและ แบบร่วมมือ
วัตถุประสงค์	-	เพื่อให้นักเรียนได้รับ การส่งเสริมให้มีรูปแบบ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและ แบบร่วมมือในกระบวนการ จัดการเรียนรู้
มาตรการ	ส่งเสริมนักเรียนให้มีรูปแบบ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและ แบบร่วมมือ โดยให้ครูใช้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หลักการและรูปแบบ การจัดการเรียนรู้แบบมี ส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาส ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนรู้ทุกขั้นตอน	คงเดิม

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
ตัวชี้วัด	ตั้งแต่เลือกสาระที่จะเรียน วิธีเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีวัด และประเมินผล การเรียนรู้ รวมทั้งใช้หลักการ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ ซึ่งเป็นการเปิด โอกาสให้นักเรียนร่วมกัน เรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยได้ ปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยน เรียนรู้จากกันและกัน	ระดับการใช้กระบวนการ จัดการเรียนรู้ โดยใช้หลักการ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วมและแบบ ร่วมมือของครูผู้สอน
โครงการ/กิจกรรม	โครงการส่งเสริมการจัดการ เรียนการสอน โดยใช้รูปแบบ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ ผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ การจัดการเรียนรู้แบบมี ส่วนร่วมและแบบร่วมมือ
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียน	ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียน
วัตถุประสงค์	-	เพื่อให้นักเรียนได้รับ การส่งเสริมเพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
มาตรการ	ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตร การจัด กิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริม การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น	คงเดิม
ตัวชี้วัด	นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูงขึ้น ตามเกณฑ์ที่ สถานศึกษากำหนด	ร้อยละของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
โครงการ/กิจกรรม	1. โครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน 2. โครงการพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอน 3. โครงการพัฒนาสื่อ การเรียนการสอน 4. จัดสอนซ่อมเสริมนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	คงเดิม
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.5	การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจภายใน ตนของนักเรียน	พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจภายใน ตนของนักเรียน
วัตถุประสงค์	-	เพื่อให้นักเรียนได้รับ การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความเชื่ออำนาจภายในตนของ นักเรียน

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
มาตรการ	ส่งเสริมการจัดกิจกรรม/ โครงการให้ความรู้แก่นักเรียน เกี่ยวกับเทคนิคการสร้าง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความเชื่ออำนาจภายในตน ของนักเรียน	ส่งเสริมการจัดโครงการ/ กิจกรรมให้ความรู้แก่นักเรียน เกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อ อำนาจภายในตนของนักเรียน
ตัวชี้วัด	นักเรียนมีการพัฒนาแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่อ อำนาจภายในตน	ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และ ความเชื่ออำนาจภายในตนของ นักเรียน
โครงการ/กิจกรรม	เทคนิคการสร้างแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อ อำนาจภายในตนของนักเรียน	คงเดิม
กลยุทธ์หลักที่ 5	การพัฒนาการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	ปรับปรุงการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน
วัตถุประสงค์	-	ปรับปรุงการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน
มาตรการ	ส่งเสริมครูในการพัฒนา เครื่องมือวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการ พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนให้เหมาะสมตาม ระดับชั้น ดังนี้	ส่งเสริมครูในการปรับปรุง พัฒนาเครื่องมือวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน ให้เหมาะสมตามระดับชั้น ดังนี้

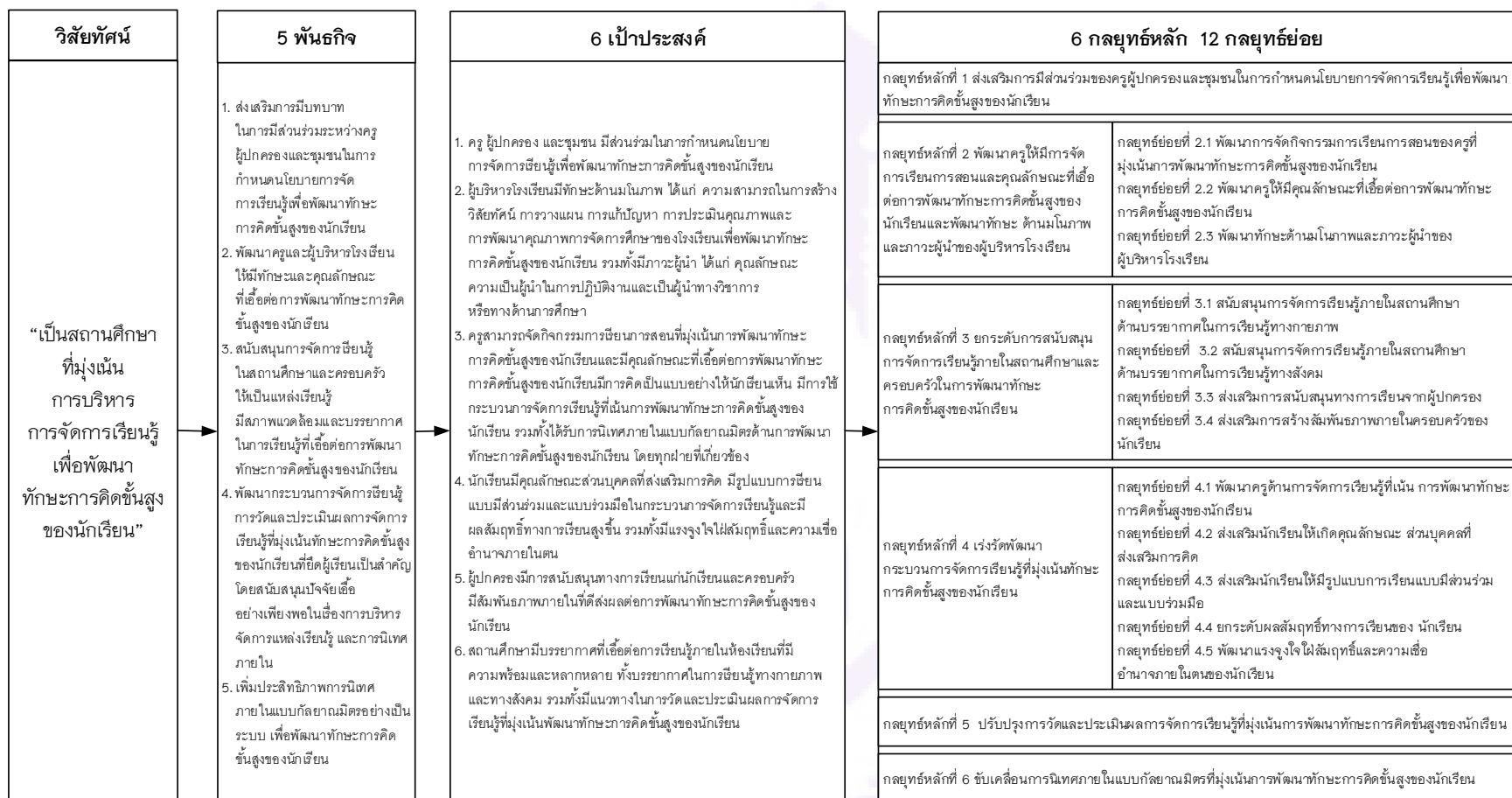
ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
ตัวชี้วัด	<p>1. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัดทักษะการคิดวิเคราะห์ การประเมินและการสรุป ลงความคิดเห็น</p> <p>2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัดทักษะการคิดสังเคราะห์ และการประยุกต์ใช้ความรู้</p> <p>3. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วัดทักษะกระบวนการคิด อย่างมีวิจารณญาณ และ กระบวนการคิดสร้างสรรค์</p> <p>ครูมีการใช้เครื่องมือวัด และประเมินผลการจัดการ เรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนให้เหมาะสมตาม ระดับชั้น</p>	<p>1. ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 วัดทักษะการคิด วิเคราะห์ การประเมินและ การสรุปลงความคิดเห็น</p> <p>2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัดทักษะการคิดสังเคราะห์ และการประยุกต์ใช้ความรู้</p> <p>3. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วัดทักษะกระบวนการคิด อย่างมีวิจารณญาณ และ กระบวนการคิดสร้างสรรค์</p> <p>ระดับการใช้เครื่องมือวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน ให้เหมาะสมตามระดับชั้น</p>
โครงการ/กิจกรรม	<p>จัดทำเครื่องมือวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>	คงเดิม
กลยุทธ์หลักที่ 6	<p>การพัฒนาการนิเทศภายใน แบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน</p>	<p>ขับเคลื่อนการนิเทศภายใน แบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน</p>

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบกลยุทธ์	กลยุทธ์ ร่างเดิม	กลยุทธ์ ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
วัตถุประสงค์	-	ครูได้รับการนิเทศภายในแบบ กัลยาณมิตรที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและ เป็นระบบ โดยทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้อง
มาตรการ	มีการนิเทศภายในแบบ กัลยาณมิตร โดยเน้นหลักการ สร้างศรัทธา การสาธิต รูปแบบการสอน การร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตาม ประเมินผลตลอดกระบวนการ และการนำเสนอผลการ ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	คงเดิม
ตัวชี้วัด	ครูได้รับการนิเทศภายในแบบ กัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	ระดับการนิเทศภายในแบบ กัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน
โครงการ/กิจกรรม	การนิเทศภายในแบบ กัลยาณมิตรที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะ การคิด ขั้นสูงของนักเรียน	คงเดิม

จากตาราง 37 ผู้วิจัยทำการปรับแก้ร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังภาพ 8

ภาพ 8 กลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ตาราง 38 แสดงกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	วัตถุประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
กลยุทธ์หลัก ที่ 1	-	เพื่อให้ สถานศึกษาเปิด โอกาสให้ครู ผู้ปกครองและ ชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบาย การจัดการเรียน รู้เพื่อพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของ นักเรียน	เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และ ชุมชน เข้ามา มีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบาย การจัดการเรียน รู้เพื่อพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของ นักเรียน	ระดับการมี ส่วนร่วมของ ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ในการ กำหนด นโยบาย การจัดการ เรียนรู้เพื่อ พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน	พัฒนา เครือข่ายครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อส่งเสริม การมี ส่วนร่วมใน การกำหนด นโยบาย การจัดการ เรียนรู้เพื่อ พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน
กลยุทธ์หลัก ที่ 2 พัฒนาครู ให้มีการจัด การเรียน การสอนและ คุณลักษณะ ที่เอื้อต่อการ พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน และพัฒนา ทักษะด้าน มโนภาพและ ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารโรงเรียน	กลยุทธ์ย่อย ที่ 2.1 พัฒนาการจัด กิจกรรม การเรียน การสอน คุณลักษณะ ที่เอื้อต่อการ พัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของ นักเรียน	เพื่อให้ครูได้รับ การพัฒนา การจัดกิจกรรม การเรียน การสอนที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน	ให้ครูมีการจัด กิจกรรม การเรียน การสอนที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะ การคิดของ นักเรียน ได้แก่ ให้นักเรียนได้คิด ส่งเสริม การคิดของ นักเรียน และ การให้คำแนะนำ วิธีคิดแก่นักเรียน โดยการจัดอบรม	ระดับการจัด กิจกรรม การเรียน การสอนของ ครูที่มุ่งเน้น การพัฒนา ทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน และการให้ คำแนะนำ วิธีคิดแก่นักเรียน โดยการจัดอบรม	พัฒนา ศักยภาพครู ด้านการจัด กิจกรรม การเรียน การสอนที่ มุ่งเน้น การพัฒนา ทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน

ตาราง 38 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	วัตถุประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
			สัมมนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ทำโครงการ/ กิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ครูมี การพัฒนา การจัดกิจกรรม การเรียนการ สอนที่มุ่งเน้นการ พัฒนาทักษะการ คิดขั้นสูงของ นักเรียน		
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 2.2 พัฒนาครูให้มี คุณลักษณะที่ เอื้อต่อการ พัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของ นักเรียน	เพื่อให้ครูได้รับ การพัฒนาให้มี คุณลักษณะที่เอื้อ ต่อการคิดขั้นสูง ของนักเรียน โดยมีการคิดและ เป็นแบบอย่างให้ นักเรียนเห็น	ให้ครูเป็น แบบอย่างในด้าน การคิด ได้แก่ คุณลักษณะ การเป็นคนใจกว้าง มีวิจารณญาณ มีลักษณะ สร้างสรรค์ ยุติธรรม เป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็น สามารถโต้แย้ง โดยใช้หลักเหตุผล และยอมรับ ความคิดเห็นของ นักเรียน เป็นผู้รัก ในการสอน มีความสามารถ ในการสอน	ระดับ คุณลักษณะ ของครูที่เอื้อ ต่อการ พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน	พัฒนา คุณลักษณะ ครูต้นแบบ ด้านการคิด พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน

ตาราง 38 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	วัตถุประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
			สามารถกระตุ้น แนวความคิดของ ผู้เรียนได้ดี สามารถเตรียม และสร้าง บรรยากาศทาง ความคิดให้ นักเรียนอยากคิด อยากเรียน สนใจ ความรู้และ การเรียนรู้ ตลอดเวลา โดยการจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ทำโครงการ/ กิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ครูมี คุณลักษณะที่ เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน		
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 2.3 พัฒนาทักษะ ด้านมโนภาพ และภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร โรงเรียน	1. เพื่อให้ ผู้บริหาร โรงเรียนมีการ พัฒนาทักษะ ด้านมโนภาพ	ผู้บริหารโรงเรียน มีการพัฒนาตนเอง เกี่ยวกับทักษะ ด้านมโนภาพ ประกอบด้วย ความสามารถ ในการสร้าง	ระดับ การพัฒนา ตนเองของ ผู้บริหาร โรงเรียน เกี่ยวกับ	พัฒนา ศักยภาพ ผู้บริหาร โรงเรียน เกี่ยวกับ ทักษะด้าน มโนภาพ

ตาราง 38 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	วัตถุประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
		2. เพื่อให้	วิสัยทัศน์	ทักษะด้าน	และภาวะ
	ผู้บริหาร	โรงเรียนมีการ	การวางแผน	มโนภาพและ	ผู้นำในการ
	พัฒนา	พัฒนา	การแก้ปัญหา	ภาวะผู้นำ	ปฏิบัติงาน
	ภาวะผู้นำ	ภาวะผู้นำ	การประเมิน	ในการ	และเป็นผู้นำ
			คุณภาพ และ	ปฏิบัติงาน	ทางวิชาการ
			การพัฒนา	และเป็นผู้นำ	หรือทางด้าน
			คุณภาพการจัด	ทางวิชาการ	การศึกษา
			การศึกษาของ	หรือทางด้าน	
			โรงเรียนเพื่อ	การศึกษา	
			พัฒนาทักษะ		
			การคิดขั้นสูงของ		
			นักเรียน รวมทั้ง		
			ภาวะผู้นำในการ		
			ปฏิบัติงานและ		
			เป็นผู้นำทาง		
			วิชาการ หรือ		
			ทางด้านการศึกษา		
			ได้อย่างมี		
			ประสิทธิภาพ		
			โดยเข้ารับ		
			การอบรม สัมมนา		
			แลกเปลี่ยน		
			เรียนรู้ หรือ		
			ค้นคว้าหาความรู้		
			ด้วยตนเอง		

ตาราง 38 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	วัตถุประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
กลยุทธ์หลัก ที่ 3	กลยุทธ์ย่อย ที่ 3.1	1. เพื่อสนับสนุน การจัด บรรยากาศใน	มีการส่งเสริม สนับสนุน บรรยากาศใน	ระดับความ พึงพอใจของ นักเรียนที่มี	1. พัฒนา ระบบ ICT
ยกระดับ การสนับสนุน	สนับสนุน การจัดการ	บรรยากาศใน การเรียนรู้	บรรยากาศใน การเรียนรู้ทาง	นักเรียนที่มี ต่อการ	และห้อง
การจัดการ	เรียนรู้ภายใน	ภายใน	กายภาพทั้ง	พัฒนา	ศูนย์การ
เรียนรู้	สถานศึกษา	ห้องเรียน	ภายในและ	บรรยากาศ	เรียนรู้
ภายใน	ด้าน	ทั้งทาง	ภายนอก	ในการ	ICT
สถานศึกษา และครอบครัว	บรรยากาศ ในการเรียนรู้	กายภาพและ	ห้องเรียนที่เอื้อ	เรียนรู้ทาง	2. ส่งเสริม การใช้
ในการพัฒนา	ทางกายภาพ	ทางสังคม	ต่อการสร้าง	กายภาพ	เทคโนโลยี
ทักษะการคิด		ที่เอื้อต่อ	สังคมแห่ง	ทั้งภายใน	และการ
ชั้นสูงของ		พัฒนาทักษะ	ความคิด	และ	แห่งการ
นักเรียน		การคิดขั้นสูง	โดยการสร้าง	ภายนอก	เรียนรู้
		ของนักเรียน	ความพร้อมของ	ห้องเรียน	และ
		2. เพื่อสนับสนุน	สิ่งแวดล้อม		ภูมิปัญญา
		จัดการเรียนรู้	ทางการเรียนรู้		ท้องถิ่น
		ภายนอก	มีสื่อและวัสดุ		3. พัฒนา
		ห้องเรียนที่มี	อุปกรณ์ที่ใช้		ห้องเรียน
		ความพร้อม	ส่งเสริมทักษะ		และ
		และ	ทางความคิด		แหล่ง
		หลากหลาย	ระดับสูง การจัด		เรียนรู้ใน
		ที่เอื้อต่อ	ห้องเรียน หรือ		โรงเรียน
		พัฒนาทักษะ	การเตรียม		4. พัฒนา
		การคิด	สถานที่ไม่ควร		อาคาร
		ชั้นสูงของ	เป็นการจัดเรียง		สถานที่
		นักเรียน	โต๊ะเรียนแบบฟังก์		ให้เป็น
			บรรยายเรียงเป็น		ชุมชน
			แถว ๆ และ		แห่งการ
			ไม่ควรจำกัด		เรียนรู้
			อยู่เฉพาะ		
			ในห้องเรียน		

ตาราง 38 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	วัตถุประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
			ตรวจจัด แหล่งศึกษา ค้นคว้า ที่หลากหลาย รูปแบบ มีการจัด มุมส่งเสริมทักษะ การคิด เพิ่มศูนย์ การเรียนรู้ เรื่องต่าง ๆ และ ลานประสบการณ์ ที่เชื่อมต่อ การพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน		5. พัฒนา ห้องสมุด 6. พัฒนา ศูนย์การ เรียนรู้ ทุกกลุ่ม สาระฯ 7. สนับสนุน และ ส่งเสริม ให้ครู ผลิตสื่อ การสอน และ พัฒนา สื่อ การสอน
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 3.2 สนับสนุน การจัดการ เรียนรู้ภายใน สถานศึกษา ด้าน บรรยากาศ ในการเรียนรู้ ทางสังคม	เพื่อสนับสนุน การจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศ ในการเรียนรู้ ภายในห้องเรียน ทั้งทางกายภาพ และทางสังคม เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน	มีการส่งเสริม สนับสนุน บรรยากาศ ในการเรียนรู้ ภายในห้องเรียน โดยการ สร้างบรรยากาศ และ สภาพแวดล้อม ภายในห้องเรียน ที่เป็นอิสระ อบอุ่นปลอดภัย และเป็นมิตร ไมตรี	ระดับ ความพึง พอใจของ นักเรียน ที่มีต่อ บรรยากาศ ในการ เรียนรู้ ทางสังคม	ห้องเรียน นักคิด

ตาราง 38 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	วัตถุประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
			มีการช่วยเหลือ ดูแลให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง รวมทั้ง การพัฒนา การมีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีระหว่างครูกับ นักเรียน และ ระหว่างนักเรียน ในห้องเรียน		
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 3.3 ส่งเสริม การสนับสนุน ทางการเรียน จากผู้ปกครอง	เพื่อให้ผู้ปกครอง ได้รับความรู้จาก สถานศึกษาใน ด้านการ สนับสนุนทาง การเรียนที่ เชื่อมต่อ การพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน	การจัดให้มี การประชุม ผู้ปกครองและ จัดกิจกรรม ให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การสนับสนุน ทางการเรียน จากผู้ปกครอง ที่เชื่อมต่อ การพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน	ระดับ การส่งเสริม สนับสนุน ทาง การเรียน ที่เชื่อมต่อ การพัฒนา ทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน จาก ผู้ปกครอง	1. ประชุม ผู้ปกครอง 2. เยี่ยม บ้าน นักเรียน
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 3.4 ส่งเสริม การสร้าง สัมพันธภาพ ภายใน ครอบครัวของ นักเรียน	เพื่อให้ครอบครัว ของนักเรียนได้รับ ความรู้จาก สถานศึกษา ในการสร้าง สัมพันธภาพ ภายในครอบครัว	การจัดให้มี การประชุม ผู้ปกครองและ จัดกิจกรรม ให้ความรู้ ความเข้าใจถึง แนวทางในการ	ระดับ สัมพันธภาพ ในครอบครัว ที่ส่งผลต่อ การพัฒนา	1. ประชุม ผู้ปกครอง 2. เยี่ยมบ้าน นักเรียน

ตาราง 38 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	วัตถุประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
		ที่ส่งผลต่อ	ส่งเสริม	ทักษะ	
		การพัฒนาทักษะ	สัมพันธภาพ	การคิดขั้นสูง	
		การคิดขั้นสูงของ	ในครอบครัวที่	ของนักเรียน	
		นักเรียน	ส่งผลต่อการ		
			พัฒนาทักษะ		
			การคิดขั้นสูงของ		
			นักเรียน		
กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	เพื่อให้ครู	พัฒนาคุณภาพ	ร้อยละของ	พัฒนา
ที่ 4	ที่ 4.1	มีการพัฒนา	การเรียนรู้	ครูที่มี	คุณภาพ
เร่งรัดพัฒนา	พัฒนาครู	กระบวนการ	การสอนที่เน้น	การพัฒนา	การจัด
กระบวนการ	ด้านการ	จัดการเรียนรู้ที่	การพัฒนาทักษะ	กระบวนการ	การเรียนรู้
จัดการเรียนรู้	จัดการเรียนรู้	เน้นการพัฒนา	การคิดขั้นสูงของ	จัดการ	การสอน
ที่มุ่งเน้นทักษะ	ที่เน้น	ทักษะการคิดขั้น	นักเรียน เช่น ใช้	เรียนรู้ที่เน้น	ที่เน้นการ
การคิดขั้นสูง	การพัฒนา	สูงของนักเรียน	เครื่องมือช่วยคิด	การพัฒนา	พัฒนาทักษะ
ของ นักเรียน	ทักษะการคิด		PMI, PO, CAF,	ทักษะ	การคิดขั้นสูง
	ขั้นสูงของ		CS, ADI, OPV,	การคิดขั้นสูง	ของนักเรียน
	นักเรียน		HV, LV, AGO		
			ใช้เครื่องมือช่วย		
			หาทางเลือก APC		
			จัดกิจกรรม		
			การเรียนรู้การสอน		
			ที่มุ่งเน้นและ		
			สอดแทรก		
			กระบวนการคิด		
			เป็นต้น		
	กลยุทธ์ย่อย	เพื่อให้นักเรียน	ส่งเสริม	ระดับการมี	1. กิจกรรม
	ที่ 4.2 ส่งเสริม	ได้รับการส่งเสริม	การจัดการเรียนรู้	คุณลักษณะ	ฝึกทักษะ
	นักเรียนให้เกิด	ให้เกิดการพัฒนา	จัดโครงการ/ กิจกรรม	ส่วนบุคคล	การคิด
	คุณลักษณะ	คุณลักษณะ	ที่ส่งเสริมให้	ของนักเรียน	ขั้นสูง
	ส่วนบุคคล	ส่วนบุคคลที่	นักเรียนเกิด	ที่ส่งเสริม	
	ที่ส่งเสริม	ส่งเสริมการคิด	การพัฒนา	การคิด	
	การคิด				

ตาราง 38 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	วัตถุประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
			คุณลักษณะ ส่วนบุคคลที่ ส่งเสริมการคิด ได้แก่ มีความไว ต่อการ เปลี่ยนแปลง ช่างสังเกต เก็บรายละเอียด รับรู้เร็ว มีสมาธิ จำแม่น ชอบทำ สิ่งที่ท้าทาย แปลกใหม่ ชอบทำอะไร เกินวัย มั่นใจ ในตนเอง เรียนรู้ ได้เร็ว ทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี มีความ สามารถในการ จัดระเบียบ โครงสร้างและ เหตุการณ์ ต่าง ๆ ได้ มีความสามารถ ในการคิด เชิงนามธรรม อยากรู้ อยากเห็น ใฝ่รู้ มีความสามารถ เชิงเหตุและผล มี ความสามารถ ในการสรุปความ		2. ส่งเสริม คุณลักษณะ การเป็น นักคิด 3. เกมส่งเสริม การคิด

ตาราง 38 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	วัตถุประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
			มีความสามารถ ในการวางแผน มีความสามารถ ในการแก้ปัญหา มีความสามารถ ในการผสมผสาน		
			ข้อมูล		
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 4.3 ส่งเสริม นักเรียนให้มี รูปแบบ การเรียนรู้แบบ มีส่วนร่วมและ แบบร่วมมือ	เพื่อให้นักเรียน ได้รับการส่งเสริม ให้มีรูปแบบ การเรียนรู้แบบมี ส่วนร่วมและ แบบร่วมมือ ในกระบวนการ จัดการเรียนรู้	ส่งเสริมให้ นักเรียนมีรูปแบบ การเรียนรู้แบบมี ส่วนร่วมและ แบบร่วมมือ โดยให้ครูใช้ กระบวนการ จัดการเรียนรู้ โดยใช้หลักการ และรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วม เป็นการเปิด โอกาสให้นักเรียน มีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนรู้ ทุกขั้นตอนตั้งแต่ เลือกสาระที่จะ เรียน วิธีเรียนรู้ กิจกรรมการ เรียนรู้ วิธีวัดและ ประเมินผลการ เรียนรู้ รวมทั้งใช้ หลักการและ รูปแบบ	ระดับการใช้ กระบวนการ จัดการ เรียนรู้โดยใช้ หลักการ และรูปแบบ การจัดการ เรียนรู้แบบ มีส่วนร่วม และแบบ ร่วมมือของ ครูผู้สอน	ส่งเสริมและ พัฒนา ศักยภาพ ผู้เรียนโดยใช้ รูปแบบการ จัดการ เรียนรู้แบบมี ส่วนร่วมและ แบบร่วมมือ

ตาราง 38 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	วัตถุประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
			การจัดการ เรียนรู้ แบบร่วมมือ ซึ่งเป็นการเปิด โอกาสให้ นักเรียนร่วมกัน เรียนรู้ เป็นกลุ่มย่อยได้ ปฏิสัมพันธ์และ แลกเปลี่ยน เรียนรู้จากกัน และกัน		
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 4.4	เพื่อให้นักเรียน ได้รับการ ส่งเสริมเพื่อ พัฒนา ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ของนักเรียน ให้สูงขึ้น	ส่งเสริม การจัดการ เรียนรู้ พัฒนา หลักสูตร การจัด โครงการ/ กิจกรรมที่ ส่งเสริมการ พัฒนา ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของ นักเรียนให้สูงขึ้น	ร้อยละของ นักเรียน ระดับชั้น มัธยมศึกษา ตอนต้น มี ผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียนสูงขึ้น ตามเกณฑ์ที่ สถานศึกษา กำหนด	1. พัฒนา ผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียน 2. พัฒนา คุณภาพ การเรียน การสอน 3. พัฒนาสื่อ การเรียน การสอน 4. จัดสอน ซ่อมเสริม นักเรียน ระดับชั้น มัธยมศึกษา ตอนต้น

ตาราง 38 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	วัตถุประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
	กลยุทธ์ย่อย ที่ 4.5	เพื่อให้นักเรียน ได้รับการส่งเสริม ให้เกิดการพัฒนา แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์และ ความเชื่อ อำนาจภายใน ตนเอง นักเรียน	ส่งเสริมการจัด โครงการ/ กิจกรรมให้ ความรู้แก่ นักเรียนเกี่ยวกับ การสร้าง <u>แรงจูงใจ</u> ใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความเชื่ออำนาจ ภายในตนเอง นักเรียน	ระดับ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และความ เชื่ออำนาจ ภายในตนเอง ของนักเรียน	เทคนิค การสร้าง แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และความ เชื่ออำนาจ ภายในตนเอง ของนักเรียน
กลยุทธ์หลัก ที่ 5	-	เพื่อให้ สถานศึกษา มีแนวทางในการ วัดและประเมิน ผลการจัดการ เรียนรู้ที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียน	ส่งเสริมครูในการ ปรับปรุงพัฒนา เครื่องมือวัดและ ประเมินผล การจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการ พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียนให้ เหมาะสมตาม ระดับชั้น ดังนี้ 1) ระดับชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 1 วัดทักษะ การคิด วิเคราะห์ การประเมิน และการสรุป ลงความ คิดเห็น	ระดับการใช้ เครื่องมือวัด และประเมิน ผลการจัด การเรียนรู้ ที่มุ่งเน้น การพัฒนา การคิด ขั้นสูงของ นักเรียน ให้เหมาะสม ตาม ระดับชั้น	จัดทำ เครื่องมือวัด และ ประเมินผล การจัดการ เรียนรู้ที่ มุ่งเน้น การพัฒนา ทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน

ตาราง 38 (ต่อ)

กลยุทธ์หลัก	กลยุทธ์ย่อย	วัตถุประสงค์	มาตรการ	ตัวชี้วัด	โครงการ/ กิจกรรม
			2) ระดับชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 2 วัดทักษะ การคิด สังเคราะห์และ การประยุกต์ใช้ ความรู้		
			3) ระดับชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 3 วัดทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจารณญาณ และ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์		
กลยุทธ์หลัก ที่ 6	-	ครูได้รับ การนิเทศภายใน แบบกัลยาณมิตร ที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของ นักเรียนอย่าง ต่อเนื่องและ เป็นระบบ โดยทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง	มีการนิเทศ ภายในแบบ กัลยาณมิตร โดยเน้นหลักการ สร้างศรัทธา การสาธิตรูปแบบ การสอน การร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตาม ประเมินผลตลอด กระบวนการและ การนำเสนอผล การดำเนินงานที่ เกี่ยวข้องกับ ทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน	ระดับ การนิเทศ ภายในแบบ กัลยาณมิตร ที่มุ่งเน้น พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน	การนิเทศ ภายในแบบ กัลยาณมิตร ที่มุ่งเน้น การพัฒนา ทักษะ การคิดขั้นสูง ของนักเรียน

จากตาราง 38 พบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
 ขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์ย่อย 15 มาตรการ และ 15 ตัวชี้วัด ดังนี้

กลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนด
 นโยบายจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ประกอบด้วย 1 มาตรการ
 1 ตัวชี้วัด

กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อ
 การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และพัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของ
 ผู้บริหารโรงเรียน มี 3 กลยุทธ์ย่อย ดังนี้

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่มุ่งเน้นการพัฒนา
 ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 พัฒนาครูให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง
 ของนักเรียน

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 พัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
 โดยในแต่ละกลยุทธ์ย่อยของกลยุทธ์หลักที่ 2 ประกอบด้วย 1 มาตรการ 1 ตัวชี้วัด
 รวม 3 มาตรการ 3 ตัวชี้วัด

กลยุทธ์หลักที่ 3 ยกระดับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและ
 ครอบครัวยุทธในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มี 4 กลยุทธ์ย่อย ดังนี้

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาด้านบรรยากาศ
 ในการเรียนรู้ทางกายภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาด้านบรรยากาศ
 ในการเรียนรู้ทางสังคม

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 ส่งเสริมการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.4 ส่งเสริมการสร้างสัมพันธ์ภาพภายในครอบครัวของนักเรียน

โดยในแต่ละกลยุทธ์ย่อยของกลยุทธ์หลักที่ 3 ประกอบด้วย 1 มาตรการ 1 ตัวชี้วัด
 รวม 4 มาตรการ 4 ตัวชี้วัด

กลยุทธ์หลักที่ 4 เร่งรัดพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิด
 ขั้นสูงของนักเรียน มี 5 กลยุทธ์ย่อย ดังนี้

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 พัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิด
 ขั้นสูงของนักเรียน

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 พัฒนานักเรียนให้เกิดคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 ส่งเสริมนักเรียนให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4 ยกย่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.5 พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตนเองของนักเรียน

โดยในแต่ละกลยุทธ์ย่อยของกลยุทธ์หลักที่ 4 ประกอบด้วย 1 มาตรการ 1 ตัวชี้วัดรวม 5 มาตรการ 5 ตัวชี้วัด

กลยุทธ์หลักที่ 5 ปรับปรุงการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ประกอบด้วย 1 มาตรการ 1 ตัวชี้วัด

กลยุทธ์หลักที่ 6 ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ประกอบด้วย 1 มาตรการ 1 ตัวชี้วัด

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผู้วิจัยได้นำกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจากการจัดสนทนากลุ่ม แล้วจึงส่งกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 13 คน ตรวจสอบความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง ผลปรากฏดังตาราง 39

ตาราง 39 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวม

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. วิสัยทัศน์ (Vision)	4.92	0.29	มากที่สุด
2. พันธกิจ (Mission)	4.16	0.19	มาก
3. เป้าประสงค์ (Goals)	4.71	0.32	มากที่สุด

ตาราง 39 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
4. กลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.60	0.38	มากที่สุด
5. กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียน การสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน และพัฒนาทักษะ ด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน	4.81	0.20	มากที่สุด
6. กลยุทธ์หลักที่ 3 ยกระดับการสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.75	0.20	มากที่สุด
7. กลยุทธ์หลักที่ 4 เร่งรัดพัฒนากระบวนการจัดการ เรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.81	0.16	มากที่สุด
8. กลยุทธ์หลักที่ 5 ปรับปรุงการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน	4.78	0.28	มากที่สุด
9. กลยุทธ์หลักที่ 6 ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบ กัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	4.77	0.29	มากที่สุด
ภาพรวม	4.74	0.15	มากที่สุด

จากตาราง 39 พบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) โดยวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.92$) รองลงมา ได้แก่ กลยุทธ์หลักที่ 4 เร่งรัดพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และกลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และพัฒนาทักษะ

ด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 4.81$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ พันธกิจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.16$) โดยจำแนกรายละเอียด ดังตาราง 40-48

ตาราง 40 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา วิสัยทัศน์

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
วิสัยทัศน์ (Vision)			
เป็นสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.67	0.49	มากที่สุด
ภาพรวม	4.67	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 40 พบว่า วิสัยทัศน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$)

ตาราง 41 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา พันธกิจ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
พันธกิจ (Mission)			
1. ส่งเสริมการมีบทบาทในการมีส่วนร่วมระหว่าง ครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบาย การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน	3.92	0.52	มาก

ตาราง 41 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
2. พัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียนให้มีทักษะและ คุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน	4.33	0.65	มาก
3. สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและ ครอบครัวให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.42	0.67	มาก
4. พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้การวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสนับสนุนปัจจัยเอื้ออย่างเพียงพอในเรื่อง การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ และการนิเทศ ภายใน	4.08	0.67	มาก
5. เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศภายในแบบ กัลยาณมิตรอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.00	0.60	มาก
ภาพรวม	4.16	0.19	มาก

จากตาราง 41 พบว่า พันธกิจ ($\bar{X} = 4.16$) ของกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) โดยพันธกิจข้อที่ 3 สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและครอบครัวให้เป็นแหล่งเรียนรู้ มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมา ได้แก่ พันธกิจข้อที่ 2 พัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ($\bar{X} = 4.33$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ พันธกิจข้อที่ 1 ส่งเสริมการมีบทบาทในการมี

ส่วนร่วมระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.92$)

ตาราง 42 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เป้าประสงค์

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
เป้าประสงค์ (Goals)			
1. ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.67	0.49	มากที่สุด
2. ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะด้านมโนภาพ ได้แก่ ความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ การวางแผน การแก้ปัญหา การประเมินคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน รวมทั้งมีภาวะผู้นำ ได้แก่ คุณลักษณะความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน และเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษา	4.67	0.49	มากที่สุด
3. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนและมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีการคิดเป็นแบบอย่างให้นักเรียนเห็น รวมทั้งได้รับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรด้านการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนโดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.75	0.45	มากที่สุด

ตาราง 42 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
4. นักเรียนมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริม การคิด มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและ แบบร่วมมือในกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมทั้ง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจ ภายในตน	4.83	0.39	มากที่สุด
5. ผู้ปกครองมีการสนับสนุนทางการเรียนแก่นักเรียน และครอบครัวมีสัมพันธภาพภายในที่ดี ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	4.42	0.52	มาก
6. สถานศึกษามีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการ เรียนรู้ มีความพร้อมและหลากหลาย ทั้งบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทาง สังคม รวมทั้งมีแนวทางในการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.92	0.29	มากที่สุด
ภาพรวม	4.71	0.14	มากที่สุด

จากตาราง 42 พบว่า เป้าประสงค์ของกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) โดยเป้าประสงค์ข้อที่ 6 สถานศึกษามีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีความพร้อมและหลากหลาย ทั้งบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทางสังคม รวมทั้งมีแนวทางในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.92$) รองลงมา ได้แก่ เป้าประสงค์ข้อที่ 4 นักเรียนมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือในกระบวนการจัดการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมทั้งมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตน

($\bar{X} = 4.83$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ เป้าประสงค์ข้อที่ 5 ผู้ปกครองมีการสนับสนุนทางการเรียนแก่นักเรียน และครอบครัวมีส่วนร่วมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.42$)

ตาราง 43 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 1

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
กลยุทธ์หลักที่ 1			
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชน ในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด
มาตรการ			
เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.75	0.45	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชน ในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.67	0.49	มากที่สุด

ตาราง 43 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาเครือข่ายครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	3.92	0.67	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 1	4.60	0.38	มากที่สุด

จากตาราง 43 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) โดยรายการกลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และวัตถุประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) รองลงมา ได้แก่ มาตรการ เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ โครงการ/กิจกรรม พัฒนาเครือข่ายครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.92$)

ตาราง 44 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของ
 กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ
 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 2

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
กลยุทธ์หลักที่ 2			
พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและ คุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน และพัฒนาทักษะด้านมโนภาพและ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1			
พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ครูได้รับการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
มาตรการ			
ให้ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน	4.92	0.29	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด
ภาพรวม	4.91	0.16	มากที่สุด

ตาราง 44 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2			
พัฒนาครูให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ครูได้รับพัฒนาให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการคิดขั้นสูงของนักเรียน โดยมีการคิดและเป็นแบบอย่างให้นักเรียนเห็น	5.00	0.00	มากที่สุด
มาตรการ			
ให้ครูเป็นแบบอย่างในด้านการคิด ได้แก่ คุณลักษณะการเป็นคนใจกว้าง มีวิจารณญาณ มีลักษณะสร้างสรรค์ ยุติธรรม เป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็น สามารถโต้แย้ง โดยใช้หลักเหตุผลและยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน เป็นผู้รักในการสอน มีความสามารถในการสอน สามารถกระตุ้น แนวความคิดของผู้เรียนได้ดี สามารถเตรียมและสร้างบรรยากาศทางความคิด ให้นักเรียนอยากคิด อยากเรียน สนใจความรู้และการเรียนรู้ตลอดเวลา โดยการจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับคุณลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.75	0.45	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาคุณลักษณะครูต้นแบบด้านการคิด	4.33	0.89	มาก
ภาพรวม	4.82	0.23	มากที่สุด

ตาราง 44 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3			
พัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของ ผู้บริหารโรงเรียน	4.92	0.29	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
1. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาทักษะ ด้านมโนภาพ	4.75	0.45	มากที่สุด
2. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาภาวะผู้นำ			
มาตรการ			
ผู้บริหารโรงเรียน มีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับ ทักษะด้านมโนภาพ ประกอบด้วย ความสามารถ ในการสร้างวิสัยทัศน์ การวางแผน การแก้ปัญหา การประเมินคุณภาพ และ การพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน รวมทั้งภาวะผู้นำในการ ปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้าน การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเข้ารับ การอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเอง	4.75	0.45	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำ ในการปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือ ทางด้านการศึกษา	4.67	0.49	มากที่สุด

ตาราง 44 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาศักยภาพผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับทักษะ ด้านมโนภาพ และภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานและ เป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษา	4.42	0.67	มาก
ภาพรวม	4.70	0.40	มากที่สุด
ภาพรวมกลยุทธ์ที่ 2	4.81	0.20	มากที่สุด

จากตาราง 44 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและ
คุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และพัฒนาทักษะด้านมโนภาพ
และภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.81$) โดยกลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่มุ่งเน้น
การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.91$) รองลงมา
ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 พัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ
การคิดขั้นสูงของนักเรียน ($\bar{X} = 4.82$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 2.3
พัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.70$)

ตาราง 45 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของ
 กลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ
 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 3

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
กลยุทธ์หลักที่ 3			
ยกระดับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายใน สถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1			
สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
1. เพื่อสนับสนุนการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ ภายในห้องเรียน ทั้งทางกายภาพและทางสังคม ที่เอื้อต่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.92	0.29	มากที่สุด
2. เพื่อสนับสนุนจัดการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน ที่มีความพร้อมและหลากหลายที่เอื้อต่อพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน			
มาตรการ			
มีการส่งเสริม สนับสนุนบรรยากาศในการเรียนรู้ ทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ที่เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งความคิด โดยการสร้าง ความพร้อมของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ มีสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ส่งเสริมทักษะทางความคิด ระดับสูง การจัดห้องเรียน หรือการเตรียมสถานที่ ไม่ควรเป็นการจัดเรียงโต๊ะเรียนแบบผังบรรยาย เรียงเป็นแถว ๆ และไม่ควรถูกจำกัดอยู่	4.75	0.45	มากที่สุด

ตาราง 45 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
มาตรการ (ต่อ)			
เฉพาะในห้องเรียน ควรจัดแหล่งศึกษาค้นคว้าที่หลากหลายรูปแบบ มีการจัดมุมส่งเสริมทักษะการคิด เพิ่มศูนย์การเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ และลานประสบการณ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน			
ตัวชี้วัด			
ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
1. พัฒนาระบบ ICT และห้องศูนย์การเรียนรู้ ICT	4.25	4.92	มาก
2. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น			
3. พัฒนาห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน			
4. พัฒนาอาคารสถานที่ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้			
5. พัฒนาห้องสมุด			
6. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระฯ			
7. สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการสอนและพัฒนาสื่อการสอน			
ภาพรวม	4.75	0.24	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2			
สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม	4.92	0.29	มากที่สุด

ตาราง 45 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
วัตถุประสงค์			
เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ภายในห้องเรียน ทั้งทางกายภาพและทางสังคมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
มาตรการ			
มีการส่งเสริมสนับสนุนบรรยากาศในการเรียนรู้ภายในห้องเรียน โดยการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เป็นอิสระ อบอุ่นปลอดภัย และเป็นมิตรไมตรี มีการช่วยเหลือดูแลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งการพัฒนา การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนในห้องเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม	4.92	0.29	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
ห้องเรียนนักคิด	4.25	0.75	มาก
ภาพรวม	4.82	0.18	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3			
ส่งเสริมการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง	4.75	0.45	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับความรู้จากสถานศึกษา ในด้านการสนับสนุนทางการเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.75	0.45	มากที่สุด

ตาราง 45 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
มาตรการ			
การจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองและจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครองที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.67	0.49	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับการส่งเสริมสนับสนุนทางการเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนจากผู้ปกครอง	4.67	0.49	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
1. ประชุมผู้ปกครอง	4.42	0.67	มาก
2. เยี่ยมบ้านนักเรียน			
ภาพรวม	4.65	0.36	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.4			
ส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพภายในครอบครัวของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ครอบครัวของนักเรียนได้รับความรู้จากทางสถานศึกษา ในการสร้างสัมพันธภาพภายในครอบครัวที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด
มาตรการ			
การจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองและจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางในการส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัวที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด

ตาราง 45 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
ตัวชี้วัด			
ระดับสัมพันธภาพในครอบครัวที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
1. ประชุมผู้ปกครอง	4.17	0.72	มาก
2. เยี่ยมบ้านนักเรียน			
ภาพรวม	4.73	0.32	มากที่สุด
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 3	4.75	0.20	มากที่สุด

จากตาราง 45 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 3 ยกระดับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) โดยกลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.82$) รองลงมา ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ ($\bar{X} = 4.75$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 ส่งเสริมการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)

ตาราง 46 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของ
 กลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ
 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 4

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
กลยุทธ์หลักที่ 4			
เร่งรัดพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1			
พัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.92	0.29	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ครูมีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
มาตรการ			
พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เช่น ใช้เครื่องมือ ช่วยคิด PMI, PO, CAF, CS, ADI, OPV, HV, LV, AGO ใช้เครื่องมือช่วยหาทางเลือก APC จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นและ สอดแทรกกระบวนการคิด เป็นต้น	5.00	0.00	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ร้อยละของครูที่มีการพัฒนากระบวนการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง	5.00	0.00	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.33	0.65	มาก
ภาพรวม	4.85	0.15	มากที่สุด

ตาราง 46 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2			
พัฒนานักเรียนให้เกิดคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริม การคิด	5.00	0.00	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด	5.00	0.00	มากที่สุด
มาตรการ			
ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ จัดโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาคุณลักษณะ ส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด ได้แก่ มีความไวต่อ การเปลี่ยนแปลง ช่างสังเกต เก็บรายละเอียด รับรู้เร็ว มีสมาธิจำแม่น ชอบทำสิ่งที่ท้าทาย แปลกใหม่ ชอบทำ อะไรเกินวัย มั่นใจในตนเอง เรียนรู้ได้เร็ว ทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี มีความสามารถในการจัดระเบียบโครงสร้างและ เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ มีความสามารถในการคิดเชิง นามธรรม อยากรู้ อยากรู้อยากเห็น ใฝ่รู้ มีความสามารถเชิง เหตุและผล มีความสามารถในการสรุปความ มีความสามารถในการวางแผน มีความสามารถในการ แก้ปัญหา มีความสามารถในการผสมผสานข้อมูล	5.00	0.00	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับการมีคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนที่ ส่งเสริมการคิด	4.92	0.29	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
1. กิจกรรมฝึกทักษะการคิดขั้นสูง	4.33	0.65	มาก
2. ส่งเสริมคุณลักษณะการเป็นนักคิด			
3. เกมส่งเสริมการคิด			
ภาพรวม	4.82	0.12	มากที่สุด

ตาราง 46 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3			
ส่งเสริมให้นักเรียนให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ	5.00	0.00	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือในกระบวนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
มาตรการ			
ส่งเสริมให้นักเรียนมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือโดยให้ครูใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่เลือกสาระที่จะเรียน วิธีเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยได้ปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน	4.92	0.29	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือของครูผู้สอน	4.83	0.39	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ	4.17	0.93	มาก
ภาพรวม	4.78	0.26	มากที่สุด

ตาราง 46 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4			
ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.92	0.29	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น	4.83	0.39	มากที่สุด
มาตรการ			
ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตร การจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น	4.83	0.39	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด	4.83	0.39	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
1. พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.42	0.52	มาก
2. พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน			
3. พัฒนาสื่อการเรียนการสอน			
4. จัดสอนซ่อมเสริมนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น			
ภาพรวม	4.77	0.33	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.5			
พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 46 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตน ของนักเรียน	4.83	0.39	มากที่สุด
มาตรการ			
ส่งเสริมการจัดโครงการ/กิจกรรม ให้ความรู้แก่นักเรียน เกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตน ของนักเรียน	4.92	0.29	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายใน ตนของนักเรียน	4.92	0.29	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
เทคนิคการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อ อำนาจภายในตนของนักเรียน	4.42	0.52	มาก
ภาพรวม	4.77	0.24	มากที่สุด
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 4	4.81	0.16	มากที่สุด

จากตาราง 46 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 4 เร่งรัดพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$) โดยกลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 พัฒนานักเรียนให้เกิดคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด และกลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 พัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) รองลงมา ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 ส่งเสริมนักเรียนให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ ($\bar{X} = 4.78$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 4.5 พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน และกลยุทธ์ย่อยที่ 4.4 ยกกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.77$)

ตาราง 47 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของ
กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 5

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
กลยุทธ์หลักที่ 5			
ปรับปรุงการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.92	0.29	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	4.92	0.29	มากที่สุด
มาตรการ			
ส่งเสริมครูผู้สอนในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียนให้เหมาะสมตามระดับชั้น ดังนี้	4.92	0.29	มากที่สุด
1. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัดทักษะการคิดวิเคราะห์ การประเมินและการสรุปลงความคิดเห็น			
2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัดทักษะการคิดสังเคราะห์ และการประยุกต์ใช้ความรู้			
3. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วัดทักษะระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณและกระบวนการคิดสร้างสรรค์ (ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะการคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)			
ตัวชี้วัด			
ระดับการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ให้เหมาะสมตามระดับชั้น	4.83	0.39	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.33	0.49	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 5	4.78	0.28	มากที่สุด

จากตาราง 47 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 5 ปรับปรุงการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) โดยรายการกลยุทธ์หลักที่ 5 ปรับปรุงการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน วัดดูประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และมาตรการ ส่งเสริมครูผู้สอนในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ให้เหมาะสมตามระดับชั้น ดังนี้ 1) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัดทักษะการคิดวิเคราะห์ การประเมินและการสรุปลงความคิดเห็น 2) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัดทักษะการคิดสังเคราะห์และการประยุกต์ใช้ความรู้ 3) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วัดทักษะระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะการคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.92$) รองลงมา ได้แก่ ตัวชี้วัดระดับการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนให้เหมาะสมตามระดับชั้น พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ โครงการ/กิจกรรม จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.33$)

ตาราง 48 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของ
 กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ
 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 6

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
กลยุทธ์หลักที่ 6			
ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.92	0.29	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
ครูได้รับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.92	0.29	มากที่สุด
มาตรการ			
มีการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร โดยเน้น หลักการสร้างศรัทธา การสาธิตรูปแบบการสอน การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตามประเมินผล ตลอดกระบวนการ และการนำเสนอ ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน	4.92	0.29	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้น พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.92	0.29	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.17	0.72	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 6	4.74	0.15	มากที่สุด

จากตาราง 48 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 6 ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) โดยรายการกลยุทธ์หลักที่ 6 ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน วัตถุประสงค์ ครูได้รับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มาตรการ มีการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรโดยเน้นหลักการสร้างศรัทธา การสาธิตรูปแบบการสอน การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตามประเมินผลตลอดกระบวนการ และการนำเสนอผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และตัวชี้วัด ระดับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.92$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ โครงการ/กิจกรรม การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.17$)

ตอนที่ 3 ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่จัดส่งไปยังผู้ใช้กลยุทธ์ ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เมื่อกำหนดความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% โดยใช้สูตรตามแนวทางของยามาเน่ (Yamane, 1973, p. 125) ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวน 196 คน ทั้งนี้ ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามดังกล่าวไปรวมจำนวนทั้งสิ้น 208 ฉบับ สำหรับฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 170 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.73 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ดังตาราง 49

ตาราง 49 แสดงความถี่ และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความถี่ (n = 170)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	109	64.10
หญิง	61	35.90
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	-	-
31-35 ปี	3	1.80
36-40 ปี	15	8.80
41-45 ปี	25	14.70
46-50 ปี	31	18.20
51 ปีขึ้นไป	96	56.50
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	24	14.10
ปริญญาโท	143	84.10
ปริญญาเอก	3	1.80
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	5	2.90
10-19 ปี	25	14.70
20-29 ปี	62	36.50
30 ปีขึ้นไป	78	45.90
ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการโรงเรียน	85	50.00
รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ	69	40.60
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	16	9.40
ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน)	74	43.50
ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500-1,499 คน)	68	40.00
ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป)	28	16.50

จากตาราง 49 พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.10 เป็นเพศชาย มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 18.20 โดยมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 84.10 สำหรับระยะเวลาการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 45.90 และดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก

2. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2.1 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ในภาพรวมสรุปได้ดังตาราง 50

ตาราง 50 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวม

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
1. วิสัยทัศน์ (Vision)	4.28	0.68	มาก
2. พันธกิจ (Mission)	4.26	0.65	มาก
3. เป้าประสงค์ (Goals)	4.00	0.55	มาก
4. กลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	3.95	0.67	มาก
5. กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนและพัฒนาทักษะด้านมิโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน	4.23	0.46	มาก

ตาราง 50 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
6. กลยุทธ์หลักที่ 3 ยกระดับการสนับสนุน การจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและ ครอบครัวในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	4.10	0.54	มาก
7. กลยุทธ์หลักที่ 4 เร่งรัดพัฒนากระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	4.20	0.48	มาก
8. กลยุทธ์หลักที่ 5 ปรับปรุงการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.17	0.55	มาก
9. กลยุทธ์หลักที่ 6 ขับเคลื่อนการนิเทศภายใน แบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.24	0.57	มาก
ภาพรวม	4.16	0.47	มาก

จากตาราง 50 พบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) โดยวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมา ได้แก่ พันธกิจ ($\bar{X} = 4.26$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ กลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ($\bar{X} = 3.95$) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยจำแนกรายละเอียด ดังตาราง 51-59

ตาราง 51 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา วิทยาลัยศรัณ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
วิสัยทัศน์ (Vision)			
เป็นสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.28	0.68	มาก
ภาพรวม	4.28	0.68	มาก

จากตาราง 51 พบว่า วิสัยทัศน์ของกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$)

ตาราง 52 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พันธกิจ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
พันธกิจ (Mission)			
1. ส่งเสริมการมีบทบาทในการมีส่วนร่วมระหว่าง ครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบาย การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน	4.26	0.72	มาก
2. พัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียนให้มีทักษะและ คุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน	4.25	0.69	มาก

ตาราง 52 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
3. สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและ ครอบครัวให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.26	0.69	มาก
4. พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้การวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียนที่ยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยสนับสนุนปัจจัยเอื้อ อย่างเพียงพอในเรื่องการบริหารจัดการ แหล่งเรียนรู้ และการนิเทศภายใน	4.27	0.68	มาก
5. เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศภายในแบบ กัลยาณมิตรอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.26	0.67	มาก
ภาพรวม	4.26	0.65	มาก

จากตาราง 52 พบว่า พันธกิจของกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$)
โดยพันธกิจข้อที่ 4 พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่
มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสนับสนุนปัจจัยเอื้อ
อย่างเพียงพอในเรื่องการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ และการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด
($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา ได้แก่ พันธกิจข้อที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศภายในแบบ
กัลยาณมิตรอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน พันธกิจข้อที่ 3
สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและครอบครัวให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีสภาพแวดล้อม
และบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และพันธกิจ
ข้อที่ 1 ส่งเสริมการมีบทบาทในการมีส่วนร่วมระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนด
นโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ($\bar{X} = 4.26$) และ

อันดับสุดท้าย ได้แก่ พันธกิจข้อที่ 2 พัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.25$)

ตาราง 53 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเป้าประสงค์

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
เป้าประสงค์ (Goals)			
1. ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	3.68	0.81	มาก
2. ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะด้านมโนภาพ ได้แก่ ความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ การวางแผน การแก้ปัญหา การประเมินคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน รวมทั้งมีภาวะผู้นำ ได้แก่ คุณลักษณะความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน และเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษา	4.28	0.70	มาก
3. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนและมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีการคิดเป็นแบบอย่างให้นักเรียนเห็น รวมทั้งได้รับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรด้านการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.14	0.67	มาก

ตาราง 53 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
4. นักเรียนมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมทั้งมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจภายในตน	3.88	0.76	มาก
5. ผู้ปกครองมีการสนับสนุนทางการเรียนแก่นักเรียน และครอบครัวมีสัมพันธภาพภายในที่ดี ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	3.78	0.85	มาก
4. นักเรียนมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมทั้งมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจภายในตน	3.88	0.76	มาก
6. สถานศึกษามีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีความพร้อมและหลากหลาย ทั้งบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทางสังคม รวมทั้งมีแนวทางในการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.24	0.72	มาก
ภาพรวม	4.00	0.55	มาก

จากตาราง 53 พบว่า เป้าประสงค์ของกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) โดยเป้าหมายข้อที่ 2 ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะด้านมโนภาพ ได้แก่ ความสามารถในการสร้าง วิสัยทัศน์ การวางแผน การแก้ปัญหา การประเมินคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพการจัด

การศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน รวมทั้งมีภาวะผู้นำ ได้แก่ คุณลักษณะความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน และเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมาได้แก่ เป้าประสงค์ข้อที่ 6 สถานศึกษามีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีความพร้อมและหลากหลาย ทั้งบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทางสังคม รวมทั้งมีแนวทางในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ($\bar{X} = 4.24$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ เป้าประสงค์ข้อที่ 1 ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.68$)

ตาราง 54 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 1

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
กลยุทธ์หลักที่ 1			
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชน ในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	3.96	0.78	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	3.96	0.76	มาก
มาตรการ			
เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	3.83	0.84	มาก

ตาราง 54 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
ตัวชี้วัด			
ระดับการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชน ในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	3.76	0.81	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาเครือข่ายครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการ จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	4.22	0.69	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 1	3.95	0.67	มาก

จากตาราง 54 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) โดยโครงการ/กิจกรรม พัฒนาเครือข่ายครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา ได้แก่ วัตถุประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และรายการกลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ($\bar{X} = 3.96$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ตัวชี้วัด ระดับการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.76$)

ตาราง 55 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์
การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กลยุทธ์หลักที่ 2

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
กลยุทธ์หลักที่ 2			
พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและ คุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน และพัฒนาทักษะด้านนิภาพและ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน	4.24	0.69	มาก
กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1			
พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.27	0.63	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ครูได้รับการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	4.28	0.67	มาก
มาตรการ			
ให้ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน	4.26	0.67	มาก
ตัวชี้วัด			
ระดับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.08	0.68	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	4.25	0.67	มาก
ภาพรวม	4.23	0.53	มาก

ตาราง 55 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2			
พัฒนาครูให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.19	0.65	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ครูได้รับพัฒนาให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อ การคิดขั้นสูงของนักเรียน โดยมีการคิดและเป็น แบบอย่างให้นักเรียนเห็น	4.19	0.59	มาก
มาตรการ			
ให้ครูเป็นแบบอย่างในด้านการคิด ได้แก่ คุณลักษณะการเป็นคนใจกว้าง มีวิจาร์ณญาณ มีลักษณะสร้างสรรค์ ยุติธรรม เป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็น สามารถโต้แย้ง โดยใช้หลัก เหตุผลและยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน เป็นผู้รักในการสอน มีความสามารถในการสอน สามารถกระตุ้นแนวความคิดของผู้เรียนได้ดี สามารถเตรียมและสร้างบรรยากาศทางความคิดให้ นักเรียนอยากคิด อยากเรียน สนใจความรู้และ การเรียนรู้ตลอดเวลา โดยการจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.16	0.71	มาก
ตัวชี้วัด			
ระดับคุณลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.15	0.63	มาก

ตาราง 55 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาคุณลักษณะครูต้นแบบด้านการคิด	4.16	0.69	มาก
ภาพรวม	4.17	0.50	มาก
กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3			
พัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของ ผู้บริหารโรงเรียน	4.22	0.65	มาก
วัตถุประสงค์			
1. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาทักษะ ด้านมโนภาพ	4.30	0.75	มาก
2. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาภาวะผู้นำ			
มาตรการ			
ผู้บริหารโรงเรียน มีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับทักษะ ด้านมโนภาพ ประกอบด้วย ความสามารถในการ สร้างวิสัยทัศน์ การวางแผน การแก้ปัญหา การประเมินคุณภาพ และ การพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน รวมทั้งภาวะผู้นำในการ ปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้าน การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเข้ารับ การอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเอง	4.41	0.70	มาก
ตัวชี้วัด			
ระดับการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำในการ ปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้าน การศึกษา	4.37	0.62	มาก

ตาราง 55 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาศักยภาพผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับทักษะด้าน มโนภาพ และภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานและเป็นผู้นำ ทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษา	4.15	0.60	มาก
ภาพรวม	4.29	0.49	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์ที่ 2	4.23	0.46	มาก

จากตาราง 55 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและ
คุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และพัฒนาทักษะด้านมโนภาพ
และภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$)
โดยกลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 พัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 2.1
พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ
นักเรียน ($\bar{X} = 4.23$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 พัฒนาครูผู้สอน
ให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
($\bar{X} = 4.17$)

ตาราง 56 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์
การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กลยุทธ์หลักที่ 3

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
กลยุทธ์หลักที่ 3			
ยกระดับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายใน สถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.06	0.69	มาก
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1			
สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ	4.19	0.67	มาก
วัตถุประสงค์			
1. เพื่อสนับสนุนการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ ภายในห้องเรียน ทั้งทางกายภาพและทางสังคมที่ เอื้อต่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.26	0.65	มาก
2. เพื่อสนับสนุนจัดการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนที่มี ความพร้อมและหลากหลายที่เอื้อต่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน			
มาตรการ			
มีการส่งเสริม สนับสนุนบรรยากาศในการเรียนรู้ ทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ที่เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งความคิด โดยการสร้าง ความพร้อมของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ มีสื่อและ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้	4.30	0.60	มาก

ตาราง 56 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
มาตรการ (ต่อ)			
ส่งเสริมทักษะทางความคิดระดับสูง การจัดห้องเรียนหรือการเตรียมสถานที่ไม่ควรเป็นการจัดเรียงโต๊ะเรียนแบบฟังบรรยายเรียงเป็นแถว ๆ และไม่ควรถูกัดต่ออยู่เฉพาะในห้องเรียน ควรจัดแหล่งศึกษาค้นคว้าที่หลากหลายรูปแบบ มีการจัดมุมส่งเสริมทักษะการคิด เพิ่มศูนย์การเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ และลานประสบการณ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน			
ตัวชี้วัด			
ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.23	0.64	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
1. พัฒนาระบบ ICT และห้องศูนย์การเรียนรู้ ICT	4.24	0.67	มาก
2. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น			
3. พัฒนาห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน			
4. พัฒนาอาคารสถานที่ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้			
5. พัฒนาห้องสมุด			
6. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระฯ			
7. สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการสอนและพัฒนาสื่อการสอน			
ภาพรวม	4.24	0.52	มาก

ตาราง 56 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2			
สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม	4.08	0.68	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้านบรรยากาศ ในการเรียนรู้ภายในห้องเรียน ทั้งทางกายภาพและ ทางสังคมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.12	0.69	มาก
มาตรการ			
มีการส่งเสริมสนับสนุนบรรยากาศในการเรียนรู้ ภายในห้องเรียน โดยการสร้างบรรยากาศและ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เป็นอิสระ อบอุ่น ปลอดภัย และเป็นมิตรไมตรี มีการช่วยเหลือดูแล ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้ง การพัฒนา การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูผู้สอนกับ นักเรียน และระหว่างนักเรียนในห้องเรียน	4.29	0.63	มาก
ตัวชี้วัด			
ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบรรยากาศ ในการเรียนรู้ทางสังคม	4.14	0.64	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
ห้องเรียนนักคิด	4.20	0.69	มาก
ภาพรวม	4.16	0.54	มาก
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3			
ส่งเสริมการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง	3.98	0.78	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับความรู้จากสถานศึกษา ในด้านการสนับสนุนทางการเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	3.91	0.76	มาก

ตาราง 56 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
มาตรการ			
การจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองและจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครองที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	3.97	0.79	มาก
ตัวชี้วัด			
ระดับการส่งเสริมสนับสนุนทางการเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนจากผู้ปกครอง	3.93	0.76	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
1. ประชุมผู้ปกครอง	4.17	0.75	มาก
2. เยี่ยมบ้านนักเรียน			
ภาพรวม	3.99	0.64	มาก
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.4			
ส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพภายในครอบครัวของนักเรียน	3.93	0.78	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ครอบครัวของนักเรียนได้รับความรู้จากทางสถานศึกษา ในการสร้างสัมพันธภาพภายในครอบครัวที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	3.96	0.78	มาก
มาตรการ			
การจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองและจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางในการส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัวที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.04	0.80	มาก

ตาราง 56 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
ตัวชี้วัด			
ระดับสัมพันธภาพในครอบครัวที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	3.99	0.79	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
1. ประชุมผู้ปกครอง	4.20	0.69	มาก
2. เยี่ยมบ้านนักเรียน			
ภาพรวม	4.02	0.66	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 3	4.10	0.54	มาก

จากตาราง 56 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 3 ยกระดับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) โดยกลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมา ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม ($\bar{X} = 4.16$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 ส่งเสริมการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.99$)

ตาราง 57 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์
การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กลยุทธ์หลักที่ 4

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
กลยุทธ์หลักที่ 4			
เร่งรัดพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.21	0.56	มาก
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1			
พัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.26	0.66	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ครูมีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.25	0.61	มาก
มาตรการ			
พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เช่น ใช้เครื่องมือ ช่วยคิด PMI, PO, CAF, CS, ADI, OPV, HV, LV, AGO ใช้เครื่องมือช่วยหาทางเลือก APC จัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นและสอดแทรก กระบวนการคิด เป็นต้น	4.20	0.72	มาก
ตัวชี้วัด			
ร้อยละของครูที่มีการพัฒนากระบวนการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง	4.11	0.68	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.26	0.63	มาก
ภาพรวม	4.22	0.54	มาก

ตาราง 57 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2			
พัฒนานักเรียนให้เกิดคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด	4.11	0.68	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด	4.16	0.63	มาก
มาตรการ			
ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ จัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด ได้แก่ มีความไวต่อการเปลี่ยนแปลง ช่างสังเกต เก็บรายละเอียด รับรู้เร็ว มีสมาธิจำแนก ชอบทำสิ่งที่ท้าทาย แปลกใหม่ ชอบทำอะไรเกินวัย มั่นใจในตนเอง เรียนรู้ได้เร็ว ทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี มีความสามารถในการจัดระเบียบโครงสร้างและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ มีความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม อยากรู้ อยากรู้อยากเห็น ใฝ่รู้ มีความสามารถเชิงเหตุและผล มีความสามารถในการสรุปความ มีความสามารถในการวางแผน มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการผสมผสานข้อมูล	4.29	0.61	มาก
ตัวชี้วัด			
ระดับการมีคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนที่ส่งเสริมการคิด	4.19	0.66	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
1. กิจกรรมฝึกทักษะการคิดขั้นสูง	4.17	0.73	มาก
2. ส่งเสริมคุณลักษณะการเป็นนักคิด			
3. เกมส่งเสริมการคิด			
ภาพรวม	4.18	0.54	มาก

ตาราง 57 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3			
ส่งเสริมให้นักเรียนให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ	4.25	0.62	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือในกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.25	0.62	มาก
มาตรการ			
ส่งเสริมให้นักเรียนมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือโดยให้ครูใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่เลือกสาระที่จะเรียน วิธีเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยได้ปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน	4.26	0.61	มาก
ตัวชี้วัด			
ระดับการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือของครูผู้สอน	4.17	0.65	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ	4.26	0.67	มาก
ภาพรวม	4.25	0.50	มาก

ตาราง 57 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4			
ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.24	0.62	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น	4.30	0.59	มาก
มาตรการ			
ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตร การจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น	4.26	0.64	มาก
ตัวชี้วัด			
ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด	4.11	0.72	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
1. พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.25	0.63	มาก
2. พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน			
3. พัฒนาสื่อการเรียนการสอน			
4. จัดสอนซ่อมเสริมนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น			
ภาพรวม	4.23	0.51	มาก
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.5			
พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน	4.08	0.68	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน	4.12	0.69	มาก

ตาราง 57 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
มาตรการ			
ส่งเสริมการจัดโครงการ/กิจกรรม ให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน	4.15	0.69	มาก
ตัวชี้วัด			
ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน	4.16	0.71	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
เทคนิคการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน	4.16	0.71	มาก
ภาพรวม	4.14	0.57	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 4	4.20	0.48	มาก

จากตาราง 57 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 4 เร่งรัดพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) โดยกลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 ส่งเสริมนักเรียนให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 4.4 ยกกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 4.23$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 4.5 พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.14$)

ตาราง 58 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์
การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กลยุทธ์หลักที่ 5

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
กลยุทธ์หลักที่ 5			
ปรับปรุงการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.15	0.66	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.17	0.72	มาก
มาตรการ			
ส่งเสริมครูผู้สอนในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวัด และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนให้เหมาะสมตาม ระดับชั้น ดังนี้	4.24	0.67	มาก
1. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัดทักษะการคิด วิเคราะห์การประเมินและการสรุปลงความคิดเห็น			
2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัดทักษะการคิด สังเคราะห์และการประยุกต์ใช้ความรู้			
3. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วัดทักษะกระบวนการ คิดอย่างมีวิจารณญาณ			
(ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะ การคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน)			

ตาราง 58 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
ตัวชี้วัด			
ระดับการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ให้เหมาะสมตามระดับชั้น	4.09	0.67	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.33	0.49	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์ที่ 5	4.17	0.55	มาก

จากตาราง 58 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 5 ปรับปรุงการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) โดยโครงการ/กิจกรรม จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา ได้แก่ มาตรการ ส่งเสริมครูผู้สอนในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนให้เหมาะสมตามระดับชั้น ดังนี้ 1) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัดทักษะการคิดวิเคราะห์การประเมินและการสรุปลงความคิดเห็น 2) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัดทักษะการคิดสังเคราะห์และการประยุกต์ใช้ความรู้ 3) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วัดทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะการคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ($\bar{X} = 4.24$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ตัวชี้วัด ระดับการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ให้เหมาะสมตามระดับชั้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.09$)

ตาราง 59 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์
การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กลยุทธ์หลักที่ 6

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
กลยุทธ์หลักที่ 6			
ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.24	0.66	มาก
วัตถุประสงค์			
ครูได้รับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.24	0.74	มาก
มาตรการ			
มีการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร โดยเน้นหลักการ สร้างศรัทธา การสาธิตรูปแบบการสอน การร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตามประเมินผลตลอด กระบวนการ และการนำเสนอผลการดำเนินงานที่ เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.23	0.71	มาก
ตัวชี้วัด			
ระดับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้น พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.21	0.69	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.31	0.66	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 6	4.24	0.57	มาก

จากตาราง 59 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 6 ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) โดยโครงการ/กิจกรรม การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา ได้แก่ รายการกลยุทธ์หลักที่ 6 ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และวัตถุประสงค์ ครูได้รับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.24$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ตัวชี้วัด ระดับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.21$)

2.2 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ในการประเมินความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ในภาพรวมสามารถสรุปได้ดังตาราง 60

ตาราง 60 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวม

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
1. วิสัยทัศน์ (Vision)	4.32	0.68	มาก
2. พันธกิจ (Mission)	4.33	0.47	มาก
3. เป้าประสงค์ (Goals)	4.46	0.54	มาก
4. กลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนด นโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.39	0.59	มาก

ตาราง 60 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
5. กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และพัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน	4.56	0.45	มากที่สุด
6. กลยุทธ์หลักที่ 3 ยกระดับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.50	0.49	มาก
7. กลยุทธ์หลักที่ 4 เร่งรัดพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.55	0.48	มากที่สุด
8. กลยุทธ์หลักที่ 5 ปรับปรุงการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.51	0.54	มากที่สุด
9. กลยุทธ์หลักที่ 6 ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.57	0.56	มากที่สุด
ภาพรวม	4.47	0.43	มาก

จากตาราง 60 ในภาพรวม พบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวมมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) โดยกลยุทธ์หลักที่ 6 ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมา ได้แก่ กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และพัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 4.56$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ วิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.32$) โดยจำแนกรายละเอียดดังตาราง 61-69

ตาราง 61 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา วิสัยทัศน์

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
วิสัยทัศน์ (Vission)			
เป็นสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	4.32	0.68	มาก
ภาพรวม	4.32	0.68	มาก

จากตาราง 61 พบว่า วิสัยทัศน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$)

ตาราง 62 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา พันธกิจ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
พันธกิจ (Mission)			
1. ส่งเสริมการมีบทบาทในการมีส่วนร่วม ระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชนในการ กำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.26	0.67	มาก
2. พัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียนให้มีทักษะ และคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.38	0.62	มาก

ตาราง 62 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
3. สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และครอบครัวให้เป็นแหล่งเรียนรู้มี สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	4.31	0.65	มาก
4. พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้การวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็น สำคัญ โดยสนับสนุนปัจจัยเอื้ออย่างเพียงพอ ในเรื่องการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ และ การนิเทศภายใน	4.30	0.64	มาก
5. เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศภายในแบบ กัลยาณมิตรอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.38	0.64	มาก
ภาพรวม	4.33	0.47	มาก

จากตาราง 62 พบว่า พันธกิจของกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวมมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) โดยพันธกิจข้อที่ 2 พัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และพันธกิจข้อที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา ได้แก่ พันธกิจข้อที่ 3 สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและครอบครัวให้เป็นแหล่งเรียนรู้มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ($\bar{X} = 4.31$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ พันธกิจข้อที่ 1 ส่งเสริมการมีบทบาทในการมีส่วนร่วมระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชนในการ

กำหนดนโยบายการจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.26$)

ตาราง 63 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ กลยุทธ์การบริหารจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เป้าประสงค์

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
เป้าประสงค์ (Goals)			
1. ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบายการจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.36	0.70	มาก
2. ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะด้านมโนภาพ ได้แก่ ความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ การวางแผน การแก้ปัญหา การประเมินคุณภาพ และ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน รวมทั้งมีภาวะผู้นำ ได้แก่ คุณลักษณะ ความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน และเป็นผู้นำทาง วิชาการ หรือทางด้านการศึกษา	4.59	0.55	มากที่สุด
3. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนและมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีการคิดเป็น แบบอย่างให้นักเรียนเห็น รวมทั้งได้รับการ นิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรด้านการ พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.49	0.59	มาก

ตาราง 63 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
4. นักเรียนมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริม การคิด มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและ แบบร่วมมือในกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมทั้ง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจ ภายในตน	4.39	0.72	มาก
5. ผู้ปกครองมีการสนับสนุนทางการเรียนแก่ นักเรียน และครอบครัวมีสัมพันธภาพภายใน ที่ดี ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน	4.39	0.76	มาก
6. สถานศึกษามีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการ เรียนรู้ มีความพร้อมและหลากหลาย ทั้งองค์ประกอบทางกายภาพและองค์ประกอบ ทางสังคม รวมทั้งมีแนวทางในการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.54	0.64	มากที่สุด
ภาพรวม	4.46	0.54	มาก

จากตาราง 63 พบว่า เป้าประสงค์ของกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวมมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) โดยเป้าประสงค์ข้อที่ 2 ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะด้านมโนภาพ ได้แก่ ความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ การวางแผน การแก้ปัญหา การประเมินคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน รวมทั้งมีภาวะผู้นำ ได้แก่ คุณลักษณะความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน และเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา ได้แก่ เป้าประสงค์ข้อที่ 6 สถานศึกษามีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้มีความพร้อมและหลากหลาย ทั้งองค์ประกอบทางกายภาพและองค์ประกอบทางสังคม รวมทั้งมีแนวทางในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น

พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ($\bar{X} = 4.54$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ เป้าประสงค์
ข้อที่ 1 ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.36$)

**ตาราง 64 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ
กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 1**

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
กลยุทธ์หลักที่ 1			
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและ ชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.39	0.72	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.38	0.65	มาก
มาตรการ			
เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	4.36	0.70	มาก
ตัวชี้วัด			
ระดับการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและ ชุมชน ในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.36	0.70	มาก

ตาราง 64 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาเครือข่ายครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.47	0.63	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 1	4.39	0.59	มาก

จากตาราง 64 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) โดยโครงการ/กิจกรรม พัฒนาเครือข่ายครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา ได้แก่ รายการกลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ($\bar{X} = 4.39$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ มาตรการ เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และตัวชี้วัด ระดับการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.36$)

ตาราง 65 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ
กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 2

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
กลยุทธ์หลักที่ 2			
พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและ คุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน และพัฒนาทักษะด้านมโนภาพ และภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน	4.56	0.54	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1			
พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.58	0.57	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ครูได้รับการพัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.60	0.56	มากที่สุด
มาตรการ			
ให้ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน ได้แก่ การให้โอกาสนักเรียนได้คิด การส่งเสริมการคิด ของนักเรียน และการให้คำแนะนำวิธีคิดแก่ นักเรียน โดยการจัด อบรมสัมมนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูมีการ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.57	0.61	มากที่สุด

ตาราง 65 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
ตัวชี้วัด			
ระดับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.48	0.66	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.48	0.64	มาก
ภาพรวม	4.54	0.49	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2			
พัฒนาครูให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.53	0.64	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ครูได้รับพัฒนาให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อ การคิดขั้นสูงของนักเรียน โดยมีการคิดและ เป็นแบบอย่างให้นักเรียนเห็น	4.55	0.60	มากที่สุด
มาตรการ			
ให้ครูเป็นแบบอย่างในด้านการคิด ได้แก่ คุณลักษณะการเป็นคนใจกว้าง มีวิจารณญาณ มีลักษณะสร้างสรรค์ ยุติธรรม เป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็น สามารถโต้แย้ง โดยใช้หลัก เหตุผลและยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน เป็นผู้รักในการสอน มีความสามารถในการสอน สามารถกระตุ้น แนวความคิดของผู้เรียนได้ดี สามารถเตรียมและสร้างบรรยากาศทางความคิด ให้นักเรียนอยากคิด อยากเรียน สนใจความรู้และ การเรียนรู้ตลอดเวลา โดยการจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริม ให้ครูผู้สอนมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.59	0.58	มากที่สุด

ตาราง 65 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
มาตรการ			
ให้ครูเป็นแบบอย่างในด้านการคิด ได้แก่ คุณลักษณะการเป็นคนใจกว้าง มีวิจรรณญาณ มีลักษณะสร้างสรรค์ ยุติธรรม เป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็น สามารถโต้แย้ง โดยใช้หลัก เหตุผลและยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน เป็นผู้รักในการสอน มีความสามารถในการสอน สามารถกระตุ้น แนวความคิดของนักเรียนได้ดี สามารถเตรียมและสร้างบรรยากาศทางความคิด ให้นักเรียนอยากคิด อยากเรียน สนใจความรู้และ การเรียนรู้ตลอดเวลา โดยการจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำโครงการ/กิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.59	0.58	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับคุณลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.56	0.60	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาคุณลักษณะครูต้นแบบด้านการคิด	4.46	0.66	มาก
ภาพรวม	4.54	0.51	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3			
พัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของ ผู้บริหารโรงเรียน	4.59	0.53	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
1. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาทักษะ ด้านมโนภาพ	4.62	0.53	มากที่สุด
2. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาภาวะผู้นำ			

ตาราง 65 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
มาตรการ			
ผู้บริหารโรงเรียน มีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับทักษะ ด้านมโนภาพ ประกอบด้วย ความสามารถในการ สร้างวิสัยทัศน์ การวางแผน การแก้ปัญหา การประเมินคุณภาพ และ การพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน รวมทั้งภาวะผู้นำในการ ปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้าน การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเข้ารับ การอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเอง	4.60	0.56	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำในการ ปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้าน การศึกษา	4.62	0.53	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาศักยภาพผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับทักษะด้าน มโนภาพ และภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานและ เป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษา	4.58	0.61	มากที่สุด
ภาพรวม	4.60	0.45	มากที่สุด
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 2	4.56	0.45	มากที่สุด

จากตาราง 65 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและ
คุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และพัฒนาทักษะด้านมโนภาพ
และภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ในภาพรวมมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.56$) โดยกลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 พัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหาร
โรงเรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อย
ที่ 2.1 พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง

ของนักเรียน และกลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 พัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.54$)

ตาราง 66 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 3

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
กลยุทธ์หลักที่ 3			
ยกระดับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.51	0.57	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1			
สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ	4.54	0.59	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
1. เพื่อสนับสนุนการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ภายในห้องเรียน ทั้งทางกายภาพและทางสังคมที่เอื้อต่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.57	0.53	มากที่สุด
2. เพื่อสนับสนุนจัดการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนที่มีความพร้อมและหลากหลายที่เอื้อต่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน			

ตาราง 66 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
มาตรการ			
มีการส่งเสริม สนับสนุนบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งความคิด โดยการสร้างความพร้อมของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ มีสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ส่งเสริมทักษะทางความคิดระดับสูง การจัดห้องเรียน หรือการเตรียมสถานที่ไม่ควรเป็น การจัดเรียงโต๊ะเรียนแบบฟังบรรยายเรียงเป็นแถว ๆ และไม่ควรถูกจำกัดอยู่เฉพาะในห้องเรียน ควรจัดแหล่งศึกษาค้นคว้าที่หลากหลายรูปแบบ มีการจัดมุมส่งเสริมทักษะการคิด เพิ่มศูนย์การเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ และลานประสบการณ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.62	0.49	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.51	0.59	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
1. พัฒนาระบบ ICT และห้องศูนย์การเรียนรู้ ICT	4.49	0.63	มาก
2. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น			
3. พัฒนาห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน			
4. พัฒนาอาคารสถานที่ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้			

ตาราง 66 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
โครงการ/กิจกรรม (ต่อ)			
5. พัฒนาห้องสมุด			
6. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระฯ			
7. สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการสอน และพัฒนาสื่อการสอน			
ภาพรวม	4.55	0.46	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2			
สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม	4.45	0.64	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้านบรรยากาศ ในการเรียนรู้ภายในห้องเรียน ทั้งทางกายภาพ และทางสังคมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน	4.52	0.62	มากที่สุด
มาตรการ			
มีการส่งเสริมสนับสนุนบรรยากาศในการเรียนรู้ ภายในห้องเรียน โดยการสร้างบรรยากาศและ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เป็นอิสระ อบอุ่น ปลอดภัย และเป็นมิตรไมตรี มีการ ช่วยเหลือดูแลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วย ตนเองรวมทั้งการพัฒนา การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน และระหว่าง นักเรียนในห้องเรียน	4.55	0.58	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ บรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม	4.46	0.65	มาก

ตาราง 66 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
โครงการ/กิจกรรม			
ห้องเรียนนักคิด	4.55	0.61	มากที่สุด
ภาพรวม	4.51	0.51	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3			
ส่งเสริมการสนับสนุนทางการเรียนจาก ผู้ปกครอง	4.47	0.67	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับความรู้จากสถานศึกษา ในด้านการสนับสนุนทางการเรียนที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.42	0.69	มาก
มาตรการ			
การจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองและจัด กิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครองที่เอื้อ ต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.48	0.67	มาก
ตัวชี้วัด			
ระดับการส่งเสริมสนับสนุนทางการเรียน ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนจากผู้ปกครอง	4.38	0.71	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
1. ประชุมผู้ปกครอง	4.45	0.68	มาก
2. เยี่ยมบ้านนักเรียน			
ภาพรวม	4.44	0.58	มาก
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.4			
ส่งเสริมการสร้างสัมพันธ์ภาพภายในครอบครัว ของนักเรียน	4.50	0.65	มาก

ตาราง 66 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ครอบครัวของนักเรียนได้รับความรู้จาก ทางสถานศึกษา ในการสร้างสัมพันธภาพ ภายในครอบครัวที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.49	0.69	มาก
มาตรการ			
การจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองและจัด กิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางในการ ส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัวที่ส่งผลต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.55	0.64	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับสัมพันธภาพในครอบครัวที่ส่งผลต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.48	0.68	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
1. ประชุมผู้ปกครอง	4.45	0.64	มาก
2. เยี่ยมบ้านนักเรียน			
ภาพรวม	4.49	0.56	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 3	4.50	0.49	มาก

จากตาราง 66 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 3 ยกกระตบการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้อยู่ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) โดยกลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 สนับสนุนการจัดการเรียนรู้อยู่ภายในสถานศึกษาด้านองค์ประกอบทางกายภาพ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมา ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 สนับสนุนการจัดการเรียนรู้อยู่ภายในสถานศึกษาด้านบรรยากาศในการเรียนรู้อยู่ทางสังคม ($\bar{X} = 4.51$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 ส่งเสริมการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.44$)

ตาราง 67 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ
กลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 4

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
กลยุทธ์หลักที่ 4			
เร่งรัดพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.56	0.57	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1			
พัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.56	0.60	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้ครูมีการพัฒนากระบวนการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	4.57	0.57	มากที่สุด
มาตรการ			
พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เช่น ใช้เครื่องมือช่วยคิด PMI, PO, CAF, CS, ADI, OPV, HV, LV, AGO ใช้เครื่องมือช่วยหาทาง เลือก APC จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ มุ่งเน้นและสอดแทรกกระบวนการคิด เป็นต้น	4.52	0.67	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ร้อยละของครูที่มีการพัฒนากระบวนการจัด การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง	4.52	0.65	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.57	0.61	มากที่สุด
ภาพรวม	4.55	0.52	มากที่สุด

ตาราง 67 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2			
พัฒนานักเรียนให้เกิดคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่ส่งเสริมการคิด	4.53	0.63	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิด การพัฒนาคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริม การคิด	4.55	0.61	มากที่สุด
มาตรการ			
ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ จัดโครงการ/ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนา คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด ได้แก่ มีความไวต่อการเปลี่ยนแปลง ช่างสังเกต เก็บรายละเอียด รับรู้เร็ว มีสมาธิจำแม่น ชอบทำสิ่งที่ท้าทาย แปลกใหม่ ชอบทำอะไรเกิน วัย มั่นใจในตนเอง เรียนรู้ได้เร็ว ทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี มีความสามารถในการจัดระเบียบ โครงสร้างและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ มี ความสามารถ ในการคิดเชิงนามธรรม อยากรู้ อยากรู้อยากเห็น ใฝ่รู้ มีความสามารถเชิงเหตุและผล มีความสามารถ ในการสรุปความ มีความสามารถในการ วางแผน มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการผสมผสานข้อมูล	4.64	0.56	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับการมีคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียน ที่ส่งเสริมการคิด	4.56	0.59	มากที่สุด

ตาราง 67 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
โครงการ/กิจกรรม			
1. กิจกรรมฝึกทักษะการคิดขั้นสูง	4.56	0.61	มากที่สุด
2. ส่งเสริมคุณลักษณะการเป็นนักคิด			
3. เกมส่งเสริมการคิด			
ภาพรวม	4.57	0.50	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3			
ส่งเสริมนักเรียนให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ	4.58	0.57	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือในกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.56	0.59	มากที่สุด
มาตรการ			
ส่งเสริมให้นักเรียนมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือโดยให้ครูใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่เลือกสาระที่จะเรียน วิธีเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยได้ปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน	4.57	0.56	มากที่สุด

ตาราง 67 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
ตัวชี้วัด			
ระดับการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมี ส่วนร่วมและแบบร่วมมือของครูผู้สอน	4.54	0.59	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ	4.55	0.61	มากที่สุด
ภาพรวม	4.56	0.51	มากที่สุด
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4			
ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.57	0.61	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมเพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น	4.57	0.61	มากที่สุด
มาตรการ			
ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตร การจัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น	4.56	0.62	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามเกณฑ์ที่ สถานศึกษากำหนด	4.46	0.65	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
1. พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.53	0.67	มากที่สุด
2. พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน			
3. พัฒนาสื่อการเรียนการสอน			
4. จัดสอนซ่อมเสริมนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น			
ภาพรวม	4.54	0.51	มากที่สุด

ตาราง 67 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.5			
พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจ ภายในตนของนักเรียน	4.47	0.66	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิด การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่อ อำนาจภายในตนของนักเรียน	4.50	0.68	มาก
มาตรการ			
ส่งเสริมการจัดโครงการ/ กิจกรรม ให้ความรู้ แก่นักเรียนเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในตนของ นักเรียน	4.52	0.64	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจ ภายในตนของนักเรียน	4.48	0.69	มาก
โครงการ/กิจกรรม			
เทคนิคการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน	4.54	0.62	มากที่สุด
ภาพรวม	4.50	0.57	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 4	4.55	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 67 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 4 เร่งรัดพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) โดยกลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 พัฒนานักเรียนให้เกิดคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมา ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 ส่งเสริมให้นักเรียนให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ ($\bar{X} = 4.56$) และ

อันดับสุดท้าย ได้แก่ ภาพรวมในกลยุทธ์ย่อยที่ 4.5 พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่อ
อำนาจภายในตนของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

**ตาราง 68 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของ
กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 5**

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
กลยุทธ์หลักที่ 5			
ปรับปรุงการวัดและประเมินผลการจัดการ เรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน	4.49	0.62	มาก
วัตถุประสงค์			
เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.48	0.67	มาก
มาตรการ			
ส่งเสริมครูผู้สอนในการปรับปรุงพัฒนา เครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนให้เหมาะสมตามระดับชั้น ดังนี้	4.56	0.57	มากที่สุด
1. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัดทักษะการคิด วิเคราะห์การประเมินและการสรุป ลงความคิดเห็น			
2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัดทักษะ การคิดสังเคราะห์และการประยุกต์ใช้ ความรู้			

ตาราง 68 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
มาตรการ (ต่อ)			
3. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วัดทักษะ			
กระบวนการคิด อย่างมีวิจารณญาณ (ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านทักษะการคิดของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน)			
ตัวชี้วัด			
ระดับการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน ให้เหมาะสมตาม ระดับชั้น	4.51	0.63	มากที่สุด
โครงการ/กิจกรรม			
จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลจัดการ เรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน	4.52	0.62	มากที่สุด
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 5	4.51	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 68 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 5 ปรับปรุงการวัดและประเมินผลจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) โดยมาตรการ ส่งเสริมครูผู้สอนในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนให้เหมาะสมตามระดับชั้น ดังนี้ 1) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัดทักษะการคิดวิเคราะห์ การประเมินและการสรุปลงความคิดเห็น 2) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัดทักษะการคิดสังเคราะห์และการประยุกต์ใช้ความรู้ 3) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วัดทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ(ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะการคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมา ได้แก่ โครงการ/กิจกรรม จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิด

ชั้นสูงของนักเรียน ($\bar{X} = 4.52$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ วัตถุประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.48$)

ตาราง 69 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กลยุทธ์หลักที่ 6

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
กลยุทธ์หลักที่ 6			
ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน	4.59	0.59	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
ครูได้รับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง	4.57	0.68	มากที่สุด
มาตรการ			
มีการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร โดยเน้น หลักการสร้างศรัทธา การสาธิตรูปแบบ การสอน การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตามประเมินผลตลอดกระบวนการ และ การนำเสนอผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.58	0.62	มากที่สุด
ตัวชี้วัด			
ระดับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้น พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.54	0.65	มากที่สุด

ตาราง 69 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเป็นประโยชน์
โครงการ/กิจกรรม			
การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน	4.58	0.59	มากที่สุด
ภาพรวมกลยุทธ์หลักที่ 6	4.57	0.56	มากที่สุด

จากตาราง 69 พบว่า กลยุทธ์หลักที่ 6 ชั้นเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ในภาพรวมมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) โดยรายการกลยุทธ์หลักที่ 6 ชั้นเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา ได้แก่ มาตรการ มีการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรโดยเน้นหลักการสร้างศรัทธา การสาธิตรูปแบบการสอน การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตามประเมินผลตลอดกระบวนการ และการนำเสนอผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และโครงการ/กิจกรรม การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ($\bar{X} = 4.58$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ตัวชี้วัด ระดับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.54$)

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods) โดยการเก็บข้อมูล ทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษา สภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 2) เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และ 3) เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้และปัจจัย ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

1. การศึกษาสภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยใช้พหุกรณีศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยใช้พหุกรณีศึกษา แหล่งข้อมูล ได้แก่ โรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการบริหารจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 โรงเรียน โดยการสัมภาษณ์กลุ่ม ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ รวมจำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) และแบบวิเคราะห์เอกสาร ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT เพื่อประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ร่วมกับผู้ให้ข้อมูลในแต่ละสถานศึกษา รวมทั้ง ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุปจากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับกลยุทธ์ โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนรู้

2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
 ขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผู้วิจัยทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ
 การคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา โดยประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ
 หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ ในโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต จำนวนโรงเรียนทั้งหมด
 2,192 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 24,112 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ
 (Stratified Sampling) เมื่อกำหนดความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% โดยใช้สูตร
 ตามแนวทางของ Yamane (1973, p. 125) ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวน 396 คน เครื่องมือที่ใช้
 ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ และการบริหารการจัดการ
 เรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ (%)
 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รวมทั้ง การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
 แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

**ขั้นตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ
 การคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษา**

1. การยกร่างกลยุทธ์การบริหารการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ซึ่งเป็นผลมาจากการศึกษาสภาพบริบท
 การบริหารการจัดการเรียนรู้ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา
 ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษา ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT ประกอบกับนำ SWOT Matrix และปัจจัย
 ที่ส่งผลบางปัจจัยมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ร่วมกับสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
 โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา
 ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษา ตามขอบเขตที่กำหนด จากนั้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา
 ความเหมาะสมของกลยุทธ์และการใช้ภาษา และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2. การตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการนำร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 คน ตรวจสอบโดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) แล้วปรับร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วจึงให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ประเด็นการสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ในขั้นตอนดังกล่าวนี้ เป็นการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 193 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 384 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เมื่อกำหนดความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% โดยใช้สูตรตามแนวทางของ Yamane (1973, p. 125) ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวน 196 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของชั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

1.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดชั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยใช้พหุกรณีศึกษา สรุปได้ดังนี้

1.1.1 ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้

1) จุดแข็ง (Strengths) พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดและดำเนินการตามกลยุทธ์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และท้องถิ่นในการจัดการศึกษามีโครงสร้างและสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจนและเป็นระบบเน้นการมีส่วนร่วมโดยครูและบุคลากรมีวิสัยทัศน์ของโรงเรียนร่วมกัน มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ซึ่งครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ตามหลักเกณฑ์ของโรงเรียน ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนมีการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมอิงตามมาตรฐานตัวชี้วัดและครอบคลุมหลักสูตรทุกกลุ่มสาระฯ

2) จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า โรงเรียนมีการวางกลยุทธ์ในแผนงานแต่ไม่สามารถปฏิบัติได้ครบตามที่กำหนดและการกำกับติดตามไม่ทั่วถึง เนื่องจากภาระงานของครูมีมาก ประกอบกับครูที่บรรจุใหม่เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดรวมทั้ง ครู และบุคลากรบางส่วนปฏิบัติงานตามค่านิยมของตน โดยไม่คำนึงถึงวัฒนธรรมองค์กรและไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามนโยบายการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนมีการโยกย้ายสับเปลี่ยน หรือเกษียณอายุราชการตามวาระ ทำให้โรงเรียนขาดความต่อเนื่องของนโยบายและการบริหารงาน

3) โอกาส (Opportunities) พบว่า กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการกำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้กับโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน และนโยบายการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลซึ่งทางโรงเรียนได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลตามนโยบายดังกล่าว และยังเป็นศูนย์พัฒนาวิชาการที่มีความพร้อมในการจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่ชุมชน มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีความพร้อม และสามารถระดมทุนจากหน่วยงานภายนอกได้มาก โดยมีบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐและเอกชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้ง เครือข่ายต่าง ๆ ให้การส่งเสริม พัฒนาและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน นอกจากนี้ความเชื่อมั่น ศรัทธา ความมีชื่อเสียงและ

เป็นที่นิยมของทางโรงเรียน ส่งผลให้ทางโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดให้การสนับสนุนบุคลากร เพื่อให้ความรู้และแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผนการจัดการเรียนรู้ และออกแบบการเรียนรู้ให้กับทางโรงเรียน รวมทั้ง นักเรียนและผู้ปกครอง มีความต้องการที่จะศึกษาในโรงเรียนเป็นเลิศทางวิชาการมากขึ้น

4) อุปสรรค (Threats) พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียน และไม่มีเวลาให้กับนักเรียน นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายด้านการศึกษาอยู่บ่อยครั้ง รวมทั้งการได้รับงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษามีข้อจำกัด เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอย

1.1.2 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู

1) จุดแข็ง (Strengths) พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดและดำเนินการตามกลยุทธ์พัฒนาครู และบุคลากรเป็นมืออาชีพ กลยุทธ์พัฒนาระบบบริหาร ครู บุคลากร ระบบการเรียนการสอน เพื่อยกระดับสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และมาตรฐานสากล กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและกลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา มีโครงสร้างองค์กรที่เป็นระบบเน้นการมีส่วนร่วม มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับส่งเสริมและพัฒนาครู รวมทั้ง บุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เข้าถึงการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีศูนย์วิทยบริการเพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตนเองในด้านวิชาการ นอกจากนี้ ครูผู้สอนยังมีความรู้ความสามารถ มีทักษะและความชำนาญเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ยึดหลักการมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการพัฒนาตนเองในด้านคุณลักษณะของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูสม่ำเสมอ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำมีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการบริหารวิชาการ มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการทำงาน

2) จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า แผนงานในการส่งเสริมและพัฒนาครูในโรงเรียนไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง การจัดสรรงบประมาณไม่ครอบคลุมและไม่ทั่วถึง โดยขาดการนิเทศติดตามและขยายผลอย่างเป็นรูปธรรม และครูที่บรรจุใหม่ไม่ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมองค์กร ประกอบกับภาระงานของผู้บริหารมีมากส่งผลให้ไม่สามารถดูแลครู บุคลากร และนักเรียนได้อย่างทั่วถึง

3) โอกาส (Opportunities) พบว่า สมาคมผู้ปกครอง บุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐและเอกชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้ง เครือข่ายต่าง ๆ ตลอดจนรัฐบาลมีนโยบายในการจัดสรรและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียน นอกจากนี้สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการพัฒนาครู

และบุคลากรของโรงเรียน เช่น จัดอบรมเกี่ยวกับการสอนเพื่อพัฒนาการคิด ประกอบกับ ความเชื่อมั่น ศรัทธา ความมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของทางโรงเรียน ทำให้สามารถคัดเลือกครู และบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็นศักยภาพของทางโรงเรียนได้ ตลอดจนจน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ครูและบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ได้ง่ายต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

4) อุปสรรค (Threats) พบว่า การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายด้านการศึกษาอยู่บ่อยครั้ง กระทรวงศึกษาธิการมีการจัด อบรมสัมมนาให้กับบุคลากรทางการศึกษาในหัวข้อที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการ รวมทั้ง การส่งเสริมด้านเทคโนโลยีจากหน่วยงานต้นสังกัดยังมีไม่เพียงพอ และไม่ต่อเนื่อง

1.1.3 ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

1) จุดแข็ง (Strengths) พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์ ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา กลยุทธ์ยกระดับการบริหาร จัดการด้วยระบบคุณภาพ กลยุทธ์พัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อองค์การ แห่งการเรียนรู้ มีการจัดหลักสูตรและกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัด สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามศักยภาพ มีบรรยากาศของความเป็นวิชาการ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน มีแหล่งบริการการเรียนรู้ที่มีความพร้อม เพียงพอ และ ปลอดภัย มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม มีการสนับสนุนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ การจัดกิจกรรม และแหล่งเรียนรู้ที่มีความพร้อมสำหรับ การเรียนการสอน รวมทั้งเอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน นอกจากนี้ ครูผู้สอน มีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนการสอน และมีทักษะในการสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ ภายในห้องเรียนให้มีความเป็นอิสระ อบอุ่น และเอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการคิดของ ผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้จัดการเรียนรู้ได้อย่างอิสระ

2) จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า การปฏิบัติตามแผนของโรงเรียน ไม่ครบถ้วน ไม่ครอบคลุมทุกแผน การควบคุมแผนงานของผู้บริหารโรงเรียนไม่ชัดเจน ไม่ทั่วถึง การบริหารงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนและไม่เพียงพอ และทางโรงเรียนยังมีข้อจำกัดในเรื่อง สถานที่ที่ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียนจำนวนนักเรียนต่อห้องมีมาก ทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ทุกคน ครูผู้สอน บางส่วนไม่ใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สูง เกษียณอายุราชการจำนวนมาก รวมทั้ง ครูบรรจุใหม่และครูอัตราจ้างเพิกเฉยต่อวัฒนธรรม ขององค์กร

3) โอกาส (Opportunities) พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความพร้อมให้การสนับสนุนกับทางโรงเรียนในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มที่ รัฐบาลให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดการศึกษา รวมทั้ง หน่วยงานต้นสังกัดได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นให้กับโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปปฏิบัติ โรงเรียนสามารถระดมทุนจากหน่วยงานภายนอกได้มาก ความเชื่อมั่น ศรัทธา ความมีชื่อเสียง และเป็นที่นิยมของทางโรงเรียน ทำให้ได้รับการสนับสนุนและจัดตั้งเป็นศูนย์พัฒนาวิชาการและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ บุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐและเอกชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้ง เครือข่ายต่าง ๆ ให้การส่งเสริมพัฒนา และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนรู้ อีกทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ได้ง่ายต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

4) อุปสรรค (Threats) พบว่า ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานและเข้าร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียนเท่าที่ควรเนื่องจากต้องทำงาน และยังมีมุ่งเน้นให้เด็กเรียนพิเศษนอกเวลา นอกจากนี้ นักเรียนบางส่วนยังมาจากครอบครัวที่มีปัญหา ไม่มีความพร้อมในการสนับสนุนทางการเรียนกับนักเรียน เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอย สถานะทางเศรษฐกิจที่ไม่เท่าเทียมกัน รวมทั้ง การใช้เทคโนโลยีในทางที่ไม่เหมาะสมส่งผลกระทบต่อ การเรียนของนักเรียน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางนโยบาย ด้านการศึกษาอยู่บ่อยครั้ง และการขอใช้สถานที่ภายในโรงเรียนจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม ทำให้ค่านิยมเปลี่ยนแปลงไป โดยเน้นการแข่งขันด้านวัตถุ

1.1.4 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

1) จุดแข็ง (Strengths) พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์ยกระดับคุณภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล และส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยี เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ กลยุทธ์พัฒนาครู และบุคลากรเป็นมืออาชีพ กลยุทธ์ปลูกฝังคุณธรรมความสำนึกในความเป็นไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล กลยุทธ์พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลกดี กลยุทธ์พัฒนาระบบบริหาร ครู บุคลากร ระบบการเรียนการสอนเพื่อยกระดับสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และมาตรฐานสากล มีการบริหารจัดการการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีหลักสูตรพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดและผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหารให้การส่งเสริมบุคลากรได้เข้าร่วมพัฒนาความรู้ เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังพบว่า ครูส่วนใหญ่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ มีการแสวงหาความรู้

และเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและมุ่งเน้นกระบวนการคิด ตลอดจนนักเรียนที่สอบคัดเลือกเข้ามาร้อยละ 50 มีพื้นฐานการเรียนรู้ดี

2) จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า มีการวางกลยุทธ์ขององค์กรในแผนงาน แต่ไม่สามารถปฏิบัติได้ครบตามที่กำหนด มีการปรับเปลี่ยนบุคลากรผู้รับผิดชอบในแผนงานบ่อยทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่อง การประเมิน กำกับ ติดตามไม่ทั่วถึง ประกอบกับจำนวนนักเรียนต่อห้องมีมากทำให้ครูผู้สอนดูแลไม่ทั่วถึง และภาระงานนอกเหนือจากงานสอนของครูมีมากและบางส่วนไม่พัฒนา ไม่ปรับตัว ให้ทันตามการเปลี่ยนแปลงทางด้านการปฏิรูปการศึกษาและเทคโนโลยี ส่งผลให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนได้ ประกอบกับครูบรรจุใหม่และครูอัตราจ้างเพิกเฉยต่อวัฒนธรรมองค์กรและมีคุณลักษณะของครูตามมาตรฐานวิชาชีพน้อย ขาดการวิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อการวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ อีกทั้งครูผู้ที่มีประสบการณ์สูงเกษียณอายุราชการจำนวนมาก นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนในเขตพื้นที่บริการส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางหรือค่อนข้างต่ำ ขาดความรับผิดชอบ ไม่กระตือรือร้น และไม่มีความสนใจ ขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน และมีรูปแบบการเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิด

3) โอกาส (Opportunities) พบว่า ความเชื่อมั่น ศรัทธา ความมีชื่อเสียง และความเป็นที่นิยมของทางโรงเรียน ทำให้มีอัตราการแข่งขันเพื่อเข้าเรียนของนักเรียนสูง โดยผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความพร้อมให้การสนับสนุนกับทางโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล และหน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายในการเผยแพร่เอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทักษะการคิด ตามขนาดของโรงเรียน และตามกลุ่มสาระฯ นอกจากนี้ ยังได้รับการสนับสนุนงบประมาณด้านการจัดการเรียนรู้จากรัฐบาล ตลอดจนบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐและเอกชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้ง เครือข่ายต่าง ๆ ให้การส่งเสริม พัฒนา และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน อีกทั้งยังเป็นโรงเรียนประจำจังหวัด ตั้งอยู่ศูนย์กลางของชุมชน ทำให้มีโอกาสในการคัดเลือกครูและบุคลากรที่มีคุณภาพเข้ามาเป็นศักยภาพให้กับทางโรงเรียน และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ได้ง่ายต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตลอดจนสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน

4) อุปสรรค (Threats) พบว่า ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานและเข้าร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียนเท่าที่ควร เนื่องจากต้องทำงาน ประกอบกับภาวะค่าครองชีพสูง

และผู้ปกครองมีอาชีพไม่มั่นคงทำให้รายได้ต่ำส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้ชุมชนที่มีภาวะเสี่ยงต่ออบายมุข และการใช้เทคโนโลยีในทางที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียน ตลอดจนนโยบายและแนวปฏิบัติในการรับนักเรียนของหน่วยงานต้นสังกัดส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนรวมทั้ง การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายด้านการศึกษาอยู่บ่อยครั้ง

1.1.5 ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

1) จุดแข็ง (Strengths) พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์ส่งเสริมการใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากล ขอบเขตในการรับผิดชอบงานของครูและบุคลากรในโรงเรียนมีความชัดเจน มีระบบการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่ชัดเจน มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ครูนำไปปฏิบัติ มีการใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพหลากหลายเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ใช้หลักการมีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการวัดและประเมินผล ครูและบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตรงตามวุฒิ และผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารที่ดีมีประสิทธิผล โดยเปิดโอกาสในการรับฟังความคิดเห็นทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างอิสระ

2) จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า การปฏิบัติตามแผนของโรงเรียนไม่สามารถดำเนินการได้ครบถ้วน ขาดการติดต่อประสานงานในการดำเนินการกับผู้รับผิดชอบโดยตรง สายการบังคับบัญชาใช้อิสระในการดำเนินการวางนโยบายทำให้ไปไม่ถึงผู้บริหาร และยังขาดการควบคุมมาตรฐานในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ประกอบกับจำนวนนักเรียนต่อห้องมีมากทำให้ยากต่อการวัดและประเมินผล ซึ่งในบางรายวิชาไม่เป็นปัจจุบันและไม่ครอบคลุม เนื่องจากครูมีความยึดมั่นถือมั่นสูงไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงที่หลากหลาย อีกทั้งยังวัดและประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลไม่ทั่วถึง ไม่ครอบคลุมทักษะของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น และครูผู้ที่มีประสบการณ์สูงเกษียณอายุราชการจำนวนมาก รวมทั้ง ภาระงานของผู้บริหารมีมากทำให้ไม่มีเวลาดูแลครู บุคลากร และนักเรียนอย่างทั่วถึง

3) โอกาส (Opportunities) พบว่า ความเชื่อมั่น ศรัทธา ความมีชื่อเสียง และความเป็นที่นิยมของทางโรงเรียน ทำให้สามารถคัดเลือกครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้าเป็นคณาจารย์ของทางโรงเรียนได้ และทำให้มีอัตราการแข่งขันเพื่อเข้าเรียนสูง ประกอบกับโรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาจากรัฐบาล และหน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายให้การสนับสนุนโปรแกรมสำหรับวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

แก่โรงเรียน ตลอดจนมีนโยบายในการเผยแพร่เอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการจัดการกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้ง เครื่องมือวัดและประเมินผลตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทักษะการคิด ตามขนาดของโรงเรียน และตามกลุ่มสาระฯ อีกทั้งสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดได้มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยการสนับสนุนเทคโนโลยี โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการวัดและประเมินผลทำให้สะดวกและรวดเร็วขึ้น

4) อุปสรรค (Threats) พบว่า ผู้ปกครองมุ่งเน้นให้เด็กเรียนพิเศษนอกเวลาและมุ่งเน้นให้เด็กได้แนวข้อสอบเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย ทำให้เด็กต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการเรียนทั้งในโรงเรียนและเรียนพิเศษนอกโรงเรียน ตลอดจนภาวะเศรษฐกิจถดถอยทำให้ผู้ปกครองจำนวนหนึ่งไม่สามารถสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนและการเรียนของนักเรียนได้นอกจากนี้ ยังพบว่า นโยบายและแนวปฏิบัติในการรับนักเรียนของหน่วยงานต้นสังกัดส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน รวมทั้ง การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายด้านการศึกษาอยู่บ่อยครั้ง

1.1.6 ด้านการนิเทศภายใน

1) จุดแข็ง (Strengths) พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานตามกลยุทธ์ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีขอบเขตในการรับผิดชอบงานของครูและบุคลากรในโรงเรียนมีความชัดเจน มีการดำเนินการนิเทศแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มสาระฯ กับฝ่ายบริหาร รวมทั้งระหว่างกลุ่มสาระฯ อย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ ซึ่งครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายใน โดยใช้หลักการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร และยังมีคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถตรงกับสาขาวิชาที่สอน นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนยังมีการบริหารจัดการโดยเน้นการกระจายอำนาจ และใช้หลักกัลยาณมิตรในการปฏิบัติงาน

2) จุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า การปฏิบัติตามแผน และการนิเทศติดตาม ไม่สามารถดำเนินการได้ครบถ้วน ไม่ครอบคลุมทุกแผน ขาดการติดต่อประสานงานในการดำเนินการกับผู้รับผิดชอบโดยตรง ขาดการเก็บข้อมูลในการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบภาระงานของครูมีมากทำให้มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาในการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศภายในโรงเรียน โดยอาจทำได้ไม่ครบในแต่ละภาคเรียน เนื่องจากมีครูในแต่ละกลุ่มสาระฯ จำนวนมาก ประกอบกับครูผู้สอนขาดทักษะและไม่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน บางส่วนมีทัศนคติในทางลบกับการนิเทศภายใน ขาดการยอมรับและไม่ให้เกียรติซึ่งกันและกันส่งผลให้การนิเทศภายในไม่บรรลุผล นอกจากนี้ ครูส่วนใหญ่ไม่ได้นำผลจากการนิเทศไปใช้ในการพัฒนางานของตน และ

ขาดแรงจูงใจในการทำงานเนื่องจากไม่ได้นำผลการนิเทศภายในโรงเรียนไปใช้ประเมินผลงาน อีกทั้งผู้บริหารขาดการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง

3) โอกาส (Opportunities) พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนประจำจังหวัด และให้การส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนด้านการศึกษาเป็นอย่างดี ประกอบกับโรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาจากรัฐบาล และหน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่การปฏิบัติกับโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสนับสนุนสารสนเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน ตลอดจนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการส่งผลให้ทางโรงเรียนต้องดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวสู่การปฏิบัติให้บรรลุผล อีกทั้งสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดยังได้จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน นอกจากนี้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนิเทศภายในโรงเรียน

4) อุปสรรค (Threats) พบว่า ผู้ปกครองบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอน ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจถดถอยทำให้ผู้ปกครองจำนวนหนึ่งไม่สามารถสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนและการเรียนของนักเรียนได้ และการนิเทศติดตามโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ตามนโยบายของต้นสังกัดมีมาก ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

ในการผลการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับกลยุทธ์ โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ทั้ง 3 โรงเรียน ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ พบว่า ทางโรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และท้องถิ่นในการจัดการศึกษา โดยการพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน มีการดำเนินการพัฒนาครู และบุคลากรเป็นมืออาชีพ โดยการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการ ผ่านการประเมินในระดับชาติ ส่งเสริมครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยี (ICT) และนวัตกรรมทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง ยังได้มีการดำเนินการพัฒนาบุคลากรและพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนการสอน พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระฯ และยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ โดยการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา ตลอดจนมีการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยการพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อองค์การ

แห่งการเรียนรู้ พัฒนาศูนย์โครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน ดำเนินการยกระดับคุณภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล และส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระฯ มีการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดำเนินงานนิเทศภายใน และส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการของนักเรียน ส่งเสริมพัฒนาความสามารถของนักเรียน โดยการดำเนินการพัฒนานักเรียนกลุ่มต่ำและจัดสอนซ่อมเสริม รวมทั้ง จัดสอนทบทวนความรู้ในวันหยุดเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รวมทั้ง ดำเนินการในการปลูกฝังคุณธรรมความสำนึกในความเป็นไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเจตคติของผู้เรียนเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม และดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก โดยใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากล

1.2 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ปัจจัยทั้ง 24 ปัจจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหารโรงเรียน (X_{24}) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .661 นอกจากนี้ยังพบว่า มีปัจจัย 8 ตัว ที่ร่วมกันส่งผลต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลทางบวกต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 ตัว ได้แก่ ทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหารโรงเรียน (X_{24}), ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (X_5), คุณลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนที่ส่งเสริมการคิด (X_3), สัมพันธภาพภายในครอบครัว (X_{11}), พฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน (X_{15}), และบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ (X_{13}) ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลทางลบต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ตัว ได้แก่ ความเชื่ออำนาจภายในตนเองของนักเรียน (X_6) และ

พื้นฐานครอบครัว (X_{12}) ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามากที่สุด คือ ทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหารโรงเรียน (X_{24})

2. ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีทั้งหมด 6 กลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์ย่อย 15 มาตรการ และ 15 ตัวชี้วัด ดังนี้

กลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนดนโยบายจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ประกอบด้วย 1 มาตรการ 1 ตัวชี้วัด

กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และพัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มี 3 กลยุทธ์ย่อย โดยในแต่ละกลยุทธ์ย่อยของกลยุทธ์หลักที่ 2 ประกอบด้วย 1 มาตรการ 1 ตัวชี้วัด รวม 3 มาตรการ 3 ตัวชี้วัด ดังนี้

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 พัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 พัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน

กลยุทธ์หลักที่ 3 ยกระดับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มี 4 กลยุทธ์ย่อย โดยในแต่ละกลยุทธ์ย่อยของกลยุทธ์หลักที่ 3 ประกอบด้วย 1 มาตรการ 1 ตัวชี้วัด รวม 4 มาตรการ 4 ตัวชี้วัด ดังนี้

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 ส่งเสริมการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.4 ส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพภายในครอบครัวของนักเรียน

กลยุทธ์หลักที่ 4 เร่งรัดพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิด
 ขั้นสูงของนักเรียน มี 5 กลยุทธ์ย่อย โดยในแต่ละกลยุทธ์ย่อยของกลยุทธ์หลักที่ 4
 ประกอบด้วย 1 มาตรการ 1 ตัวชี้วัด รวม 5 มาตรการ 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 พัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะ
 การคิดขั้นสูงของนักเรียน

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 พัฒนานักเรียนให้เกิดคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 ส่งเสริมนักเรียนให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและ
 แบบร่วมมือ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4 ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.5 พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจภายในของ
 นักเรียน

กลยุทธ์หลักที่ 5 ปรับปรุงการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น
 การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ประกอบด้วย 1 มาตรการ 1 ตัวชี้วัด

กลยุทธ์หลักที่ 6 ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนา
 ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ประกอบด้วย 1 มาตรการ 1 ตัวชี้วัด

ในการตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้
 เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 13 คน จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group
 Discussion) ในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง
 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เป็นการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหาร
 การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาพรวม พบว่า มีความเป็นไปได้และ
 ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยนำข้อค้นพบและประเด็นสำคัญที่น่าสนใจมาทำการอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

จากผลการวิจัย พบว่า สภาพบริบทการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยใช้พหุกรณีศึกษาในภาพรวม พบว่า โรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการบริหารจัดการการเรียนรู้ ทั้ง 3 โรงเรียน ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะทุกโรงเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ซึ่งหากโรงเรียนสามารถดึงดูด ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนได้มาก มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จสูง ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดหลักการการศึกษา โดยให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการศึกษาให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันการศึกษา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น นอกจากนี้ยังกำหนดให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน), 2547, หน้า 7, 33-34) สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาบุตร ล้อมสาย (2552, หน้า 267) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคิดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนากระบวนการคิดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3

นอกจากนี้ ในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหารโรงเรียนส่งผลมากที่สุด ข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่าทักษะด้านมโนภาพของผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยในการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนที่มีความสามารถมองโรงเรียนในภาพรวม และมองเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างงานด้านต่าง ๆ ในการบริหารจัดการการเรียนรู้ รวมทั้งมีวิสัยทัศน์ในการที่จะทำให้

โรงเรียนเตรียมพร้อมที่ดีที่สุดสำหรับการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนในโรงเรียนได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ดังที่ Bovee (1993, p. 9) กล่าวว่า ทักษะด้านมโนภาพเป็นทักษะที่ทำให้ผู้บริหารสามารถมองภาพรวมทั้งหมดขององค์การความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับสิ่งแวดล้อมและเข้าใจความสัมพันธ์ส่วนต่าง ๆ ขององค์การ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ กวีขร ปทุมสูติ (2556) ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า ด้านมโนภาพของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

สำหรับตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลทางลบต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้อื่น เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 2 ปัจจัย โดยตัวแรก ได้แก่ ความเชื่ออำนาจภายในตนเองของนักเรียน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วปัจจัยดังกล่าวนี้จะส่งผลในทางบวก เนื่องจากเป็นพลังสำคัญในตัวมนุษย์ที่จะสามารถขับเคลื่อนให้บุคคลกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ จนบรรลุเป้าหมายนั้นได้ แต่จากผลการวิจัยครั้งนี้กลับได้ผลในทางตรงข้าม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสิ่งแวดล้อมรอบตัวบุคคล ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของบุคคลผู้นั้น ดังที่ ดุจเดือน พันธุมนาวิน (2549, หน้า 111-113) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมรอบตัวบุคคลมีอิทธิพลต่อจิตลักษณะความเชื่ออำนาจภายในตนเองของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการ “ทำนายได้” และ “ควบคุมได้” ซึ่งในกรณีที่บุคคลมีความเชื่ออำนาจภายในตนเองสูง มีสภาพเร้นแค้นทางจิตน้อย มักเกิดขึ้นได้ในโรงเรียน หรือในมหาวิทยาลัยที่คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือคะแนนความประพฤติของนักเรียน หรือนิสิตนักศึกษาควรขึ้นอยู่กับความพยายามของเขาเพียงอย่างเดียว โดยไม่ขึ้นกับสิ่งอื่น แต่สถานศึกษาอาจเกิดความเร้นแค้นมากกว่าที่ควรจะเป็น เพราะมีผู้นำสภาพความเร้นแค้นจากภายนอกเข้ามา เช่น ครูอาจารย์สร้างสภาพเร้นแค้นจากการมีอารมณ์แปรปรวน ทำให้คะแนนผลการเรียนขึ้นอยู่กับผู้ตรวจมากกว่าผู้ตอบ ในส่วนของตัวแปรตัวที่สอง ได้แก่ พื้นฐานครอบครัว เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่น่าจะส่งผลในทางบวกเช่นเดียวกัน เนื่องจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีพื้นฐานที่ดีควรจะมีการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงที่ดีตาม แต่จากผลการวิจัยกลับได้ผลในทางตรงข้าม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการที่พ่อแม่ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีพื้นฐานครอบครัวที่ดีอาจไม่มีเวลาในการอบรมสั่งสอน มีปฏิสัมพันธ์ หรือถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ที่ช่วยในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงให้กับนักเรียนได้ เนื่องจากต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำงานนอกบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับรายงานสถานการณ์ครอบครัวของ วรวิมล โรมรัตนพันธ์ และคณะ (2554, หน้า 4) ได้รายงานเกี่ยวกับเวลาของครอบครัวว่า ปัจจุบันสมาชิกในครอบครัวมีเวลาให้กันน้อยลงมาก ส่วนใหญ่ใช้เวลาในกิจกรรมของตนเอง คือการทำงานหารายได้หรือการเล่าเรียน ข้อมูลจากการสำรวจผู้ปกครอง จำนวน 1,066 คน

ในเขตกทม. ของมูลนิธิเครือข่ายครอบครัว พบว่า พ่อแม่ส่วนใหญ่ทำงานวันละ 7-10 ชั่วโมง และพ่อแม่ ร้อยละ 43 มีความรู้สึกห่างเหินกับลูก ในขณะที่ลูก ๆ ใช้เวลากับการเล่าเรียน เป็นส่วนใหญ่ และงานวิจัยของ อัจฉรา ชัยชาญ, อมร สุวรรณนิมิต และสุภาพร อาญาเมือง (2556, หน้า 662-663) ทำการศึกษา พบว่า สถานการณ์ปัญหาของเยาวชนในปัจจุบันและผลกระทบที่เกิดขึ้น ด้านผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีเวลาให้ลูก เนื่องจากต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ผู้ปกครองบางคนทำงานล่วงเวลา ทำให้กลับบ้านดึก เมื่อพ่อแม่กลับบ้าน ลูกก็ยังไม่กลับบ้าน หรือนอนหลับไปแล้ว จากสาเหตุดังกล่าวทำให้ไม่มีเวลาในการพูดคุย อบรมสั่งสอนลูก

2. กลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์ย่อย ซึ่งมีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผล ดังนี้

2.1 กลยุทธ์หลักที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการ กำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เป็นกลยุทธ์เชิงรุก ที่ถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เนื่องจาก ในทุกประเด็นกลยุทธ์จะไปสู่ความสำเร็จได้นั้น จะต้องเริ่มต้นจากการกำหนดกรอบนโยบาย ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนให้ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนและบริหารจัดการการเรียนรู้ โดยให้ครูและบุคลากร ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายการจัดการเรียนรู้ และดำเนินการพัฒนานักเรียนให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 88-90) ได้กำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนจัดสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 2) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชนเป็นยุทธศาสตร์ที่จำเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาควรระลึกถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 40-43) ที่ได้ทำการสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาด้านทักษะการคิด มีการพัฒนาด้านทักษะการคิดเพิ่มขึ้น โดยภาคีต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ภาคีผู้ปกครอง ภาคีหน่วยงานภาครัฐ นอกกระทรวงศึกษาธิการ ภาคีองค์กรพัฒนาเอกชน ภาคีสื่อมวลชน การมีส่วนร่วมของชุมชน และการมีส่วนร่วมในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษา

2.2 กลยุทธ์หลักที่ 2 พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และพัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน เป็นกลยุทธ์เชิงรุกมุ่งส่งเสริมและพัฒนาครู รวมไปถึงผู้บริหาร ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการคิดในโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพตลอดจนเกิดประโยชน์ต่อตัวนักเรียน ดังที่ Joyce and Shower (2002, p. 4) กล่าวว่า การที่จะพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนได้นั้น จำเป็นจะต้องพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) ด้านความเป็นเอกภาพ ในการศึกษาการปฏิบัติการเรียนรู้ และร่วมแบ่งปันผลที่ได้ 2) ด้านเนื้อหาของการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน 3) ด้านการเปลี่ยนแปลง ทั้งรูปแบบการสอน และการสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้ที่มีความชัดเจนและเพียงพอต่อความต้องการที่จะช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียน 4) ด้านกระบวนการในการพัฒนาบุคลากรควรเป็นการพัฒนาทักษะที่มีความจำเป็นในการนำไปใช้

จากประเด็นกลยุทธ์ย่อยทั้ง 3 ในกลยุทธ์หลักที่ 2 ผู้วิจัยมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ที่สืบบทบาทหน้าที่โดยตรงและเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาและขับเคลื่อนทุกประเด็นกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ ดังที่ McGuinness (1999) กล่าวว่า ในการส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียนนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้กำหนดกรอบเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนให้ชัดเจนตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งจากข้อค้นพบในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 พัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน เป็นกลยุทธ์ที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้บริหารสถานศึกษาและหากปราศจากกลยุทธ์ย่อยในข้อดังกล่าวนี้ ก็จะไม่สามารถดำเนินการตามกลยุทธ์ในข้ออื่น ๆ ได้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอิทธิพลสูงมากในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ โดยการผลักดันความคิด วิสัยทัศน์ และสร้างความตระหนักในการขับเคลื่อนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติให้ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ จำเป็นต้องปฏิรูประบบตนเองโดยเฉพาะอย่างยิ่งในทักษะด้านมโนภาพ เนื่องจาก ทักษะดังกล่าวเป็นทักษะที่เกี่ยวกับไหวพริบ การมีวิสัยทัศน์ ความสามารถในการมองภาพรวมและเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับระบบทั้งหมดในสถานศึกษา รวมทั้ง สามารถแก้ปัญหาและวางแผนให้สถานศึกษาไปยังทิศทางที่ถูกต้องในอนาคต ดังที่ กัญญาบุตร ล้อมสาย (2552, หน้า 7) กล่าวว่า ตัวผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ ในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณและมีเหตุผล และคิดอย่างมีวิสัยทัศน์ของ

ผู้เรียน นอกจากนี้ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2559, หน้า 21-22) ได้กล่าวถึง กลยุทธ์การบริหารจัดการ 4 อย่าง ที่มีผลต่อผู้บริหาร ได้แก่ Dreaming และหรือ Visioning ก่อน ต้องคิด หากไม่คิดก็ไปไม่ได้และการฝันจะเหนือกว่าความเป็นจริง คนส่วนใหญ่จะอยู่กับสภาพความเป็นจริง คนที่เหนือกว่าคือคนที่ฝัน เพราะฉะนั้นต้องรู้จักฝัน หลังจากนั้นต้อง Inspiring พร้อมกับ Encouraging ผู้เกี่ยวข้อง ในฐานะการบริหารจะต้อง Empowering หรือ Developing เพราะเราไม่มีทางทำเองคนเดียวได้สำเร็จ จำเป็นจะต้องสร้างแรงบันดาลใจให้คนอื่น ๆ ช่วยทำ และกระตุ้นให้เขาพัฒนาตัวเองต้องสร้างพลังอำนาจให้เขามีการพัฒนาตัวเองให้มาก พลังอำนาจของเขาก็จะมาช่วยเราทำงานนั่นเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยยนต์ เพาพาน (2559, หน้า 304) ทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่มีประสิทธิผล ต้องมีวิสัยทัศน์ในการที่จะทำให้โรงเรียนเตรียมพร้อมที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียนไปสู่อนาคตที่ต้องการ และสามารถแบ่งปันวิสัยทัศน์ไปพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกันได้ด้วย นอกจากนี้ทักษะด้านมโนภาพแล้วผู้บริหารสถานศึกษายังต้องมีการพัฒนาตนเองในด้านภาวะผู้นำ ทั้งในเรื่องของการปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษา จึงจะทำให้การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนดำเนินไปได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม เนื่องจากสถานศึกษาเป็นศูนย์กลางของการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังที่ Drake and Roe (1986, p. 29) กล่าวว่า ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นำทางการศึกษา ต้องมีความรู้ความเข้าใจในการสอนและการเรียน ต้องเป็นผู้มีภูมิรู้และเป็นนักวิชาการที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาบุตร ล้อมสาย (2552, หน้า 255) ที่ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระบวนการคิดในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 4 ที่ส่งผลต่อกระบวนการคิดในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสำคัญ 8 ตัวแปร ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์กว้างไกลของผู้บริหารในการพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน การเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารในการอุทิศตน เพื่อการพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน การเป็นผู้ริเริ่มของผู้บริหารในการนำแนวทางการพัฒนากระบวนการคิดเข้ามาใช้ในสถานศึกษา การนำผลการประเมินโครงการ/กิจกรรมมาพัฒนา/ปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษา การตรวจสอบ กำกับ ติดตามประเมินผลโครงการ/กิจกรรมการพัฒนากระบวนการคิด การดำเนินการพัฒนากระบวนการคิดตามโครงการ/กิจกรรมที่ระบุในแผนอย่างจริงจัง การนำเทคโนโลยี/ข้อมูลสารสนเทศมาใช้วางแผนพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน และการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่หลากหลาย

2.3 กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เป็นกลยุทธ์เชิงป้องกันที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้นั้น จะต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ดังที่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2548, หน้า 8) ได้กำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมาตรฐานที่ 12 ไว้ว่า สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยในองค์ประกอบที่ 1 ระบุไว้ว่า สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ ได้แก่ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอและอยู่ในสภาพใช้การได้ดี รวมทั้ง มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ นอกจากนี้ สำนักพัฒนาวัตกรรมการจัดการศึกษา (2551, หน้า 40) ระบุไว้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมและการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการคิดไว้ว่า การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนคิดไม่ปิดกั้นความคิดของผู้เรียน ให้คำชมเชย กำลังใจ หรือการเสริมแรง เมื่อผู้เรียนคิดได้ด้วยตนเอง สภาพแวดล้อมเช่นนี้ ย่อมเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองไปตามแบบอย่างได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Prendergast (1998) ทำการศึกษาอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมในวิทยาลัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณการมีปฏิสัมพันธ์ของนักศึกษา และความสำคัญของเพศ เชื้อชาติ ที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาในวิทยาลัย พบว่า การรับรู้ถึงสิ่งแวดล้อมในวิทยาลัยด้านผลสัมฤทธิ์ การมีปฏิสัมพันธ์ในสังคมของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และงานวิจัยของ รุสราญ อะห์ลี (2552, หน้า 103) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคิดขั้นสูงในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสงขลา พบว่า การสนับสนุนทางการเรียนจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคิดขั้นสูงในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.4 กลยุทธ์ที่ 4 เร่งรัดพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เป็นกลยุทธ์เชิงรุกที่มุ่งพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะการคิดขั้นสูง ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนควรสร้างความตระหนัก และแรงบันดาลใจ

ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเกิดผลสัมฤทธิ์แก่ผู้เรียน ดังที่ จิตติมา วรรณศรี (2557, หน้า 7) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ซึ่งถือเป็นขั้นตอนสำคัญของการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรตระหนักถึงความสำคัญและเร่งรัดในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ดังกล่าวสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาบุตร ล้อมสาย (2552, หน้า 253) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนากระบวนการคิดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน

2.5 กลยุทธ์ที่ 5 ปรับปรุงการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไขที่ผู้บริหารจะต้องเข้ามา มีบทบาทในการบริหารจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นในการพิจารณาว่าผู้เรียนเกิดคุณภาพการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและมาตรฐานการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ดังที่ นवलจิตต์ เขาวงกิตพงศ์ (2545, หน้า 53) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารยังมีบทบาทในการกำกับติดตามประเมินผล ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักในความสำคัญของการวัดผลประเมินผล วางแผนกำกับ ติดตาม และสรุปผล นอกจากนี้ เข็มทอง ศิริแสงเลิศ (2555, หน้า 52) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญในสถานศึกษา โดยต้องมีบทบาทเป็นผู้กำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ ประกอบด้วย วางแผน กำกับ ติดตาม และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ กำหนดวัตถุประสงค์ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมิน รวมทั้งดำเนินการกำกับติดตาม และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศักดิ์ สุจริตรักษ์ (2551) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน พบว่า องค์ประกอบย่อยด้านการวัดและประเมินผลและการเทียบโอนเป็นตัวบ่งชี้ตัวหนึ่งในการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนในองค์ประกอบด้านการบริหารวิชาการ

2.6 กลยุทธ์ที่ 6 ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไขที่นำแนวคิดการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรมาใช้ในการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการคิด ซึ่งเป็นอีกบทบาทหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารการจัดการเรียนรู้ และยังเป็นภารกิจหลักประการหนึ่งของโรงเรียนที่มีความสำคัญ ดังที่ วรรณิ ภิรมย์คำ (2558, หน้า 182) กล่าวว่า การส่งเสริมการนิเทศ (Supervision Stimulation) เป็นสิ่งที่ช่วยให้การนิเทศภายในประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย การมีมนุษยสัมพันธ์

และบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศ ทั้งนี้ หากต้องมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน สถานศึกษาดควรใช้รูปแบบการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร จึงจะทำให้กระบวนการดังกล่าว ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 134) เสนอแนวทางสำหรับผู้บริหารในการนิเทศภายใน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน มีแนวทางในการปฏิบัติ โดยการเยี่ยมชั้นเรียน สังเกตการสอน ให้คำปรึกษาแนะนำด้านการพัฒนาความสามารถการคิด จัดประชุมพัฒนา สื่อทักษะการคิดอย่างต่อเนื่อง ศึกษาดูงานสถาบัน หรือโรงเรียนที่ส่งเสริมการคิด อำนวยความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากร เช่น หนังสือ สื่อ แบบฝึกการคิด งบประมาณ ตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจ เช่น การประกวดผลงานการคิดสร้างสรรค์ การยกย่องเชิดชูเกียรติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิศนา ขัมมณี (2544, หน้า 58-70, 173-180) อ้างอิงใน กัญญาบุตร ล้อมสาย, 2552, หน้า 18-19) ได้ทำการศึกษาพหุกรณีเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ของโรงเรียน พบว่า องค์ประกอบด้านยุทธวิธีในการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ที่ผู้บริหารใช้และประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย การส่งเสริมการเรียนรู้ของครู การส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนา การมีแนวคิดหลักเป็นจุดร่วมในการพัฒนา และ การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร

กลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทั้ง 6 กลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์ย่อย สามารถพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนได้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ในทุกประเด็นกลยุทธ์ถูกกำหนดและยกวางมาจากผลการวิจัยหลายส่วนประกอบกัน ทั้งผลจากการศึกษาสภาพบริหารการจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยใช้พหุกรณีศึกษา และผลจากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามหลักการบริหารเชิงกลยุทธ์ ดังที่ Thompson and Strickland (2003, p. 6) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นขั้นตอนของการบริหารที่ประกอบไปด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ เชิงกลยุทธ์ การกำหนดจุดประสงค์การกำหนดกลยุทธ์ และการปฏิบัติตามกลยุทธ์ โดยในการบริหารเชิงกลยุทธ์เริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดประสงค์ และการกำหนดกลยุทธ์ จากนั้นบริหารให้เหมาะสม สอดคล้องกับ Wheelen and Hunger (2008, p. 18) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management Process) ประกอบด้วย องค์ประกอบ พื้นฐาน 4 ประการ ได้แก่ 1) การตรวจสอบสภาพแวดล้อม โดยการใช่วิธีที่เรียกว่า SWOT Analysis ประกอบด้วย จุดแข็ง S = Strength, จุดอ่อน W = Weaknesses, โอกาส O = Opportunities

และอุปสรรค T = Threats 2) การจัดทำกลยุทธ์ คือ การจัดทำแผนระยะยาวเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงานให้เหมาะสมกับโอกาสและปัญหาหรืออุปสรรคที่เผชิญอยู่ในขณะนั้น รวมทั้งต้องสอดคล้องกับจุดแข็ง จุดอ่อนขององค์การ การจัดทำแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย การกำหนดพันธกิจของบริษัท (Mission) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ที่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ 4) การประเมินผลการควบคุม ตลอดจนนำร่างกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

3. การประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวม พบว่า มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนและวิธีการวิจัยที่มีความเหมาะสม รวมทั้งมีการตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกลยุทธ์ให้มีความเหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการ ตลอดจนมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงและมีความเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ดังที่ วิภาดา คุปตานนท์ (2551, หน้า 47-48) กล่าวว่า หลักการสร้างกลยุทธ์และหลักการวางแผนที่ดีต้องมีการพิจารณาจากข้อมูลที่มีความแม่นยำ มีการพิจารณาตัวแปรต่าง ๆ อย่างรอบครอบ พิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติและผลกระทบอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากแผนนั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาทุกสังกัด รวมทั้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำกลยุทธ์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของตนเอง รวมทั้ง สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนปฏิบัติการ ดำเนินงานตามแผน ควบคุมติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานในการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจน

ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาคุณภาพของการศึกษาของประเทศชาติให้สูงขึ้นต่อไป

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำมาตรการที่เสนอไว้ในการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทักษะด้านมโนภาพ เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ทักษะด้านมโนภาพเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนมากที่สุด ควบคู่ไปกับภาวะผู้นำทั้งในการปฏิบัติงาน และเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษา ซึ่งทั้งทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการวางแผน และการขับเคลื่อนกลยุทธ์ให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

1.3 ครูควรนำมาตรการที่เสนอไว้ในการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อการพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของพฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูตามการรับรู้ของนักเรียน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรนำมาตรการที่เสนอไว้ในการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด และความเชื่ออำนาจภายในตน ตลอดจนครอบครัวของนักเรียน เกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

1.5 สถานศึกษาควรนำมาตรการที่เสนอไว้ในการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ ประกอบด้วย วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ห้องเรียน และอาคารสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า บรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

1.6 หน่วยงานต้นสังกัดทุกภาคส่วน ควรนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและจัดสรรงบประมาณในการบริหารการจัดการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา เพื่อประสิทธิผลในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนในทุกระดับชั้นและสถานศึกษาสังกัดองค์กรอื่น ๆ

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับต่าง ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (ม.ป.ป.). **ชุดปฏิบัติการจัดทำแผนกลยุทธ์และกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประสานงานปรับระบบงบประมาณ กองแผนงานกรมสามัญศึกษา.
- กนกทอง มหาวงศนันท์. (2550). **การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. ปริญญาทิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- กรมสามัญศึกษา. (2545). **แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน**. กรุงเทพฯ: คลังนานาวิทยา.
- กรรณิกา รักยิ่งเจริญ, อภรณ์ ไทยกล้า และนุชนาท ประมาคะเต. (2555). **การศึกษาความสามารถในการใช้ความคิดขั้นสูงของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่เรียนวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1**. วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ, 6(1), 49.
- กรรณิการ์ กะปะเงิน. (2550). **การศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย, ปทุมธานี.
- กวิษรา ปทุมสูติ. (2556). **ทักษะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา, กรุงเทพฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **เส้นทางสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาไทย: แนวทางการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **การพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.**
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กุลทรี พิภุณเฑาะ. (2551). **การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- กุลภัสสร ศิริพรรณ. (2545). **การศึกษาดัชนีชี้วัดที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ด้วยการวิเคราะห์หุระดับ.** ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- กัญญาบุตร ล้อมสาย. (2552). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนากระบวนการคิดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- กัญญาภัค พุฒตาล. (2549). **รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.**
วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- เกษม อุ๋นมนีรัตน์. (2550). **ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 3-4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และ เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.
- เข้มทอง ศิริแสงเลิศ. (2555). **เอกสารการสอน ชุดวิชาการจัดและบริหารองค์การทางการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หน่วยที่ 6 การบริหารการจัดการเรียนรู้.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- ครุสภา สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2556). **มาตรฐานการประกอบวิชาชีพ.**
สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2557, จาก <http://www.ksp.or.th/ksp2013/content/view.php?mid=136&did=254>
- จรินทร์ วันทะไชย์. (2541). **ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- จิตติมา วรรัตนศรี. (2557). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา**. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- จิราภรณ์ เรืองยิ่ง. (2557). ปัจจัยเชิงสาเหตุของความเชื่ออำนาจภายในตนที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 16. **วารสารหาดใหญ่วิชาการ**, 5, 779.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตพอยท์.
- ฉลอง ชาตรูประชีวิน. (2552). **การพัฒนากลยุทธ์การส่งเสริมการจัดกิจกรรม เพื่อสร้างคุณธรรมที่พึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ชลธิชา ถวัลย์วัฒน์สกุล. (2546). **การพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) วิทยาลัยบรมราชชนนี ราชบุรี โดยวิธีการเรียนการสอนแบบเรียนรู้ที่ผู้เรียนกระทำด้วยตนเอง**. **วิทยาลัยบรมราชชนนีราชบุรี**. สืบค้นเมื่อ 23 กันยายน 2557, จาก <http://www.bcnr.ac.th/research/research22.php>
- ชาติ แจ่มนุช. (2545). **สอนอย่างไรให้คิดเป็น**. กรุงเทพฯ: เลียงเชียง.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. **วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 12(1), 302-313.
- ณัชชา มหปฎุญานนท์. (2554). **โมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อทักษะการคิดวิจาร์ณญาณ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ดวงกมล โพธิ์นาค. (2545). **การศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยการวิเคราะห์พหุระดับ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- ดวงพร อุ่ณจิตต์. (2557). **กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความผาสุกของนักเรียนประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- ดวงมาลัย การะโชติ. (2548). **ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับคุณลักษณะของ
ผู้เรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี,
กรุงเทพฯ.**
- ดวงสมร โพธิ์อยู่. (2552). **การบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน
ราชประชาสมาสัยในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ. ภาคนิพนธ์ ค.ม.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.**
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน. (2549). **ความเชื่ออำนาจในตน: การวัด ความสำคัญ และการเปลี่ยนแปลง.
วารสารพัฒนาสังคม, 8(2), 107-142.**
- ถวิล มาตรเยี่ยม. (2545). **การปฏิรูปการศึกษา: โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ
School-Based Management: SBM. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.**
- ฤทัยรัตน์ ธรเสนา. (2546). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบช่วยเสริมศักยภาพ
เพื่อส่งเสริมพัฒนาการคิดขั้นสูงของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ถ.,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.**
- ทรงยศ แก้วมงคล. (2555). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.**
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2549). **ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย. สืบค้นเมื่อ
2 มีนาคม 2558, จาก [http://oldweb.obec.go.th/thai/strategic_transfer/datd/
Tosaporn.ppt](http://oldweb.obec.go.th/thai/strategic_transfer/datd/Tosaporn.ppt)**
- ทิตนา แหมมณี, ศิริชัย กาญจนวาลี, พิมพันธ์ เดชะคุปต์, ศรินธร วิหะศิรินันท์, นวลจิตต์
เชาว์กีรติพงศ์, ปัทมาศิริ อีรานูร์กันย์. (2544). **วิทยาการด้านการคิด. กรุงเทพฯ:
เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป.**
- ทิตนา แหมมณี. (2552). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่เน้นประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- ทิตนา แหมมณี. (2556). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่เน้นประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- ธงชัย สันติวงษ์. (2537). **องค์การและการบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.**
- ธงชัย สันติวงษ์. (2550). **องค์การและการบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.**

- ธีระ รุญเจริญ. (2549). **สู่ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ**. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีระยุทธ รัชชะ. (2544). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านศิลปะของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 สาขาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 8(1), 91-170.**
- ธัญวัลย์ เนียรศิริ. (2552). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง วิชาภาษาไทย**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นวลจิตต์ เขาวงกตพิงศ์. (2544). **วิทยาการด้านการคิด**. กรุงเทพฯ: มาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.
- นวลจิตต์ เขาวงกตพิงศ์. (2545). **การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- นารี อาแว. (2546). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของหัวหน้าภาควิชาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- นิธิภัทร บาลศิริ. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต: การประยุกต์ใช้โมเดลพัฒนาการพหุระดับแบบผสม**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **วิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ: สุริยาสาส์.
- บุญเรือง ศรีเหรียญ. (2542). **การศึกษาองค์ประกอบทางการศึกษาที่สัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อผลการเรียนรู้ และประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน โดยใช้รูปแบบระดับชั้นลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้น**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- ปนิดา นิตยาพร. (2543). **ความสัมพันธ์เชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อสารมวลชนที่มีเนื้อหารุนแรงและสภาพแวดล้อมทางสังคมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นชาย**. วิทยานิพนธ์ นศ.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ประโชด ชุมพล. (2546). **การบริหารเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ**. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ.
- ประพิทย์ สุภาวนา. (2556). **การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.

- ประภาภรณ์ วงศ์แพทย์. (2558). **ยุทธศาสตร์ด้านการระบอบการจัดการ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- ประยูร ไชยวรรณ. (2548). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำนาจเจริญ.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- ประสพสุข บุญเดช. (2543). **คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ครอบครวั** (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: นิติบรรณาการ.
- ประสพ อิศรปริดา. (2547). **สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา.** กรุงเทพฯ: นำอักษรการพิมพ์.
- ปราณี กองจินดา. (2549). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ และการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบชิปปา โดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะการคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- ปราณี หล้าเบ็ญสะ. (2553). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.
- ปัญญา แจ่มกั้วาล. (2554). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- ปิยะนุช นิมพา. (2551). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารวิชาการ.** กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ.
- พรฤดี นิธิรัตน์. (2540). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการถูกระทำทารุณกรรมของเด็ก ในครอบครัว: ศึกษาในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพฯ.** วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.

- พรพรรณ สีละมندرี้. (2546). **องค์ประกอบที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม:
การวิเคราะห์พหุระดับโดยใช้โมเดลลดหลั่นเชิงเส้น.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- พรศักดิ์ สุจริตรักษ์. (2551). **ตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียน.**
วิทยานิพนธ์ ศษ.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- พิมพ์ประภา อรัญมิตร. (2552). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย
เขต 3 โดยการวิเคราะห์พหุระดับ.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- พิรุณไพบรย์ สำโรงทอง. (2554). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อเจตคติการเรียน
ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้
โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- พระมหากานต์ ชาวดร. (2548). **ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร.**
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- พระมหาบุญเสริม ธมฺมทินฺโน (ทองศรี). (2554). **ปัจจัยและประสิทธิผลการบริหาร
งานวิชาการ โรงเรียนป้อมนาคราชาวทยานนท์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สมุทรปราการ เขต 1.** วิทยานิพนธ์ พศ.ม., มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เพชริน สงค์ประเสริฐ. (2550). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ โดยยึดหลัก
การทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ กศ.ด.,
มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2541). **การศึกษาไทย: จำเป็นต้องปฏิรูประรค์.** กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำรา
และเอกสารทางวิชาการวิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2559). **ปรัชญาการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ.** กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพโรจน์ ปิยะวงค์วัฒนา. (2556). **การจัดการเชิงกลยุทธ์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม.**
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ภริดี วัชรสินธุ์, ดิเรก วรธรรมเคียร, พันพัชร ปิ่นจินดา, จิราพร รอดพ่วง, ไชยยศ โพธิ์วิทยศิริธรรม และอรอุมา เจริญสุข. (2557). ผลการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบสอง (พ.ศ. 2549-2553). สืบค้นเมื่อ 9 กันยายน 2557, จาก <http://www.onesqa.or.th/th/contentlist-view/934/284/>
- ภีรนนท์ กล้าหาญ. (2548). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานการอาชีวศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด: การวิเคราะห์กลุ่มพหุ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ภุริณัฐ กระแสโสม. (2550). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการคิด อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ภุสิทธิ์ พรหมตัน. (2544). การวางแผนกลยุทธ์. นครสวรรค์: ริมปิงการพิมพ์.
- ภักพอล นันทาวิราช. (2551). แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะคิดต่อการออกกำลังกาย และ ความเชื่ออำนาจภายในตน ที่พยากรณ์พฤติกรรมการออกกำลังกายของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- มณฑลक्षण ภักดีชน. (2556). การพัฒนากลยุทธ์แบบดุลยภาพ (BSC) สำหรับสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์. (2545). **สัมพันธภาพใน ครอบครัว. ชุดวิชาจิตวิทยาครอบครัวและครอบครัวศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553). **คู่มือการจัดระเบียบ การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเรียนรู้**. ปทุมธานี: เทียนวัฒนา พรินต์ติ้ง.
- มาลินี วชิราภากร. (2546). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน สถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2**. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม., สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ.

- มิถุชมนัส วรธมมทินทร์. (2544). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- มิ่งขวัญ ภาคัญไชย. (2551). **การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุและผลของความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนของอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- มณฑริกา วิฑูรชาติ. (2551). **การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาเอกชนขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 ในเขตกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น, กรุงเทพฯ.
- รุสราญ อะหลี่. (2552). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคิดขั้นสูงในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสงขลา.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฎ์, ศิรินทร ภูจินดา, อาทิตา ชูตระกูล, นันทน์ภัส จินานุรักษ์, พิมพ์ชนก พ่วงกระแสร และวรวพจน์ นิลจุ. (2553). **การจัดการเชิงกลยุทธ์: Strategic Management.** กรุงเทพฯ: ภัทรทรัพย์การพิมพ์.
- รัชนก บุญปุ. (2547). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนนาร่องหลักสูตรสถานศึกษา: การวิเคราะห์หุระดับ.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- รัตนา ดิดดี. (2548). **ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). **การวัดด้านจิตพิสัย.** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2530). **จิตวิทยาเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2549). **การคิด.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วรกมล สุตะวงศ์. (2545). **กระบวนการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนแก่นนำปฏิรูปการเรียนรู้ จังหวัดเชียงราย.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., สถาบันราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.

วรวิมล โรมรัตนพันธ์, มาลี จิรวัดมนานนท์, ปานรัตน์ นิมิตตลง และวสันต์ ลีมรัตนภัทรกุล. (2554).

รายงานผลกิจกรรมพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านครอบครัว. กรุงเทพฯ:
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรรณิ ภิรมย์คำ. (2558). รูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลต่อการบริหารสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 26(2), 182.

วัญญู บัวทอง. (2548). **การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย
ที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี, อุบลราชธานี,

วัชรา จรูญผล. (2549). **การวิเคราะห์หุ้ระดับของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์. (2548). **การวางแผนกลยุทธ์ศิลปะการกำหนดแผนองค์กร
สู่ความเป็นเลิศ (พิมพ์ครั้งที่ 3).** กรุงเทพฯ: อินโนกราฟฟิกส์.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2543). **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.** กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.

วิจารณ์ พาณิช. (2556). **การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างไร.** กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรีนติ้ง
แมสโปรดักส์.

วิภาดา คุปตานนท์. (2551). **การจัดการและพฤติกรรมองค์กร: เทคนิคการจัดการใหม่.**
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรังสิต.

วิทย์ทิชัย พวงคำ. (2551). **การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของความสามารถในการคิด
วิเคราะห์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น.** วิทยานิพนธ์ ค.ม.,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

วิฑูรย์ ตันศิริคงค. (2542). **AHP กระบวนการตัดสินใจที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในโลก.**
กรุงเทพฯ: กราฟฟิค แอนด์ ปริ้นติ้ง.

วิรัช นิภาวรรณ. (2555) **การบริหารจัดการและการบริหารยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน
ของรัฐ.** กรุงเทพฯ: โฟรเพซ.

วิภา ทองหง่า. (2554). **รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.**
ดุขนิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

- วิวรรณ สารกิจปรีชา. (2554). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครอง
กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของ
นักเรียน โรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ศศิธร ลีป่อน้อย. (2547). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- ศิริกานต์ คุณินทร์. (2549). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและแนวทางการพัฒนาการคิด
อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ศิริชัย กาญจนวาลี. (2544). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริศักดิ์ วัฒนศิริ. (2546). พฤติกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษาในจังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
กรุงเทพฯ.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2553). **วิกฤตการศึกษาไทย
ชี้ด้วย O-NET, I-NET, V-NET, U-NET, N-NET, GAT และ PAT.** กรุงเทพฯ:
สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **คู่มือ
การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์.** กรุงเทพฯ: องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, กระทรวงศึกษาธิการ. (2559ก). **สรุปผล
การประเมิน PISA 2015 วิทยาศาสตร์ การอ่าน และคณิตศาสตร์.** สืบค้นเมื่อ
20 ธันวาคม 2559, จาก <http://pisathailand.ipst.ac.th/pisa/reports/2015>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, กระทรวงศึกษาธิการ. (29 พฤศจิกายน
2559ข). **สรุปผลโครงการวิจัย TIMSS 2015.** สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2559,
จาก <http://timssthailand.ipst.ac.th/timss/reports>

- สนทยา เขมวรัตน์. (2542). **ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพัฒนวิชาการพระนคร.** ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- สมจิต สวชนไพบูลย์. (2550). **วิทยาศาสตร์สำหรับครูประถม.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมพาน พรหมโสพา. (2548). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอำนาจเจริญ.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- สมยศ นาวิการ. (2538). **การบริหาร.** กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- สมยศ นาวิการ. (2546). **การบริหารเชิงกลยุทธ์ แนวความคิดและกรณีศึกษา.** กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2543). **รายงานการวิจัยเอกสารเรื่องใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ผู้บริหาร.** กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สมิธ วุฒิสวัสดิ์. (2552). **การศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2.** ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. (2546). **รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องปัจจัยสิ่งแวดล้อม ทางบ้าน โรงเรียน และท้องถิ่น ตามวิถีไทยที่ส่งผลต่อศักยภาพทางปัญญาของ เด็กปฐมวัยในชนบท.** กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุกัญญา มณีนิล. (2552). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของ นักเรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้แตกต่างกัน.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุชาติ ปันโหม. (2551). **ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ ในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในโรงเรียนเอกชนกลุ่ม 3 เขตพื้นที่ การศึกษากรุงเทพ เขต 1.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- สุทัต ช่างนอก. (2549). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถการคิดวิเคราะห์ ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

- สุภาพร จันทร์ดอกไม้. (2553). **การพัฒนาแบบวัดทักษะการคิดขั้นสูงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น**. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุภาพรณ์ แตนสมบัติสา. (2555). **โมเดลสมการโครงสร้างพระดั่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุวดี อุปปินใจ. (2553). **การพัฒนากลยุทธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่สูงภาคเหนือ**. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2548). **จิตวิทยาการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2549). **ครบเครื่องเรื่องความคิด**. กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2542). **แฟ้มสะสมงาน Portfolio** (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ที พี พีริ้น.
- โสภณ พวงสุวรรณ (2544). **การรับรู้ประสิทธิผล และปัญหาการดำเนินงานของสหวิทยาลัย ทวารวดี: การรับรู้ของบุคคล**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ศ., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **คู่มือการปฏิบัติราชการครู**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **การดำเนินงานตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามนโยบายในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พศ. 2552-2561)**. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542-2547**. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2551). **การพัฒนากระบวนการคิด “โดยใช้กระบวนการ GPAS”**. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา.

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **สามฝันด้วยการคิด.**

กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.

สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา กลุ่มพัฒนานโยบายอุดมศึกษา. (2559). **แผนปฏิบัติ**

ราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ:

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป..

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2547). **ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ.**

กรุงเทพฯ: เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547).

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

(องค์การมหาชน).

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2548).

มาตรฐานการศึกษาตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณา เพื่อการประเมินคุณภาพ

ภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553). กรุงเทพฯ:

ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2557).

ร่างตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ปี 2559-2563

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน

คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (2543). **ระบบสนับสนุนการจัด**

การเรียนรู้. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **แนวทางการนำจุดเน้น**

การพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

เสนาะ ดิยาวี. (2546). **การบริหารกลยุทธ์.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2539). **ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

อดุลย์เดช ฐานะ. (2543). **การบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**

ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น.

วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

- อรทัย เจนจิตศิริ. (2557). **ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการคิดเชิงกลยุทธ์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์**
กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- อุทิศ ขาวเขียว. (2546). **การวางแผนกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ด้านสุขภาพการพิมพ์.**
- อวยชัย วัฒนา. (2554). **กลยุทธ์การพัฒนาผู้นำองค์กรชาวบ้าน เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์
ป่าชุมชนจังหวัด-มหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม, มหาสารคาม.**
- อุบลรัตน์ ฆิวังษ์. (2543). **กรณีศึกษา: ผลของการให้คำปรึกษาครอบครัวต่อสัมพันธภาพ
ภายในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง
โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.**
- อุษณีย์ โพธิ์สุข. (2543). **กลยุทธ์ทางการศึกษา: ผู้เรียนสำคัญที่สุด “ร่วมคิดร่วมเขียน
ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด”. กรุงเทพฯ: สถาบันแห่งชาติ เพื่อปฏิรูป
การเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.**
- อุษณีย์ โพธิ์สุข, พรพิมพราย สุโพธิ์ และผลิกา เศวตศิลา. (2544). **รูปแบบการจัดการศึกษา
สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านทักษะความคิดระดับสูง. รายงานการวิจัย,
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี กรุงเทพฯ.**
- อุษณีย์ โพธิ์สุข, สุเมตตา คงสง, จิรพงษ์ ช่างเพชร, สมยศ ชมภูแสง และอุษณีย์ บุรณะเชษฐกุล.
(2546). **สร้างสรรค์นักคิด: คู่มือการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
ด้านทักษะความคิดระดับสูง. สืบค้นเมื่อ 29 มีนาคม 2558, จาก [http://www.onec.
go.th/index.php/book/BookView/444](http://www.onec.go.th/index.php/book/BookView/444)**
- เอกชัย บุญยาภิขฐาน. (2553). **คู่มือการวิเคราะห์ SWOT อย่างมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 2).**
กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- อำนวยการ พลรักษา. (2556). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากองแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์
พธ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.**
- อัจฉรา ชัยชาญ, อมร สุวรรณนิมิต และสุภาพร อาญาเมือง (ผู้บรรยาย). (2556). **แนวทาง
การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรม
เสี่ยงทางเพศของเยาวชน. ใน การประชุมทางวิชาการ “มหาวิทยาลัย
มหาสารคามวิจัย ครั้งที่ 9” (หน้า 659-666). มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**

- Alfonso, R. J., Firth, G. R. and Neville, R. F. (1981). **Instructional Supervision** (2nd ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Anastasi, A. (1976). **Psychological Testing**. New York: Macmillan.
- Balka, D. S. (1974). Creative Ability in Mathematics. **Arithmetic Teacher**, 21, 7.
- Best, J. W. (1986). **Research in education**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Bloom, B. S. (1976). **Human Characteristics and School Learning**. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Bovee, C. L. (1993). **Management**. New York: McGraw-Hill.
- Cato, S. C. and Peter, J. P. (1991). **Strategic management: Concept and Application**. New York: McGraw-Hill.
- Cronbach, L. J. (1974). **Essentials of Psychological Testing**. New York: Harper and Row.
- Cuthbert, R. (1996). **Working in Higher Education**. SRHE and open University Process. Buckingham, UK.
- David, R. F. (2007). **Strategic Management: Concept and Cases** (10th ed.). New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Drake, T. L. and Roe, W. H. (1986). **The Principalship** (3rd ed.). New York: Macmillan.
- Dess, G. G. and Miller, A. (1993). **Strategic Management**. New York: McGraw-Hill.
- Driscoll, M. P. (2000). **Psychology of Learning for Instruction** (2nd ed.). Boston, MA: Allyn and Bacon Publishers.
- Frost, S. (1991). Fostering the Critical Thinking of College Women through Academic Advising and Faculty Contact. **Journal of College Student Development**, 32, 359-366.
- Fry, H., Ketteridge, S. and Marshall, S. (2009). **A handbook for Teaching and Learning in Higher Education: Enhancing Academic Practice** (3rd ed.). New York: Taylor and Francis.
- Good, V. C. (1973). **Dictionary of Education**. New York: McGraw-Hill Book.
- Gorton, R. A. (1983). **School Administration and Supervision Leadership Challenges and Opportunities** (2nd ed.). Dubuque: Wm. C. Brown.
- Griff, V. D. W. (1987). **Effectiveness of School Organizations**. Lisse: Swets and Zeitlinger.

- Hallinger, J. S. and Murphy, S. L. (1985). Assessing the Instructional Management Behaviors of Principals. **Elementary School Journal**, 86(2), 217–248.
- Hamel, G. and Prahalad, C. K. (1994). **Competing for The Future**. Boston, MA: Harvard University Press.
- Hersey, P. and Blanchard, H. B. (1977). **Management of Organizational Behavior: Utilizing Human Resources** (3rd ed.). Englewood Cliffs, N.J: Prentice–Hall.
- Higgins, J. M and Vincze, J. W. (1993). **Strategic Management: Text and Cases** (5th ed.). Florida: The Dryden Press.
- Higuchi, K. A and Donald, J. G. (2002). Thinking Processes Used by Nurses in Clinical Decision Making. **Journal of Nursing Education**, 41(4), 145–153.
- Hitt, A. M., Ireland, D. R. and Hoskisson, E. R. (2005). **Strategic Management**. United States of America: Thomson.
- Hoy, W. K. and Miskel, G. C. (2001). **Educational Administration: Theory, Research and Practice** (6th ed.). New York: McGraw–Hill International Edition.
- Hurlock, E. B. (1967). **Adolescent Development** (3rd ed.). New York: McGraw–Hill.
- Hurlock, E. B. (1972). **Child Development** (5th ed.). New York: McGraw–Hill.
- Forest, J. and Kinser, K. (2002). **Higher Education in the United States: An Encyclopedia**. Oxford: ABC–CLIO.
- Joyce, B. and Showers, B. (2002). **Student Achievement Through Staff Development** (3rd ed.). Ontario: ASCD.
- Kendler, H. H. (1974). **Basic Psychology**. California: W.A. Benjamin.
- Klein, S. B. (1991). **Learning**. New York: McGraw–Hill.
- Kotler, P. and Murphy, P. E. (1981). Strategic planning for Higher education. **Journal Of Higher Education**, 52, 470–489.
- LiKert, R. (1961). **New Pattern of Management**. Tokyo, Japan: McGraw–Hill Kogakusha.
- Marra, S. E. (1997). An Exploration of Critical Thinking, Learning Style, Locus of Control and Environmental Perception in Baccalaureate Nursing Student. **Dissertation: Abstracts Interaction**, 58(3), 1215.

- Marzano, R. J., Brandt, R. S., Hughes, C. S., Jones, B. F., Presseisen, B. Z., Rankine, S. C., et al. (1988). **Dimensions of Thinking**. Retrieved November 16, 2014, from <http://www.learnnc.org/newlnc/beacon.nsf>
- McCrink, C. L. S. (1999). The Role of Innovation Teaching Methodology and Learning Styles on Critical Thinking. **Dissertation Abstracts International**, 59(9), 3420.
- McGuinness, C. (1999) **From Thinking Skills to Thinking Classrooms: a Review and Evaluation of Approaches for Developing Pupils' Thinking**. Nottingham: DfEE Publication.
- Miller, A. and Dess, G. (1996). **Strategic Management** (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Money, S. M. (1998). The Relationship between Critical Thinking Score Achievement Scores and Grade Point Average in Three Different Disciplines. **DAI-A**, 58(9), 3401.
- Morris, C. G. and Maisto, A. A. (2001). **Understanding psychology** (5th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Morrow, W. R. and Wilson, C. R. (1962). Family Relation of Bright High Achieving and Under Achieving High School Boys. **Child Development**, 32, 500-506.
- Mortimore, P., Sammons, P., Stoll, L., Lewis, D. and Ecob, R. (1988). **School Years: The Junior Years**. Wells: Open Books Publishing.
- Pollack, H. L. (1987). **Fastening Critical Thinking: A Study of The Effects of Classroom Climate in a Gifted Program**. England: Black Bear Press.
- Prendergast, D. L. (1998). Influences of College Environment and the Development of Critical Thinking Skills in College Student. **DAI-A**, 59 (4), 1094.
- Quellmalz, E. S. (1987). Developing Reasoning Skills. In J.B. Baron and R.J. Sternberg (Eds.), **Teaching Thinking Skills: Theory and Practice** (pp. 86-105). New York: W.H. Freeman and Company.
- Rezler, A. G. and Rezmovic, V. (1981). The Learning Preference Inventory. **Journal of Allied Health**, 10(1), 28-34.
- Schermerhorn, J. R. (2002). **Management**. (7th ed.). New York: John Wiley and Sons, Inc.
- Schweitzer, J. H. (1984). **Characteristics of Effective Schools**. New Orleans: Area.

- Sergiovanni, T. J. (1980). **Educational Governance and Administration**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice–Hall Inc.
- Shapiro, L. E. (1997). **How to Raise a Child with a High EQ: A Parents' Guide to Emotional Intelligence**. New York: Harper Collins Publisher.
- Simon, H. A. (1977). **Administration Behavior** (3th ed.). New York: The Free Press.
- Song, In–Sub. and Hattie J. (1984). Home Environment, Self Concept, and Academic Achievement: A Causal Modeling Approach. **Journal of Education Psychology**, 76(6), 1267–1281.
- Drake, T. L. and Roe, W. H. (1986). **The Principalship** (3rd ed.). New York: Macmillan
- Thie, M. J. (1999). The Relationship Between Critical Thinking and Learning Preferences of Baccalaureate Nursing Students. **Dissertation Abstracts International**, 59(9), 3322–B.
- Thompson, A. A. and Strickland III, A. J. (2003). **Strategic Management: Concepts and Cases** (12th ed.). Boston: McGraw–Hill.
- Trickett, E. J. and Moos, R. H. (1980). The Use of Path Analysis for Determining the Relative Significance of Selected Variables on Achievement in a Basic Mathematics Course. **Dissertation Abstracts International**, 40 (3), 5351–A.
- Trusty, F. M. (1986). **Administrator/supervisor Career Ladder Orientation Manual**. Nashville. Tennessee: Tennessee Department of Education.
- Wheelen, T. L. and Hunger, J. D. (2008). **Strategic Management and Business Policy** (11th ed.). New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Woolfolk, A. E. and Hoy, W. K. (1990). Prospective Teachers' Sense of Efficacy and Beliefs About Control. **Journal of Educational Psychology**, 82(1990), 81–91.
- Yamane, T. (1973). **Statistic: An Introductory Analysis** (3rd ed.). New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทฺธประเสริฐ ประธานกรรมการการจัดการเรียนการสอน
วิชาเอกการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข รองหัวหน้าภาควิชาพื้นฐานและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิคม นาคอ้าย ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ราชภัฏพิบูลสงคราม คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี ผู้ช่วยคณะบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
5. ดร.ยงยุทธ ยะบุญจง หัวหน้าสาขาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
6. ดร.ประไพพร อุทธิยา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 36 (พะเยา-เชียงราย)
7. ดร.มัสถุณ ธนนราพงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ
จังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม

1. ศาสตราจารย์ ดร. ชีระ รุญเจริญ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
 2. ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน
 3. ดร.สุวิทย์ มูลคำ นักวิชาการและนักบริหารการศึกษา
 4. ดร.สิทธิชัย มูลเขียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 34
 5. นายเสรี พิมพ์มาศ อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 37
 6. นายศรียรรณ ปินใจ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน
พะเยาพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 36
 7. นางสาวจิรพรรณ อุดมลาภ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน
จุฬารัตนราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
 8. ดร.ศรารุช สุตะวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัด
เชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
 9. นายมงคล ผุสดี ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน
 10. นางณิรนุช อินตาพรหม ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน
 11. นางมัทนา ประทุมมา ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
จังหวัดเชียงราย
 12. ดร.สุดาภรณ์ สืบสุติน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 35
 13. ดร.นรินทร์ ชมชื่น ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 36
- ผู้ดำเนินการสนทนา** ดร.ธิดาวัลย์ อุ่นกอง
วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ภาคผนวก ค แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์การวิจัย

เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา”

ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน

รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ

หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา พลศึกษา

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปศึกษา

โรงเรียน..... วันที่สัมภาษณ์.....

เวลา..... สถานที่.....

ประเด็นในการสัมภาษณ์

1. การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) อย่างไรบ้าง

1.1 ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)

1.2 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)

1.3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)

1.4 การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)

3. กิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. อื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หมายเหตุ: แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา รายงานประจำปี รายงานการประเมินตนเอง รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รายงานจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเอกสารประกอบการประเมิน รวมทั้งเอกสารตีพิมพ์เผยแพร่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา”

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

3. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น โดยข้อมูลที่ทุกท่านตอบจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของท่าน ขอให้ท่านได้โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบและตรงกับสภาพความเป็นจริงทุกข้อ เพื่อผลการวิจัยครั้งนี้จะได้มีความสมบูรณ์และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้มา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย ปณตนนท์ เกียรติประภากุล

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน หรือกรอกข้อความรายละเอียดของท่านในช่องว่าง

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 30 ปี 31-35 ปี 36-40 ปี
 41-45 ปี 46-50 ปี 51-60 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรี ปริญญาโท
 ปริญญาเอก อื่น ๆ ระบุ.....

4. ระยะเวลาปฏิบัติงาน

- ต่ำกว่า 10 ปี 10-19 ปี
 20-29 ปี 30 ปีขึ้นไป

5. ตำแหน่ง

- ผู้อำนวยการโรงเรียน
 รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ
 หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา พลศึกษา
 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปศึกษา

6. ขนาดของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่
- ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน)
 - ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500–1,499 คน)
 - ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
คำชี้แจง แบบสอบถามนี้สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อ อย่างละเอียด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงมากที่สุด

ระดับ 4 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงมาก

ระดับ 3 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงปานกลาง

ระดับ 2 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงน้อย

ระดับ 1 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงน้อยที่สุด

ข้อ	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านนักเรียน							
1.	นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการเรียน						() 1
2.	นักเรียนมีสติปัญญาที่ดี						() 2
3.	นักเรียนชอบคิด ค้นคว้า และศึกษา หาความรู้ด้วยตนเอง						() 3
4.	นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง						() 4
5.	นักเรียนมีความสามารถในการเผชิญและ แก้ปัญหาด้วยตนเอง						() 5
6.	นักเรียนมีทักษะความสามารถในการ เรียนรู้						() 6
7.	นักเรียนมีความสามารถในการสรุป ภาพรวมของเรื่องราวต่าง ๆ ได้ดี						() 7
8.	นักเรียนสามารถปรับตัวเข้าสังคม เข้าใจ ความรู้สึก และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น						() 8
9.	นักเรียนสามารถพิจารณาตัดสินใจ ได้อย่างเหมาะสม						() 9
10.	นักเรียนสามารถอธิบายเหตุผลได้						() 10
11.	นักเรียนมีความสามารถในการวางแผน ได้อย่างเหมาะสม						() 11
12.	นักเรียนมีความสามารถในการคิด ในลักษณะต่าง ๆ เช่น คิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ						() 12

ข้อ	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
13.	นักเรียนมีความสามารถในการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง						() 13
14.	นักเรียนมีความปรารถนา หรือมุ่งมั่น ในการทำบางสิ่งให้สำเร็จลุล่วง ตามวัตถุประสงค์ หรือแผนที่กำหนดไว้						() 14
15.	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง						() 15
16.	นักเรียนรู้จักตนเอง รู้จักเป้าหมาย และ ชีวิตของตนเอง						() 16
17.	นักเรียนมีความคิดรวบยอดที่ถูกต้องต่อ ตนเองในฐานะผู้เรียน						() 17
18.	นักเรียนเอาใจใส่ต่อการเรียน มีสมาธิ ในการเรียน และหมั่นศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมอยู่เสมอ						() 18
19.	นักเรียนมีเวลาในการเรียนรู้ และ การทบทวนด้วยตนเองอย่างเพียงพอ						() 19
20.	นักเรียนชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น และ การมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม						() 20
21.	นักเรียนลงมือปฏิบัติ และสืบค้นหา ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ						() 21
22.	นักเรียนมีความสามารถในการแสดงออก เช่น การนำเสนอ หรือแสดงผลงาน และ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน						() 22

ข้อ	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
23.	นักเรียนมีความสนใจเป็นพิเศษกับ กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด และ ชอบค้นคว้า ศึกษาข้อมูลด้วยตนเอง						() 23
24.	นักเรียนมีความสนใจในการเรียน แบบสืบสวน สอบสวน						() 24
ด้านครอบครัว							
25.	ผู้ปกครองให้ความเอาใจใส่ในการเรียน ของนักเรียนอย่างเพียงพอและเหมาะสม						() 25
26.	ผู้ปกครองเข้าใจความต้องการของเด็ก และสนับสนุนการทำกิจกรรมที่เด็กชอบ และเป็นประโยชน์						() 26
27.	ผู้ปกครองจัดให้เด็กได้มีเวลาดูหนังสือ ทำการบ้าน หรือเตรียมสอบ อย่างเหมาะสม						() 27
28.	ผู้ปกครองสนับสนุนสื่อ วัสดุ และ อุปกรณ์ในการเรียน						() 28
29.	ผู้ปกครองให้กำลังใจด้วยการชมเชย หรือ ให้รางวัลกับความสำเร็จในการเรียน						() 29
30.	ผู้ปกครองแสดงความกระตือรือร้น ไม่เพิกเฉย และยินดีที่จะตอบคำถามของ เด็กด้วยความเต็มใจ						() 30
31.	ผู้ปกครองอบรมเลี้ยงดู โดยให้เด็กได้เข้ามา มีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ในครอบครัวได้						() 31

ข้อ	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
32.	ผู้ปกครองอบรมเลี้ยงดู โดยใช้เหตุผล ให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ กับเด็ก						() 32
33.	ผู้ปกครองอบรมเลี้ยงดู โดยให้อิสระ มีเสรีภาพทางความคิด						() 33
34.	ผู้ปกครองอบรมเลี้ยงดู โดยให้ ความเท่าเทียมกันในครอบครัว โดยคำนึงถึงสิทธิของเด็กเป็นสำคัญ						() 34
35.	การชื่นชมและเห็นคุณค่าซึ่งกันและกัน ของสมาชิกในครอบครัว						() 35
36.	การมีเวลาอยู่ร่วมกัน และทำกิจกรรม ต่าง ๆ ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว						() 36
37.	การเป็นห่วงเป็นใยกันของสมาชิก ในครอบครัว						() 37
38.	การมีปฏิสัมพันธ์ และมีการสื่อสาร พูดคุยกันอยู่เสมอในครอบครัว						() 38
39.	การประกอบอาชีพของบิดา มารดา หรือ ผู้ปกครองของเด็ก						() 39
40.	การศึกษาของบิดา มารดา หรือ ผู้ปกครองของเด็ก						() 40
41.	สถานภาพของครอบครัว เช่น การอาศัย อยู่กับทั้งบิดาและมารดา การอาศัยอยู่ กับผู้ปกครอง การอาศัยอยู่เพียงลำพัง หรือการอาศัยอยู่กับบิดา หรือมารดา ของเด็ก						() 41

ข้อ	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
42.	ลักษณะของครอบครัวที่เด็กอาศัยอยู่ เช่น ครอบครัวเดี่ยว ครอบครัวขยาย						() 42
43.	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว						() 43
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้							
44.	วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน มีความเพียงพอและเหมาะสม						() 44
45.	มีสภาพแวดล้อม อาคาร สถานที่ และ ห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน						() 45
46.	บรรยากาศในชั้นเรียนให้เต็มไปด้วย ความอบอุ่น เอื้ออาทร และน่าไว้วางใจ						() 46
47.	ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน						() 47
48.	ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับ ครูผู้สอน						() 48
49.	การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนของครู อันก่อให้เกิดความพึงพอใจในชั้นเรียน ของผู้เรียน						() 49
50.	การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนของครู อันก่อให้เกิดการแข่งขันระหว่างผู้เรียน ในชั้นเรียน						() 50
51.	การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน โดยเน้น การมีส่วนร่วมของผู้เรียน						() 51

ข้อ	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านครูผู้สอน							
52.	มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดีไว้ ล่วงหน้าอย่างสม่ำเสมอ						() 52
53.	การจัดการสอนโดยคำนึงถึง ความสามารถของนักเรียนแต่ละคน						() 53
54.	การจัดการสอนโดยให้ความเอาใจใส่ต่อ การเรียนรู้ของนักเรียน						() 54
55.	การจัดการสอนโดยฝึกให้ผู้เรียนมีโอกาส ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง						() 55
56.	การจัดการสอนโดยฝึกให้นักเรียน มีความรับผิดชอบ และมีวินัยในตนเอง						() 56
57.	การจัดการสอนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็นและ แสดงความสามารถของตนเอง อย่างเต็มศักยภาพ						() 57
58.	การจัดการสอนโดยมีการให้คำแนะนำ และให้การช่วยเหลือเมื่อนักเรียน เกิดปัญหา รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะและ แก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน						() 58
59.	การจัดการสอนโดยสอดแทรก ประสบการณ์ ทักษะและเทคนิคต่าง ๆ ของครูผู้สอน						() 59
60.	การจัดการสอนโดยใช้สื่อประกอบ การเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม						() 60

ข้อ	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
61.	การจัดการสอนโดยใช้คำถามกระตุ้นให้ นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก						() 61
62.	การมีความรู้ความสามารถในการ ออกแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน						() 62
63.	การนำความรู้จากการฝึกอบรมมาใช้ ในการพัฒนาการเรียนการสอน						() 63
64.	การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัด และประเมินผลการเรียนการสอน และ ใช้เทคนิคการวัดและประเมินผล ที่หลากหลาย						() 64
65.	การมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนของ ครูผู้สอน						() 65
66.	การมีความรู้ในเรื่องการบริหาร การจัดการเรียนรู้						() 66
67.	การมีความรัก และเมตตาในตัวผู้เรียน และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้เรียน						() 67
68.	การมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู						() 68
69.	การพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อ การพัฒนาทางวิชาการอยู่เสมอ						() 69
70.	การมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่อ หน้าที่การจัดการเรียนการสอน						() 70
71.	การมีความสามารถปฏิบัติการสอนได้ หลากหลายวิธีของครูผู้สอน						() 71

ข้อ	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
72.	ครูผู้สอนมีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ						() 72
73.	ครูผู้สอนมีคุณวุฒิ และความสามารถ ทางการสอนในวิชาที่รับผิดชอบ						() 73
ด้านผู้บริหารโรงเรียน							
74.	ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญแก่ การบริหารจัดการการเรียนรู้						() 74
75.	ผู้บริหารโรงเรียนพัฒนาและเสริมสร้าง มาตรฐานทางวิชาการ						() 75
76.	ผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน						() 76
77.	ผู้บริหารโรงเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีในการ อุทิศตนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของ ผู้เรียน						() 77
78.	ผู้บริหารโรงเรียนมีความเป็นผู้นำในการ ปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทางวิชาการ						() 78
79.	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการ คิดและตัดสินใจ						() 79
80.	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการ ประสานงานทั้งในโรงเรียน หรือ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง						() 80

ข้อ	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
81.	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนในภาพรวมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม						() 81
82.	ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดนโยบายทางการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของโรงเรียนได้อย่างครอบคลุม						() 82
83.	ผู้บริหารโรงเรียนวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด						() 83
84.	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน						() 84
85.	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการจัดระบบงานของโรงเรียนให้มีความสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ						() 85
86.	ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดมาตรการรองรับการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต						() 86
87.	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น						() 87
88.	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ						() 88

ข้อ	ปัจจัยในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
89.	ผู้บริหารโรงเรียนให้ความเป็นกันเองกับ ครูและบุคลากรในโรงเรียนในการ ปฏิบัติงาน						() 89
90.	ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูและ บุคลากรภายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น และตัดสินใจในการ ปฏิบัติงาน						() 90
91.	การให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ครูและ บุคลากรในโรงเรียน ในการปฏิบัติงาน อย่างจริงจัง						() 91

ตอนที่ 3 การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้สอบถามเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ
การคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง
ที่ตรงกับระดับการดำเนินงานของโรงเรียนเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์
การให้คะแนน ดังนี้

- ระดับ 5 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารการจัดการเรียนรู้	ระดับการดำเนินงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้							
1.	วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้						() 1
2.	กำหนดทิศทางในการดำเนินงาน ด้านการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน เช่น ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ นโยบาย การกำหนดมาตรฐาน และเป้าหมายตาม ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น						() 2
3.	ชี้แจงนโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ให้บุคลากรทราบ อย่างทั่วถึง						() 3
4.	กำหนดความต้องการในการจัดการเรียนรู้						() 4
5.	ส่งเสริมสนับสนุนสิ่งจำเป็นในด้านต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้						() 5
6.	จัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนที่ส่งเสริม การพัฒนาการจัดการเรียนรู้						() 6
7.	จัดทำกรอบงบประมาณที่สนับสนุน การจัดการเรียนรู้						() 7
8.	จัดทำแผนปฏิบัติการ งาน/โครงการ ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้						() 8
9.	กำหนดมาตรการติดตามดูแลให้งาน/ โครงการที่รองรับการจัดการเรียนรู้ ประสบความสำเร็จ						() 9
10.	การประชาสัมพันธ์แผนกลยุทธ์ของ โรงเรียนที่รองรับการจัดการเรียนรู้						() 10

ข้อ	การบริหารการจัดการเรียนรู้	ระดับการดำเนินงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครู							
11.	การวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาครูภายในโรงเรียน						() 11
12.	การฝึกอบรมภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู						() 12
13.	การส่งครูเข้ารับการอบรมกับหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้						() 13
14.	การสนับสนุนการลาศึกษาต่อของครู						() 14
15.	การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง						() 15
16.	การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน						() 16
17.	การดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างเจตคติที่ดีในการจัดการเรียนรู้ให้กับครูในโรงเรียน						() 17
18.	การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้กับครู						() 18
19.	การสนับสนุนให้ครูเป็นสมาชิกของชมรมสมาคม หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้						() 19
20.	การจัดแหล่งเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ						() 20
21.	การประเมินผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้						() 21

ข้อ	การบริหารการจัดการเรียนรู้	ระดับการดำเนินงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้							
22.	การวางแผนการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล						() 22
23.	การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						() 23
24.	การประสานความร่วมมือกับบุคคลในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ						() 24
25.	ครูและผู้เรียนร่วมกันกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ในส่วนของเป้าหมายกระบวนการจัดการเรียนรู้						() 25
26.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและฝึกปฏิบัติจริง						() 26
27.	การดำเนินการจัดการเรียนรู้ โดยการประยุกต์ใช้การเรียนรู้อย่างยืดหยุ่นสอดคล้องกับสภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล						() 27
28.	กระบวนการจัดการเรียนรู้เน้นวิธีและเทคนิคการสอนที่หลากหลาย โดยมุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ						() 28
29.	จัดกิจกรรมที่ฝึกทักษะกระบวนการคิดและแก้ปัญหาของนักเรียน						() 29
30.	การส่งเสริมให้ครูนำเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						() 30
31.	การปรึกษาหารือร่วมกันในโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหามหาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						() 31

ข้อ	การบริหารการจัดการเรียนรู้	ระดับการดำเนินงาน					สำหรับผู้ วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้							
32.	จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้						() 32
33.	สนับสนุนปัจจัยที่จำเป็นให้กับครูที่คิดค้น หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ เพื่อใช้แก้ปัญหา และพัฒนาการเรียนการสอน						() 33
34.	จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้						() 34
ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้							
35.	จัดแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน ให้สอดคล้องกับหลักสูตร						() 35
36.	จัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้						() 36
37.	การจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและ เพียงพอต่อความต้องการ						() 37
38.	การสำรวจแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ และ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างเพียงพอ						() 38
39.	การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ภายในและภายนอก โรงเรียน						() 39
40.	การรวบรวมข้อมูลสื่อการเรียนรู้และ แหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบ สามารถสืบค้นข้อมูลได้						() 40
41.	การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้						() 41

ข้อ	การบริหารการจัดการเรียนรู้	ระดับการดำเนินงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
42.	การวางแผนการประเมินผลการเรียนรู้						() 42
43.	การพัฒนาของคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ ในการวัดผลการเรียนรู้						() 43
44.	การส่งเสริมให้นักเรียน ครู และบุคลากร ร่วมกันประเมินการเรียนรู้						() 44
45.	ส่งเสริมการประเมินผลการเรียนรู้ ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย						() 45
46.	ครูผู้สอนทำการประเมินการเรียนรู้ โดยใช้การประเมินผลตามสภาพจริง						() 46
47.	ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการประเมินผล ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและสื่อ ที่ต้องการประเมินระหว่างการเรียนรู้						() 47
48.	การกำกับ ติดตาม และประเมินผล การจัดการเรียนรู้						() 48
49.	การใช้ข้อมูลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้						() 49
50.	ใช้วิธีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ แบบกัลยาณมิตร						() 50
ด้านการนิเทศภายใน							
51.	วางแผนการนิเทศให้สอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของบุคลากรในการ จัดการเรียนรู้						() 51
52.	ชี้แจงถึงความสำคัญของการนิเทศ						() 52
53.	ให้ความช่วยเหลือในการจัดการเรียน การสอน						() 53
54.	ดำเนินการปฐมนิเทศครูใหม่						() 54

ข้อ	การบริหารการจัดการเรียนรู้	ระดับการดำเนินงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
55.	ผู้นิเทศเข้าสังเกตการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน						() 55
56.	สถิติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						() 56
57.	การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจในรูปแบบต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา						() 57
58.	การนิเทศการจัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษาอื่น						() 58
59.	การประสานงานกับเขตพื้นที่ในเรื่องการพัฒนาระบบการนิเทศและกระบวนการนิเทศ						() 59
60.	การประเมินผลการนิเทศ เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้						() 60

ภาคผนวก ง ประเด็นการสนทนากลุ่ม

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

การสนทนากลุ่มในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา วิพากษ์ วิจัย และให้ข้อเสนอแนะตรวจสอบความเหมาะสมเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาใน 9 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การพิจารณาความเหมาะสมของวิสัยทัศน์ (Vision) ในกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ประเด็นที่ 2 การพิจารณาความเหมาะสมของพันธกิจ (Mission) ในกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ประเด็นที่ 3 การพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

ประเด็นที่ 4 การพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 2 การพัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และการพัฒนาครูให้มีจัดการเรียนการสอน และคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ย่อย

ประเด็นที่ 5 การพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 3 การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ย่อย

ประเด็นที่ 6 การพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 4 การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ย่อย

ประเด็นที่ 7 การพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 5 การพัฒนาการวัด และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

ประเด็นที่ 8 การพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 6 การพัฒนาการนิเทศ ภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

ประเด็นที่ 9 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

**การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหาร
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา**

ประเด็นที่ 1 การพิจารณาความเหมาะสมของวิสัยทัศน์ (Vision) ในกลยุทธ์การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ

ความเหมาะสมของวิสัยทัศน์ (Vision)	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
วิสัยทัศน์ (Vision)		
เป็นสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		

ประเด็นที่ 2 การพิจารณาความเหมาะสมของพันธกิจ (Mission) ในกลยุทธ์การบริหารจัดการ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ความเหมาะสมของพันธกิจ (Mission)	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
พันธกิจ (Mission)		
1. ส่งเสริมการมีบทบาทในการมีส่วนร่วมระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบาย การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		

ความเหมาะสมของพันธกิจ (Mission)	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
2. พัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
3. สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและครอบครัวให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
4. พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสนับสนุนปัจจัยเอื้ออย่างเพียงพอในเรื่องการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ และการนิเทศภายใน		
5. เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		

ประเด็นที่ 3 การพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 1	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
กลยุทธ์หลักที่ 1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 1	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
เป้าประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
มาตรการ เปิดโอกาสให้ครูผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
ตัวชี้วัด ครู ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
โครงการ/กิจกรรม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชน ในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		

ประเด็นที่ 4 การพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 2 การพัฒนาทักษะด้านมโนภาพ และภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และการพัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 2	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
กลยุทธ์หลักที่ 2 การพัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และการพัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 2	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 การพัฒนาทักษะด้านมโนภาพ และภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และการพัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
เป้าประสงค์ 1. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาทักษะด้านมโนภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน 2. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาภาวะผู้นำ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
มาตรการ ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับทักษะด้านมโนภาพ ประกอบด้วย ความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์รวม การวางแผน การแก้ปัญหา การประเมินคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน รวมทั้งภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเข้ารับการอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง		
ตัวชี้วัด ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษา		

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 2	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
<p>โครงการ/กิจกรรม พัฒนาผู้บริหารโรงเรียน</p> <p>เกี่ยวกับทักษะด้านมโนภาพ และภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษา เช่น เข้าร่วมการอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง</p>		
<p>กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 พัฒนาครูให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>		
<p>เป้าประสงค์ เพื่อให้ครูได้รับพัฒนาให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการคิด ขั้นสูงของนักเรียน โดยมีการคิดและเป็นแบบอย่างให้นักเรียนเห็น</p>		
<p>มาตรการ ให้ครูเป็นแบบอย่างในด้านการคิด ได้แก่ คุณลักษณะการเป็นคน ใจกว้าง มีวิจาร์ณญาณ มีลักษณะสร้างสรรค์ ยุติธรรม เป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็น สามารถโต้แย้งโดยใช้หลักเหตุผล และยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน เป็นผู้รักในการสอน มีความสามารถในการสอน สามารถกระตุ้นแนวความคิดของผู้เรียนได้ดี สามารถเตรียมและสร้างบรรยากาศทาง ความคิดให้นักเรียนอยากคิดอยากเรียน สนใจความรู้และการเรียนรู้ตลอดเวลา โดยการจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>		
<p>ตัวชี้วัด ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>		

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 2	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
<p>โครงการ/กิจกรรม พัฒนาครูเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เช่น การจัดอบรมสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>		
<p>กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 การพัฒนาครูผู้สอน ให้มีคุณลักษณะ ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>		
<p>เป้าประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาทักษะด้านมโนภาพ 2. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาภาวะผู้นำ 		
<p>มาตรการ ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับทักษะด้านมโนภาพ ประกอบด้วย ความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ การวางแผน การแก้ปัญหา การประเมินคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน รวมทั้ง ภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานและเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเข้ารับการอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง</p>		
<p>ตัวชี้วัด ครูมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>		

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 2	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
<p>โครงการ/กิจกรรม พัฒนาครูให้เป็นแบบอย่าง ในด้านการคิดและมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการคิดขั้นสูง ของนักเรียน เช่น การจัดอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ จัดกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมให้ครู มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรม จิตปัญญาศึกษา เป็นต้น</p>		

ประเด็นที่ 5 การพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 3 การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้
 ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 3	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
<p>กลยุทธ์หลักที่ 3 การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ภายในสถานศึกษาและครอบครัวในการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>		
<p>กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 การพัฒนาบรรยากาศในการ เรียนรู้ทางกายภาพ</p>		
<p>เป้าประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสนับสนุนการจัดบรรยากาศในการจัด การเรียนรู้ภายในห้องเรียนทั้งทางกายภาพและ ทางสังคม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน 2. เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน ที่มีความพร้อมและหลากหลาย เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน 		

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 3	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
<p>มาตรการ มีการส่งเสริมสนับสนุนบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งความคิด โดยการสร้างความพร้อมของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ มีสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ส่งเสริมทักษะทางความคิดระดับสูงได้ การจัดห้องเรียนหรือการเตรียมสถานที่ ไม่ควรเป็นการจัดเรียงโต๊ะเรียนแบบฟังบรรยาย เรียงเป็นแถว ๆ และไม่ควรถัดอยู่เฉพาะในห้องเรียน จัดแหล่งศึกษาค้นคว้าที่หลากหลายรูปแบบ มีการจัดมุมส่งเสริมทักษะการคิด เพิ่มศูนย์การเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ และลานประสบการณ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>		
<p>ตัวชี้วัด ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน</p>		
<p>โครงการ/กิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาระบบ ICT และห้องศูนย์การเรียนรู้ ICT 2. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น 3. พัฒนาห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน 4. พัฒนาอาคารสถานที่ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 5. พัฒนาห้องสมุด 6. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระฯ 7. สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการสอนและพัฒนาสื่อการสอน 		

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 3	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 การพัฒนาบรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม		
เป้าประสงค์ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ภายในห้องเรียนทั้งทางกายภาพและทางสังคม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
มาตรการ มีการส่งเสริมสนับสนุนบรรยากาศในการเรียนรู้ภายในห้องเรียน โดยการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เป็นอิสระ อบอุ่นปลอดภัย และเป็นมิตรไมตรี มีการช่วยเหลือดูแลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งการพัฒนาการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนในห้องเรียน		
ตัวชี้วัด ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบรรยากาศในการเรียนรู้ทางสังคม		
โครงการ/กิจกรรม ห้องเรียนนักคิด		
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 การส่งเสริมการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง		
เป้าประสงค์ เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับความรู้จากสถานศึกษาในด้านการสนับสนุนทางการเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
มาตรการ ประชุมผู้ปกครองและจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครองที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 3	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
ตัวชี้วัด การส่งเสริมสนับสนุนทางการเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนจากผู้ปกครอง		
โครงการ/กิจกรรม 1. ประชุมผู้ปกครอง 2. เยี่ยมบ้านนักเรียน		
กลยุทธ์ย่อยที่ 3.4 การส่งเสริมสัมพันธภาพภายในครอบครัว		
เป้าประสงค์ เพื่อให้ครอบครัวของนักเรียนได้รับความรู้จากทางสถานศึกษาในการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
มาตรการ ประชุมผู้ปกครองและจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางในการส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัวที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
ตัวชี้วัด สัมพันธภาพในครอบครัวที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
โครงการ/กิจกรรม 1. ประชุมผู้ปกครอง 2. เยี่ยมบ้านนักเรียน		

ประเด็นที่ 6 การพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 4 การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 4	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
กลยุทธ์หลักที่ 4 การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
เป้าประสงค์ เพื่อให้ครูมีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
มาตรการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เช่น ใช้เครื่องมือช่วยคิด PMI, PO, CAF, CS, ADI, OPV, HV, LV, AGO ใช้เครื่องมือช่วยหาทางเลือก APC จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นและสอดแทรกกระบวนการคิด เป็นต้น		
ตัวชี้วัด ครูมีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง		
โครงการ/กิจกรรม พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 การส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด		
เป้าประสงค์ เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด		

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 4	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
<p>มาตรการ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ จัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมการคิด ได้แก่ มีความไวต่อการเปลี่ยนแปลง ช่างสังเกต เก็บรายละเอียด รับรู้เร็ว มีสมาธิจำแม่น ชอบทำสิ่งที่ท้าทายแปลกใหม่ ชอบทำอะไรเกินวัย มั่นใจในตนเอง เรียนรู้ได้เร็ว ทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี มีความสามารถในการจัดระเบียบ โครงสร้างและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ มีความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม อยากรู้ อยากรู้อะไร ใฝ่รู้ มีความสามารถเชิงเหตุและผล มีความสามารถในการสรุปความ มีความสามารถในการวางแผน มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการผสมผสานข้อมูล</p>		
<p>ตัวชี้วัด ระดับการมีคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนที่ส่งเสริมการคิด</p>		
<p>โครงการ/กิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมฝึกทักษะการคิดขั้นสูง 2. ส่งเสริมคุณลักษณะการเป็นนักคิด 3. เกมส่งเสริมการคิด 		
<p>กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 ส่งเสริมให้นักเรียนมีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ</p>		
<p>วัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ ในกระบวนการจัดการเรียนรู้</p>		

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 4	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
<p>มาตรการ ส่งเสริมนักเรียนให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ โดยให้ครูใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่เลือกสาระที่จะเรียน วิธีเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันเรียนรู้ เป็นกลุ่มย่อยได้ปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน</p>		
<p>ตัวชี้วัด ครูใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ</p>		
<p>โครงการ/กิจกรรม ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ</p>		
<p>กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน</p>		
<p>เป้าประสงค์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น</p>		
<p>มาตรการ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตรการจัดกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น</p>		

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 4	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
ตัวชี้วัด นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ตามเกณฑ์ ที่สถานศึกษากำหนด		
โครงการ/กิจกรรม 1. โครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2. โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน 3. โครงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน 4. จัดสอนซ่อมเสริมนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น		
กลยุทธ์ย่อยที่ 4.5 การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจภายในตนของนักเรียน		
เป้าประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิด การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจ ภายในตนของนักเรียน		
มาตรการ ส่งเสริมการจัดกิจกรรม/โครงการ ให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับเทคนิคการสร้าง แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจภายในตน ของนักเรียน		
ตัวชี้วัด นักเรียนมีการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และ ความเชื่ออำนาจภายในตน		
โครงการ/กิจกรรม เทคนิคการสร้างแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจภายในตนของ นักเรียน		

ประเด็นที่ 7 การพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 5 ปรับปรุงการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 5	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
กลยุทธ์หลักที่ 5 การพัฒนาการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
เป้าประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
มาตรการ ส่งเสริมครูในการปรับปรุงพัฒนา เครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ให้เหมาะสมตามระดับชั้น ดังนี้ 1. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัดทักษะการคิดวิเคราะห์ การประเมินและการสรุป ลงความคิดเห็น 2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัดทักษะการคิดสังเคราะห์และการประยุกต์ใช้ความรู้ 3. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วัดทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และกระบวนการคิดสร้างสรรค์		
ตัวชี้วัด ครูมีการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนให้เหมาะสมตามระดับชั้น		
โครงการ/กิจกรรม จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		

ประเด็นที่ 8 การพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 6 การพัฒนาการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

ความเหมาะสมของกลยุทธ์หลักที่ 6	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
กลยุทธ์หลักที่ 6 การพัฒนาการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
เป้าประสงค์ ครูได้รับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง		
มาตรการ มีการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร โดยเน้นหลักการสร้างศรัทธา การสาธิตรูปแบบ การสอน การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตาม ประเมินผลตลอดกระบวนการ และการนำเสนอผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
ตัวชี้วัด ครูได้รับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		
โครงการ/กิจกรรม การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน		

ประเด็นที่ 9 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ แบบประเมินความเหมาะสม

แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม

กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

คำชี้แจง

โปรดอ่านแบบสอบถามแต่ละข้อและพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นว่าร่างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีความเหมาะสม มากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ ซึ่งมีความหมาย ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง กลยุทธ์มีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง กลยุทธ์มีความเหมาะสมในระดับ มีความเหมาะสม มาก
- 3 หมายถึง กลยุทธ์มีความเหมาะสมในระดับ มีความเหมาะสม ปานกลาง
- 2 หมายถึง กลยุทธ์มีความเหมาะสมในระดับ มีความเหมาะสม น้อย
- 1 หมายถึง กลยุทธ์มีความเหมาะสมในระดับ มีความเหมาะสม น้อยที่สุด

วิสัยทัศน์ (Vision)

วิสัยทัศน์ (Vision)	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
	5	4	3	2	1	
เป็นสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน						

พันธกิจ (Mission)

พันธกิจ (Mission)	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
	5	4	3	2	1	
1. ส่งเสริมการมีบทบาทในการมีส่วนร่วมระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน						
2. พัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน						
3. สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและครอบครัวให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน						
4. พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสนับสนุนปัจจัยเอื้ออย่างเพียงพอในเรื่องการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ และการนิเทศภายใน						
5. เพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน						

เป้าประสงค์ (Goals)

รายการ	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะเพื่อ การปรับปรุง
	5	4	3	2	1	
1. ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม ในการกำหนดนโยบายการจัด การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน						
2. ผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะด้านมโนภาพ ได้แก่ ความสามารถในการสร้าง วิสัยทัศน์ การวางแผน การแก้ปัญหา การประเมินคุณภาพ และการพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน รวมทั้งมีภาวะผู้นำ ได้แก่ คุณลักษณะความเป็นผู้นำในการ ปฏิบัติงาน และเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษา						
3. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียนและมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน โดยมีการคิดเป็นแบบอย่าง ให้นักเรียนเห็น รวมทั้ง ได้รับการนิเทศ ภายในแบบกัลยาณมิตรด้านการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง						

รายการ	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะเพื่อ การปรับปรุง
	5	4	3	2	1	
4. นักเรียนมีคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่ส่งเสริมการคิด มีรูปแบบการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมทั้ง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่ออำนาจ ภายในตน						
5. ครอบครัวยุคใหม่มีการสนับสนุนทางการเรียน แก่นักเรียน และมีสัมพันธภาพภายใน ที่ดีส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน						
6. สถานศึกษามีบรรยากาศที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้ มีความพร้อมและ หลากหลาย ทั้งบรรยากาศในการเรียนรู้ ทางกายภาพทางสังคม รวมทั้ง มีแนวทางในการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน						

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
กลยุทธ์ที่ 1	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน						
วัตถุประสงค์	เพื่อให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้อุ้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน						
มาตรการ	เปิดโอกาสให้ครูผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้อุ้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน						
ตัวชี้วัด	ระดับการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชนในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้อุ้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
โครงการ/ กิจกรรม	พัฒนาเครือข่ายครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน						

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนา
ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และพัฒนาทักษะด้านมโนภาพและภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารโรงเรียน

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
กลยุทธ์ที่ 2	พัฒนาครูให้มีการจัด การเรียนการสอนและ คุณลักษณะที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน และ พัฒนาทักษะด้านมโนภาพ และภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน						
กลยุทธ์ย่อย ที่ 2.1	พัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของครู ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน						
วัตถุประสงค์	เพื่อให้ครูได้รับการพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
มาตรการ	ให้ครูมีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดของ นักเรียน ได้แก่ การให้โอกาส นักเรียนได้คิด การส่งเสริม การคิดของนักเรียน และ การให้คำแนะนำวิธีคิด แก่นักเรียน โดยการจัด อบรมสัมมนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ทำโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมให้ครู มีการพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน						
ตัวชี้วัด	ระดับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของครู ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน						
โครงการ/ กิจกรรม	พัฒนาศักยภาพครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่มุ่งเน้น การพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน						
กลยุทธ์ย่อย ที่ 2.2	พัฒนาครูให้มีคุณลักษณะ ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
วัตถุประสงค์	เพื่อให้ครูได้รับพัฒนาให้มี คุณลักษณะที่เอื้อต่อการคิด ขั้นสูงของนักเรียน โดยมี การคิดและเป็นแบบอย่าง ให้นักเรียนเห็น						
มาตรการ	ให้ครูเป็นแบบอย่างในด้าน การคิด ได้แก่ คุณลักษณะ การเป็นคนใจกว้าง มีวิจาร์ณญาณ มีลักษณะ สร้างสรรค์ ยุติธรรม เป็นประชาธิปไตย รับฟัง ความคิดเห็น สามารถโต้แย้ง โดยใช้หลักเหตุผลและ ยอมรับความคิดเห็นของ นักเรียน เป็นผู้รักในการสอน มีความสามารถในการสอน สามารถกระตุ้นแนวความคิด ของผู้เรียนได้ดี สามารถ เตรียมและสร้างบรรยากาศ ทางความคิดให้นักเรียน อยากคิด อยากเรียน สนใจ ความรู้และการเรียนรู้ ตลอดเวลา โดยการจัด อบรม สัมมนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ทำโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมให้ครูมีคุณลักษณะ ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
ตัวชี้วัด	ระดับคุณลักษณะของครู ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน						
โครงการ/ กิจกรรม	พัฒนาคุณลักษณะครูต้นแบบ ด้านการคิด						
กลยุทธ์ย่อย ที่ 2.3	พัฒนาทักษะด้านมโนภาพ และภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน						
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียน มีการพัฒนาทักษะ ด้านมโนภาพ 2. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียน มีการพัฒนาภาวะผู้นำ						
มาตรการ	ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนา ตนเองเกี่ยวกับทักษะ ด้านมโนภาพ ประกอบด้วย ความสามารถในการสร้าง วิสัยทัศน์ การวางแผน การแก้ปัญหา การประเมิน คุณภาพ และการพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษา ของโรงเรียน เพื่อพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน รวมทั้งภาวะผู้นำ ในการปฏิบัติงาน และเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเข้ารับการอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือ ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
ตัวชี้วัด	ระดับการพัฒนาตนเองของ ผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ ทักษะด้านมโนภาพและ ภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน และเป็นผู้นำทางวิชาการ หรือทางด้านการศึกษา						
โครงการ/ กิจกรรม	พัฒนาศักยภาพผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับทักษะ ด้านมโนภาพ และภาวะผู้นำ ในการปฏิบัติงานและ เป็นผู้นำทางวิชาการ หรือ ทางด้านการศึกษา						

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและครอบครัว
ในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
กลยุทธ์ ที่ 3	ยกระดับการสนับสนุน การจัดการเรียนรู้ภายใน สถานศึกษาและครอบครัว ในการพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงของนักเรียน						
กลยุทธ์ย่อย ที่ 3.1	สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ภายในสถานศึกษา ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ทางกายภาพ						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
วัตถุประสงค์	<p>1. เพื่อสนับสนุนการจัดบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียน ทั้งทางกายภาพและทางสังคม ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p> <p>2. เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนที่มีความพร้อมและหลากหลาย ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน</p>						
มาตรการ	<p>มีการส่งเสริมสนับสนุนบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งความคิด โดยการสร้างความพร้อมของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ มีสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ส่งเสริมทักษะทางความคิดระดับสูงได้</p> <p>การจัดห้องเรียน หรือการเตรียมสถานที่ไม่ควรเป็นการจัดเรียงโต๊ะเรียนแบบ ฟังบรรยายเรียงเป็นแถว ๆ</p>						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
	และไม่ควรจำกัดอยู่เฉพาะในห้องเรียน จัดแหล่งศึกษาค้นคว้าที่หลากหลายรูปแบบ มีการจัดมุมส่งเสริมทักษะการคิด เพิ่มศูนย์การเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ และ ลานประสบการณ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน						
ตัวชี้วัด	ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาบรรยากาศในการเรียนรู้ทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน						
โครงการ/ กิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาระบบ ICT และห้องศูนย์การเรียนรู้ ICT 2. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น 3. พัฒนาห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ใน โรงเรียน 4. พัฒนาอาคารสถานที่ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 5. พัฒนาห้องสมุด 6. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระฯ 7. สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการสอนและพัฒนาสื่อการสอน 						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
กลยุทธ์ย่อย ที่ 3.2	สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ภายในสถานศึกษา ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ทางสังคม						
วัตถุประสงค์	เพื่อสนับสนุนการจัด บรรยากาศในการจัด การเรียนรู้ภายในห้องเรียน ทั้งทางกายภาพและทางสังคม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน						
มาตรการ	มีการส่งเสริมสนับสนุน บรรยากาศในการเรียนรู้ ภายในห้องเรียน โดยการ สร้างบรรยากาศและ สภาพแวดล้อมภายใน ห้องเรียนที่เป็นอิสระ อบอุ่น ปลอดภัย และเป็นมิตรไมตรี มีการช่วยเหลือดูแล ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง รวมทั้ง การพัฒนาการมีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีระหว่างครูผู้สอนกับ นักเรียนและระหว่างนักเรียน ในห้องเรียน						
ตัวชี้วัด	ระดับความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อบรรยากาศ ในการเรียนรู้ทางสังคม						
โครงการ/ กิจกรรม	ห้องเรียนนักคิด						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
กลยุทธ์ย่อย ที่ 3.3	ส่งเสริมการสนับสนุนทางการ เรียนจากผู้ปกครอง						
วัตถุประสงค์	เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับความรู้ จากสถานศึกษาในด้านการ สนับสนุนทางการเรียน ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน						
มาตรการ	ประชุม/สัมมนาผู้ปกครอง และจัดกิจกรรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การสนับสนุนทางการเรียน จากผู้ปกครองที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน						
ตัวชี้วัด	ระดับการส่งเสริมสนับสนุน ทางการเรียนที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียนจากผู้ปกครอง						
โครงการ/ กิจกรรม	1. ประชุมผู้ปกครอง 2. เยี่ยมบ้านนักเรียน						
กลยุทธ์ย่อย ที่ 3.4	ส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพ ภายในครอบครัว						
วัตถุประสงค์	เพื่อให้ครอบครัวของนักเรียน ได้รับความรู้จากทาง สถานศึกษาในการสร้าง สัมพันธภาพในครอบครัว ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
มาตรการ	ประชุม/สัมมนาผู้ปกครองและ จัดกิจกรรมให้ความรู้ ความเข้าใจถึงแนวทางในการ ส่งเสริมสัมพันธภาพใน ครอบครัวที่ส่งผลต่อ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน						
ตัวชี้วัด	ระดับสัมพันธภาพในครอบครัว ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน						
โครงการ/ กิจกรรม	1. ประชุมผู้ปกครอง 2. เยี่ยมบ้านนักเรียน						

กลยุทธ์ที่ 4 เร่งรัดพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงของ
นักเรียน

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
กลยุทธ์ที่ 4	เร่งรัดพัฒนากระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน						
กลยุทธ์ย่อย ที่ 4.1	พัฒนาครูด้านการจัด การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของ นักเรียน						
วัตถุประสงค์	เพื่อให้ครูมีการพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
มาตรการ	พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงของนักเรียน						
ตัวชี้วัด	ร้อยละของครูที่มีการพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูง						
โครงการ/ กิจกรรม	พัฒนาคุณภาพการจัด การเรียนการสอนที่เน้น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียน						
กลยุทธ์ย่อย ที่ 4.2	พัฒนานักเรียนให้เกิด คุณลักษณะส่วนบุคคล ที่ส่งเสริมการคิด						
วัตถุประสงค์	เพื่อให้นักเรียนได้รับ การส่งเสริมให้เกิด คุณลักษณะส่วนบุคคล ที่ส่งเสริมการคิด						
มาตรการ	ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ จัด โครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมให้นักเรียน เกิดการพัฒนาคุณลักษณะ บุคคลส่วนบุคคลที่ส่งเสริม การคิด ได้แก่ มีความไวต่อ การเปลี่ยนแปลง ช่างสังเกต เก็บรายละเอียด รับรู้เร็ว มีสมาธิจำแม่น ชอบทำสิ่ง ที่ทำหาย แปลกใหม่ ชอบทำ อะไรเกินวัย มั่นใจในตนเอง เรียนรู้ได้เร็ว ทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี มีความสามารถในการ						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
	จัดระเบียบโครงสร้างและ เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ มีความสามารถในการคิด เชิงนามธรรม อยากรู้ อยากเห็น ใฝ่รู้ มีความสามารถเชิงเหตุและ ผล มีความสามารถในการ สรุปความ มีความสามารถ ในการวางแผน มีความสามารถในการ แก้ปัญหา มีความสามารถ ในการผสมผสานข้อมูล						
ตัวชี้วัด	ระดับการมีคุณลักษณะ ส่วนบุคคลของนักเรียน ที่ส่งเสริมการคิด						
โครงการ/ กิจกรรม	1. กิจกรรมฝึกทักษะการคิด ขั้นสูง 2. ส่งเสริมคุณลักษณะ การเป็นนักคิด 3. เกมส่งเสริมการคิด						
กลยุทธ์ย่อย ที่ 4.3	ส่งเสริมให้นักเรียนมีรูปแบบ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและ แบบร่วมมือ						
วัตถุประสงค์	เพื่อให้นักเรียนได้รับ การส่งเสริมให้มีรูปแบบ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและ แบบร่วมมือในกระบวนการ จัดการเรียนรู้						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
มาตรการ	ส่งเสริมนักเรียนให้มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ โดยให้ครูใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่เลือกสาระที่จะเรียน วิธีเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้ง ใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย ได้ปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน						
ตัวชี้วัด	ระดับการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และแบบร่วมมือของครูผู้สอน						
โครงการ/ กิจกรรม	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือ						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
กลยุทธ์ย่อย ที่ 4.4	ยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน						
วัตถุประสงค์	เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน ให้สูงขึ้น						
มาตรการ	ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตร การจัด โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริม การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน ให้สูงขึ้น						
ตัวชี้วัด	ร้อยละของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้น ตามเกณฑ์ ที่สถานศึกษากำหนด						
โครงการ/ กิจกรรม	1. โครงการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2. โครงการพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอน 3. โครงการพัฒนาสื่อ การเรียนการสอน 4. จัดสอนซ่อมเสริมนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
กลยุทธ์ย่อย ที่ 4.5	พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจภายใน ตนของนักเรียน						
วัตถุประสงค์	เพื่อให้นักเรียนได้รับ การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความเชื่ออำนาจภายในตน ของนักเรียน						
มาตรการ	ส่งเสริมการจัดโครงการ/ กิจกรรมให้ความรู้แก่นักเรียน เกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อ อำนาจภายในตนของ นักเรียน						
ตัวชี้วัด	ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจภายใน ตนของนักเรียน						
โครงการ/ กิจกรรม	เทคนิคการสร้างแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อ อำนาจภายในตนของ นักเรียน						

กลยุทธ์ที่ 5 ปรับปรุงการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
กลยุทธ์ที่ 5	ปรับปรุงการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน						
วัตถุประสงค์	เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน						
มาตรการ	ส่งเสริมครูผู้สอนในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนให้เหมาะสมตามระดับชั้น ดังนี้ 1. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัดทักษะการคิดวิเคราะห์ การประเมินและการสรุป ลงความคิดเห็น 2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัดทักษะการคิดสังเคราะห์และ การประยุกต์ใช้ความรู้						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
	3. ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 วัดทักษะ กระบวนการคิด อย่างมีวิจารณญาณ และกระบวนการคิด สร้างสรรค์						
ตัวชี้วัด	ระดับการใช้เครื่องมือวัด และประเมินผลการจัด การเรียนรู้ที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิด ชั้นสูงของนักเรียน ให้เหมาะสมตามระดับชั้น						
โครงการ/ กิจกรรม	จัดทำเครื่องมือวัดและ ประเมินผลการจัด การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการ พัฒนาทักษะการคิดชั้นสูง ของนักเรียน						

กลยุทธ์ที่ 6 ขับเคลื่อนการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดชั้นสูงของนักเรียน

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
กลยุทธ์ที่ 6	ขับเคลื่อนการนิเทศภายใน แบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะการคิดชั้นสูง ของนักเรียน						

รายการ		ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
เป้าประสงค์	ครูได้รับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบโดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง						
มาตรการ	มีการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร โดยเน้นหลักการสร้างศรัทธา การสาธิต รูปแบบ การสอน การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตามประเมินผล ตลอดจนกระบวนการ และการนำเสนอผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน						
ตัวชี้วัด	ระดับการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน						
โครงการ/ กิจกรรม	การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน						

ภาคผนวก ฉ แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์

แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของ กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

3. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น โดยข้อมูลที่ทุกท่านตอบจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานของท่าน

4. ขอให้ท่านได้โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบและตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพื่อผลการวิจัยครั้งนี้จะได้มีความสมบูรณ์และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้มา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย ปณตนนท์ เกียรติประภากุล

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน หรือกรอกข้อความรายละเอียดของท่านในช่องว่าง

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 30 ปี 31-35 ปี 36-40 ปี
 41-45 ปี 46-50 ปี 51 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรี ปริญญาโท
 ปริญญาเอก อื่น ๆ ระบุ.....

4. ระยะเวลาปฏิบัติงาน

- ต่ำกว่า 10 ปี 10-19 ปี
 20-29 ปี 30 ปีขึ้นไป

5. ตำแหน่ง

- ผู้อำนวยการโรงเรียน
 รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ
 หัวหน้าฝ่ายวิชาการ (เฉพาะโรงเรียนที่ไม่มีรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ)

6. ขนาดของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่

- ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน)
 ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500-1,499 คน)
 ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป)

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ช ภาพการสนทนากลุ่ม

กำหนดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

เพื่อประกอบการวิจัย

เรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

วันอังคารที่ 22 มีนาคม 2559

ณ ห้อง R 4/2 ชั้น 2 มหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาเขตเชียงราย

เวลา	12.00 น.	ร่วมรับประทานอาหารกลางวัน
เวลา	13.00–13.30 น.	ลงทะเบียน
เวลา	13.30–13.45 น.	เริ่มกระบวนการสนทนากลุ่ม
เวลา	13.45–15.45 น.	ดำเนินการรายการโดย อาจารย์ ดร.ธิดาวัลย์ อุ๋นกอง ดำเนินการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างกลยุทธ์การบริหาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ระหว่างนางปณตนนท์ เกียรติประภากุล กับผู้ทรงคุณวุฒิ
เวลา	15.45–16.00 น.	กล่าวขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และปิดการสนทนากลุ่ม

หมายเหตุ: กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	ปณตนนท์ เกียรประภากุล
วัน เดือน ปี เกิด	19 ธันวาคม 2520
ที่อยู่ปัจจุบัน	11 ตรอกวัดเมืองศาสน์ ตำบลสวนดอก อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
ที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จังหวัดลำปาง
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2554-ปัจจุบัน	อาจารย์ สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จังหวัดลำปาง
พ.ศ. 2553	หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง จังหวัดลำปาง
พ.ศ. 2548	อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอินเตอร์เทค ลำปาง จังหวัดลำปาง
พ.ศ. 2547	อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2544	อาจารย์ประจำ ฝ่ายแนะแนวและสัมพันธ์ชุมชน โรงเรียนแลมปี-เทค จังหวัดลำปาง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	วท.ม. (จิตวิทยาการศึกษา), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่
พ.ศ. 2543	บธ.บ. (การบริหารทรัพยากรมนุษย์), มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ

ผลงานการตีพิมพ์

ที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์

ปณตนนท์ เกียรติประภากุล, สันติ บุรณะชาติ, น้ำฝน กันมา และโสภา อำนวยรัตน์. (กันยายน-ธันวาคม 2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา**, 3(3), 46-54.

ปณตนนท์ เกียรติประภากุล, สันติ บุรณะชาติ, น้ำฝน กันมา และโสภา อำนวยรัตน์. (กันยายน-ธันวาคม 2559). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**, 27(3), 56-69.

ผลงานตีพิมพ์อื่น ๆ

ปณตนนท์ เกียรติประภากุล. (พฤษภาคม-สิงหาคม 2557). กระบวนการเรียนรู้การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นการปั้นเครื่องปั้นดินเผา บ้านม่อนเขาแก้ว ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 31(2), 79-100.

ปณตนนท์ เกียรติประภากุล (นำเสนอแบบโปสเตอร์). (28 กันยายน 2554). การศึกษาเชิงเปรียบเทียบการคิดเชิงบวกของนักศึกษาในรายวิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตนที่มีระดับอัตมโนทัศน์แตกต่างกัน. ใน **การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา เครือข่ายบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 8** (หน้า 587-592) ลำปาง: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

ปณตนนท์ เกียรติประภากุล (ผู้บรรยาย). (23-24 ธันวาคม 2553). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออกกลางคันของนักศึกษาวิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง. ใน **การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 19** (หน้า 280-289). ฉะเชิงเทรา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.